

ပြည်သူ့အာဏာ

၁၉၇၀ ခုနှစ် မတ်လ ၂၀ ရက်

ကျွန်ုပ်

လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအနှစ် ၄၀ ပြည့်နေ
ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ တိုင်းပြည်သူ့ ထင်မြင်ချက်
ဖော်ပြချက်နှင့် လူထုအစည်းအဝေးပွဲ ဖိန့်ခွန်း

ရဲဘော်မော်တီတုန်း

သိနားလည်မှုသဘောတရားနှင့် အနုပညာလောမနည်းကိုလေ့လာခြင်း
နယ်ချဲ့ဝါဒနှင့် ဖောက်ပြန်ရေးသမား အားလုံးသည် စက္ကူကျားအစစ်ဟုတ်
မဟုတ်ဆိုသည့် ပြဿနာ

လက်ရှိခေတ်ကာလနှင့် ပတ်သက်သောပြဿနာအချို့
ဗမာပြည်လူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်သူများ၏ လက်နက်
ကိုင်တိုက်ပွဲများ
တစ်ယူအကြိမ် ကွန်ဂျက်၏ စိတ်ဓာတ်ကို မိမိရ
ရဆုပ်ကိုင်ရေး
ပါတီဝင်များသံမှ ထင်မြင်ချက်

အမှတ်

အခါနှင့် ဝ အမျိုးသားများ၏
တော်လှန်ရေးရုပ်ပုံလွှာ
ဗမာပြည်နှင့် ဝ မြို့ပူအနိမ့်ဆုံး
နိုင်ငံများ အဆင့်
စစ်အစိုးရ၏ အပြောင်းအလဲ
တရပ်

မမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏အာဆော်

ပြည်သူ့အာဏာ
ဂျာနယ်

အမှတ် ၂

၁၉၈၈

မတ်လ ၂၈

လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအနှစ်(၄၀)မြောက်နေ့တွင် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏တိုင်းပြည်သို့တင်ပြချက်

(၁)

ဗမာပြည် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး၏ သက်တမ်းသည် အနှစ် (၄၀) တင်းတင်း ပြည့်ခဲ့ပြီ။ ဗမာပြည် “လွတ်လပ်ရေး” ၏သက်တမ်းသည်လည်း အနှစ် (၄၀) ပင်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ “လွတ်လပ်ရေး” ဆိုသည်နှင့် မရှေးမနှောင်း လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမှာ အုပ်စိုးသူ လူတန်းစားများက ပြည်သူများကို ငြိမ်းချမ်းစွာ ပြုမူလှုပ်ရှားခွင့် မပေး၊ နိုင်ငံရေးအရ လွတ်လပ်မှု မပေးဘဲ ပြည်သူများကို လက်နက်ကိုင်ကာ အကြမ်းဖက်ဖိနှိပ်ခဲ့၍ ဖြစ်သည်။ တနည်းအားဖြင့်ဆိုသော် အုပ်စိုးသူ လူတန်းစားက လက်နက်ကိုင် တန်ပြန် တော်လှန်ရေးကို စတင်လုပ်ဆောင် သောကြောင့် ပြည်သူများက လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးကို မလွဲမရှောင်သာ ဆင်နွှဲခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ကုန်လွန်ခဲ့သော အနှစ် (၄၀) အတွင်းတွင် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးက ဦးတည် ဆန့်ကျင်ရသော အုပ်စိုးသူများကို အကြမ်းအားဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ခွဲခြား သတ်မှတ် နိုင်ပေသည်။ ပထမ ၁၀ နှစ်သည် ဖဆပလ အစိုးရကို ဦးတည် ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက် ရခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ဒုတိယ အနှစ် ၃၀ နီးပါးသည် မဆလ စစ်အစိုးရကို ဦးတည်ဆန့်ကျင် တိုက်ခိုက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ပထမ (၁၀) နှစ်ခရီး ဖြစ်သော ဖဆပလ အစိုးရကို ဦးတည် ဆန့်ကျင် နေရသော ကာလတွင်လည်း၊ နောင်တွင် စစ်အစိုးရ ဖြစ်လာမည့် ဦးနေဝင်း ဦးစီးသော စစ်အုပ်စုသည် ဖဆပလ အစိုးရ၏ အဓိက ဒေါက်တိုင် အခန်းက ပါဝင်နေခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့် နေဝင်း စစ်အုပ်စုသည် တလျှောက်လုံးပင် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး၏ ပစ်ကွင်း ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။

(၂)

ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ သည် ပြည်တွင်းစစ် ပြဿနာကို နိုင်ငံရေးအရ ဖြေရှင်းရန် အကြိမ်ကြိမ် အဆိုပြုခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် တကြိမ်၊ ၁၉၇၀-၇၁ ခုနှစ်တွင် တကြိမ် ၂ ကြိမ်တိုင်တိုင် ပြည်တွင်းစစ် ရပ်စဲပြီး ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး ပြန်လည် တည်ဆောက်ဘို့ စစ်အစိုးရနှင့် စေ့စပ် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ က ပြည်သူလူထု၏ အခြေခံ အကျိုးစီးပွားကို ထောက်ထားကာ၊ လိုအပ်သော လိုက်လျောမှုများ ပြုခဲ့သည်။ အလုပ်သဘောဆန်ဆန်၊ အလေးထားမှုရှိရှိ၊ စေ့စပ် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ သို့သော် စစ်အစိုးရသည် မဆလ တပါတီ အာဏာရှင်စနစ်ကို လက်ခံရန်နှင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ဖျက်သိမ်းရန် လက်နက်ကိုင်တပ်နှင့် အခြေခံဒေသများကို ဖျက်သိမ်းရန် တို့ကိုသာတင်းတင်းမာမာတောင်းဆို ခဲ့သည်။ စစ်မြေပြင်တွင်ရအောင်နှစ်ပေါင်းများစွာ လုပ်ခဲ့သော်လည်း အချည်းနှီးသာဖြစ်ခဲ့သော အရာများကို စေ့စပ်ဆွေးနွေးရေး စားပွဲပေါ်တွင် ရရန် ကြိုးစားခဲ့ခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။ ဘယ်တော့မှ မရနိုင်သော အရာများကို စစ်အစိုးရက ဘာကြောင့် ဤသို့တောင်းဆို နေပါသနည်း။ ရှင်းပါသည်။ စစ်အစိုးရသည် မဆလ တပါတီ အာဏာရှင်စနစ် ကို နောက်ဆုံးအထိ ခေါင်းမာစွာ ကိုင်စွဲသွားရန်နှင့် ပြည်တွင်းစစ် ပြဿနာကို စစ်ရေးနည်းလမ်းဖြင့်သာ ဖြေရှင်းသွားရန် စိတ်ကူးယဉ်ပြီး ဆုံးဖြတ်ထားသော ကြောင့်ဖြစ်သည်။

၁၉၇၀-၇၁ ခုနှစ် စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲတွင် စစ်အစိုးရက စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲကို အပြီးအပိုင် ဖျက်သိမ်းကြောင်း တဖက်သတ် ကျေညာကာ စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲကို ရပ်စဲပစ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်အခါက ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ က စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲကို ဆက်လက် လုပ်သွားလိုကြောင်း - စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲ လုပ်ရေး တံခါးကို အပြီးအပိုင် ပိတ်မပစ်သင့်ကြောင်းကို အကျိုးအကြောင်းပြကာ ပြောဆိုခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း မဆလ တပါတီအာဏာရှင်စနစ် ကျင့်သုံး

ရေး၊ ပြည်တွင်းစစ်ခင်းရေး ဟူသည့် ဖောက်ပြန်ရေး လမ်းအတိုင်း လျှောက်လှမ်းရန် ဆုံးဖြတ်ထားသော စစ်အစိုးရ ကြောင့် မည်သို့မှ အရာမရောက်ခဲ့ပေ။

ထိုသို့ စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲ ပျက်ပြားပြီးသည့် နောက်တွင်လည်း ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ သည် အခါအခွင့်သင့် တိုင်း စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲလုပ်ရန် စစ်အစိုးရအား အကြိမ်ကြိမ် ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ စစ်အစိုးရက လက်ရှိကျင့်သုံးနေ သော ဖောက်ပြန်သည့် လမ်းစဉ် ပေါ်လစီများကို ပြောင်းလဲပါက၊ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ သည် စေ့စပ်ဆွေး နွေးရန် အဆင်သင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် စစ်အစိုးရသည် တပါတီ အာဏာရှင်စနစ်ကျင့်သုံးရေး၊ ပြည်တွင်း စစ်တိုက်ရေးကိုသာ သွေးရူးသွေးတမ်း လုပ်ဆောင် နေပေသည်။ မကြာသေးခင်ကပင် စစ်အစိုးရ အနေနှင့် ကရင်၊ ကချင်စသော လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး အင်အားစုများနှင့် စေ့စပ်ဆွေးနွေးရေး မလုပ်နိုင်ကြောင်း စစ်ရေးအရ အပြုတ်တိုက်ပစ်မည် ဖြစ်ကြောင်း ရမ်းချမ်းကားကား ပြောဆိုခဲ့ပြန်ပါသည်။ စစ်အစိုးရက ဖောက်ပြန်သော ပြည် တွင်းစစ်ဖြင့် အရူးအမှူး ဆက်လက်တိုက်ခိုက် နေလေသမျှ၊ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ သည် တရားသော ပြည်သူ့စစ် ပွဲဖြင့် ပြတ်ပြတ်သားသား မိမိကိုယ်ကို ခုခံကာကွယ် ရမည်သာဖြစ်ပေသည်။

လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး အင်အားစုများကို စစ်ရေးအရ အနိုင်ယူရန် နှစ်ပေါင်း (၄၀) ကာလပါတ်လုံး အရူးအမှူး ကြီးစားခဲ့သော်လည်း မှန်းချက်နှင့် နှမ်းထွက်မကိုက် ဖြစ်ခဲ့သည်ကိုမှ သခံဏ်းစာ မယူနိုင်လောက်အောင် စစ်အစိုးရကား မိုက်တွင်းနက်လှပေသည်။

(၃)

ဗမာပြည်ရှိ လူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်သူ့ဘဝသည် လွတ်လပ်ရေးရရှိရန်အတွက် ရာစုနှစ်နှင့်ချီ၍ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြသည်။ အင်္ဂလိပ် နယ်ချဲ့သမားနှင့် ဂျပန်ဖက်ဆစ် နယ်ချဲ့သမားတို့ကို လက်နက်ကိုင် တိုက်ခဲ့ကြသည်။ ထောင်ပေါင်းများစွာ သော မျိုးချစ်ပြည်ချစ် သားသမီး ရတနာများ၏ အသက်သွေးချွေးများ ပေးလှူခဲ့ကြရသည်။ နယ်ချဲ့စနစ် ဆန့် ကျင်ရေးအရေးတော်ပုံကြီးအတွင်းမှ ရွှေတန်းရောက်သူများနှင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သော ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီသည်လည်း ပါတီတည်ထောင်စ ကတည်းကပင် လွတ်လပ်ရေး အရေးတော်ပုံကြီး အတွင်းတွင် ရွှေတန်းရောက်သော တက်ကြွ သောအခမ်းက ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့သည်။ မြောက်မြားလှစွာသော ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင်များသည် ဤအရေးတော်ပုံကြီး အတွင်းဝယ် အခြားအခြားသော မျိုးချစ်ပြည်ချစ် သားသမီးရတနာ တို့နည်းတူ စွန့်လွှတ် အနစ်နာခံကာ သွေးမြေ ကျခံ၍ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြသည်။

သွေးချွေးတို့ကို ပေးလှူ၍ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲဝင် ခဲ့ကြစဉ်အခါက တိုက်ပွဲဝင် အရေးတော်ပုံ တပ် သား တိုင်းသည် “လွတ်လပ်သော ဗမာပြည်” တခုကို စိတ်ကူးနှင့် မျှော်မှန်း တည်ဆောက် ခဲ့ကြသည်။ သွေး စည်းညီညွတ်ပြီး တပေါင်းတည်း တည်းရှိသော ငြိမ်းချမ်းစည်ပင် သာ ယာတိုးတက်သော ဗမာပြည်သစ် တခုကို မည်သို့မည်ပုံ တည်ဆောက်လိုက်မည် ဟူသောစိတ်ကူးဖြင့် မောရပမ်းရမှန်းမသိ၊ မည်သို့သော စွန့်လွှတ်မှု မျိုးကိုမ ဆို စွန့်လွှတ်ရန် ဝန်ခံလေးသော စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ချီတက်ခဲ့ကြသည်။

အနှစ်နှစ် အလလ တောင့်တခဲ့ရသော ပြည်သူ့မြောက်မြားစွာတို့၏ သွေးချွေးတို့ဖြင့် သွန်းလောင်းပြီး ရယူ ခဲ့ရသော “လွတ်လပ်ရေး” ကား ရခဲ့ပါပြီ။ ယခုအနှစ်(၄၀) ပင် ပြည့်လွန်ခဲ့ပါပြီ။ အာဏာရ လူတန်းစားများ အ နှစ် (၄၀) တိုင်တိုင် စိတ်ကြိုက် တည်ဆောက် လိုက်သော ဗမာပြည်သည်လည်း ယခုရုပ်လုံးပေါ် လာခဲ့ပါပြီ။ “လွတ်လပ်ပါသည် ဟုဆိုသော” ဗမာပြည်ရှိ လူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်သူ့ဘဝ၏ စားဝတ်နေရေး ဘဝရုပ်လုံးသည်လည်း ကြောက်လာခဲ့ပါပြီ။ မည် သို့မြင်ကြတွေ့ကြရပါသလဲ ? ကမ္ဘာ့အဖွဲ့ဆုံးနိုင်ငံများ စာရင်းတွင် ပါဝင်သော၊ ဘဝ ရာစုနှစ် က အဆင့်တွင် ကျောက်ချရပ်နားနေသော၊ ယိုယွင်းရုံမက ပြိုကျ ပျက်စီးနေသော၊ ဗမာပြည် တခုကို၎င်း၊ စား ဝတ်နေရေး လူမှုရေးဘာ အနိမ့်ဆုံးအဆင့်သို့ ကျဆင်းနေပြီး စစ်သံခွါအောက် ပြားပြားမှောက်ကျ ရောက်နေရ သည့် ပြည်သူလူထုကို၎င်း မြင်တွေ့ရပါသည်။

ဤ သို့သော အခြေအနေ ဖြစ်နေသည့်အတွက် မည်သူတို့ကျေ နပ်ဂုဏ်ယူနေကြပါသလဲ ? နယ်ချဲ့သမားများက ကျေ နပ်နေကြပြီး၊ ဦးနေဝင်းတို့ စစ်အုပ်စုကသာ ဂုဏ်ယူနေနိုင်ကြပါသည်။ ပြည်သူလူထု ရောမ အများစုကြီးကမူ

အချပ်ပို့

ဤ သို့သော အခြေအနေကို အမြန်ဆုံး ပြောင်းလဲပစ်ချင်ကြပါသည်။

(၄)

ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် လက်ရှိအခြေအနေကို အမြန်ပြောင်းလဲပစ်ရန် ၁၉၇၅ ခုနှစ်မှစပြီး တတိုင်းပြည် လုံးရှိ ပြည်သူလူထုကြီးသို့၎င်း၊ မျိုးချစ်ပြည်ချစ် ပုဂ္ဂိုလ်များသို့၎င်း၊ တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ထိုတင်ပြချက်သည် ပြည်သူ လူထုကြီး၏ လိုအင်ဆန္ဒနှင့် တတိတ်တည်း ကျသောကြောင့် ပြည်သူလူထုကြီးက အပြောင်းအလဲ လုပ်ရန်ဟူသော တင်ပြချက်ကို လိုလားနှစ်သက် စေ၍ ဆိုလာကြပါသည်။

ဤသို့သော အခြေအနေတွင် ဦးနေဝင်းကလည်း ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ နှစ်လည်ပိုင်းတွင် “ အပြောင်းအလဲ ” လုပ် ရေးကို ပြောလာပါသည်။ စီးပွားရေးကိစ္စ တွင်သာမက နိုင်ငံရေးစနစ်တွင်ပါ အပြောင်းအလဲ လုပ်မလိုလို လေသံ ပစ်လာပါသည်။ ဦးနေဝင်း၏ “ နေဝင်း နည်း နေဝင်း ဟန် ” ကို နှော့ကြေးကြေးသော ပြည်သူများက သံသယ ဖြင့် စောင့်ကြည့်နေကြပါသည်။ “ နေဝင်း နည်း - နေဝင်း ဟန် ” ဆိုသည်မှာ - ခေတ်စားနေသော၊ ရေဘန်း စားနေသောဝါဒ - (သို့မဟုတ်) စနစ် (သို့မဟုတ်) အရာကိစ္စတခုခုကို ကောက်ကိုင်လိုက်ပြီးနောက်၊ ၎င်းအရာကိစ္စ အတွင်းရှိ တော်လှန်သောတိုးတက်သော အနှစ်သာရများကို ဖယ်ထုတ်ပစ်လိုက်ကာ၊ ဖောက်ပြန်သော နောက် ပြန်ဆွဲသော အနှစ်သာရကို ထည့်သွင်းပေး၍ လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ ပြရန် သာကေများကား များပြားလှပါသည်။ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်၏ တော်လှန်သော တိုးတက်သော အနှစ်သာရကို ဖယ် ထုတ်ပစ်ပြီး ဖက်ဆစ်ဆန်သော ဗျူရိုကရက် အရင်းရှင်စနစ် အနှစ်သာရကို ထည့်သွင်းပေးကာ - မြန်မာ့နည်း မြန်မာ့ဟန် “ ဆိုရှယ်လစ်စနစ် ” တည်ဆောက်နေမှုများကို ကြည့်ပါ။ စစ်အစိုးရခေတ်တွင် ပေါ်လာသည့် “ ဆို ရှယ်လစ် ” အမည် ရှေ့ကတပ်ထားသည့် (သို့မဟုတ်) “ ပြည်သူ ” ဟူသောအမည် ရှေ့ကတပ်ထားသည့် “ ဆို ရှယ်လစ်ဒီမိုကရေစီ ” “ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေး ” စသည်များနှင့် “ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ” မှသည် “ ပြည်သူ့စစ် ” အဆုံး “ ပြည်သူ ” ဟု ရှေ့ကအမည်တပ်ထားသည့် အဆောက်အဦ အဖွဲ့အစည်းများကို ကြည့်ပါက ထင်ရှားလှ ပါသည်။

မကြာလှသေးခင်က ဦးနေဝင်း ၏ အသံလွှင့်မိန့်ခွန်းတခု တိုင်းပြည်သို့ ထုတ်လွှင့်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအထဲတွင် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီက အနှစ် ၄၀ လုံးလုံးတင်ပြပြောဆိုလာသည့် စကားလုံးတခုကို ကောက်ယူသုံးစွဲလိုက်သည် ကို ကြားလိုက်ရပါသည်။ ထိုစကားမှာ “ နိုင်ငံရေးအရ လွတ်လပ်ပြီး၊ စီးပွားရေးအရ မလွတ်လပ် ” ဟူသော စ ကားလုံးဖြစ်ပါသည်။ ထိုစကားလုံးကို ဦးနေဝင်းက ကောက်ယူသုံးစွဲလိုက်ပြီး “ နေဝင်းနည်း နေဝင်းဟန် ” အတိုင်း အနှစ်သာရကို ပြောင်းပစ်လိုက် ပါသည်။ ကွန်မြူနစ်များ ပြောဆိုသော ထိုစကားလုံး၏ အနှစ်သာရသည် နယ်ချဲ့ စနစ်၊ ပဒေသရာဇ်မြေရှင်စနစ်နှင့် ဗျူရိုကရက် အရင်းရှင်စနစ်ကို ဆန့်ကျင်သော အမှီခိုကင်း၍ အခြေခံ အုတ်မြစ် ခိုင်မာသော အမျိုးသား စီးပွားရေးစနစ်တခု တည်ဆောက်ရေး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုတော်လှန်တိုးတက်သော အနှစ် သာရကို ဦးနေဝင်းက ဖယ်ထုတ်ပစ်လိုက်ပြီး ဖက်ဆစ်ဆန်သော၊ ရှော်ဗင်ဝါဒဆန်သော လူမျိုးရေးဝါဒ အနှစ်သာရ ကိုထည့်သွင်း ပေးလိုက်ပါသည်။ တနေရာတွင်မူ “ ဘေးတွေသွားမည် ” ဟူ၍ပင် ပြောင်ခြမ်းချောက် လိုက်ပါသေးသည်။

နယ်ချဲ့စနစ်၊ ပဒေသရာဇ် မြေရှင်စနစ်နှင့် ဗျူရိုကရက် အရင်းရှင်စနစ်တို့ကိုမူ မည်သို့မှ ထိပါးပြောဆိုခြင်း မ ရှိခဲ့ပါ။ မိမိလူမျိုးကိုတော့ “ အပျင်းကထူထူ ” ဆိုပြီး မျိုးရိုးနှင့်ချီကာ စော်ကားခဲ့ပါသည်။

ထိုသာခကများအရ၊ ဦးနေဝင်းက “ အပြောင်းအလဲ ” ဟူသည့် စကားကို ပြောနေသော်လည်း ဦးနေဝင်း တို့တွင် အပြောင်းအလဲကို လုပ်လိုစိတ်လည်းမရှိ လုပ်နိုင်စွမ်းလည်းမရှိ ဆိုသည်မှာ သိသာလှပါသည်။ ပြည်သူလူထု ၏ ဒေါသကို လမ်းလွှဲပေးရန်နှင့် ထိုထိုင်းသွားစေရန်သာ အပြောင်းအလဲဟု ပြောနေကြောင်း ထင်ရှားနေပါပြီ။

(၅)

ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီက ပြည်သူ့လူထုအပေါင်းထံသို့၎င်း၊ မျိုးချစ်စိတ် ပြည်ချစ်စိတ် ရှိကြသော ရဟန်းသံဃာ လူပုဂ္ဂိုလ်များထံသို့၎င်း၊ လေးနက်တည်ကြည်စွာ အောက်ပါအတိုင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

- ၁။ လက်ရှိ မဆလ တပါတီအာဏာရှင် စစ်အစိုးရကို ဖျက်သိမ်းပြီး၊ ယာယီအစိုးရတရပ် ဖွဲ့စည်းရေး။
- ၂။ လက်ရှိ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေကို ဖျက်သိမ်း၍ ပြည်သူများ၏ ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးနှင့် လိုလား တောင်းဆိုချက် များကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်သည့် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေသစ် တရပ် ရေးဆွဲရေး။
- ၃။ နောင်ပေါ်ပေါက်လာမည့် ယာယီအစိုးရသည် အောက်ပါအခြေခံလူ ပင်န်းတာဝန်များကို အကောင်အထည် ဖော်သွားရေး။
  - (က) ပြည်တွင်းစစ်ရပ်စဲပြီး ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး။
  - (ခ) ပြည်သူများ၏ ဒီမိုကရေစီ အခွင့်အရေးများကို အပြည့်အဝ ပြန်လည်ပေးအပ်ရေး။
  - (ဂ) အမျိုးသားများ၏ သွေးစည်းညီညွတ်ရေးကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး။
  - (ဃ) အမျိုးသားစီးပွားရေးကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေပြီး ပြည်သူများ၏နေထိုင်မှုဘဝကို တစ်စတစ်မြင့်တင်ပေးရေး။
  - (င) နိုင်ငံခြားဆက်ဆံရေးတွင် အမှီခိုကင်းသော ကြားနေရေး ပေါ်လစီကို ကျင့်သုံးရေး ..... တို့ကို အကောင်အထည် ဖော်ရန်အတွက် နည်းမျိုးစုံဖြင့် အားထုတ်လုံးပမ်း သွားကြရန်ဖြစ်ပါသည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြသော တင်ပြချက်များ အောင်မြင် ထမြောက် ရေးအတွက် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ သည် တက်ကြွစွာ အပြုသဘောဆောင်သည့် အကြံပြုချက်များဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက် သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၄၉ ခုနှစ် တနင်္ဂနွေလဆန်း ၁၁ ရက်။
၁၉၇၇ ခုနှစ် မတ်လ ၂၇ ရက်။

ဗဟိုကော်မတီ
ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ။

အနှစ်(၄၀)မြောက်လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးနေ့တွင် ပြောကြားသည့် ပါတီဥက္ကဋ္ဌ၏ မိန့်ခွန်း

ရဲဘော်တို့
မိတ်ဆွေတို့
ပြည်သူလူထုအပေါင်းတို့

[၁]

ပထမဦးဆုံး လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး ဆင်နွှဲခဲ့တဲ့ အနှစ် ၄၀ အတွင်းမှာ အသက်သွေးတွေ ပေးလှူခဲ့ ကြတဲ့ အာဇာနည်ရဲဘော်အပေါင်းနဲ့ လူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်သူလူထုအပေါင်းကို အလေးပြုလိုက်ပါတယ်။

[၂]

ဒီနေ့ဟာ အုပ်စိုးသူလူတန်းစားက ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ ဖောက်ပြန်တဲ့ ပြည်တွင်းစစ်ကို ရင်ဆိုင်ဘို့အတွက် ကျနော်တို့ ပါတီနဲ့ပြည်သူများက မိမိတို့ကိုယ်ကို ခုခံကာကွယ်တဲ့ တော်လှန်တဲ့ ပြည်တွင်းစစ်ကို ဆင်နွှဲခဲ့ရတာဟာ အနှစ် ၄၀ ရှိပါပြီ။

ဒီပြည်တွင်းစစ်ကို ကျနော်တို့ပါတီက စတင်ခဲ့တာမဟုတ်ဘူးဆိုတာကို ပြည်သူလူထုအားလုံးက သိကြပြီးဖြစ် ပါတယ်။

ဗမာပြည်မှာ အုပ်စိုးသူလူတန်းစားက အင်အားစုနယ်လှည့်သမားနဲ့ စေ့စပ်ပြီး “လွတ်လပ်ရေး” ဆိုတာကို ရရှိ ပြီးတဲ့နောက် ကျနော်တို့ပါတီနဲ့ ပြည်သူတွေကို နိုင်ငံရေးအရလွတ်လပ်စွာ ပြုမူလှုပ်ရှားခွင့်မပေးဘဲ လက်နက်ကိုင် ကာ အကြမ်းဖက်ဖိနှိပ်ခဲ့ပါတယ်။ နယ်လှည့်သမားများရဲ့ အလိုကျ ဖဆပလ အစိုးရဟာ ဖောက်ပြန်တဲ့ ပြည်တွင်းစစ်ကို စတင်ခဲ့ပါတယ်။ အုပ်စိုးသူလူတန်းစားက ဖောက်ပြန်တဲ့ ပြည်တွင်းစစ်ကို စတင်လုပ်ဆောင် တာကြောင့် ကျနော်တို့ ပါတီနဲ့ပြည်သူများဟာ မိမိကိုယ်ကို ခုခံကာကွယ်ဘို့အတွက် တခြားလမ်းမရှိတော့ပါဘူး။ တော်လှန်တဲ့ပြည်တွင်းစစ်၊ တနည်းအားဖြင့်ပြောရရင် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးကို မလွှဲမရှောင်သာ ဆင်နွှဲခဲ့ရပါတယ်။

ဒီပြည်တွင်းစစ်ကို စတင်လုပ်ဆောင်တဲ့အချိန်ကစပြီး ကျနော်တို့ပါတီနဲ့တကွ အခြားလက်နက်ကိုင် အင်အားစု တွေ အဖွဲ့အစည်းတွေကိုကော၊ လူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်သူလူထုတွေကိုကော နည်းမျိုးစုံနဲ့ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာဖိနှိပ်၊ သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲခဲ့ရာမှာ ဖဆပလ အစိုးရကြီးစိုးခဲ့တဲ့ ပထမ ၁၀ နှစ်ကာလအတွင်းမှာ စစ်ရေးအရ လူသတ်ပါး ကွက်အာဏာသား အခန်းကပီဝင်ပြီး တာဝန်ခံ ဦးဆောင်ပြီး လုပ်ခဲ့သူဟာ ဦးနေဝင် နဲ့ သရဲစစ် အုပ်စုပါ။ နောင်စစ်အစိုးရ ဖြစ်လာတဲ့အခါမှာတော့ ဒီစစ်အုပ်စုဟာ တိုင်းပြည်မှာ အာစအရာရာ ချယ်လှုပ်ကြိုးကိုင်ပြီး ပြည် သူတွေကို ရက်ရက်စက်စက် ဖိနှိပ်သွေးစုပ် လုယက်သတ်ဖြတ်နေတာဟာ ခုအချိန် အထိဖြစ်ပါတယ်။

အနှစ် ၄၀ ဆို တဲ့ကာလဟာမနည်းပါဘူး။ မျိုးဆက် ၂ ဆက်ပါ။ ဒီကာလဟာ ကျနော်တို့ ပါတီနဲ့ ပြည်သူ လူထုရဲ့သခိုင်းမှာ ထာဝစဉ် ဂုဏ်ထူးပြောင်နေမဲ့ ကဏ္ဍာချုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

၁၉၄၀ ခုနှစ်မှာ ဖောက်ပြန်တဲ့ ပြည်တွင်းစစ်ကို စတင်လိုက်ပြီးတဲ့နောက်၊ ဖဆပလ အစိုးရဟာ သောင်း ကျန်းသူတွေကို ၃ လထဲနဲ့ “ချေမှုန်းပစ်မယ်” ၊ နောက်တခါ ၆ လထဲနဲ့ “ချေမှုန်းပစ်မယ်” ၊ နောက်တကြိမ်ကျ ပြန်တော့ တနှစ်ထဲနဲ့ “ချေမှုန်းပစ်မယ်။” လို့ အကြိမ်ကြိမ် ကြွေးကြော်ပြီး တိုက်ခဲ့ပါတယ်။ အခုအနှစ် ၄၀ ပြည့်တဲ့ အခါမှာလဲ သောင်းကျန်းသူတွေကို “အမြစ်ပြတ် ချေမှုန်းမယ်” လို့ စစ်အစိုးရက အော်ဟစ် ကြွေးကြော် နေတုန်းပါ။

ဓာတ်လက်တွေ့က ဘယ်လိုလဲ ? သူတို့ကြွေးကြော်နေသလို မှန်ပါသလား ? အခြေက ရှင်းရှင်းလေး ထွက်နေပါတယ်။

အချုပ်ပို့

ကျနော်တို့ပါတီနဲ့ လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူတွေက အနှစ် ၄၀ တိုင်တိုင် မိမိကိုယ်ကိုခွဲကာကွယ်တဲ့၊ တော်လှန်တဲ့ ပြည်တွင်းစစ်ကို ကြုံကြုံခိုင် ဆင်နွှဲနေနိုင်တာကိုကတဲ သူတို့ကြားလုံးတွေကို ချေဖျက်ပြီးသားဖြစ်နေပါတယ်။

အုပ်စိုးသူပေါက်ပြန်ရေးသမားတွေရဲ့ မှန်းချက်နဲ့နှမ်းထွက်ဟာမကိုက်ဘဲ၊ ညှိမ်းမရတဲ့ပြည်သူ့စစ်ပွဲ မီးတောက် မီးလျှံဟာ ဆက်လက်တောက်လောင်လျက်ရှိနေပါတယ်။

ဒီလိုအနှစ် ၄၀ တိုင်တိုင် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်တဲ့ ပြည်သူ့စစ်ပွဲ တည်တံ့နိုင်ခဲ့တာက ဘာကိုဖော်ပြ နေပါသလဲ ?

အုပ်စိုးသူဖောက်ပြန်တဲ့ လူတန်းစားက လက်နက်ကိုင်ကာ အကြမ်းဘက်ဖိနှိပ်တဲ့ ဖောက်ပြန်တဲ့ ပြည်တွင်းစစ်ပေါ် လစ်ကို ကျင့်သုံးနေသမျှ၊ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီနဲ့ လူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်သူတွေဟာ တရားတဲ့ တော်လှန်တဲ့ ပြည် တွင်းစစ်နဲ့ မိမိကိုယ် ကိုခွဲကာကွယ် နိုင်စွမ်းရှိတယ်ဆိုတာကို ပြသလိုက်တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အိမ်ထောင်ရေးကို ကို ခွဲကာကွယ်ဘို့လဲ လိုအပ်တယ်ဆိုတာကို ဖော်ပြနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျနော်တို့ပါတီနဲ့ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိပြီး၊ ဂုဏ်ရောင်ပြောင်တဲ့ လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူတွေရဲ့ အနိုင်မခံအရှုံးမပေးတဲ့ ဇွဲသတ္တိ၊ သူ့ဘက် အနှစ်နာခံမှု၊ စွန့်လွှတ်မှု တွေဟာ စွမ်းပကားအင်အား ဘယ်လောက်ကြီးမား ထက်မြက်တယ် ဆိုတာကိုလဲ ထုတ်ဖော်လိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဖောက်ပြန်တဲ့အစိုးရ အဆက်ဆက်ဟာ နှစ်ပေါင်း ၄၀ ကာလပတ်လုံး ဖောက်ပြန်တဲ့ပြည်တွင်းစစ်နည်းနဲ့ လက် နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အင်အားစုတွေအပေါ် အနိုင်ယူဖို့ ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း အချိုးနီးဖြစ်ခဲ့တာကိုမှ သင်ခန်း စာမယူနိုင်ဘဲ၊ စစ်အစိုးရကဆက်လက်ပြီး မိုက်တင်းနက်နေအုံးမယ်ဆိုရင်၊ အဆုံးသတ်မှာ ပြည်သူ့ စစ်ပွဲမီးတောက် မီးလျှံထဲမှာ ၎င်းတို့သာ ဝါးမျိုခံရလိမ့်မယ်ဆိုတာ ပြည်သူ့များရဲ့တော်လှန်ရေးသမိုင်းက အထင်အရှား ပြပါလိမ့် မယ်။ နောက်ဆုံးအောင်ပွဲဟာ ပါတီနဲ့လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူတွေအတွက်သာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ကျနော်တို့ တထစ်ချပြောနိုင်ပါတယ်။

[၃]

ဗမာပြည်ကပြည်လုံးကို အင်အားနည်းသွားသမားက သိမ်းပိုက်ပြီးတဲ့အချိန်ကပြီး လွန်ခဲ့တဲ့အနှစ် ၁၀၀ ကျော် ဗမာပြည် တော်လှန်ရေးသမိုင်းအတွင်းမှာ ကျနော်တို့ဘိုင်းပြည်မှာရှိကြတဲ့ လူမျိုးပေါင်းစုံ အလယ်သမား၊ လယ်သ မားတွေ၊ ကျောင်းသားတွေ၊ မြို့နေဆင်းရဲသားတွေ၊ စားရေးစားချီ ကုန်သည်၊ စားသောက်၊ မျိုးချစ်ပြည်ချစ်ပျိုလ်တွေ ရဟန်းသံဃာတွေဟာ အင်အားနည်းသွားသမားကို နည်းမျိုးစုံနဲ့ ရွပ်ရွပ်ချဲ့ချဲ့ တိုက်ခဲ့ကြပါတယ်။ လူမျိုးစုံပြည်သူ တွေဟာ ဂျပန်ဘက်ဘက်ဘက်ကိုလဲ အတန်းအချင်း ကျဆုံးအောင် လက်နက်ကိုင်ပွဲပြီး တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြပါတယ်။ ကျ နော်တို့ပါတီနဲ့ သားကောင်းသမီးကောင်း ရတနာအမြောက်အမြားဟာ အခြားမျိုးချစ်ပြည်ချစ် သားသမီးရတနာ တွေလိုဘဲ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်တဲ့ တိုက်ပွဲတွေ အတွင်းမှာတဲဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်းရို အုပ်စိုးသူလူတန်းစားရဲ့ ဖောက်ပြန်တဲ့ ပြည်တွင်းစစ်ကို တုန့်ပြန်တိုက်ခိုက် ရာမှာတဲဖြစ်စေ၊ မိမိတို့ရဲ့ အတိုးမပြတ်နိုင်တဲ့ အသက်သွေးပေါင်း မြောက်မြာ စွာကို သူ့ခဲကောင်းပီသစွာ စွန့်လွှတ်ခဲ့ကြပါတယ်။

ဒီလိုတိုက်ပွဲဆင်ရာမှာ ကျနော်တို့ ကွန်မြူနစ်ပါတီဟာ မိမိတို့ရဲ့ရည်ရွယ်ချက်ကို ဘယ်တော့မှ ဖုံးကွယ်မထားခဲ့ ပါဘူး။ ကျနော်တို့ပါတီနဲ့ နောက်ဆုံးရည်မှန်းချက်ဟာ လူလူချင်းဖိနှိပ်မှု သွေးဘတ်မှု မရှိတဲ့၊ လူတန်းစားက လူတန်းစားအပေါ် ဖိနှိပ်မှုသွေးစက်မှုမရှိဘဲ၊ လူတန်းစားဆိုတာလဲမရှိဘဲ ကွန်မြူနစ်လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ထူထောင် ဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီရည်မှန်းချက်ဟာ ရှည်ကြာတဲ့သမိုင်းကာလကို ဖြတ်သန်းပြီးမှသာ ဆိုက်ရောက်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဗမာပြည်တော်လှန်ရေးရဲ့ လှိုင်းရှားမှုဖြစ်စဉ်မှာ ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီတော်လှန်ရေးနဲ့ ဆိုရှယ်လစ်တော်လှန်ရေး ဆိုတဲ့ အဆင့် ၂ ခုပါဝင်ပါတယ်။

ကျနော်တို့ ယခုချက်မှောက်ပြုနေတဲ့ ပထမ အဆင့်ရဲ့ ရည်မှန်းချက်ကို ရှင်းလင်းလွယ်ကူအောင် ပြောရရင် ကျနော်တို့ပါတီဟာ သွေးစည်းညီညွတ်ပြီး တပေါင်းတည်းတည်း ရှိတဲ့၊ ငြိမ်းချမ်းသာယာတဲ့ စည်ဝင်းဝင်ပြောပြီး ဖြစ်ထွန်းတိုးတက်တဲ့ ဗမာပြည်သစ်တခုကို တည်ဆောက်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျနော်တို့ပါတီရဲ့ ဒီရည်မှန်းချက်ဟာ ဗမာပြည်မှာရှိကြတဲ့ လူမျိုးစုံပါဝင်တဲ့ လှိုင်းသားပြည်သူတိုင်းရဲ့ လိုအပ်ဆန္ဒနဲ့ ကိုက်ညီတယ်လို့မြင်ပါတယ်။ ဒီ

ည်မှန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်တို့ဆိုရင်၊ ကနေ့ကျနော်တို့တိုင်းပြည်ရှိ ပြည်သူလူထုတရပ်လုံးကို ဖိနှိပ် သွေးစုတ်နေတဲ့ နယ်ချဲ့စနစ်၊ ပဒေသရာဇ်မြေရှင်စနစ်နဲ့ ဗျူရိုကရက်အရင်းရှင်စနစ် ဆိုတဲ့စနစ်ဆိုးကြီး ၃ ခုကို ဖယ်ရှားပစ်တို့လိုပါတယ်။

ဒါနဲ့ပြောင်းပြန်ပါဘဲ၊ ဗမာပြည်မှာရှိတဲ့ အုပ်စိုးသူလူတန်းစားတွေဟာ ပြည်သူလူထုရဲ့လိုအပ်ဆန္ဒကို ကျော ခိုင်းပြီး အနှစ်နှစ်အလလက ပြည်သူတွေ သွေးချွေးတွေနဲ့ အရင်းတည်ပြီး ရယူခဲ့ရတဲ့ တော်လှန်ရေး အောင်သီး အောင်နှံတွေကို မိမိတို့အုပ်စု လူလက်တဆုပ်စာကသာ အပိုင်စီးပြီး လုယူနိုင်တို့အတွက် ဖောက်ပြန်တဲ့ပြည်တွင်းစစ် လမ်းစဉ်ပေါ်လစီကို အနှစ် ၄၀ တိုင်တိုင် ကျင့်သုံးအကောင်အထည် ဖော်ခဲ့ကြပါတယ်။ အသူးသဖြင့် အကောက် ကျစ်ဆုံးအဆိုးရွားဆုံးဖြစ်တဲ့ စစ်အစိုးရရဲ့မဆလတပီတီအာဏာရှင်စနစ် အောက်မှာပြည်သူတွေရဲ့ဘဝဟာမောင်အတိဖိုး လွှမ်းမနေပါဘယ်။ ဘယ်အချိန်ကာလသက်မဆို၊ မကြုံစဘူးအောင် ဆိုးရွားလှတဲ့ ဆိပ်သွင်းမှုကြီး ၃ မျိုးနဲ့ ကြုံတွေ့ နေကြရပါတယ်။ ပြည်သူလူထုကြီးတရပ်လုံးဟာ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး ဆိပ်သွင်းလျက်ရှိတယ်။ လူတန်းစား အသီးသီး လူ့အလှူအသီးသီးမှာ ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးတွေဟာ ဆိပ်သွင်းလျက်ရှိတယ်။ တတိုင်းတပြည်လုံးရှိ အမျိုးသားတွေအကြား ပြည်သူ့အကြားမှာ သွေးစည်းညီညွတ်မှုဟာ ဆိပ်သွင်းလျက်ရှိတယ်။

ဒီလိုမကြုံဘူးလောက်အောင် ဆိပ်သွင်းမှုကြီးများ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့အောက်မှာ တိုင်းပြည်ရဲ့ စီးပွားရေးဘဝ တခု လုံးဟာ ချွတ်ချုံ့ကျပြီး ပြိုကွဲပျက်စီးနေပါပြီ။

ဆန်ရေစပါးပေါများတဲ့ တိုင်းပြည်အဖြစ် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားခဲ့တဲ့ ကျနော်တို့တိုင်းပြည်ဟာ ပြည်တွင်းမှာ ဆန်မလုံလောက်လို့တကြောင်း၊ ဓာတ်ဆီ၊ ဒီဇယ်ဆီ ရှားပါးပြီး သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အခက်အခဲကြောင့်တကြောင်း၊ ဆန်ဖြန့်ဖြူးရေးစနစ် ဘာမှန်းတဘာဖြစ်မှုကြောင့်၎င်း၊ တချို့နေရာတွေမှာ လူတယောက်ကို တလမှာ ဆန် ၆ ပြည် ရောင်းချပေးဘို့ သတ်မှတ်ထားရာက၊ နောက် ၄ ပြည်ဘဲ ရောင်းပေးနိုင်တော့ဘယ်။ နောက်တကြိမ်မှာ ဆန်ဆိုင် တွေပိတ်ပစ်ပြီး ဆန်လုံးလုံးရောင်းမပေးနိုင်တဲ့အထိ ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ ဆန်ဈေးဟာ တပြည်ကို ၁၂ ကျပ်အထိဖြစ်သွား ခဲ့တယ်။ ကျနော်တို့သိရသလောက် အထက်ဗမာပြည်ရဲ့ မြို့တမြို့မှာဆိုရင် လူထုဟာ ဇင်တွန်း - ဇွန်းတင် နေရ တာ တနှစ်ကျော်ပြီတဲ့။ ဆိုလိုတာကတော့ ဆန်ပြတ်နေလို့ ထမင်းမစားနိုင်ဘဲ ဇွန်းကိုအားကိုးပြီး ဆန်ပြုတ်ချည်း သောက်နေရလို့ပါဘဲ။

ဒီလိုဆန်စပါး ရှားပါးမှုကြောင့်တကြောင်း၊ လယ်သမားတွေရဲ့ ဝမ်းစာမျိုးစပါးမကျန် စပါးအတင်းအကြပ် ဝယ်ယူမှုကြောင့်တကြောင်း၊ ပဲခူး၊ တောင်ငူ ဘက်မှာဆိုရင် လယ်သမားတွေဟာ မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ပြီး ဆန်လှပွဲတွေ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ပေါင်းတည်ဘို့ ဝက်ပုတ်ဘို့ ဘက်မှာဆိုရင် လူ့ဘဝအချို့ပါဝင်တဲ့ လယ်သမားတွေဟာ ဆန်သယ် လာတဲ့ကားမှန်သမျှကို ညမှာဖမ်းဆီးကာ ဆန်တွေကိုပေါက်ဈေးဘက်နဲ့ ဝယ်ယူတဲ့လှုပ်ရှားမှုတွေ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါတင်မက မနှစ်ကမလနဲ့ဇွန်လ စိုက်ပျိုးချိန်မှာ လယ်သမားများက ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးဘို့ ငြင်းဆန်မှုကြောင့် ရောဝတီဘိုင်းမှာဆိုရင် စပါး ကေ အနဲဆုံး ၅ သောင်းလောက်ဟာ လယ်ကောများ ဖြစ်ကုန်တယ်လို့ သိရပါတယ်။ မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်မှာဆိုရင် မနှစ်ကစက်ဘင်ဘာလမှာ လယ်သမားတွေက စိုက်ပြီးသားလယ်တွေကို ဒါးစက်နဲ့ခုတ်ပစ် တဲ့အထိ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

လောင်စာဆီရှားပါးမှုဟာလဲ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဘက်မှာ ကြီးမားတဲ့ အခက်အခဲဖြစ်စေပါတယ်။ ဥပမာ ပြောရရင် ၁၉၈၆ ခုနှစ်မှာ တပြည်လုံးမှာ ရေနံစိမ်းအထွက်ဟာ တနေ့ကို စည်ပေါင်း ၃ သောင်း ၅ ထောင်ကျော် ထွက်မယ်လို့ စစ်အစိုးရက ခန့်မှန်းထားပါတယ်။ တကယ်ထွက်တာကတော့ တနေ့ကို စည် ၈ ထောင်မှ ၉ ထောင် လောက်ဘဲ ရှိတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ရေနံစိမ်းထုတ်လုပ်မှုဟာ တနှစ်ထက်တနှစ် ကျဆင်းခဲ့လို့ နိုင်ငံခြားချေးငွေတွေနဲ့ ပြည်ပမှ ရေနံစိမ်းတင်သွင်းဘို့ စီစဉ်ခဲ့ရပါတယ်လို့၊ ဒီလလွှတ်တော်အစည်းအဝေးမှာ ဝန်ကြီးချုပ်ဦးမောင်မောင်ခ က ထုတ်ဖော်ပြောခဲ့ပါသေးတယ်။ ဓာတ်ဆီအတွက် မလုံလောက်တာကြောင့် မိသနော ဆိုတဲ့ဓာတ်ငွေက ၂ ဆ၊ ဓာတ် ဆီ ၁ ဆ ရောစပ်ပြီး ကားတွေအမောင်းနေရတယ်။ ဓာတ်ဆီဈေးနှုန်းဟာ အစိုးရဈေးနှုန်းအရ ပြောရင် ၁ ဂါလံကို ၃ ကျပ်နဲ့ ပြား ၅၀ ပါဘဲ။ ဒါပေမဲ့ မှောင်ခိုဈေးကတော့ ၁ ဂါလံ ကို ၅၂ ကျပ်ဖြစ်ပါတယ်။ မန္တလေးမှာဆိုရင် ၈၀ ကျပ် ဖြစ်ပြီး တချို့နေရာတွေမှာ ၁ ဂါလံကို ၁၅၀ ကျပ် အထိ ပေးဝယ်နေရပါတယ်။

ကျနော်တို့တိုင်းပြည်ရဲ့ အဓိက ထွက်ကုန်ပစ္စည်းတွေဟာ ဆန်နဲ့လယ်ယာထွက်ပစ္စည်းတွေ၊ သစ်တောနဲ့ ဓာတ်

သတ္တုပစ္စည်းတွေဖြစ်ပါတယ်။ အရင်က ဗမာပြည်ကဆန်ဆိုရင် နိုင်ငံခြားမှာ လူကြိုက်များပြီး အရောင်းသွက်ပါတယ်။ အခုဆိုရင် ဆန်အရည်အချင်းကလဲညံ့၊ ဆန်အပြိုင်အဆိုင် ရောင်းချသူတွေက များလာပြီး ကမ္ဘာ့ဆန်ဈေးကွက် ကျဉ်းမြောင်းလာလို့တကြောင်း၊ အဓိက ပို့ကုန်ပစ္စည်းများရဲ့ ဈေးနှုန်းတွေဟာ ကျဆင်းလျက် ရှိတာကြောင့်တကြောင်း၊ နိုင်ငံခြားသို့ပို့ကုန်မှု ဝင်ငွေဟာ တနှစ်ထက်တနှစ် လျော့နည်းကျဆင်း လာခဲ့ပါတယ်။ ဥပမာ ပြောရရင် ၁၉၈၁ ခုနှစ်မှာ ဗမာပြည်ရဲ့ စုစုပေါင်းပို့ကုန်တန်ဖိုးဟာ ကျပ် သန်းပေါင်း ၃၅၀၀ ခန့်ရှိရာက ၁၉၈၆ ခုနှစ်ကျတော့ ကျပ်သန်း ၂၂၀၀ အထိ ကျဆင်းသွားခဲ့တယ်။ ဒီနှစ်မှာလဲ ပြည်ပပို့ကုန်မှဝင်ငွေဟာ များစွာလျော့နည်းခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံခြားမှ သွင်းကုန်ပစ္စည်းရဲ့ ဈေးနှုန်းတွေကျတော့ ဆက်လက်ပြီးတက်နေပါတယ်။ ဒီလိုအခြေအနေအောက်မှာ ဗမာပြည်ရဲ့ စီးပွားရေးအကြပ်အတည်း တွေထဲမှာ “နိုင်ငံခြားငွေရှားပါးမှုဟာ အခြေခံပြဿနာပါ” လို့ မနှစ်ကအောက်တိုဘာလအတွင်းမှာ ပြုလုပ်တဲ့ လွှတ်တော် အစည်းအဝေးတခုမှာ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်သူ ဦးမောင်မောင်ခက အတိအလင်းဘဲ ဝန်ခံထားပါတယ်။ နိုင်ငံခြားငွေရှားပါးမှု အခြေအနေဟာ ဘယ်လောက် ဆိုးရွားနေသလဲဆိုရင် ၁၉၈၁ ခုနှစ်မှာ စစ်အစိုးရရဲ့ နိုင်ငံခြားငွေဟာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၅၅.၈ သန်းရှိရာက ၁၉၈၇ ခုနှစ်မှာကျတော့ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၄ သန်းဘဲ ကျန်ပါတော့တယ်။

နိုင်ငံခြားငွေရှားပါးမှုကြောင့် စက်ရုံတွေလည်ပတ်ဖို့ လိုအပ်တဲ့ကုန်ကြမ်းတွေ၊ အရုပ်ပစ္စည်းတွေ၊ စက်ကိရိယာ ပစ္စည်းတွေကိုဝယ်ယူဖို့ မတင်သွင်းနိုင်တော့ပါဘူး။ အစိုးရဟာစက်ရုံတွေက လိုအပ်နေတဲ့နိုင်ငံခြားငွေရဲ့ ၃ ပုံ ၁ ပုံ လောက်သာပေးနိုင်တဲ့ အခြေအနေရှိပါတယ်။ စက်ရုံဆုတ်လုပ်ရေးတွေဟာ အကြီးအကျယ် ထိခိုက်ကျဆင်းသွားပါတယ်။ ဖန်ချက်စက်ရုံဆိုရင် ရပ်ဆိုင်းထားရတယ်။ လူသုံးကုန်ပစ္စည်း စက်ရုံတွေဖြစ်တဲ့၊ စီးကရက်စက်ရုံ၊ ချည်ထည်စက်ရုံနဲ့ ဂုံနီစက်ရုံတွေဟာ ပြတ်တောင်း ပြတ်တောင်း လည်နေရပါတယ်။

နိုင်ငံခြားငွေလုံလောက်မှုကို ဖြည့်ဆည်းအတွက် နိုင်ငံခြားမှ ငွေချေးရပြန်တယ်။ ဒီလလွှတ်တော် အစည်းအဝေးမှာ ပြောဆိုချက်အရကြည့်ရင်၊ နိုင်ငံခြားအကြွေးဟာ ဒေါ်လာ သန်း ၃ ထောင်ကျော်ရှိပြီ။ အဓိက ငွေကြေးများရဲ့ လဲနှုန်းရေးနှုန်းတွေ အပြောင်းအလဲဖြစ်တာကြောင့် အဲဒီအကြွေးဟာ ဒေါ်လာငွေ သန်းပေါင်း ၄ ထောင်ခန့်အထိ ဖြစ်သွားခဲ့တယ်လို့ စစ်အစိုးရကဝန်ခံထားပါတယ်။ ဒီအကြွေးတွေကို နှစ်စဉ်ဆပ်ရတဲ့အတိုးနှုန်း အရင်းပေါင်းဟာ နိုင်ငံခြားပို့ကုန်မှ ရရှိတဲ့ဝင်ငွေရဲ့ ၇၅% ခန့်ရှိတယ်လို့ နိုင်ငံခြားသတင်းတရပ်က ဆိုထားပါသေးတယ်။

ဒီလိုယိုယွင်းပျက်စီးနေတဲ့ စီးပွားရေးအခြေအနေအောက်မှာ ပြည်သူတွေရဲ့စားဝတ်နေရေးဘဝဟာ လွန်စွာဘဲ ဆိုးရွားလှပါတယ်။ အခြေခံလူသုံးကုန်ပစ္စည်းတွေရဲ့ ဈေးနှုန်းတွေဟာ တရှိန်ထိုးတက်လာခဲ့ပါတယ်။ ငွေဖောင်းပွမှုနှုန်းဟာ ၂၆ ရာခိုင်နှုန်းရှိတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဆန်နဲ့ဆန်ဈေးအခြေအနေကို ကျနော်တို့ပြောခဲ့ပြီးပြီ။ ဂျပန်ခေတ်တုံးက လဘက်ရည်တခွက်ဆိုရင် တကျပ်အထိပေးခဲ့ရတယ်။ အခုလဘက်ရည်တခွက် ဆိုရင် ၃ ကျပ် ပြား ၅၀ ဖြစ်နေပါပြီ။ ဒူးယားစီးကရက်တလိပ်ကို ၂ ကျပ် ပြား ၅၀ ပေးရတယ်။ စကော့ဈေးမှာ ကဇွန်းရွက် ၁ စည်းဆိုရင် ၂ ကျပ်ခွဲပေးရပါတယ်။ အဲဒီတော့ အရင်က ဆင်းရဲသားတွေမှီဝဲရတဲ့ ကဇွန်းရွက်ကြော်ဟာ ကနေ့ဇိမ်ခံသူဌေးတွေရဲ့ အစားအစာ စာရင်းထဲဝင်သွားပြီ။ ကနေ့မြို့ပေါ်မှာနေတဲ့ လူ ၅ ယောက် တအိမ်ထောင်ဟာ တလမှာ အနိမ့်ဆုံး ဝင်ငွေကျပ် ၁၅၀၀ လောက် ရှိတိုက်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီငွေကိုရဘို့အတွက် လဘက်ပေးလက်ယူလုပ်ကြတာဟာတတိုင်းတပြည်လုံးမှာဘဲ သမာအာဇီဝ လုပ်ငန်းလိုဖြစ်နေပါပြီ။ ကနေ့စစ်အစိုးရရဲ့ ဗျူရိုကရေစီစက်ယန္တရားဟာ လဘက်ပေးလက်ယူမပါရင် မလည်ပတ်နိုင်တဲ့အခြေအထိ ဆိုက်ရောက်နေပါပြီ။ ဝန်ကြီးရုံးအချင်းချင်းလဲ လဘက်ပေးရတယ်။ ဘဏ်ငွေသွင်းရင်လဲ လဘက်ပေးရတယ်။ လေဆိပ်မှာ လဘက်ပေးလက်ယူသာလုပ်ရင် နောက်ထပ်လူတယောက်ပါ လေယာဉ်ပျံစီးပြီး ခရီးသွားနိုင်တယ်လို့ သိရပါတယ်။

အဲသလို စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး ဘက်ပေါင်းစုံမှာဘဲ ပြိုကျပျက်စီးနေတဲ့ တိုင်းပြည်ကိုကယ်တင်ဖို့ စစ်အစိုးရက ဘယ်လိုနည်းနာတွေလုပ်ခဲ့ပါသလဲ ?

နယ်ချဲ့သမားများရဲ့ ဖိအားပေးမှုအောက်မှာ၊ ၎င်းတို့နဲ့ကြိုတင်ညှိနှိုင်း စီစဉ်ထားတဲ့အတိုင်း၊ ဗမာပြည်ကို ကမ္ဘာ့အဖွဲ့ဆုံးနိုင်ငံများ စားရင်းဝင်အဖြစ်ခံယူဖို့ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂမှာ လျှောက်လွှာတင်သွင်းခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်လိုက်တာကို တချို့ကတော့ ရင်သပ်ရှုမော အံ့ဩကြရပါတယ်။ ကျနော်တို့တိုင်းပြည်ဟာ သယံဇာတပစ္စည်း အလွန်ကြွယ်ဝတဲ့ တိုင်းပြည်တခု ဖြစ်ပါလျက် ကမ္ဘာ့အဖွဲ့ဆုံး နိုင်ငံတခုအဖြစ် ခံယူလိုက်ရတယ်ဆိုတာဟာ ကြားလို့မ

ယုံနိုင်စရာပါဘဲ။ ဒီကိစ္စမှာ စစ်အစိုးရအဘို့ မရှက်သော်လဲ၊ တိုင်းပြည်နဲ့ ပြည်သူတွေအတွက်တော့ ဂုဏ်သိက္ခာအလွန်မဲ့ပြီး အလွန်ရှက်စရာကောင်းပါတယ်။ မနှစ်ကဒီဇင်ဘာလထဲမှာဘဲ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံက ဗမာပြည်ကို ကမ္ဘာ့အမွေဆုံးနိုင်ငံစာရင်းသွင်းဘို့ အတည်ပြုလိုက်ပါပြီ။ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လို့ ဒီလလွှတ်တော်အစည်းအဝေးကျမှဘဲ စစ်အစိုးရက ပထမဆုံးအကြိမ် မရှောင်မလွဲသာ ထုတ်ဖော် ဝန်ခံခဲ့ပါတယ်။ မနှစ်ကအောက်တိုဘာလလွှတ်တော်အစည်းအဝေးမှာတုန်းက ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးက မေးတဲ့အခါမှာ ဒီကိစ္စဟာ ဘတ်ဂျက် ခေါင်းစဉ်ပြောင်းတာလောက်ပါဘဲလို့ အစိုးရပိုင်းက ဖြေကြားခဲ့ဖူးပါသေးတယ်။

စစ်အစိုးရရဲ့နောက်ထပ် “ပြောင်မြောက်လှတဲ့နည်းနာ” တခုကတော့ ၂၅ ကျပ်တန်၊ ၃၅ကျပ်တန်နဲ့ ၅၅ ကျပ်တန် ငွေစက္ကူ ၃ မျိုးကို မနှစ်က စက်တင်ဘာလမှာ ပြောင်ဒါးပြတိုက်ပြီး လူယူတဲ့ကိစ္စပါဘဲ။ ပြည်သူတွေလက်ထဲက ငွေစက္ကူတွေကို ပြောင်ဒါးပြတိုက်လူယူတာဟာ အခုအကြိမ်ဟာ တတိယ အကြိမ်ပါဘဲ။ တကြိမ်ထက်တကြိမ်လူယူတဲ့အတိုင်းအတာဟာ ကြီးထွက်ကြီးလာပါတယ်။ မနှစ်က ဒါးပြတိုက်ယူလိုက်တဲ့ ငွေစက္ကူ ၃ မျိုးဟာ ပြည်သူတွေအတွင်း လှည့်လည်နေတဲ့ငွေစက္ကူရဲ့ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့် ရှိတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ တနည်းပြောရရင် ဒီငွေစက္ကူတွေကို တရားမဝင် လုပ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် စစ်အစိုးရဟာ ပြည်သူတွေလက်ထဲက ကျပ် ကုဋေ ၇၀၀ ကျော် ၈၀၀ နီးပါးကို ပြောင်လှယ်လိုက်တာပါဘဲ။ ဒီတကြိမ်ငွေစက္ကူကိစ္စဟာ ချမ်းသာဆင်းရဲမရွေး လူတန်းစားအသီးသီး၊ လူ့အလွှာအသီးသီးကို ထိခိုက်နှစ်နာစေခဲ့တယ်။ ပြည်သူတရပ်လုံးရဲ့ မကြေနှပ်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့တယ်။ ဒီမကြေနှပ်မှုဟာ ဘယ်လောက်အထိ ကျယ်ပြန့်သလဲဆိုရင် စစ်အစိုးရရဲ့ အဓိကဒေါက်တိုင်အခန်းကပိတ်နေတဲ့ စစ်တပ်အတွင်းမှာပင်လျှင် အစိုးရရဲ့စီးပွားရေးပေါ်လစီတွေကို ပြောင်အတိအလင်းဝေဖန်ဆန့်ကျင်မှုတွေအထိ ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ရန်ကုန်တိုင်း၊ အနောက်မြောက်တိုင်းနဲ့ ဧရာဝတီတိုင်းတွေမှာ ဒီလိုပြောင်အတိအလင်း ဝေဖန်တဲ့ အတွက် ဗိုလ်ကြီး၊ ဗိုလ်မှူးအဆင့် လူ ၂၀၀ ကျော်ကို ဖမ်းဆီးခဲ့တယ်ဆိုတာ နိုင်ငံခြားကပင်လျှင် သိနေကြတဲ့အချက် ဖြစ်ပါတယ်။ ရန်ကုန်မှာ ကျောင်းသားဆန္ဒပြပွဲတွေဖြစ်ခဲ့တယ်။ မန္တလေးမှာတော့ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသာမက၊ မြို့နေလူထုနဲ့ သံဃာတော်များပါ ပါဝင်တဲ့လှည့်လည်ဆန္ဒပြပွဲများလဲ ပေါ်ပေါက်ခဲ့တယ်။ ရန်သူက အကြမ်းဘက်ဖီ နှိပ်တဲ့အတွက် ရန်သူရဲ့အဆောက်အဦးတချို့ကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးတာတွေ၊ ယာဉ်ထိန်းသိမ်းရေး မှတ်တိုင်တွေကို ဖျက်ဆီးပစ်တာတွေလဲ ရှိခဲ့တယ်။

ငွေစက္ကူကိစ္စကို အကြောင်းပြုပြီး ကျောင်းသားနဲ့ မြို့နေလူထုရဲ့ လှုပ်ရှားမှု ပေါ်ပေါက်ပြီးလို့ ၆ လအကြာ မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့မှာ စက်မှုတက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများရဲ့ အရေးအခင်းပေါ်ခဲ့ပါတယ်။ စစ်အစိုးရရဲ့အကြမ်းဘက်ဖီနှိပ်မှုကြောင့် သေနတ်ဒဏ်ဆန့် ကျောင်းသားတိုင်းကျဆုံးပြီး၊ ကျောင်းသားအများအပြား ဒဏ်ရာရကာ၊ ဆန္ဒပြသူအမြောက်အများဟာ ဖမ်းဆီးခြင်းခံခဲ့ရတယ်။ ဒီလှုပ်ရှားမှုဟာ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်တွေနဲ့ မြို့နေလူထုရဲ့ ဆန္ဒပြကုန်ကွက်မှုများအထိ ပြန့်ပွားသွားခဲ့တယ်။ ဒီလိုဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ကိစ္စတွေရဲ့ အကျိုးဆက်တွေအတွက် စစ်အစိုးရမှာ လုံးဝတာဝန်ရှိပါတယ်။

ဒီလိုတိုင်းပြည်လုံး ယိုယွင်းပျက်စီးပြီး ပြည်သူတွေဒုက္ခပင်လယ်ဝေနေရတာရဲ့ အဓိကအကြောင်းရင်းဟာ တိုင်းပြည်ရှိ ပြည်သူလူထုတရပ်လုံးကို ဖိနှိပ်သွားစုပုံနေတဲ့ စနစ်ဆိုးကြီး ၃ ခုကို ကိုယ်စားပြုနေပြီး မဆလ တပါတီ အာဏာရှင်စနစ်ကို ကျင့်သုံးနေတဲ့ စစ်အစိုးရရဲ့ ဖောက်ပြန်တဲ့ လမ်းစဉ်ပေါ်လစီတွေကြောင့်သာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကနေ့စစ်အစိုးရဟာ ပြည်သူတရပ်လုံးရဲ့ ဘုံရန်သူဖြစ်တယ်ဆိုတာ တနေ့တခြား ထင်ရှားပေါ်လွင်နေပါပြီ။

စစ်အစိုးရရဲ့ အကြမ်းဘက်ဖီနှိပ်မှုကြောင့် အလုပ်သမားတွေ၊ လယ်သမားတွေ၊ ကျောင်းသားတွေ၊ မြို့နေလူလက်တန်းစားတွေ၊ မြို့နေဆင်းရဲသားတွေနဲ့ လူတန်းစားအလွှာအသီးသီးဟာ အုံကြွပြီး စိတ်နှိုးလှည့်လည်ကာ ဆန္ဒပြကုန်ကွက်တာတွေ၊ အခွင့်အရေးတောင်းဆိုတာတွေဟာ ရှေ့အဘို့မှာလဲ မုချဘဲပေါ်ပေါက်လာပါလိမ့်မယ်။ အဲသလိုပေါ်ပေါက်လာတဲ့အခါမှာ စစ်အစိုးရဟာ ပြည်သူတွေကို ရက်ရက်စက်စက် နှိပ်ကွပ်တဲ့နည်းအပြင် ပြည်သူလူထုအတွင်း အချင်းချင်းသွေးကွဲအောင် နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ ရန်တိုက်ပေးတာတွေ၊ ဥပမာ ကျောင်းသားတွေနဲ့ အရပ်သားတွေအကြား ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားပြီး အဓိကရုဏ်းဖြစ်ပွားအောင် လှုံ့ဆော်ပေးတာမျိုးတွေ၊ ပြည်သူလူထုဒေါသကို လမ်းလွှဲပေးတာမျိုး၊ ဟန်ပြကိစ္စဘုန်းစုလုပ်ပြပြီး ပြည်သူလူထုကို ထုံထိုင်းသွားအောင် လုပ်တာမျိုးတွေ၊ လုပ်

လာနိုင်တာကို အထူးသတိပြု၍ လိုပါတယ်။ ကနေ့အခြေအနေမှာ ပြည်သူ့လူထုတစ်လုံးဟာ ပိုမိုသွေးစည်းညီညွတ်ပြီး ဘုံရန်သူစစ်အစိုးရကိုသာ ဦးတည်ဆန့်ကျင်ကြ၍ လိုအပ်ပါတယ်။

[၄]

အနှစ် ၄၀ တိုင်တိုင် ဖောက်ပြန်တဲ့ ပြည်တွင်းစစ်လမ်းစဉ်ပေါ်လစီတွေကို ဆက်တိုက်ကျင့်သုံးလာတာကြောင့် တတိုင်းတပြည်လုံး ကမောက်ကမဖြစ်နေပြီး ပြည်သူတွေ ဒုက္ခပင်လယ်ဝေနေတာကို ထောက်ထားပြီး ကျနော်တို့ ပါတီဟာ လောလောဆယ်အခြေအနေမှာ ဒီအကြပ်အတည်းတွေထဲက ရုန်းထွက်နိုင်ဖို့အတွက် ပြည်သူ့လူထု အပေါင်းသို့၎င်း၊ မျိုးချစ်စိတ် ပြည်ချစ်စိတ်ရှိကြတဲ့ ရဟန်းသံဃာ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များထံသို့၎င်း၊ လေးနက် တည်ကြည်စွာ အချက် ၃ ချက်ကို တင်ပြပြီးဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအချက်တွေရဲ့ ဆိုလိုချက်ကတော့ -

- (၁) လက်ရှိ မဆလ တပါတီအာဏာရှင်စစ်အစိုးရကို ဖျက်သိမ်းပြီး မဆလ တပါတီအာဏာရှင်စနစ်ကို နည်းမျိုးစုံနဲ့ ဆန့်ကျင်တိုက်ပွဲဝင်နေကြတဲ့ အင်အားစုများနဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်များကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ ယာယီအစိုးရတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းရေး။
- (၂) ဒီယာယီအစိုးရက လက်ရှိ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေကို ဖျက်သိမ်းပြီး ပြည်သူများရဲ့ ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးနဲ့ လိုလားတောင်းဆိုချက်တွေကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်တဲ့ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ အသစ်တစ်ရပ်ကို ရေးဆွဲရေး။

(၃) အဲဒီယာယီအစိုးရဟာ ကနေ့ပြည်သူတစ်လုံးရဲ့ လိုလားတောင်းဆိုချက်တွေကို ဖြေရှင်းသွားနိုင်ဖို့အတွက်၊ အခြေခံလုပ်ငန်းတာဝန် ၅ ရပ်ကို ဦးတည်ပြီး အကောင်အထည်ဖော် သွားရေး၊ ဆိုလိုတာကတော့ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး၊ ဒီမိုကရေစီရေး၊ အမျိုးသားပြည်သူများ သွေးစည်းညီညွတ်ရေး၊ အမျိုးသားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနဲ့ အမှီခိုကင်းတဲ့ ကြားနေရေး နိုင်ငံခြားဆက်ဆံရေး ပေါ်လစီကို ကျင့်သုံးရေးတို့ဖြစ်ပါတယ်။

အထက်ပါတင်ပြချက်တွေ အောင်မြင်ထမြောက်ဖို့အတွက် ကျနော်တို့ပါတီဟာ တက်ကြွစွာ အပြုသဘောဆောင်တဲ့ အကြံပြုချက်များဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါတယ်။ တိုင်းပြည်တွင်းရှိ လူမျိုးအသီးသီးပါဝင်တဲ့ ပြည်သူ့လူထုကြီး တစ်လုံးအနေနဲ့လဲ ကျရောက်လာတဲ့ တာဝန်တရပ်အနေနဲ့ မိမိတို့စွမ်းအားရှိသမျှ ကြိုးစားဆောင်ရွက်သွားကြ၍ ကျနော်တို့ပါတီက ရိုးသားဖြူစင်စွာ မျှော်လင့်လျက်ရှိပါတယ်။

[၅]

ရဲဘော်တို့
မိတ်ဆွေတို့
ပြည်သူ့လူထုအပေါင်းတို့

အုပ်စိုးသူလူတန်းစားရဲ့ ဖောက်ပြန်တဲ့ပြည်တွင်းစစ်ကို မိမိကိုယ်ကို ခုခံကာကွယ်တဲ့ တော်လှန်တဲ့ ပြည်သူ့စစ်ပွဲနဲ့ တုန့်ပြန်ဆန့်ကျင်ခဲ့ရတဲ့ အနှစ် ၄၀ ကာလအတွင်းမှာ အမျိုးသားအသီးသီးဟာလဲ အုပ်စိုးသူလူတန်းစားရဲ့ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုဒဏ်ကို မခံနိုင်တဲ့အတွက် လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲဝင်လာခဲ့ကြတာ နှစ်ဆယ်အချို့ ကြာခဲ့ပါပြီ။

ကျနော်တို့ပါတီဟာ လောလောဆယ်အခြေအနေမှာ တတိုင်းတပြည်လုံးအကြပ်အတည်းဆိုက်ပြီး ပြည်သူတွေ ဒုက္ခပင်လယ်ဝေနေတာကို ချက်ချင်းတားဆီးနိုင်ဖို့အတွက် အဆိုပြုချက်တွေကို သဘောထားဖြူစင်စွာ တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ကျနော်တို့နဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ဆန္ဒသာဖြစ်ပါတယ်။

မဆလ တပါတီအာဏာရှင် စစ်အစိုးရအနေနဲ့ကတော့ ကနေ့ထက်တိုင်အောင် ဖောက်ပြန်တဲ့ ပြည်တွင်းစစ်လမ်းစဉ်ပေါ်လစီအတိုင်း အရူးအမူး ဆက်လက်ကျင့်သုံးသွားဖို့ အကြိမ်ကြိမ်အော်ဟစ်ကြွေးကြော်လျက်ရှိပါတယ်။ သူတို့အုပ်စိုးမှုလက်အောက်မှာ တိုင်းပြည်တစ်လုံး ဘက်ပေါင်းစုံမှ ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲနေတာကို အဖတ်ဆည်ဖို့အတွက် ကျနော်တို့ပါတီနဲ့ တခြားလက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းတွေကို စစ်ရေးနည်းဖြင့် ပိုမိုတိုက်ခိုက်ဖို့ ပြင်ဆင်

အချပ်ပို

လျှက်ရှိတာကို သတိပြုရပါမယ်။

ဒီလိုအခြေအနေအောက်မှာ ရန်သူက လက်နက်ကိုင် တိုက်နေသမျှကာလပတ်လုံး ကျနော်တို့ပါတီနဲ့ တပ်မတော်ဟာ မိမိကိုယ်ကို ခုခံကာကွယ်ဘို့အတွက် ပြတ်ပြတ်သားသားဘဲ တုန့်ပြန်တိုက်ခိုက် ရပါလိမ့်မယ်။ နောက်ဆုံးအောင်ပွဲရသည်အထိလဲ တိုက်ခိုက်သွားကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ကျနော်တို့ပါတီဟာ ရန်သူနဲ့တိုက်ပွဲဝင်တဲ့အခါမှာ၊ ကျနော်တို့နဲ့သဘောတူညီချက် ရရှိထားတဲ့ အမျိုးသားလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးနဲ့အတူ ပိုဒိုပူးပေါင်းပြီး လက်တွဲဆောင်ရွက် သွားမယ်ဆိုတာကို ပြောလိုပါတယ်။

မိမိကိုယ်ကို ခုခံကာကွယ်တဲ့ ပြည်သူ့စစ်ပွဲကို အောင်မြင်စေဘို့အတွက် ကျနော်တို့ဟာ ပါတီ၊ တပ်၊ အခြေခံဒေသ၊ အခြေခံလူထုစည်းရုံးရေးနဲ့ လူထုလူတန်းစား အဖွဲ့အစည်းတွေကို ပိုမိုကြံ့ခိုင်တောင့်တင်းအောင် တည်ဆောက်သွားဘို့လိုပါတယ်။ ဒီအခြေခံပေါ်မှာ မဆလ တပါတီအာဏာရှင်စနစ်ကို ဆန့်ကျင်တဲ့ ကျယ်ပြန့်တဲ့ တပ်ပေါင်းစုတရပ်ကို တိုးချဲ့တည်ဆောက်သွားနိုင်ဘို့ အစွမ်းကုန်ကြိုးစား ဆောင်ရွက်သွားကြဖို့လဲ လိုအပ်ပါတယ်။

ကျနော်တို့ပါတီဝင်ထု တရပ်လုံး၊ တပ်မတော်သားထု တရပ်လုံးဟာ ကျနော်တို့ပါတီရှိ ၇၅ ခုနှစ် တတိယ အကြိမ်မြောက် ပါတီကွန်ဂရက်မှာ ချမှတ်ညွှန်ပြခဲ့တဲ့ ရွှေလုပ်ငန်းတာဝန် ၉ ချက်ကို စည်းစည်းလုံးလုံး တက်တက်ကြွကြွ လေးလေးနက်နက် ပြတ်ပြတ်သားသား အကောင်အထည်ဖော်သွားရင်း ပိုမိုကြီးမားတဲ့အောင်ပွဲသစ်များကို အာရုံစူးကြပါစို့။

- ပါတီ၊ ပြည်သူ့လူထုနဲ့ တော်လှန်ရေး ရပ်တည်မှု ၃ ခုကို ပိုမိုကြံ့ခိုင်တောင့်တင်းအောင် တည်ဆောက်ကြ။
- ပါတီ၊ ပြည်သူ့လူထုနဲ့ တော်လှန်ရေးအတွက် အောင်ပွဲရတဲ့အထိ အဆုံးတိုင် ဆင်နွှဲကြ။
- မဆလ တပါတီအာဏာရှင် စစ်အစိုးရကို ဖျက်သိမ်းပြီး ယာယီအစိုးရတရပ်ကို ထူထောင်ကြ။
- မာ့ကစ်လီနှင့်ဝါဒ မော်စီတုန်းအတွေးအခေါ် အခွန်ရှည်ပါစေ။
- ဂုဏ်ရောင်ပြောင်တဲ့ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ အခွန်ရှည်ပါစေ။

သေနင်္ဂဗျူဟာဆိုတာ အဓိက ထိုးနှက်ချက်ရဲ့ ဦးတည်ချက်ကို ပြောတာဘဲ၊ တနည်းအားဖြင့် တော်လှန်ရေးအဆင့်ကြီးတခုရဲ့ နောက်ဆုံးရည်မှန်းချက်ကိုဆိုလိုတယ်။ တော်လှန်ရေးရဲ့ အဆင့်ကြီးတခုမပြီးမီ၊ ရည်မှန်းချက်မရောက်မီ တော်လှန်ရေးရဲ့ သေနင်္ဂဗျူဟာကို မပြောင်းရဘူး။ နည်းပရိယာယ်ဆိုတာကတော့ သေနင်္ဂဗျူဟာ အောင်မြင်ရေးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေမဲ့ ခြေလှမ်းတွေ၊ နည်းနာတွေကို ဆိုလိုတာပါဘဲ။ ဒါကြောင့် သေနင်္ဂဗျူဟာမပြောင်းပေမဲ့ နည်းပရိယာယ်ကိုတော့ ကာလ၊ ဒေသ၊ လက်တွေ့အခြေအနေ လိုအပ်ချက်အရ၊ အခိုင်အမာပြောင်းလဲလာတဲ့ အခြေအနေအရ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်၊ တက်သာဆုတ်သာ၊ လိမ်မာပါးနပ်စွာ ပြောင်းတတ်ဖို့ လိုတယ်။

၁၉၈၈ ခုနှစ် မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ကေဒါများနှင့် တွေ့ဆုံသည့် အစည်းအဝေး၌ ပြောကြားသော ဥက္ကဋ္ဌ သခင်ဗသိန်းတင်၏ မိန့်ခွန်းမှ—

ဂုဏ်ရောင်ပြောင်သည့် မြည်သူ့ ဒီမိုကရေစီ တော်လှန်ရေး အနှစ်(၄၀)မြောက်နေ့အဓိဋ္ဌာန်

၁။ ၁၉၇၀ ခု မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီက ဦးဆောင်ဆင်နွှဲခဲ့သည့် ပြည်သူ့ ဒီမိုကရေစီ လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး အနှစ် (၄၀)တင်းတင်း ပြည့်ပေတော့မည်။ ဤဂုဏ်ရောင် ပြောင်သည့် ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီ လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး အနှစ်(၄၀)မြောက်နေ့ကို ဂုဏ်ပြုသည့်အနေနှင့် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ အဘော်ဖြစ်သော ပြည်သူ့အာဏာဂျာနယ် အမှတ်(၂)ကို ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဦးစွာအားဖြင့် နှစ်ပေါင်း (၄၀) လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအတွင်း လူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်သူလူထုဘဝ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ရင်း ကျဆုံးသွားကြရှာသည့် ထောင်ပေါင်း များစွာသော ပါတီဝင်များ၊ တပ်မတော်သားများနှင့် ပြည်သူလူထု များအား အလံနီကို ရွေ့သို့နှိမ့်ကာ အနူးအညွတ် အလေးနီ ပြုအပ်ပါသည်။

၂။ နှုတ်တလီစာချုပ်၊ လက်ျာဖရီးမင်းစာချုပ်၊ မြကရွှမ်ဘီ စာချုပ် တို့ဖြင့် ၁၉၄၀ ခု ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့သမားက ဗမာပြည်အား လွတ်လပ်ရေး ပေးခဲ့ပေသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာကို လွှဲပြောင်းရယူ ခဲ့ကြသည့် ပြုရုံကရက်အရင်းရှင် အစိုးရ အဆက်ဆက်က ဤလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ရမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဗမာပြည်၏ အချုပ်အခြာ အာဏာကို ဖျက်ဆီးလိုကြသော၊ အာဏာရှူးနေကြသော၊ အမေကျော်ဒွေးတော်လှမ်းနေကြသော၊ သောင်းကျန်းသူများကြောင့် ဖြစ်ရသည်ဟု ယုတ်မာကောက်ကျစ်စွာ သူတို့၏ ဝါဒဖြန့်ချိရေးယန္တရားအစုံဖြင့် မဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံ ဝါဒဖြန့်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုကဲ့သို့အနှစ်(၄၀) ကြာအောင် ဖြစ်ပွားလာခဲ့သည့် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို ဖော်ထုတ်ဖို့ လိုအပ်လာပေသည်။

၁၉၄၀ ခု ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့သမားက ဗမာပြည်အား လွတ်လပ်ရေးပေးသည့် အချိန်ကပင် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ အနေနှင့် ဤ

လွတ်လပ်ရေးမှာ နိုင်ငံရေးအရ လွတ်လပ်သည်ဟု ဆိုစေကာမူ၊ စီးပွားရေးအရ မလွတ်လပ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ နိုင်ငံရေးအရော၊ စီးပွားရေးအရပါ လွတ်လပ်သည့် ပြည့်စုံသော လွတ်လပ်ရေး ရရှိရန်အတွက် ဆက်လက်ပြီးတိုက်ပွဲဝင်ဖို့ လိုအပ်ကြောင်းကို တပြည်လုံးရှိ အဖိနှိပ်ခံ လူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်သူတရပ်လုံးအား သတိပေးလှုံ့ဆော်ခဲ့ပေသည်။ မိမိတို့၏ကိုယ်တွေ့ အတွေ့အကြုံ ဘဝအသိအရ အဖိနှိပ်ခံ လူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်သူလူထုကြီးသည် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ လှုံ့ဆော်ချက်ကို လက်ခံကာ နိုင်ငံရေးအရရော စီးပွားရေးအရပါ ပြည့်စုံသည့် လွတ်လပ်ရေး ရရှိရေးအတွက် နည်းမျိုးစုံဖြင့် အံ့ကြတိုက်ပွဲဝင် လာခဲ့ကြသည်။ အုပ်စိုးသူ လူတန်းစား ဟူသမျှသည် သူတို့၏အုပ်ချုပ်ရေး အာဏာကို ခြိမ်းခြောက်ခြင်း ခံလာရသည့်အခါ အကြမ်းဘက်သည့်နည်းကို သုံးလေ့ရှိသည်ဟု ကမ္ဘာ့ပစ္စည်းမဲ့ ခေါင်းဆောင်ကြီး ရဲဘော်လီနင်က ညွှန်ပြခဲ့ဘူးသလို ဗမာပြည်ရှိ ဖောက်ပြန်သော ပြုရုံကရက်အရင်းရှင် အုပ်စိုးသူ များကလည်း ပြည့်စုံသော လွတ်လပ်ရေးရရှိရန် အံ့ကြတိုက်ပွဲဝင်လာသော ပြည်သူလူထုကြီး အပေါ် အကြမ်းဘက်သည့် နည်းကိုသုံးကာ ဖောက်ပြန်သော ပြည်တွင်းစစ်ကို စတင်ဖန်တီးလာတော့သည်။ ဤအခြေအနေအောက်တွင် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့်တကွ အဖိနှိပ်ခံလူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်သူလူထုကြီးမှာ မိမိတို့၏ ဘဝရပ်တည်ရေး အတွက် မလွဲသာဘဲ ဖောက်ပြန်သော ပြည်တွင်းစစ်ကို တရားသော ပြည်တွင်းစစ်ဖြင့် တုန့်ပြန် တိုက်ခိုက်ခဲ့ရပေသည်။ ဤသည်မှာ ဗမာပြည်တွင် ဖြစ်ပွားနေဆဲဖြစ်သော လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သူကမျှ လိမ်ညာဖုံးကွယ်၍ မရနိုင်သော သမိုင်းဖြစ်ရပ်မှန် တခုပင်ဖြစ်ပေသည်။ ဤသည်ကို မကြာသေးမှီကမှ မဆလ ထိပ်သီး ဦးနေဝင်းက ဗမာပြည်မှာ နိုင်ငံရေးအရ လွတ်လပ်ပြီး စီးပွားရေးအရ မလွတ်လပ်သေးပါဟု မလွဲမရှောင်သာ၍ ဝန်ခံသွားခဲ့ ရပေသည်။

၃။ လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး စတင်ဖြစ်ပွားလာသည့်အချိန်မှစ၍ယနေ့တိုင် ဖောက်ပြန်သောပြုရုံကရက်

အရင်းရှင်အစိုးရ အဆက်ဆက်တို့သည် နယ်ချဲ့ပေါင်းစုံ၏ ထောက်ခံအားပေး ကူညီခဲ့ဖြင့် ၂ နှစ်အတွင်းချေမှုန်းပစ်မည်၊ ၆ လအတွင်းချေမှုန်းပစ်မည် ဟူသောစိတ်ကူးယဉ် ကြွေးကျော်သံများ ထုတ်လွှင့်ကာ တော်လှန်ရေး အင်အားစုများအား အရူးအမူး မီးကုန်ယမ်းကုန်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြ လေသည်။

သဘာဝကျစွာပင်၊ တော်လှန်ရေး တရပ်အဖို့ အကွေ့အကောက်၊ အဘက်အကျ၊ အရွက်အဆွေး၊ အခက်အခဲ အကြပ်အတည်းများကို ဖြတ်သန်းရပေသည်။ ဤသို့ ခရီးကြမ်းကြီး ထဲတွင် ကွေ့ဘကွေ့ ရောက်တိုင်း တော်လှန်ရေးထဲ ပါဝင်လာခဲ့ကြသည့် သေ့ကြူစီးသမားများ၊ အချောင်သမားများနှင့် ကိုယ်ကျိုး မစွန့်နိုင်သူများအနေနှင့် တော်လှန်ရေးကို စွန့်ခွာသွားကြသည်မှာ ဓမ္မတာပင်ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် ဗမာပြည်ကုန်မြို့နစ်ပါဘီ၊ တော်လှန်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လူ့အပေါ် သစ္စာရှိကြသော ပါတီဝင်များ ကေဒါများ တပ်မတော်သားများနှင့်အတူ ပြည်သူ့လူထု၏ မကုန်ခမ်းနိုင်သော အင်အားအပေါ် အမှီပြုကာ စည်းလုံးညီညွတ် နိုင်သမျှ သောအင်အားစုများ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် စည်းလုံးညီညွတ်လျက် ယနေ့တိုင် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးကို ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင် ဆင်နွှဲလျက် ရှိနေဆဲပင်ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ သခိုင်းတော်လောက်သည့် ဂုဏ်ရောင်ပြောင်လှသော ဖြစ်ရပ်တခု ဖြစ်ပေသည်။

၄။ ယနေ့ဗမာပြည်၏ အခြေအနေမှာ ဖောက်ပြန်သောအစိုးရ အဆက်ဆက်၊ အစိုးရအားဖြင့် မဆလ တပါတီ အာဏာရှင် စစ်အစိုးရတို့၏ ဖောက်ပြန် မှားယွင်းသောပေါ်လစီနှင့် လုပ်ရပ်များကြောင့် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး လူမှုရေးစသည့် ဘက်အသီးသီးတွင် ကျဆင်းယိုယွင်းပျက်စီး နေပေသည်။

နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်ဘက်တွင် တပြည်လုံးရှိ လူမျိုးပေါင်းစုံ လူတန်းစား အသီးသီး လူ့အလွှာ အသီးသီးတို့မှာ မိမိတို့၏ မွေးရာပါ အခွင့်အရေးဖြစ်သည့် လွတ်လပ်စွာစည်းရုံးခွင့်၊ ရေးသားဟောပြောခွင့်၊ ဆန္ဒပြခွင့် ဟူသော အခွင့်အရေး မရရှိနိုင်ဘဲ အခွင့်အရေးများကိုပင် ပိတ်ပင်တားမြစ် ထားခြင်းကို ခံနေကြရသည်။ မဆလ တပါတီ အာဏာရှင် စစ်အစိုးရ၏ မြန်မာ့နည်းမြန်မာ့ဟန် ဖြင့် ဖက်ဆစ်ဆန်ဆန် ယုတ်မာ ရိုင်းပြစွာ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ် ညှဉ်းပန်းမှု အမျိုးမျိုးကို ပြည်သူ့လူထု တရပ်လုံး နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ခံစားနေကြရသည်။

စီးပွားရေးနယ်ပယ်တွင် မဆလ တပါတီ စစ်အာဏာရှင်အစိုးရက မြန်မာ့နည်း မြန်မာ့ဟန်ဖြင့် အတုအယောင် ဆိုရွယ်လစ် စနစ်ကို ထူထောင် နေမှုကြောင့် အဘက်ဘက်တွင် တိုးတက်နေပါသည်ဟု လူကြားကောင်းအောင် ဝါဒဖြန့် နေစဉ်မှာပင် ဗမာပြည်၏ စီးပွားရေးမှာ တနေ့တခြား ချွတ်ခြုံကျ လာနေပေသည်။ နိုင်ငံခြားမှပုံစံ အမျိုးမျိုးဖြင့် ချေးထားသော အကြွေးများမှာ ခေါင်ခိုက်အောင် တက်နေခြင်း၊ တိုင်းပြည်၏ နိုင်ငံခြားသုံးငွေမှာ လုံးဝပီးပါးလာခြင်း၊ အလုပ်လက်ခွဲဦးရေ တိုးတက်များပြား လာနေခြင်း၊ ကုန်ဈေးနှုန်းများ အဆမတန် တက်နေခြင်း၊ မှောင်ခိုကုန်ကူးသန်းရေးမှာ တရားဝင် ဖြစ်နေခြင်း၊ ငွေစက္ကူများ ဖောင်းပွနေခြင်း၊ ရိက္ခာဆန်၊ ဆေး၊ လောင်စာဆီ အပါအဝင် လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများ ရှားပါးနေခြင်း တို့က ဗမာပြည်၏ စီးပွားရေး ချွတ်ခြုံကျလာမှုကို ရောင်ပြန်ဟပ်ပြ နေပေသည်။

အထူးအားဖြင့် တိုင်းပြည်၏ လူဦးရေ အများဆုံးနှင့် တိုင်းပြည်အတွက် အဓိကဝင်ငွေ မရှိစေသည့် စပါးသီးနှံများ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ် နေကြရသော လယ်သမားများ၏ ဘဝမှာ တနေ့တခြား ပို၍ပို၍သာ ဆိုးဝါးလာနေပေသည်။ လယ်သမားများ အနေနှင့် မိမိတို့ စိုက်ပျိုးချင်သည့် စပါးသီးနှံများကို လွတ်လပ်စွာ စိုက်ပျိုးခွင့်မရခြင်း၊ စိုက်ပျိုး၍ ထွက်လာသမျှသော စပါးသီးနှံများကို စစ်အစိုးရက ဈေးနှိမ်ပေးပြီး လက်ဝါးကြီးအုပ် အတင်းအဓမ္မ သိမ်းကြူးဝယ်ယူ လုယက်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖေါင်စီးရင်း ရေဝတ်နေရသလို အငတ်ဘေးနှင့် ကြုံတွေ့နေကြသည်။ အဆိုးဝါးဆုံးမှာ စစ်အစိုးရက ငွေစက္ကူများကို ရိုက်ချင်သလို ရိုက်နှိပ် ထုတ်ဝေကာ ထိုငွေစက္ကူများဖြင့် လယ်သမားများထံမှ စပါးများကို အတင်းအဓမ္မ ဝယ်ယူပြီးနောက် ယင်းငွေစက္ကူများကိုပင် တရားမဝင် ဟုကျေညာပြီး တိုင်းပြည်နှင့်ချီ၍ လုယက်သည်မှာ ၃ ကြိမ် ၃ ခါပင်ရှိပေပြီ။ တရားဝင် ငွေစက္ကူများနှင့်ပင် လဲလှယ်ခွင့် မပေးခဲ့ပေ။ ဤသို့ဖြင့် မိမိတို့၏ လုပ်အားဖြင့် ရရှိ ထားသော ငွေစက္ကူများမှာ အသုံးမဝင်တော့သဖြင့် လယ်သမားများနှင့် တကွ လုပ်သားပြည်သူ့လူ့အလွှာ အသီးသီးတို့မှာ ဖွတ်ကျောပြာစု ဖြစ်ကုန်ကြရသည်။

လူမှုရေးနယ်ပယ်မှာလည်း ကျန်းမာရေးဘက်တွင် ဆရာဝန်မ လုံလောက်ခြင်း၊ ဆေးရုံစားပါးခြင်း၊ ဆေးကုသခွင့်မရခြင်း တို့ကြောင့် အတိဒုက္ခ ရောက်နေကြရ

သည်။ ပညာရေးဘက်မှာဆိုလျှင် စာအုပ်ရှားပါးခြင်း၊ ကျောင်းစရိတ် ကြီးမားခြင်း၊ ဆရာမလုံလောက်ခြင်း၊ ကျောင်းအဆောက်အအုံ မလုံလောက်ခြင်း တို့ကြောင့် ကျောင်းသားများနှင့် ကျောင်းသားမိဘတို့မှာ အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်နေကြရသည်။

မဆလ တပါတီစစ်အာဏာရှင် အစိုးရ၏ စစ်တပ်မှ တပ်မှူးကြီးများမှတစ်ဆင့် ဖြန့်ဖြူးပေးရင်းနှီးမှုကြောင့် မှူးယစ်ဆေးဝါး စွဲကပ်သူဦးရေ တိုးပွား လာနေခြင်း၊ စာပေလောကတွင် အညံ့အဟောက်နှင့် ညစ်ညမ်းစာပေများ ပျံ့နှံ့နေခြင်း၊ အပြာရောင် ရုပ်ရှင်ကားများနှင့် ဗီဒီယိုတိပ်ခွေများ ပေါများလာနေခြင်း စသည့်အကြောင်းအချက် များကြောင့် မိမိတို့ဘဝ ရပ်တည်ရေးအတွက် ရုန်းကန်နေကြရသော လူငယ်များနှင့် အမျိုးသမီး၊ ကလေးသူငယ်များ၏ အကျင့်စာရိတ္တ များမှာ ရင်နာစတယ် ပျက်စီးယိုယွင်း လာနေပေသည်။

ဤကဲ့သို့ မဆလ တပါတီစစ်အာဏာရှင် အစိုးရအောက်တွင် စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲခြင်း ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ညှဉ်းပမ်းမှုအမျိုးမျိုးကို ခံစားနေရခြင်းတို့ကြောင့် တပြည်လုံးရှိ လူမျိုးပေါင်းစုံ လူတန်းစားအသီးသီး၊ လူ့အလွှာအသီးသီးတို့မှာ မဆလ တပါတီ စစ်အာဏာရှင် အစိုးရအပေါ် တနေ့တခြား မကျေနပ်မှုများ ကြီးထွားလာနေသည်မှာ မခံနိုင်လောက်သည့် အဆင့်သို့ ရောက်ရှိလာတော့သည်။ သို့ကြောင့်လည်း လူတန်းစားအသီးသီး၊ လူ့အလွှာအသီးသီး တို့အနေနှင့် မဆလ တပါတီစစ်အာဏာရှင် အစိုးရအား ရသမျှအခွင့်အလမ်းကို ယူကာ ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက် လာနေကြသည်။ ပြည်သူ့လူထု၏ ဘဝနှင့် ခွဲခွာ၍မရသည့် ရဟန်းသံဃာတော်များပင် မနေသာတော့ဘဲ လူထုဆန္ဒပြပွဲများတွင် ပါဝင်လာနေကြသည်ကို တွေ့နေရပေသည်။

ယနေ့တပြည်လုံးရှိ လူမျိုးပေါင်းစုံ လူ့အလွှာအသီးသီး၏ တခုတည်းသောဆန္ဒမှာ တိုင်းပြည်ကို ဖက်ဆစ်ဆန်ဆန် ဓားခိုးအုပ်စိုးနေသော မဆလတပါတီစစ်အာဏာရှင်အစိုးရကို ဖယ်ရှားပြီး ပြည်သူ့လူထု၏အကျိုးစီးပွား အတွက် ဆောင်ရွက် နိုင်စွမ်းရှိသည့်၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးကို တည်ဆောက်နိုင်စွမ်းရှိသည့်၊ ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေး အပြည့်အဝရရှိရေးကို အကောင်အထည်ပေါ်နိုင်စွမ်းရှိသည့်၊ အမျိုးသားများ သွေးစည်းညီညွတ်ရေးကို တည်ဆောက် နိုင်စွမ်းရှိသည့်၊ တိုင်းပြည်၏စီးပွားရေးကို ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်စွမ်းရှိသည့် အစိုးရတခုဖြင့် အစားထိုးမည့် အလှည့်အပြောင်း လုပ်ရန်ပင်ဖြစ်သည်။

၅။ မဆလ တပါတီစစ်အာဏာရှင်အစိုးရအဖို့ ပေါက်ကွဲအံ့ဆဲဆဲမီးတောင်ပေါ် ထိုင်နေရသလို သူတို့၏အာဏာဆက်လက် တည်မြဲရေးအတွက် စိုးရိမ်ပူပန်ရသည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိလာနေတော့သည်။ သို့ကြောင့်လည်း မဆလ တပါတီစစ်အစိုးရ၏ ဦးနှောက်ကိုယ်တိုင် ထွက်လာပြီး ဒေါသထွက်နေသော ပြည်သူ့လူထုကြီးအား ချေးသိပ်လိမ်ညာ မှိုင်းတိုက်ရန် ကြိုးစားလာရသည်။ ဦးနှောက်အနေနှင့် ယခင်တလျှောက်လုံး ဖုံးကွယ်ငြင်းပယ်နေခဲ့သော အချက်အချို့ကို မလွဲသာဘဲ ဝန်ခံလာခဲ့ရပေသည်။

သူက ကမ္ဘာကြီးတွင် အပြောင်းအလဲ ရှိသလို ဗမာပြည်မှာလည်း အပြောင်းအလဲ လုပ်ဖို့လိုအပ်ကြောင်း၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ စည်းမျဉ်းကိုပင် ပြင်သင့်က ပြင်ရမည့်အကြောင်း ယခုပင်လျှင် အချို့သော အပြောင်းအလဲများ စလုပ်နေပြီ ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြသွားခဲ့သည်။

သို့သော် ဦးနှောက် ပြောသွားသည့် အပြောင်းအလဲဆိုသည်မှာ တိုင်းပြည်ရှိ လူတန်းစား အသီးသီး၊ လူ့အလွှာအသီးသီးက လိုလားနေသော အလှည့်အပြောင်းနှင့် ဆန့်ကျင်ကာ အောက်ပါ အချက်များကို တွေ့ရပေသည်။

(က) ဗမာပြည်အား ကမ္ဘာတွင် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနိမ့်ဆုံးတိုင်းပြည် တနည်းအားဖြင့် အဆင်းရဲဆုံးစာရင်းဝင် နိုင်ငံအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုရန် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂသို့ လျှောက်လွှာ တင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ (ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ယနေ့တိုင် မဆလ တပါတီစစ်အာဏာရှင်အစိုးရက ပြည်သူ့လူထုအား တရားဝင်အသိပေးခြင်းမရှိသေး) အဆင်းရဲဆုံးနိုင်ငံ စာရင်းဝင်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုရေးကို ထောက်ခံကြဖို့အတွက် မဆလ ခေါင်းဆောင်များသည် နယ်ချဲ့အရင်းရှင် နိုင်ငံကြီးများထံ သွားပြီး ခြေသလုံးဖက်ကာ ဒူးထောက်ခယ အသနားခံခဲ့ကြပေသည်။

ကမ္ဘာ့ဖွံ့ဖြိုးမှု အနိမ့်ဆုံး တိုင်းပြည်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခြင်း ခံရခြင်းဖြင့် နိုင်ငံတကာမှ အကူအညီများရရှိ၍၊ တင်ရှိနေသော အကြွေးများကို ထိန်းညှိရန် အခွင့်အလမ်းများ ရရှိရေး၊ မဆလ တပါတီစစ်အာဏာရှင်အစိုးရ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပြည်သူ့လူထု၏ ဘဝ အခြေအနေ တိုးတက် ကောင်းမွန်လာရေး တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေးကို ပြန်လည်ထူထောင်ရန် မလပ်ဘဲ သူတို့ဆင်နွှဲနေသော ဖောက်ပြန်သည့် ပြည်တွင်းစစ်ကို အရူး

အမှူး ဆက်လက် ဆင်နွှဲရေးသာ ဖြစ်ပေသည်။

(ခ) စပါးအပါအဝင် သီးနှံ(၉)မျိုးကို ကန့်သတ် ထားရာမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုကာ တသီးပုဂ္ဂလကုန်သည် များအနေနှင့် လယ်သမားများထံမှ ထိုသီးနှံများကို ဝယ်ယူ သိုလှောင် ကြိတ်ခွဲ ရောင်းချခြင်းများကို လွတ် လပ်စွာ ပြုလုပ်နိုင်သည်ဟု ထုတ်ပြန်ထားသည်။ သို့ သော် ယင်း၏နောက်တွင် စည်းကမ်း အမျိုးမျိုးဖြင့် ချုပ်ချယ်မှုများ တသိဘတန်းကြီး ပါလာသဖြင့် တသီး ပုဂ္ဂလ ကုန်သည်များပင်လျှင် ဘယ်လိုလုပ်ရမှန်း မသိ ဖြစ်နေကြရသည်။

နောက်တခုမှာ လယ်သမားများက မြေခွန်တော် ကို စီမံကိန်းသီးနှံဖြင့် ဝေးဆောင်ရေးဖြစ်သည်။ သတ် မှတ်ထားသော နှူးထားမှာ ယခင်ယခင်စည်းကြပ် ကောက်ယူခဲ့သော မြေခွန်များထက် အဆပေါင်းများ စွာ များနေပေသည်။

နိုင်ငံခြားသတင်းတရပ် အရဆိုလျှင် နှစ်စဉ် လယ် သမားများထံမှ မဖြစ်မနေ ဝယ်ယူရမည့် ဆန်တန်ချိန် နှစ်သန်းခွဲ သတ်မှတ်ချက်ကို ဆက်လက် ထားရှိမည်ဟု ဆိုပေသည်။ မြေယာနှင့်ပတ်သက်သော အထက်ဖော် ပြပါအချက်များအရကြည့်လျှင် တကယ့်ဖြစ်ရပ်မှာ သီး စားစနစ်ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီဟု ထုတ်ပြန်ကျေညာ ထားခဲ့သော မဆလ တပါတီအာဏာရှင် စစ်အစိုးရ အနေနှင့် ပုံစံသစ်ဖြင့် လယ်သမားများထံမှ သီးစားခ ကို ညှစ်ယူလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဦးနေဝင်းတို့၏ မြေယာနှင့်ပတ်သက်၍ အပြောင်း အလဲလုပ်သည်ဆိုရာမှာ ဝှက်ဖိရှိနေသည်။ သူတို့လိုချင် သည့် စပါးအရေအတွက်ကို မည်သို့ဝယ်ယူရရှိအောင် လုပ်မည် ဆိုသည့်အချက်ကို အတိအကျ ထုတ်ပြန်ထား ခြင်းမရှိသေးချေ။ လယ်သမားထု တရပ်လုံးက ဤအ ချက်အပေါ် အထူး အာရုံစိုက်နေကြ ပေသည်။

၆။ ဤကဲ့သို့ အခြေအနေမျိုးအောက်တွင် အလုပ်သ မား လယ်သမားများ အပါအဝင် လူမျိုးပေါင်းစုံမှ လူ တန်းစားအသီးသီး၊ လူ့အလွှာအသီးသီး တို့အနေဖြင့် မိမိတို့၏ လိုအပ်ဆန္ဒ ပြည့်ဝရေးအတွက် ဆက်လက် တိုက်ပွဲဝင်ကြရပေမည်။

ဘက်ပေါင်းစုံ အခက်အခဲအကြပ်အတည်းမှ လွတ် မြောက်ရေးအတွက် တဦးချင်းထွက်ပေါက်ရှာ၍ မရနိုင် ကြောင်း၊ လူ့တလွှာချင်း ထွက်ပေါက်ရှာ၍ မရနိုင် ကြောင်း၊ စည်းလုံးညီညွတ်နိုင်သမျှသော အင်အားစု များ စည်းလုံးညီညွတ်စွာ တိုက်ပွဲဝင်ဖို့ လိုအပ်ကြောင်းကို

တိုက်ပွဲအတွေ့အကြုံများမှ ညွှန်ပြနေပါသည်။

တချိန်တည်းတွင် မြန်မာ့နည်းမြန်မာ့ဟန်ဖြင့် ဖက် ဆစ်စနစ်ကို ကျင့်သုံးနေသော မဆလ တပါတီ စစ်အာ ဏာရှင် စစ်အစိုးရအနေနှင့် တဖက်က ချွေးသိပ်ခြင်း၊ လိမ်ညာလှည့်ဖြားခြင်း၊ ပြည်သူလူထုအတွင်း ညီညွတ် ရေးကိုဖြိုခွဲခြင်း၊ တော်လှန်ရေး အင်အားစုများအတွင်း ညီညွတ်ရေးကို ဖြိုခွဲခြင်း နည်းလမ်းများကို သုံးပြီးအ ခြားတဘက်ကလည်း စစ်အစိုးရ၏ နယ်မြေဒေသတွင် အံ့ကြ တိုက်ပွဲဝင်လာသော ပြည်သူလူထုများအား အ ကြမ်းဖက် နှိမ်နင်းရေးကိုပါ လုပ်ခဲ့ကြသလို ရွှေမာလဲ လုပ်လိမ့်မည် ဆိုသည့်အချက်ကိုပါ သတိပြုကြရန် လို ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ပြည်တွင်းရှိအဖိနှိပ်ခံ လူ့အလွှာအသီး သီးအနေနှင့် သိပ်သိပ်သည်းသည်း စည်းရုံးကာ အ လွှာအချင်းချင်း ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး စည်းလုံးနိုင်အောင် ကြိုးစားကြရပေမည်။

မဆလ တပါတီ စစ်အာဏာရှင် အစိုးရ လက် အောက်တွင် ရောက်ရှိနေကြသော လူတန်းစားအသီး သီး၊ လူ့အလွှာအသီးသီးအဖို့ လတ်တလော တောင်း ဆိုသင့်သည့် အချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ ထုတ်ပြန်ထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ လူ တန်းစားအသီးသီး၊ လူ့အလွှာအသီးသီး အနေနှင့် တည်ရှိနေသော ပကတိ အခြေအနေ ပေါ်မူတည်၍ အ ချင်းချင်းညှိနှိုင်းကာ တိုက်ပွဲကြေးကြော်သံများကို ဖော် ထုတ်ပြီး တိုက်ပွဲဝင်လျက် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးအသီးသီး ဆင်နွှဲနေကြသော လက်နက်ကိုင် တိုက်ပွဲနှင့် ပေါင်းစပ်နိုင်အောင် ကြိုးစား သွားကြဖို့ လိုအပ်ပေသည်။

၇။ ယနေ့ မဆလ တပါတီစစ်အာဏာရှင် အစိုးရ၏ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှု အောက်တွင် အလူးအလှိမ့် ခံနေကြရ ၍ မကြေမနပ်ဖြစ်ကာ မိမိတို့၏ ဘဝလွတ်မြောက်ရေး အတွက် တိုက်ပွဲဝင်ရန် အံ့ကြွလာနေကြသော လူမျိုး ပေါင်းစုံ လူတန်းစားအသီးသီး၊ လူ့အလွှာအသီးသီး အား အောင်ပွဲရရှိအောင် ဦးစီးရွှေ့ဆောင် လမ်းညွှန် ရေးမှာ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ အတွက် သမိုင်းပေး တာဝန်ဖြစ်ပေသည်။

မဆလ တပါတီစစ်အာဏာရှင် အစိုးရက ဖောက် ပြန်သော ပြည်တွင်းစစ်ကို ဆက်လုပ်နေသရွေ့ ဗမာ ပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့်တကွ တိုင်းရင်းသားလူမျိုး အ သီးသီးတို့မှာ လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲကို အဓိကထားရ

မည်မှာ ရှောင်လွှဲ၍ မရနိုင်ပေ။ သို့သော် ပြည်သူတရပ် လုံး၏ ဆန္ဒနှင့်အညီ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီက -

- (က) ပြည်တွင်းငြိမ်ချမ်းရေးအလံ -
- (ခ) ဒီမိုကရေစီရေးအလံ -
- (ဂ) အမျိုးသားအားလုံး ပြည်သူများ စည်းလုံး

ညီညွတ်ရေးအလံ ဟူသောအလံ ၃ လက်ကို လွှင့်ထူထားကာ ၎င်းတို့အတွက် တိုက်ပွဲဝင်လိုသော မည်သည့်အဖွဲ့အစည်း၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်မဆို လက်တွဲ တိုက်ပွဲဝင်သွားရန် အသင့်ရှိကြောင်း တပြည်လုံးသို့ ပန်ကြားထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ အနေဖြင့် အထက်ဖော် ပြပါ သမိုင်းပေးတာဝန်ကို ကြေပြန့်စွာ ထမ်းဆောင် နိုင်ရေးအတွက် ပါတီကို နိုင်ငံရေးအရ၊ အတွေးအခေါ် အရ၊ စည်းရုံးရေးအရ၊ လုပ်ဟန်အရ သိပ်သည်းခိုင် မာ တောင့်တင်းကြံ့ခိုင်အောင် တည်ဆောက်ရန် အ ထူးအရေးကြီး လှပေသည်။

ဤသို့ တည်ဆောက်ပြီး ဂုဏ်ရောင်ပြောင်သည့် တော်လှန်ရေး အစဉ်အလာရှိသော ပြည်သူလူထု၏

မကုန်ခမ်းနိုင်သော စွမ်းအားအပေါ် မှီခိုကာ ပြည်သူ့ တပ်မတော်ကို ကြီးထွားပြီး စွမ်းရည် ထက်မြက်အောင် တည်ဆောက်ခြင်း၊ စစ်ရေးအောင်ပွဲများ ဆက်တိုက် ရရှိအောင် ကြိုးစားခြင်း၊ အခြေခံဒေသကို ခိုင်မာ အောင်လုပ်ခြင်း၊ ပြောက်ကျား ဒေသများကို တတ်နိုင် သမျှ တိုးချဲ့ခြင်း၊ ရန်သူ ဒေသမှ ပြည်သူတို့၏ တိုက်ပွဲ များနှင့် ပေါင်းစပ်နိုင်အောင် ကြိုးစားခြင်းတို့ကို လုပ် ဆောင်သွားကြရပေမည်။

ထို့ကြောင့် ဂုဏ်ရောင်ပြောင်သည့်ပြည်သူ့ဒီမိုကရေ စီလက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး အနှစ်(၄၀) မြောက်နေ့ တွင်ပါတီဝင်ထုတရပ်လုံး၊ ကွန်မြူနစ်လူငယ်ထုတရပ်လုံး၊ ပါတီ၏ အကြွင်းမဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်ရှိ တပ်မ တော်သားထု တရပ်လုံးအနေနှင့် ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကို လုံးဝစွန့်ကာ မည်သည့် အခက်အခဲမျိုးကိုမဆို ကျော် လွှားပြီး အောင်ပွဲမရမချင်း တိုက်ပွဲဝင်သွားကြဖို့ ခိုင်မြဲ သည့်အဓိဋ္ဌာန်ပြုကာ လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်သွားကြ ရန် အလေးအနက် တောင်းဆိုအပ်ပေသည်။

လွမ်းသူ့ပန်းတွေ

သေနတ်ပစ်ပြိုင်ပွဲ

လွတ်မြောက်ဒေသ မှ
အနှစ် ၄၀ မြောက် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးနေ့
အထိမ်းအမှတ်

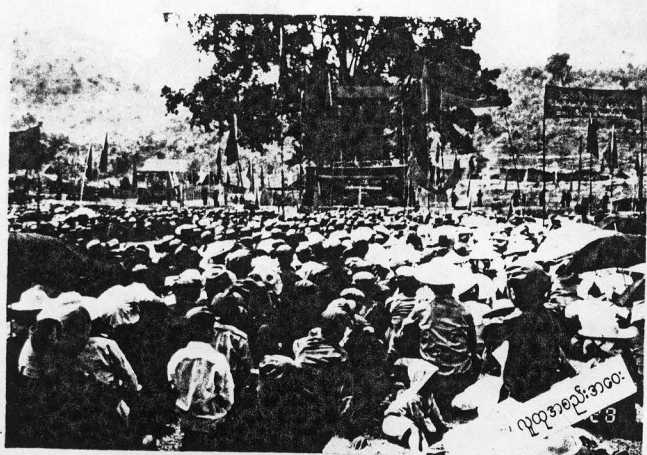

အာကစားပြိုင်ပွဲ

လူထုအစည်းအဝေးတက်ရောက်သူအချို့

စစ်စွမ်းရည်ပြိုင်ပွဲ

လူထုအစည်းအဝေး

မော်စီတန်းရေး

နယ်ချဲ့ဝါဒနှင့် ဖောက်ပြန်ရေးသမား အားလုံးသည်

ကျားအစစ်ဟုတ် မဟုတ်ဆိုသည့် ပြဿနာ

(၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၁ရက်)

ဤနေရာတွင် ကျွန်တော်သည် နယ်ချဲ့ဝါဒနှင့် ဖောက်ပြန်ရေးသမား အားလုံးသည် ကျားအစစ်ဟုတ်မဟုတ် ဆိုသည့်ပြဿနာကို ဖြေကြားလိုပေသည်။ ကျွန်တော်၏ ဖြေကြားချက်များမှာ အစစ်လည်းဟုတ်၏။ စက္ကူနှင့် လုပ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ ဤသည်မှာ အစစ်မှစက္ကူသို့ ပြောင်းလဲသည့် ဖြစ်စဉ်၏ ပြဿနာဖြစ်သည်။ ပြောင်းလဲခြင်း ဆိုသည်မှာ လှည့်ပြောင်းခြင်းဖြစ်သည်။ ကျားအစစ်မှ စက္ကူကျားသို့ လှည့်ပြောင်းသွားသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်သို့ ရောက်သွားသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း အချင်းအရာ တခုတည်းသာမက အရာဝတ္ထုတိုင်းသည် ဤအတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်သည် နှစ်အချို့မတိုင်မီ ကတည်းက ဤပြဿနာကို ဖြေကြားခဲ့ပြီ။ သေနင်ပျူဟာ အရ ၎င်းကို အထင်သေးရမည်။ နည်းပရိယာယ်အရ ၎င်းကို အလေးထားရမည်။ ကျားအစစ် မဟုတ်ပါက အဘယ်ကြောင့် ၎င်းအား အလေးထားရပါမည်နည်း။ လူ့အချို့သည် သဘောပေါက်ပုံ မရပေ။ ကျွန်တော်တို့သည် ရှင်းလင်းသည့်အလုပ်ကို လုပ်ရပေလိမ့်ဦးမည်။

ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အရာဝတ္ထုအားလုံးသည် လက္ခဏာ ၂ ရပ် (ဆိုလိုသည်မှာ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ ပေါင်းစည်းခြင်းတရား) မဆောင်ခြင်း မရှိသကဲ့သို့ နယ်ချဲ့ဝါဒနှင့် ဖောက်ပြန်ရေးသမား အားလုံးတွင်လည်း လက္ခဏာ ၂ ရပ်ရှိသည်။ ၎င်းမှာ ကျားအစစ် လည်းဖြစ်၍၊ စက္ကူကျားလည်းဖြစ်သည်။ သမိုင်းတွင် ကျေးကျွန်ပိုင် လူတန်းစား၊ ပဒေသရာဇ်မြေရှင် လူတန်းစားနှင့် အရင်းရှင်လူတန်းစားသည် ၎င်းတို့ အုပ်ချုပ်ရေး အာဏာကို မရမှီနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာ ရပြီးနောက် ကာလတခုအတွင်း၌ ၎င်းတို့သည် ရှင်သန် တက်ကြွ နေသည်။ တော်ပွန်သူများ ဖြစ်သည်။ ရွှေတန်းရောက်သူ ဖြစ်သည်။ ကျားအစစ်ဖြစ်သည်။ ယင်းနောက်၏ ကာလတခုအတွင်း ၎င်းတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ကျေးကျွန်လူတန်းစား၊ လယ်သမား၊ လူတန်းစားနှင့် ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစားက တစတစ ကြီးထွားလာသဖြင့်၊ ၎င်းပြင်

၎င်းတို့နှင့် တိုက်ပွဲဆင်ခြင်းမှာ ကြာလေပြင်းထန်လေ ဖြစ်သဖြင့် ၎င်းတို့သည် ဆန့်ကျင်ဘက်သို့ တစတစ လှည့်ပြောင်းသွားသည်။ ဖောက်ပြန်ရေးသမား အဖြစ် ပြောင်းသွားသည်။ စက္ကူကျားအဖြစ် ပြောင်းသွားသည်။ နောက်ဆုံး၌ ပြည်သူများ၏ တွန်းလှန်ခြင်းကို ခံရသည်။ သို့မဟုတ် ခံရတော့မည် ဖြစ်သည်။ ဖောက်ပြန်သော၊ ခေတ်နောက် ကျသော၊ ပုပ်သိုးဆွေးမြေ့သော လူတန်းစားသည် ပြည်သူ၏ သက်စွန့် တိုက်ပွဲဝင်ခြင်းနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည့်အခါတွင် ဤကဲ့သို့သော လက္ခဏာ ၂ ခုလည်း ရှိသေးသည်။ တဖက်မှာ ကျားအစစ်၊ လူကိုစားသည်။ လူကို သိန်းသောင်းချီ၍ စားသည်။ ပြည်သူတိုက်ပွဲ အရေးတော်ပုံသည် ဆင်းရဲခက်ခဲသည့် ကာလ၌ ရောက်နေသည့် အခါတွင် ကွေ့ကောက်သော လမ်းကြောင်း အမြောက်အမြား ပေါ်ထွက်လာသည်။ တရုပ်ပြည် ပြည်သူများသည် နယ်ချဲ့ဝါဒ၊ ပဒေသရာဇ် ဝါဒနှင့် ဗျူရိုကရက် အရင်းရှင်ဝါဒက တရုပ်ပြည်ကို အုပ်စိုးနေခြင်း အား သုတ်သင်ရန် အတွက် နှစ်ပေါင်း ၁၀၀ ကျော် အချိန်ကြာခဲ့သည်။ ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် လူပေါင်းကုဋေအချို့ သေခဲ့ပြီးမှ ၁၉၄၉ ခုနှစ် အောင်ပွဲကို ရခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကြည့်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျားအရှင်၊ သံမဏိကျား၊ ကျားအစစ် မဟုတ်ပါလား။ သို့သော်ငြားလည်း ၎င်းတို့သည် နောက်ဆုံး၌ စက္ကူကျား၊ ကျားသေ၊ တို့ဟူးကျားအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားခဲ့ပြီ။ ဤသည်မှာ သမိုင်း၏ အဖြစ်မှန်ဖြစ်သည်။

ဤသည်တို့ကို လူတို့မြင်ဘူး၊ မကြားဘူး ပါသလော။ အကယ်ပင် အထောင်အသောင်း၊ အထောင်အသောင်း ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အနှစ်သာရအရ ကြည့်မြင်ပါက၊ ရေရှည် သဘောအရ ကြည့်မြင်ပါက၊ သေနင်ပျူဟာအရ ကြည့်မြင်ပါက နယ်ချဲ့ဝါဒနှင့် ဖောက်ပြန်ရေး သမား အားလုံးကို အမှန်အတိုင်း စက္ကူကျားချည်း ဖြစ်သည်ဟု ကြည့်မြင်ရမည်။ ဤအချက်မှ ကျွန်တော်တို့၏ သေနင်ပျူဟာ အတွေးအခေါ်ကို စိုက်ထူရမည်။ အခြားတဖက်တွင်မူ ၎င်းသည်

ဤသည်မှာမော်တန်းကူချွန်းတွင် ကျင်းပသော တရုပ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၊ ၈ ကြိမ်မြောက်ဗဟိုကော်မတီ၏ ၆ ကြိမ်မြောက်စုံညီအစည်းအဝေးကာလအတွင်း၌ ရေးသားသော ဆောင်းပါးတပုဒ်ဖြစ်သည်။

ရှင်သော၊ သံမဏိဖြစ်သော၊ အစစ်ဖြစ်သောကျား၊
 ၎င်းသည် လူကိုစားတတ်သည်။ ဤအချက်မှ ကျွန်
 တော်တို့၏ နည်းပရိယာယ် အတွေးအခေါ်နှင့် စစ်ပရိ
 ယာယ် အတွေးအခေါ်ကို စိုက်ထူသည်။ လူတန်းစား
 ရန်သူကို တိုက်ပွဲဆင်ရာ၌ ဤသို့ဖြစ်သကဲ့သို့ သဘာဝ
 လောကနှင့် တိုက်ပွဲဆင်ရာ၌လည်း ဤသို့ပင်ဖြစ်သည်။
 ကျွန်တော်တို့ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင်ထုတ်ဝေသော “ ၁၂ နှစ်
 အတွင်း လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အချက် ၄၀ ” (၁)
 နှင့် ၁၂ နှစ်အတွင်း ဝိဇ္ဇာပညာ ဖြစ်ပေါ် တိုးပွားရေး
 လုပ်ငန်း ” (၂) ဤအရာအားလုံးသည် မှတ်စိတ်ဝါဒ၏
 စကြဝဠာ ဖြစ်ပေါ် တိုးပွားခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့်
 လက္ခဏာ ၂ ခု အရာဝတ္ထု ဖြစ်ပေါ် တိုးပွားခြင်းနှင့်
 ပတ်သက်သည့် လက္ခဏာ ၂ ခု၊ အရာဝတ္ထုများသည်
 ဖြစ်စဉ်အဖြစ် အမြဲ ပေါ်ထွက်ခြင်း နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်
 စဉ်တိုင်းသည်လည်း လက္ခဏာ ၂ ခုမရှိဟူ၍ မရှိပါဟူ
 သော အခြေခံအမြင်၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ ပေါင်းစည်း
 သည့်အမြင်မှ အစချီသည်။ တဖက်တွင် ၎င်းအားမမှု၊
 အလွယ်တကူ အောင်နိုင်သည်။ ထည့်မတွက်၊ အရေး
 မလုပ် ပြီးမြောက်နိုင်သည်၊ စစ်အောင်နိုင်သည်။ တ
 ဖက်တွင် ၎င်းအားမှုသည်။ အလွယ်တကူနှင့် မအောင်
 မြင်နိုင်၊ ထည့်တွက်သည်၊ အရေးလုပ်သည်၊ မည်သို့မျှ
 ပေါ့ဆ၍မဖြစ်၊ ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ လုံးပမ်းတိုက်ခိုက်ခြင်း၊
 ဒုက္ခခံတိုက်ခြင်း မပြုပါက အောင်ပွဲမရနိုင်။ ကြောက်
 ခြင်းနှင့် မကြောက်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့
 ပေါင်းစည်းခြင်း တရားဖြစ်သည်။ အနည်းငယ်မျှ မ
 ကြောက်၊ စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းမရှိ တကဲ့ကို မရေမရာဘဲ
 ပျော်ရွှင်ရေး သက်သက် ဟူ၍ မည်သည့် အချိန်ကမျှ
 မရှိခဲ့ပေ။ လူတိုင်းသည် မွေးကတည်းက ဒုက္ခဘယနှင့်
 အတူ မွေးလာခြင်းဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားများက
 စာမေးပွဲဖြေရာမှာ ကြောက်ခြင်း၊ ကလေးငယ်များ အ
 နေ့နံ့မိမိတို့မိဘများက မောင်နှမတွေထဲမှာ ရွေးပြီး မျက်
 နှာလိုက်မှာစိုးခြင်း၊ ကပ်သုံးပါး၊ ရန်သူမျိုး ၅ ပါး၊ ၉၆
 ပါးသောရောဂါများ၊ ၄၁ ဒီဂရီထိကိုယ်ပူခြင်းစသည်များ
 နှင့် မခန့်မန်းနိုင်သော မိုးလေဝသ၊ သုခ၊ ဒုက္ခ ပြုမီးတီး
 ဘည့် လူ့လောက စသည်တို့မှာ မရေမတွက်နိုင်အောင်
 ပင် များပြားပေသည်။ လူတန်းစားတိုက်ပွဲ၊ သဘာဝ
 လောကနှင့် တိုက်ပွဲတို့တွင် တွေ့ကြုံရသော အခက်
 အခဲများမှာ ပို၍ပင် များပြားပေသည်။ သို့ရာတွင် အ
 များစုဖြစ်သော လူသားများ၊ ဦးစွာအားဖြင့် ပစ္စည်းမဲ့
 လူတန်းစား၊ ဦးစွာအားဖြင့် ကုန်မြို့နှစ် များသည် သေ

မှာကြောက်သူနှင့် အချောင်ဝါဒီများမှအပ ဘာမဆို
 မမှုဘဲ အကောင်းမြင် ဝါဒကို ၎င်းတို့၏ ရင်တွင်း၌
 ပထမဦးဆုံး နေရာတွင် ထားရှိရမည် ဖြစ်သည်။ ယင်း
 နောက်တွင်မှ အရာဝတ္ထုများကို အလေးထားခြင်း၊ အ
 လုပ်တိုင်းကို အလေးထားခြင်း၊ ဝိဇ္ဇာနည်းကျ သုတေ
 သနပြုမှုကို အလေးထားခြင်း၊ အရာဝတ္ထု၏ ပဋိပက္ခ
 တိုင်း၏ ဘက်တိုင်းကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြီး အတွင်းသို့
 တိုးဝင်ကာ သဘာဝ လှုပ်ရှားမှု တရားနှင့် အဖွဲ့အစည်း
 လှုပ်ရှားမှု တရားများကို တစတစ သိနားလည်ရမည်။
 ထိုနောက်တွင် ဤတရားများကို ချုပ်ကိုင်နိုင်လိမ့်မည်။
 ပို၍ လွတ်လပ်စွာဖြင့် ဤတရားများကို အသုံးပြုနိုင်
 မည်။ လူတို့ ရင်ဆိုင်နေရသော ပြဿနာများကို တခု
 ပြီးတခု ဖြေရှင်းနိုင်မည်။ ပဋိပက္ခကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်း
 ခြင်းဖြင့် တာဝန်ကို ပြီးမြောက် အောင်မြင်စေခြင်း၊
 အခက်အခဲကို အဆင်ပြေမှုသို့ ပြောင်းလဲသွားစေခြင်း၊
 ကျားအစစ်မှ စက္ကူကျားသို့ ပြောင်းလဲသွားစေခြင်း၊
 တော်လှန်ရေးကို အဆင့်နိမ့်မှ အဆင့်မြင့်သို့ ပြောင်းလဲ
 သွားစေခြင်း၊ ဒီမိုကရေစီ တော်လှန်ရေးမှ ဆိုရှယ်လစ်
 တော်လှန်ရေးသို့ ပြောင်းလဲသွားစေခြင်း၊ ဆိုရှယ်လစ်
 ဝါဒ၏ စုပေါင်းပိုင်ဆိုင်မှုမှ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ၏ ပြည်သူ
 တရပ်လုံး ပိုင်ဆိုင်မှုသို့ ပြောင်းလဲသွားစေခြင်း၊ ဆိုရှယ်
 လစ်ဝါဒ၏ ပြည်သူတရပ်လုံး ပိုင်ဆိုင်မှုမှ ကုန်မြို့နှစ်ဝါဒ
 ၏ ပြည်သူတရပ်လုံး ပိုင်ဆိုင်မှုသို့ ပြောင်းလဲသွားစေ
 ခြင်း နှစ်စဉ် သံမဏိတန်ခါန် သန်းအချို့ ထွက်ခြင်းမှ
 နှစ်စဉ် သံမဏိတန်ခါန် ကုဋေအချို့ ထိုထက်မက ကုဋေ
 ကုဋာ ထွက်ခြင်းသို့ ပြောင်းလဲသွားစေခြင်း၊ တမိုလျှင်
 ရိက္ခာကျင်း ၁၀၀ ကျော်၊ သို့မဟုတ် ကျင်းရာအချို့ထွက်
 ခြင်းမှ ၁ မိုလျှင် အထွက်နှုန်း ကျင်းထောင်အချို့ သို့
 မဟုတ် ရိက္ခာ ကျင်းထောင်အချို့ ထွက်ခြင်းသို့ပြောင်း
 လဲသွားစေခြင်း၊ ရဲဘော်တို့ ကျွန်တော်တို့ဟာ အဲဒီအ
 ပြောင်းအလဲ အလုပ်များကို လုပ်နေခြင်းဖြစ်သည်။
 ရဲဘော်တို့ ဖြစ်နိုင်မှုနှင့် တကယ် ဖြစ်နေမှုသည် အရာ
 ကိစ္စနှစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ပေါင်းစည်းခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်
 နှစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ အတုအရောင် ဖြစ်နိုင်မှုနှင့် တကယ်
 ဖြစ်နိုင်သော ဖြစ်နိုင်မှုသည်လည်း အရာကိစ္စ နှစ်ရပ်
 ဖြစ်သည်။ ပေါင်းစည်းခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ၂ ရပ်
 လည်းဖြစ်သည်။ ဦးကျောက်သည် အေးလည်း အေးရ
 မည်၊ ပူလည်းပူရမည် ဆိုသည်မှာလည်း ပေါင်းစည်း
 ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ၂ ရပ်ဖြစ်သည်။ မိုးထိဘန်း
 တက်ကြသည့် အားသည် အပူဖြစ်သည်၊ ဝိဇ္ဇာနည်းကျ

ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုသည် အအေးဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတွင် မျက်မှောက်အချိန်၌ လူအချို့သည် သိတ်ပူ နေသည်။ သူတို့သည် မိမိတို့၏ ဦးကျောက်ကို အချိန်တ ချိန် အေးမနေစေချင်။ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု မလုပ်ချင်၊ အပူကိုသာ ကြိုက်သည်။ ရဲဘော်တို့၊ ဤကဲ့သို့သော သဘောထားမျိုးသည် ခေါင်းဆောင် လုပ်ငန်း အတွက် အကျိုးမရှိ၊ သူတို့သည် ဂျမ်းပြန်နိုင်သည်။ ဤသူများ

သည် မိမိတို့၏ ဦးကျောက်ကို သတိပေးသို့ သတိပြုသင့် သည်။ ဒါ့အပြင် လူတချို့ကတော့ အအေးကိုသာ ကြိုက်သည်၊ အပူကိုမကြိုက်၊ သူတို့သည် ကိစ္စတချို့ကို မျက်မှန်းကျိုးပြီး၊ အမှီမလိုက်နိုင်။ (၃) ဒီလူတွေနှင့် ပါတ်သက်ပြီး သူတို့၏ဦးကျောက်ကို တဖြေးဖြေးချင်း ပူလာစေသင့်သည်။

ရှင်းချက်

(၁) “ ၁၉၅၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၇ ခုနှစ်အတွင်း တနိုင်လုံးရှိ လယ်ယာ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားရေး လုပ်ငန်းစဉ် (မူကြမ်း)” ကိုဆိုလိုသည်။ ဤမူကြမ်းကို တရုပ်ပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုမှ တင်ပြပြီး၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလတွင်ထုတ်ပြန်သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ပြုပြင်ပြီး မူကြမ်းကို ထုတ်ပြန်သည်။ ၁၉၆၀ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ဒုတိယ အကြိမ် တနိုင်လုံးဆိုင်ရာ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ် အစည်းအဝေးကြီး၏ ဒုတိယ အကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးတွင် အတည် ပြုသည့်အပြင် အတည်ပြုစာစောင် အဖြစ် ဖြန့်ဝေသည်။ လုပ်ငန်းစဉ် တခုလုံးမှာ အချက် ၄၀ ပါဝင်ပြီး ကျွန် တော်တို့နိုင်ငံ၏ လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း၊ သစ်တောလုပ်ငန်း၊ ငါးလုပ်ငန်း၊ အရံလုပ်ငန်း နှင့် ကျေးလက် ကုန်သွယ်ရေး၊ အမတော်ကြေး၊ ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေး၊ စာတိုက်နှင့်ကြေးနန်း၊ အသံလွှင့်လုပ်ငန်း၊ ဝိဇ္ဇာပညာ၊ စာပေယဉ်ကျေးမှု၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး စသည့် ဘက်များ၏ ဖြစ်ပေါ် တိုးပွားရေး စီမံချက်များ ကို တင်ပြထားသည်။

(၂) “ ၁၂ နှစ်အတွင်း ဝိဇ္ဇာပညာ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားရေး လုပ်ငန်းစဉ် ” မှာ “ ၁၉၅၆—၁၉၆၇ ခုနှစ် ဝိဇ္ဇာ ပညာ၊ အတတ်ပညာ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားရေး ရွှေ့ရေးစီမံချက် လုပ်ငန်းစဉ် (မူကြမ်း) ” ကိုဆိုလိုသည်။ ဤမူကြမ်းမှာ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးရုံးမှ တရုပ်ပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီဗဟို၏ ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးနှင့် ဝိဇ္ဇာပညာ စာပေ ယဉ်ကျေးမှု ခေတ်နောက်ကျခြင်း အခြေအနေအား အလျင်အမြန် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် ညွှန်ကြားချက်၏ စိတ်ဓာတ် အရ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလမှစတင်၍ တရုပ်ဝိဇ္ဇာပညာ အတတ်ပညာသည် ပါရဂူ ၆၀၀ ကို စည်းရုံးဖွဲ့စည်းပြီး ဆိုဗီယက်ပါရဂူ ၂၀ ကျော်အားလည်း ဖိတ်ခေါ်ကာ ၆ လကြာ လေ့လာဆွေးနွေးပြီး ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤစီမံ ချက်က နိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ရေးတွင် အဆောတလျင် လိုအပ်သော အရေးကြီးဝိဇ္ဇာပညာ၊ အတတ်ပညာ တာဝန် ၅၇ ရပ်နှင့် မဏ္ဍိုင်ပြုရမည့် ပြဿနာ ၆၁၆ ခုကို တင်ပြသည်။ ၎င်းပြင် ဝိဇ္ဇာပညာကဏ္ဍ အသီးသီး၏ ဖြစ်ပေါ်တိုး ပွားရေး ဦးတည်ချက်ကို ညွှန်ပြထားသည်။ ယင်းစီမံချက်အား လက်တွေ့ လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာ ပညာနှင့် အတတ်ပညာ လုပ်ငန်းအား အလျင်အမြန် ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားရေးကို တွန်းအားဖြစ်စေသည်။

(၃) မူရင်းစာမူတွင် ဤဝါကျနောက်၌ “ အလားအလာကြည့်သည့်ဂိုဏ်း၊ စာရင်းရှင်းသည့် ဂိုဏ်းတို့သည် ဤအ မျိုးအစားတွင် ပါသည် ” ဟု ပါသေးသည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် မော်စီတုန်းက ကေဒါ လေ့လာရေး အချက်အလက် စာအုပ်ကို ဖတ်ရှုစစ်ဆေးရာတွင် ကောက်နှုတ် ထည့်သွင်းထားသော ယင်းစကားပိုဒ်မှာ ဤစာလုံး ၁၁ လုံးကို ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်။

(၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့ထုတ် ပြည်သူ့နေ့စဉ် သတင်းစာထဲ၌ ပါသည့်အတိုင်း တရုပ်ဘာ သာမှ တိုက်ရိုက် ပြန်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။)

အခါအမျိုးသားပြည်သူများ - ဝ အမျိုးသားပြည်သူများ သမိုင်းဆိုင်ရာ တော်လှန်ရေး ရုပ်ပုံလွှာ

သမိုင်းဆိုတာ လူ့ဘဝတိုင်းရဲ့ စိတ်ဆန္ဒနဲ့ မဆိုင်သလို လူ့ဘဝတိုင်းအကြောင်းရေးဖွဲ့တဲ့ မှတ်တမ်းလဲ မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ဥပဒေသတရားနဲ့သူဖြစ်သည်ပါတယ်။ အဘိဘိ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်။ အဘိဘိက တိုးတက်တိုးတက်များဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ အကြောင်းချင်းရာများကို ပစ္စုပ္ပန်ကာလမှာ မြေအိုးပဲ့၊ ဆေးတံပဲ့၊ ပေတိုပေစ၊ သင်္ချိုင်းဂူ စတာတွေက နေတူးဆွ မွေနှောက်ကာ နှောင်းလူများက မှာကားပြုကြတယ်။ သဘောတရားဆရာတို့က သဘောတရားပွင့်ဆိုကြတယ်။ သမိုင်းဆရာတို့က သမိုင်းစာအုပ်ပြုစုကြတယ်။ ထင်ကြေးအမျိုးမျိုး၊ သုံးသပ်ချက်အစုံပုံ။ ရှေးလူများရဲ့ အဖြစ်အပျက်များကို နှောင်းလူတို့က သမိုင်းတင်စာအုပ်ကို မုချပြုလုပ်ကြရမှာပါတယ်။ ပဒေသနာဇာတ်ကလေးက ဘုန်းတော်ဘုန်းနန်းလုနန်းတက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရာဇဝင်သတ္တိကို သမိုင်းအဖြစ် ပဒေသနာဇာတ်သမိုင်းဆရာတို့က ပြုစုခဲ့ကြတယ်။ အရင်းရှင်ခေတ်မှာလဲ အရင်းရှင်လူ့အဖွဲ့အစည်းတက်က ခုခံကာကွယ်သိမ်းသိမ်းတဲ့ အမြင်သဘောတရားများနဲ့ သမိုင်းကို မှတ်တမ်းတင်ကြသလို အရင်းရှင်လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ပတ်သိုးဆွေးမြေ့မှု၊ ပျက်စီးယိုယွင်းမှု၊ နိဂုံးချုပ်မှု၊ ဆိုရှယ်လစ်လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ သစ်လွင်နုပျိုမှု၊ အနာဂတ်ကိုစိုးပိုင်မှုတို့တက်က ကြည့်မြင်တဲ့အမြင် သဘောတရားများနဲ့ သမိုင်းကို မှတ်တမ်းတင်ကြတယ်။

ရှုတ်ထွေးပေ့လီတဲ့ အမြင်သဘောတရားများနဲ့ငြိမ်းခန့်ဆွေးနွေးမှုများ အပါအဝင် ပဋိပက္ခများ၊ တိုက်ပွဲများဟာလဲ အရင်းစစ်လိုက်ယင် သမိုင်းပါတယ်။ သမိုင်းရတားတီးကာလ ဥပဒေသနဲ့သူ့သူ့ သဘောသွေးဆောင်ကာ လည်ပတ်လျက်ပါတယ်။ ခေတ်လူတို့က ခေတ်ပြိုင်သမိုင်းတရပ်ကို ရေးထိုးနေကြဆဲ၊ ပြည်သူလူထုက သမိုင်းကိုဖန်တီးနေကြဆဲ။

ဗမာပြည်က စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေးများ တပြေးညီစွာ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားခြင်းမရှိတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်တယ်။ ခေတ်နှောက်ကျတဲ့ ဆင်းရဲမဲ့တော့၊ စက်မှုထွန်းကားတဲ့ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး နိုင်ငံ တနိုင်ငံဖြစ်

တယ်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနဲ့ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး တက်မှာ ခက်ခဲလှတဲ့နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလဲ ဖြစ်တယ်။ ဗမာပြည် အမျိုးသားပေါင်းစုံ ပြည်သူများရဲ့ သမိုင်းအဆင့်နေရာနဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှု ဖြစ်စဉ်များဟာ ရှုတ်ထွေးလှပါတယ်။ စစ်အစိုးရရဲ့ ဖောက်ပြန်တဲ့ ဖိနှိပ်သွေးစုပ်မှု ပေါ်လစီအရပ်ရပ်အောက်မှာ ဗမာပြည်လွတ်မြောက်ဒေသမှ ပြည်သူများရဲ့ အဘိဘိသမိုင်းကို လက်လှမ်းမီသရွှံ့ တူးဆွဖော်ထုတ်ကြည့်ခြင်းဖြင့် သမိုင်းကဏ္ဍတရပ်ကို ဖြည့်ဆည်းကြည့်တိုက် ဖြစ်တယ်။ အီလက်ထရောနစ်၊ ကွန်ပျူတာ၊ ရုပ်မြင်သံကြားနဲ့ ဒုံးခွင်းဒုံးများ ပေါ်ထွန်းနေတဲ့ ခေတ်မှာ၊ ဗိုလ်အောင်ဆန်းရုပ်ပုံပါရှိတဲ့ စစ်အစိုးရထုတ်ဝေတဲ့ ငွေစက္ကူများထက် ဗြိတိသျှအင်ပိုင်ယာဟောင်းရဲ့ အရှင်အက်ဒဝပ်ခေါင်း၊ ဂျော့ခေါင်း၊ ဝိဘိုဒိုယ ဘုရင်မကြီးရုပ်ပုံပါရှိတဲ့ ငွေဒင်္ဂါးပြားနဲ့ ကြေးပြားများကို ငွေကြေးအဖြစ် ပိုမိုယုံကြည်ကိုးစားစွာ သုံးစွဲနေကြတဲ့ ဗမာပြည်အရွှေ့မြောက်နဲ့ အရွှေ့ပိုင်းနယ်စပ်ဒေသရှိ ပြည်သူများရဲ့ အနီးခေတ် အဘိဘိသမိုင်းကို ကြည့်ကြပါစို့။

အခါဒေသ

ဗမာ၊ တရုတ်၊ လောနယ်စပ်၊ မဲခေါင်မြစ်အနောက်ဘက်ခြမ်း၊ မဲခေါင်မြစ်နဲ့ နမ့်လွေချောင်းအကြား တောင်တန်းဒေသများမှာ အခါအမျိုးသားအများစုကြီး မှီတင်းနေထိုင်ကြပါတယ်။ တရုတ်လို အိုက်နို လို့ခေါ်တဲ့ အခါအမျိုးသားများဟာ ဗမာပြည်ဘက်မှာ အများစုဖြစ်ပြီး တရုတ်ပြည်၊ လောပြည်နဲ့ ထိုင်းပြည်ဘက်မှာလဲ အတော်လေးရှိတယ်။ အခါအပြင် ဂုံရှမ်း၊ လားဟူ၊ လွယ်ပလောင်၊ အခေး၊ တရုတ် အခါစတဲ့လူမျိုးများလဲရှိကြတယ်။

အဘိဘိကာလက ဒီဒေသမှာ လက်နက်ကိုင်တပ်ပေါင်းစုံတို့ သူတလူငါတဖင်း ကြီးစိုး မင်းမဲ့ခဲ့ကြတယ်။ တရားမရှိ ဒါးမရှိ မင်းမဲ့ဒေသ ပစ္စုပ္ပန်ရဲ့ ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ၁၉၃၀ လွန်နှစ်များက အင်္ဂလိပ်တပ် ရောက်ဖူးတယ်။ ဒီ

နောက် ဂျပန်တပ်၊ လောတပ်၊ ထိုင်းတပ်များလဲ
လာဘူးတယ်။ ၁၉၆၀ နှစ်များမှာတော့ စစ်အစိုးရကြေး
စားတပ်၊ ကာကွယ်ရေးတပ်၊ ကူမင်တန်တပ်နဲ့ မရေမတွက်
နိုင်အောင်များပြားတဲ့ပဒေသရာဇ်တောခိုတပ်ပေါင်းစုံတို့
ဗိုလ်ကျ ကြီးစိုးရာဒေသ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ကျောက်ဦးဂျန်း
တပ်၊ အပေါင်တုံတပ်၊ အကယ်ရောင်တပ်၊ ယော့ပါးဆပ်
ကြောင်တပ်၊ အိုက်ဝန်ကျန်းတပ်၊ အမိုက်ပန်းတပ်စသဖြင့်
ဖောက်ပြန်ရေး လက်နက်ကိုင်တပ်တွေလဲ များပြားလှ
တယ်။ ကူမင်တန်တပ်တွေက မုန်စာ၊ အဂျာစလဲ၊ လို
လောင်း၊ ဘူးဝ စတဲ့ရွာများမှာ စခမ်းချထားတယ်။ မုန်
စာမှာ ကူမင်တန်ရုံးစိုက်ထားပြီး အဂျာစလဲရွာမှာကူမင်
တန်တပ်မဟာမူး လိုက်စုန်းနေထိုင်တယ်။ မန်ကန်းရွာ
မှာ စစ်အစိုးရကြေးစားတပ်နဲ့ ကူမင်တန် တလှည့်စီ နေ
ထိုင်တယ်။ မန်ကန်း (မန်ဟဲ)၊ မုန်ခါး၊ စပ်နီရွာတို့မှာ
နေဝင်းကြေးစားတပ် တပ်စွဲထားတယ်။ ကူမင်တန်ဖွဲ့ထား
တဲ့ ကာကွယ်ရေးတပ်တွေ၊ ကြေးစားတပ်က ချုပ်ကိုင်
ထားတဲ့ ကာကွယ်ရေးတပ်တွေလဲ ရွာအတော်များများ
မှာရှိတယ်။

ယခင်က ဒီဒေသမှာ “ဘိုး” လို့ ခေါ်တဲ့ တိုက်နယ်
အဆင့် နယ်စားအုပ်ချုပ်တဲ့ နယ်ပယ်များအဖြစ်ပိုင်းခြား
အုပ်ချုပ်ခဲ့ကြတယ်။ မာလီဘိုးမှ နယ်စား ဆက်ဘယ်၊
မုန်ထားဘိုးမှ နယ်စား ကျောက်ဘိုးအငိုင်း၊ မုန်ခါး
(မိုင်းခမ်း)ဘိုးမှ ကျောက်ဘော်အော၊ မန်ကန်း (မန်ဟဲ)
ဘိုးမှ ကျောက်ခန်း၊ မုန်ဦးဘိုး၊ မုန်နံဘိုး၊ နာတော့ဘိုးတို့ဖြစ်
ကြတယ်။ ဘိုးတနယ်မှာ နယ်စားစော်ဘွား တဦးဟာ
ကျေးရွာပေါင်း ၆၀ ကျော် ၇၀ လောက်အထိ ပိုင်ဆိုင်
ကြတယ်။ ၎င်းနယ်စားများအောက်မှာ နောက်လိုက်ရွာ
စား၊ ရွာဆော်၊ ရွာသူကြီးများ ခန့်အပ်ထားရှိပြီး လက်
နက်ကိုင် နောက်လိုက်များလဲရှိတယ်။ ၎င်းနယ်စားများ
အထက်မှာ မုန်းလွေစော်ဘွား ကြိုင်းဆန်တစ်၊ မိုင်း
ယောင်းစော်ဘွား ကျောက်မုန်လိုင်မိန်း၊ မိုင်းယန်း
စော်ဘွား ကျောက်မိန်း၊ မိုင်းစော်ဘွား ကျောက်ပိုင်
ကနား စသဖြင့် မြို့စားများဟာ သူ့နယ်နဲ့သူ ချုပ်ကိုင်
ထားကြတယ်။ တနယ်လုံးကိုတော့ ကျိုင်းတုံစော်ဘွား
စစ်စိုင်းလိုက် ပိုင်တယ်။ အဆင့်ဆင့် ပဒေသရာဇ်စော်
ဘွား အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ဟာ မူလကဘဲက အခြေခိုင်စွာ
တည်ရှိခဲ့ပြီးဖြစ်တယ်။

၁၉၅၈ နေဝင်းစစ်တပ်အိမ်စောင့်အစိုးရလက်ထက်၊
စော်ဘွားများ အာဏာမဲ့သွားတဲ့အခါ ကျိုင်းတုံစော်
ဘွားနဲ့ စော်ဘွားရဲ့ ပုလိပ်တပ်မှူး ကျောက်ရှင်းကြိုက်တို့

ကို စစ်အစိုးရက ဖမ်းဆီးလိုက်တယ်။ စော်ဘွားရဲ့ဒေသ
အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ကျောက်ယွန်းမိန်းဟာ ထိုင်းသို့ ထွက်
ပြေးရတယ်။ လက်အောက်ခံ စော်ဘွားနယ်စား အသီး
သီးဟာလဲ စစ်အစိုးရဘက်ကပ်သူကပ်၊ ထိုင်းသို့ တိမ်း
ရှောင်သူ ရှောင်၊ အချို့လဲ လက်နက်ကိုင် တပ်များ
ဖွဲ့ကာ ပုန်ကန်ခဲ့ကြတယ်။ စော်ဘွားအုပ်ချုပ်ရေး ယိုင်
လဲကာ ဖောက်ပြန်တဲ့ လက်နက်ကိုင်တပ်ပေါင်းစုံ သူတ
လူငါတမင်း စိမ်ခေါ် ခေတ်ထလာချိန်မှာ ပဒေသရာဇ်
အာဏာစက်အပြင် စစ်ဘုရင်ကလေးများ၊ ကြေးစား
တပ်၊ ကာကွယ်ရေး၊ ကူမင်တန်စတဲ့ အာဏာစက်ပေါင်းစုံ
ဟာ ထောင်းလဲမောင်းထဲအောင် ပြင်းထန်လာပါတော့
တယ်။ ဒီအာဏာစစ်တလင်းမှာ လူထုဟာမြေစာပင် ဖြစ်
ခဲ့ရတယ်။

အခွန်အတတ်အမျိုးမျိုး၊ လူယက်ရမ်းကားမှု အ
သွယ်သွယ်၊ ဖိနှိပ်သွေးစုတ်မှုအဖုံဖုံ၊ ခိုင်းသမျှ ခါးကျိုး
အောင်လုပ်ပေးရာ နှိပ်စက်သတ်ဖြတ် လူမဆန်စွာအစော်
ကားခံခဲ့ရတဲ့ ဘဝတွေဟာ ပြန်ပြောင်း ပြောပြရက်စရာ
မရှိအောင် မချိတင်ကဲ ခါးသီးလှပါတယ်။

မြို့ပြနဲ့ အဆက်အသံမရှိတဲ့ ဒီဒေသမှာ ဈေးမရှိ
ဘူး၊ ငွေကြေးလှည့်ပတ်မှု မရှိဘူး၊ ပစ္စည်းချင်း ဖလှယ်မှု
သာရှိတယ်။ အင်္ဂလိပ်ကိုလိုနီခေတ်၊ အိန္ဒိယ ငွေတိုက်မှ
၁၉၃၀-၄၀ လောက်ကထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ ဂျော့ခေါင်း၊ အက်ဒ
လ်ခေါင်း၊ ဝိတိုရိယ ဘုရင်မရုပ်ပုံပါရှိတဲ့ ငွေဒင်္ဂါးနဲ့ကြေး
ပြားများကို ယခုထက်တိုင် ငွေကြေးအဖြစ် သုံးစွဲနေ
သေးတယ်။ ပြင်သစ် အင်ဒိုချိုင်းနားက ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့
၁၉၀၀ ခုနှစ်လောက်က ငွေဒင်္ဂါးများလဲ အနဲအကျဉ်း
သုံးစွဲကြတယ်။ ဒါ့အပြင် တချုပ်ပြည် မလွတ်မြောက်ခင်
ကထုတ်ဝေတဲ့ “ပန်းခိုက်” လို့ခေါ်တဲ့ နဂါးတံဆိပ် ငွေ
ဒင်္ဂါးအကြီးအသေး နှစ်မျိုးကိုလဲ သုံးစွဲကြတယ်။ ငွေ
ဒင်္ဂါးနဲ့ ကြေးပြားများကို အလှအပ ပစ္စည်းများအဖြစ်
အင်္ဂါ့မှာ ချိတ်ဆွဲတပ်ဆင်လို့ သော်၎င်း၊ လည်ဆွဲတန်
ဆာအဖြစ်၎င်း သုံးစွဲကြသေးတယ်။ ထိုစဉ်က ဒင်္ဂါးတ
ပြား ဗမာငွေ ၂၅ ကျပ်ခန့်တန်တယ်။

ပဒေသရာဇ်စော်ဘွားများ၊ စစ်ဘုရင်ကလေးများနဲ့
လက်နက်ကိုင်တပ်ပေါင်းစုံကို လူခွန်၊ အိမ်ခွန်၊ စစ်တပ်
ခွန်၊ လက်နက်ခဲယမ်းခွန်၊ လယ်ခွန်၊ ယာခွန်၊ စပါးခွန်၊
ဘိန်းခွန်၊ သားသတ်ခွန်၊ တောပစ်ခွန်စတဲ့ အခွန်အမျိုး
မျိုးကို တောင်းသလောက် ဒင်္ဂါးရာထောင်ချီပြီး ပေး
ဆောင်ကြရတယ်။ ရိက္ခာသီးနှံ ကြက် ဝက် ကျွဲ နွားတို့ကို
လဲ ပေးဆောင်ရတဲ့အပြင် အိမ်ဆောက်၊ ခြံကာ၊ ထင်း

ခုတ်၊ ဝါးခုတ်၊ ရေခပ်၊ အထမ်းလိုက် စသဖြင့် ခိုင်းသမျှအကုန် လုပ်ပေးကြရတယ်။ လက်နက်ကိုင် တပ်တွေဟာ ရောက်ချင်တဲ့ အချိန် ရောက်လာကာ တောင်းချင်သလောက် တောင်းကြတယ်။ ဝပ်နေတဲ့ ကြက်မကောကြက်ဥကော ချမ်းသာမပေးဘူး၊ အိမ်တွေမှာ တွန့်နိုင်တဲ့ ကြက်ဖတောင် မရှိတဲ့အခြေအထိ ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ ဖာလီရွာဟာ မဲခေါင်မြစ်ဘေးတဝိုက် အိမ်ခြေ ၅၀ လောက်ရှိတဲ့ရွာကြီးတရွာဖြစ်လို့ တလမှာ ၁၅ ကြိမ်အကြိမ် ၂၀ အထိ အခွန်ဆက်ကြေးအမျိုးမျိုး ပေးခဲ့ရတယ်။ လူထုတွေလဲ ရွာထဲမနေရဲကြတော့ဘဲ တောကြိုအုံကြား ပုန်းလှိုင်းနေကြရတော့တယ်။

လူကိုဖမ်းသွားပြီး ငွေနဲ့ လိုက်ရွေးခိုင်းတာ၊ အချို့ကို တရပ်တကျေး ခေါ်သွားပြီး ရောင်းစားပစ်တာတွေလဲ မခံရုံခဲတယ်။ သူတို့ဟာ တရွာတယောက်ဆိုသလို မယားတွေ အများအပြား ထားရှိတယ်။ အိုက်ဝန်ကျန်းဆိုရင် တရားဝင်မယား ၁၆ ယောက်၊ အိုက်ဝန်ကျန်းဆိုရင် ၇၆ ယောက်ရှိတယ်။ သူတို့ အမြင်ကပ်သူဆိုယင် သူတို့ကတော်ကျများနဲ့ မသင်္ကာလို့ စွပ်စွဲပြီး ဒဂုံအများအပြား ဒါက်တပ်လေ့ရှိတယ်။ တသက်လုံး ကျွန်ခံပြီး ဆပ်ယင်ဆပ်၊ မဆပ်နိုင်ယင် ရောင်းစားခံရမယ်၊ အသတ်ခံရမယ်။ အခါအမျိုးသမီးများဟာ ညစဉ်သူတို့ကို နှိပ်နယ်ပေးရတာဟာ ထုံးစံတရပ်လို့ ဖြစ်တည်လာခဲ့တယ်။ အစော်ကားခံရတဲ့ ရောင်းစားခံရတဲ့ အမျိုးသမီးတွေဟာ မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် များခဲ့တယ်။

ဘိန်းကိုတော့ တခုလုံးအနေနဲ့ ကူမင်တန်က လက်ဝါးကြီးအုပ် ချုပ်ကိုင်ထားတယ်။ ပေါက်ပြန်တဲ့ လက်နက်ကိုင်တပ်အသီးသီးဟာ ဘိန်းကို ပင်ထောင် ဈေးနှိမ်ဝယ်တယ်။ ဆန်နဲ့ ဈေးနှိမ်ပေးချေတယ်။ လူထုဟာ စပါးတမျိုးမှလွဲရင် ဘိန်းမှအပ ဘာစီးပွားရေးသီးနှံမှ မစိုက်တတ်ရှာဘူး။ စိုက်ခဲ့ရင်တောင်မှ ဈေးကွက်မရှိဘူး။ ကိုယ့်အိမ် ကိုယ်စားဘို့တောင်မှ အနဲအပါးလောက်သာ စိုက်နိုင်ကြတယ်။ စိုက်ပျိုးထားသမျှလဲ စစ်ဘုရင်ကလေးများကိုဆက်သရတာနဲ့ ကိုယ်စားရတယ်လို့မရှိဘူး။ တောသီးတောရွက်များ တောဥ တောဖုများကို တနေကုန်တနေခမ်းရှာဖွေကာ ရှိတဲ့ဆန်လေးနဲ့ ကြိုချက်စားသောက်ကြရတယ်။

လူထုဟာ ဒါးမတလက်၊ ပေါက်ပြားတလက်နဲ့ တောင်ယာကို တပင်တပန်းစိုက်ပျိုးကြရတယ်။ လယ်အန်အပါးရှိပေမဲ့ စော်ဘွားများ၊ မြေရှင်များကသာ ချုပ်ကိုင်ထားကြတယ်။ အခွန်များများဆက်သနိုင်မှလယ်လုပ်ခွင့်ရ

တယ်။ သီးစားခ တဝက်၊ သို့မဟုတ် သုံးပုံတပုံကို မြေရှင်ကိုပေးရတယ်။ စော်ဘွား၊ ရွာစား၊ မြေရှင်များရဲ့လယ် မြေနဲ့တောင်ယာကို ရွာအလိုက် ဝေပုံကျစနစ်နဲ့ လူထုက စိုက်ပျိုးသည်မှ ရိတ်သိမ်းပြီး ကျီထဲပုတ်ထဲအရောက် အခမဲ့ လုပ်ကိုင်ပေးရတယ်။ စော်ဘွားများ၊ မြေရှင်များဟာ လယ်မြေသာမက တောတောင် ရေညှာ ရေပေါက်များကိုလဲ ချုပ်ကိုင်တယ်။ သူတို့ဟာ လယ်မြေဘယ်လောက် အထိ ပိုင်ဆိုင်မှုရှိတယ်ဆိုတာ အတိအကျမသိရပေမဲ့ မန်ကန်းမြေရှင်ဟာ လယ်မျိုးကျ ၂၅ ပုံး (၁၂ တင်းခွဲ)၊ မုန်စော မြေရှင်ဟာ ၃၅ ပုံး (၁၇ တင်းခွဲ) အပြင် တောင်ယာ အများအပြားကိုလဲ ပိုင်ဆိုင်ကြတယ်။ ဆင်းရဲသားများဟာ ရွာနဲ့ဝေးလံတဲ့ တောကြိုအုံကြားသို့ သွားကာ တောင်ယာကို တပင်တပန်းစိုက်ကြရတယ်။ လွတ်လပ်စွာ စိုက်ပျိုးခွင့်မရှိဘူး။ လောင်ပူရွာမှာ ၃၁ အိမ်ထောင် ရှိတဲ့အနက် မြေရှင်တအိမ်ထောင်က စပါး ၂၄၀၀ ပုံး (၁၂၀၀ တင်း)၊ ၆ အိမ်ထောင်ကစပါး ၁၇၀၀ ပုံး (တအိမ်ထောင်ဖျမ်းမျှ ၁၅၀ တင်း)၊ ကျန် ၂၄ အိမ်ထောင်ကစပါး ပုံး၇၀၀ (တအိမ်ထောင်ဖျမ်းမျှ ၁၆ တင်းခွဲ) တနှစ်စာဝမ်းစာစပါးရရှိခဲ့တယ်။ အတိုးကြီးစားစနစ်ကလဲ ပြင်းထန်ရက်စက်လှတယ်။ ဟိုရွာဒီရွာ စပါးရှားနေချိန် တပုံးချေးယင် ၅ ပုံးအထိ၊ ငွေဒဂုံးတပြားချေးယင် ၅ ပြားပြန်ဆပ်ကြရတယ်။ မဆပ်နိုင်ယင်ကျွန်ခံ၊ ဒါမှမဟုတ် သားသမီးကို ဒဂုံး ၄၀၊ ၅၀ မှ ၁၀၀ လောက်အထိနဲ့ ရောင်းစားကြရတယ်။ အတိုးကြီးစားမြေရှင်တွေထံမှာ ကျွန်တွေ ၄၅၊ ၁၀ ယောက်အမြဲလိုလိုရှိကြတယ်။ သူတို့က တခြားနေရာမှာ တဆင့် ပြန်ဆောင်းတာလဲ ရှိတယ်။ အိမ်မှာ ခိုင်းစေထားတာလဲ ရှိတယ်။ စပါးပေါ်ချိန်မှာ ပင်ထောင်ဝယ်ထားပြီး ရှားချိန်မှာ ဈေးတင်ရောင်းချတာလဲ ရှိတယ်။ ပေါ်ချိန်မှာ စပါးတပုံးဒဂုံးတပြားသာ ပေးရပေမဲ့ ရှားချိန်မှာ ဒဂုံး ၂ ပြားမှ အချို့ရွာတွေဆိုယင် ဒဂုံး ၁၀ ပြားအထိ ပေးခဲ့ရတယ်။ ရှားချိန်မှာ တောင်းတဲ့ဈေးပေးကြရတာပါဘဲ။

အခါဒေသဟာ အထက်ပါအခြေအနေများအောက်မှာ ၁၉၆၈ ခုနှစ်ကစပြီး လယ်သမားသူပုန် ထခဲ့တယ်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်မှာ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင်မှုနဲ့ လွတ်မြောက်လာခဲ့တယ်။ ဖါလို၊ ဖါလယ်၊ ဘဆာ၊ မော်တာ၊ နပုနဲ့၊ နာလီ စတဲ့ရွာများဟာ သူပုန်စထခဲ့တဲ့ ရွာများပါဘဲ။ ဖါလိုရွာသား လယ်သမားသူပုန် ခေါင်းဆောင် “ပါဆန်း” ဟာ ၁၉၇၁ ခုနှစ်ထဲမှာဘဲ မုန်စာနဲ့နာ တွေရွာအကြား ကူမင်တန် ကာကွယ်ရေးများနဲ့ တိုက်

ခိုက်ယင်း တိုက်ပွဲထဲမှာ ကျဆုံးခဲ့ရရှာတယ်။

အတိတ်ကာလက သူတောင်းစားများ၊ ဘိန်းစားများ၊ ကျွန်ုပ်များ၊ လောင်းကစား ဝိုင်းနဲ့ အရက်ခန်းများ ပေါများ လှပြီး၊ စားရမဲ့ သောက်ရမဲ့ အဝတ်အစား မလုံမခြုံနဲ့ ရှေးရိုးစဉ်လာ အစွဲလန်းများ အောက်မှာ အသိဉာဏ် မပွင့်လင်းခဲ့ရတဲ့ အခါဒေသရဲ့ ခါးသည်းဖွယ် အနီးခတ်သမိုင်း၊ မလွတ် မြောက်မှီက အခြေအနေအရပ်ရပ်ဟာ ပုံပေါ်လောက်ပါပြီ။ ဗမာပြည်အရှေ့ဖျား အခါဒေသရဲ့ အဝေးခေတ် သမိုင်းကို စာမတင်နိုင်ခဲ့ပေမဲ့ အနီးခတ် သမိုင်းဟာ ဂုဏ်ပြောင်လှပါတယ်။ မဲခေါင်မြစ်နဘေးရှိ ကျေးရွာတချို့က စခဲ့တဲ့ အခါလယ်သမား သူပုန်ဟာ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ် ပါတီ ခေါင်းဆောင်မှုနဲ့ အနာဂတ်ရဲ့ လင်းရောင်ခြည်ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိလာကြပါပြီ။ အခါအမျိုးသား ပြည်သူများဟာ ရိုးရာ အစွဲအလန်း ဟောင်းများ၊ နတ်စင်များ၊ ဘိန်းပြောင်းများကို ရိုက်ချိုးဖျက်ဆီး ပစ်ကာ လေးလံလှတဲ့ ဦးထုပ် ကြီးများကို လွှင့်ပစ်ကြရုံမက၊ နှစ်ပေါင်းများစွာ သူတို့အပေါ် ဖိစီးလာခဲ့တဲ့ နှောင်ကြီး အထုပ်ထုပ်ကိုလဲ ဖြတ်တောက် လိုက်ကြပြီ ဖြစ်တယ်။ အနာဂတ်ကို သူတို့ပိုင်ပါတယ်။

ဝန်ယ

ဝန်ယရဲ့အတိတ်ဟာ အလွန်ရှုပ်ထွေး လှပါတယ်။ ဝန်ယနဲ့ပတ်သက်လို့ပြည်တွင်းပြည်ပက တစ်စုတစ်စု ရေးသားချက်များမှာ နယ်ရိုင်းနယ်ကြမ်းကြီးအဖြစ် သိမြင်ထားကြတယ်။ ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေး မရခင် ၁၉၄၇ ခုနှစ်က အင်္ဂလိပ်အစိုးရ ဖွဲ့စည်းပေးတဲ့ ဝန်ယ ခြားဒေသစုံစမ်းရေး ကော်မရှင်ရဲ့ အစီရင်ခံစာမှာဆိုရင် စာပေယဉ်ကျေးမှုမရှိတဲ့၊ ကြမ်းတမ်း လှတဲ့ ဝန်ယမှ လွတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် တယောက် ရရှိရေးဟာ ဘယ်လိုမှ မဖြစ်နိုင်ကြောင်း တင်ပြထားတယ်။ ခရစ်ယန် သာသနာပြုတိုင်းရဲ့ အတွေ့အကြုံကို ပြန်လည် ဖောက် သယ်ချထားတဲ့ “အယ်လင် ဝင်နင်တန်” ရေး “အေးမြတဲ့ တောင်များပေါ်က ကျေးကျွန်များ” ဆိုတဲ့ စာအုပ်မှာ (ALan Winnington “The slaves of the cool mountains; East Germany.”)

ဝန်ယကို အချိုင်းနယ်ကြီးအဖြစ် ဖော်ပြထားတယ်။

ဝန်ယဟာ ဗမာပြည်အရှေ့မြောက် အရပ်က နယ်စွန့်နယ်ဖျားမှာ တည် ရှိ တယ်။ သံ လွင် မြစ် အနောက်ခြမ်း၊ သံလွင်မြစ်နဲ့ တချပ်ပြည်အကြား၊ မြောက်ဘက်မှာ

နမ့်တင်း ချောင်း၊ တောင်ဘက်မှာ နမ့်ခချောင်း တို့အကြားမှာ ဝန်ယတည်ရှိတယ်။ ယခင်ကမြေပုံဟောင် မှာ ဝန်ယကို မိုင်းလွန်းနယ်၊ ဝန်ယဆိုပြီး ၂ နယ် ခွဲထားတယ်။ ဝန်ယဟာ စတုရန်းကီလိုမီတာ တ သောင်းကျော် ကျယ်ဝန်း ပြီး၊ ဝန်ယမြောက်ပိုင်းမှာ လူဦးရေ ၂ သိန်းကျော် တောင်ပိုင်းမှာ ၁ သိန်းနီးပါး စုစုပေါင်း လူဦးရေ ၃ သိန်း လောက် ရှိတယ်။ လူဦးရေရဲ့ ၈၀% ကျော်ဟာ ဝန်ယမျိုးသားများ ဖြစ်ကြပြီး ကျန် ၂၀% နီးနီးဟာ လားဟူ၊ ရှမ်း၊ တရုတ်၊ ကချင်၊ လီရှော စတဲ့ အမျိုးသားများ ဖြစ်တယ်။

ဝန်ယမှာ ၁၉၆၉ ခုနှစ်ကစပြီး ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီဟာ ဟူဆွမ်၊ စောက်ဖါး၊ ခွန်းမာနဲ့ အိက်ချင်း ဒေသများမှာ အခြေခံစခမ်း ၄ ခုကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့တယ်။ ၁၉၇၁ ခု မေလမှာ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီဟာ မိုင်းမောက်ကို လွှတ်မြောက် စေခဲ့တယ်။ အဲဒီတိုက်ပွဲ အရှိန်နဲ့ ဆက်ပြီး ဝန်ယမြောက်ပိုင်းရဲ့ ဒေသ အများပိုင်းကို လွှတ်မြောက်စေခဲ့တယ်။ တဆက်ထဲဘဲ ၂ လ အတွင်း ဝန်ယ တောင်ပိုင်းဒေသ အများစုဟာ လွှတ်မြောက်လာတယ်။ မလွတ်မြောက် သေးတဲ့ဒေသ အနုအပါးမှအပ ဝန်ယ ရဲ့ ၉၅% လောက်ဟာ လွှတ်မြောက် ခဲ့ပါပြီ။

ဝန်ယ လွှတ်မြောက် ရေး တိုက်ပွဲ အတွင်းမှာ စစ်အစိုးရ ကြေးစား တပ်၊ ကူမင်တန် တပ်နဲ့ ကာကွယ်ရေး တပ် စုစုပေါင်း ၄၀၀၀ ကျော်ကို ချေမှုန်း သုတ်သင် ခဲ့ပြီး၊ သူ တို့ဆီက လက်နက် ကြီးငယ်မျိုးစုံ ၂၀၀၀ ကျော် ကို သိမ်းပိုက်ရရှိခဲ့တယ်။ ဒီလို မလွတ်မြောက် မှီက တည်ရှိခဲ့တဲ့ ဝန်ယ ပြည်သူတွေရဲ့ ငရဲခမ်းများနဲ့ ဖြစ်ရပ်အတွေ့တွေကို အတိတ်သမိုင်း ရုပ်ပုံကားချပ် တခုသဖွယ် တူးဆွ မှတ်တမ်း တင်ကြည့် ကြပါစို့။

မလွတ်မြောက် ခင်က ဝန်ယ ပြည်သူ တွေရဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းနဲ့ လူနေမှု အဆင့် ဟာ ဗမာပြည် တိုင်း ရင်းသား ပြည်သူများထဲမှာ ခေတ်အနောက်ကျဆုံး၊ အဆင်းရဲအဖွဲ့တေဆုံး၊ အဆိုးဝါးဆုံး အဆင့်မှာ တည်ရှိခဲ့တယ်။ ရှေးဘုခေတ် ရဲ့ နှောင်းပိုင်း လူမှုစနစ် အကြွင်းအကျန် တွေ၊ ကျေးကျွန် စနစ်ရဲ့ လက္ခဏာတွေနဲ့ ပဒေသရာဇ် သက်ဦးဆံပိုင် စနစ်တို့ ရောပြွမ်း တည်ရှိခဲ့တယ်။ ဝန်ယဟာ အင်္ဂလိပ် ကိုလိုနီခေတ်က ဗမာပြည်မကြီးနဲ့ အဆက် ဖြတ်ကာ နယ်ချဲ့အစိုးရ သီးသန့် အုပ်ချုပ် တဲ့ တောင်တန်း ဒေသ တွေထဲမှာ ပါဝင်ခဲ့ ပေမဲ့ နယ်ချဲ့ အုပ်ချုပ်ရေး အာဏာနဲ့ အလှမ်းဝေးလှတဲ့ ကင်းလွတ်ဒေသအဖြစ် တည်ရှိခဲ့တယ်။ ဗမာပြည်လုံး အင်္ဂလိပ် ကိုလိုနီ လက်

အောက် ကျရောက်ခဲ့စဉ်က လက်နက်ကိုင် ခုခံကြတဲ့ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး ပဒေသရာဇ် ခေါင်းဆောင်တွေထဲ မှာ ဝန်လ် လွယ်လင်းဒေသမှစော်ဘွား နန်းခမ်းဦး (နေဝ် ခမ်းဦး) ဟာထင်ရှားခဲ့တယ်။

ဝ အမျိုးသားတွေဟာ အုပ်စုလိုက် နေထိုင်ကြ တယ်။ မျိုးရိုးတူ အုပ်စုပေါင်း ၃၆ အုပ်စုကွဲနေခဲ့တယ်။ တအုပ်စုမှာ ရွာပေါင်း ၃၀ မှ ၁၀၀ အထိပါရှိပြီး လူဦး ရေ ၅၀၀၀ ကနေ ၁၀၀၀၀ အထိ ရှိတယ်။ ဝ အမျိုး သားဘာသာ စကားဟာ အခြေခံအားဖြင့် တူညီပေမဲ့ တအုပ်စုနဲ့တအုပ်စု အကြား ကူးလူး ဆက်ဆံမှု မရှိသ လောက်နဲ့ပါး တာနဲ့အမျှ ဘာသာစကား ကွာဟမှု ဟာကြီးမား လာခဲ့တယ်။ အုပ်စုချင်းတိုက်ပွဲများ ဟာ အလွန် ပြင်းထန်တယ်။ တအုပ်စုက အခြားတအုပ်စုကို တိုက်ခိုက် အနိုင်ရရင် ပစ္စည်းအားလုံးကို သိမ်းယူ၊ တ ရွာလုံးကိုမီးရှို့၊ လူအားလုံးကိုသတ်၊ အချို့ကို ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင်သွားကြတယ်။ ခေတ်ဟောင်းတုံးက အုပ် စုတိုက်ပွဲတွေ ပြင်းထန်ခဲ့လို့ မြေဩဇာကောင်းတဲ့၊ စိုက် ပျိုးရေးလွယ်ကူတဲ့ နေရာတွေမှာ မနေရဲကြဘူး။ တိုက် ခိုက်ရေး အသာစီးရတဲ့ တောင်ထိပ်တွေ၊ သွားလာရေး ခက်ခဲတဲ့ နေရာတွေမှာဘဲ နေကြတယ်။ ရေခပ်ဘို့ တောင် ၂ နာရီ ၃ နာရီလောက် ဆင်းခပ်ကြရတယ်။ ဖြန့်ခွဲလဲ မနေရဲကြဘူး။ အုပ်စုအလိုက် ရွာကြီးတွေ ဆောက်ပြီး နေကြရတယ်။

အုပ်စုခေါင်း ဟာ သက်ဦးဆံပိုင်ဘဲ။ နတ်ဆရာ က အုပ်စုခေါင်းကို အခါပေးရတယ်။ နတ်ဆရာရဲ့စကား ကို ဘယ်သူမှ မလွန်ဆန် ရဲကြဘူး။ အယူသီးမှုနဲ့ အစွဲအ လန်းလဲ အလွန်ကြီးတယ်။ ဖမ်းဆီးခံရတဲ့ တခြား အုပ် စုကလူတွေဟာ ကျေးကျွန်တွေဘဲ။ အလုပ်မျိုးစုံ ခိုင်း သမျှလုပ်ဖို့ဘဲ။ ကျွန်တွေဟာ တောင်ယာလဲ လုပ်ရ တယ်။ အိမ်အလုပ်တွေလဲ လုပ်ရတယ်။ ကလေးတွေကို တော့ အရွယ် ရောက်အောင် မွေးမြူထားပြီး၊ အရွယ် ရောက်တော့ ခေါင်းဖြတ် နတ်တင်ခြင်း ခံရတယ်။ က လေးအမှာ မွေးရင်မိခင်ကော ကလေးပါ ရွာပြင် ထုတ် ထားခံရတယ်။ ကလေး အရုပ်ဆိုးရင် ကိုယ်အင်္ဂါချို့ တဲ့ရင် သယ်ပစ်တယ်။ အမျိုးသမီးတွေဟာ ယောက်ျား နဲ့ တန်းတူ အခွင့်အရေး လုံးဝမရဘူး။ မိန်းမတွေ ရဲ့ကိစ္စကို ယောက်ျားက ဘာမှလုပ်ပေးစရာ မလိုပေ မဲ့ ယောက်ျားကိစ္စမှန်သမျှ မိန်းမရဲ့ တာဝန်သာ ဖြစ် တယ်။ ကြိုက်တဲ့မိန်းမကို ဆွဲမယ်၊ မ ကြိုက်တဲ့မိန်းမကို ပစ်မယ်၊ ဒါဟာအဆန်း မဟုတ်တော့ဘူး၊ ထုံးစံလိုဖြစ်နေခဲ့တယ်။

ခေါင်းဖြတ်တဲ့ ရာဇဝင် ဘယ်တုန်းက စတင်ခဲ့သလဲ အဘိအကျ မသိရဘူး။ တချို့ပါးစပ်ပြော စကားများအ ရတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ မျိုးဆက် ၁၅ ဆက်လောက် ကထဲ က စတင်ခဲ့တယ် လို့ဆိုတယ်။ အခြေခံ ကတော့ ငတ်မှုတ် ခေါင်းပါးမှုပါဘဲ။ ဝ နယ်အတွင်းပိုင်းဟာ အလွန်အေး ပါတယ်။ တချို့နေရာတွေ ရေခဲတယ်။ တောင်တန်းဒေ သဖြစ်လို့ ရေခက်ခဲတယ်။ သဘာဝရာသီဥတု အခြေအနေ လဲမကောင်းဘူး။ ကပ်ဘေးများလဲ အကြိမ်ကြိမ် ဆိုက် ခဲ့ဘူးတယ်။ ရောဂါဘယလဲ အလွန်ထူပြော ပါတယ်။ ကြောက်စရာ ကောင်းတဲ့ ဦးကျောက် အမှေးရောင် ရော ဂါနဲ့ ငှက်ဖျား ရောဂါဆိုးတို့ဒါဏ်ကိုလဲ အလူးအလဲ ခံခဲ့ ရတယ်။ ဝ နယ် တနယ်လုံးမှာ ပြန့်ဒေသ အလွန်နံ တယ်။ တောင်ပေါ်ဒေသမှာ စပါး စိုက်လို့မကောင်း ဘူး။ အများစု ပြောင်း စိုက်ခဲ့ကြတယ်။ ပေါက်ပြားနွဲ့ တူးဆွစူးထိုး စိုက်တဲ့ ရွှေ့ပြောင်း တောင်ယာများကို ကာယ အားနဲ့ တပင် တပန်း စိုက် ပျိုး ကြရ တယ်။ ခေါင်လှတဲ့ ဝ နယ် အတွင်းပိုင်းတွေမှာ ထုတ်လုပ်ရေး ကရိယာတွေဟာ သစ်သားချွန်၊ ဝါးချွန်၊ ကျောက်ချွန် တို့သာဖြစ်ခဲ့ကြတယ်။ အဝတ်အစား ဝတ်စရာမရှိဘူး။ အရှက်လုံရုံဘဲ ရှိခဲ့တယ်။ ဝမ်းစာစပါး တနှစ်လုံးမှ တ လစာ နှစ်လစာ ဘဲရှိတယ်။ သစ်ဥ သစ်ဖု များကို ကြို ချက်စားသောက် ကြရတယ်။ အုပ်စုလိုက် အမဲ လိုက်၊ ည အခါ မီးပုံရှို့ကာ မီးပုံနား ပျံလာတဲ့ ပလူကောင်၊ ပိုး မွှားကောင်များကို ဖမ်းစား၊ မြေကြီးခဲအနုတွေ တူးစား၊ ချောင်ကြို ချောင်ကြားမှာ ခရု ယောက်သွားတွေ စု ဝေးရှာဖွေ စားသောက်ပီး အသက် တချောင်းကို ခက် ခက်ခဲခဲ မွေးမြူခဲ့ရတယ်။ ပါးစပ် ရာဇဝင်အရ မြေရှင် ကြီးတဦး (တချို့ကကူမင်တန်ဒလျှိုလို့လဲပြောကြတယ်) က ပြုတ်ထားတဲ့ စပါးတွေကို လူထုကို မျိုးအဖြစ် ပေး ပြီး စပါး မပေါက်တော့ လူခေါင်းဖြတ် ယဇ်ပူဇော်မှ စ ပါးပေါက်မယ်လို့ ပြောကြောင်း၊ လူခေါင်းဖြတ် နတ်တင် ပြီးတဲ့အခါ စပါးမျိုးမှန်ကို ထုတ်ပေး တော့မှ စပါးပင် ပေါက်ခဲ့ကြောင်း၊ ထိုစဉ်ကထဲက ခေါင်းဖြတ်ခြင်း ဓလေ့ ထွန်းကား ခဲ့ကြောင်း ဆိုတယ်။

ဝ နယ်ရဲ့ ဘိန်းစိုက်ပျိုးမှု ရာဇဝင် ဘယ်အခါ က စခဲ့တယ် ဆိုတာလဲ အဘိအကျ မသိရဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဝ နယ် ဘိန်းစိုက်ပျိုးမှုကို ကူမင်တန်တွေက ချုပ် ကိုင် ထားခဲ့တယ်။ ဘိန်း ခင်းတွေ ပင်ထောင် ဝယ်ထား တယ်။ ဘိန်း တပ်သာ ဆန် ၃ တင်းနဲ့ဘဲ ပေးပြီး ပြန် ရောင်းတော့ ကျပ် ၁၀၀၀၊ ထိုင်းမှာ ကျပ် ၂၀၀၀

၃၀၀၀ အထိ ရခဲ့ကြတယ်။ ဝ ပြည်သူတွေ ဘိန်းစိုက်တာက ဆန် ဆားတို့နဲ့ လဲဘို့ဘဲဖြစ်တယ်။ ဝ နယ်မှာ ယခင် အတိတ် ဟောင်းက စပါးစိုက်လို့ ခက်တယ်။ ဘိန်းစိုက်လိလွယ်တယ်။ ဝ နယ်ရဲ့ အနိဋ္ဌာရုံတွေ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ကျွန်ပြု ကျွန်ရောင်း ကျွန်ဝယ်မှု၊ လူခေါင်းဖြတ် နတ်တင်မှု၊ ဘိန်းနဲ့ ဆင်းရဲမဲ့တွေ ခေတ် နောက်ကျမှု တို့ဟာ ရာဇဝင်နဲ့ချီ ဖြစ်တည်လာခဲ့တဲ့ စနစ်ရဲ့ ဒါဏ်ရာ ဒါဏ်ချက် များပါဘဲ။

၁၉၇၁ လွတ်မြောက်စမှာ မော်လဲက ကျွန်ပိုင်ရှင် တဦးထံမှာ မိန်းမ ၆ ယောက်၊ ယောက်ျား ၇ ယောက် ကျွန် ၁၃ ယောက် တွေရတယ်။ ကျွန် ၃ ယောက် ကို ဝက်တကောင်နဲ့ လဲခဲ့တယ်လို့ သိရတယ်။ ကျွန်တွေကို တိရစ္ဆာန် တွေအတိုင်းဘဲ ထားရှိပြီး ပြင်းပြင်းထန်ထန် ခိုင်း စေတယ်။ ကျွန်ဆိုတာ စကားပြော တတ် တဲ့ တိရစ္ဆာန် ပါဘဲတဲ့။ လူတယောက်ဟာ ဝက်တ ကောင် လောက်မှ တန်ဖိုးမရှိတဲ့ ဘဝပါလား။ ဝက်စာနဲ့ ကျွန် စာ ကွာခြားတာက ဝက်စာကို အချဉ်ဖောက် ကျွေးပြီး ကျွန်စာကို ပြုတ်ကျွေးတာဘဲ ကွာခြားပါတယ်။ ဗ လ ကောင်းကောင်း ကျွန်တယောက်ကို ဒဂ်း ၁၀ ပြား (၄၅၀ ကျပ်) အမျိုးသမီး ပိန်ပိန် တယောက် ဒဂ်း ၆ ပြား (၁၅၀ ကျပ်) လောက်ပေးပြီး ဈေးမှာ ဝယ်လို့ ရတယ်။ စောက်ဖားမှာ အဘိုးကြီးတယောက် ကျွန်တ ယောက်ကို ဒဂ်း ၁၆ ပြား (၄၀၀ ကျပ်) နဲ့ ဝယ်တယ်။ ၃၁ ပီသာထွက် ဝက် တကောင် ကိုတွေ့ ဒဂ်း ၃၆ ပြား (၉၀၀ ကျပ်) ပေးရတယ်။ စောက်ဖားမှာဘဲ အ ဘိုးကြီး တယောက်က ဒဂ်း ၁၅ ပြား (၃၇၅) ကျပ်နဲ့ ဝယ်ထားတဲ့ ကျွန်မကလေး တယောက်ကို စော်ကားလို့ ကိုယ်ဝန်ကြီးနဲ့ တွေ့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ကျွန်ကို ကျွန်လိုဘဲ ထားတယ်။ လွယ်လင်း ကျွန်ပိုင်ရှင် တဦးဟာ သူ့ ကျွန် ကျောပေါ်ကနေ မြင်းလိုစီးပြီး ခရီးထွက်တယ်။ လမ်းမှာ သားကောင်တွေလို့ ကျွန်ကို စီးလျက် သား တူမီး သေနတ်နဲ့ပစ်တာ မထိဘဲ လွဲချော် သွားတယ်။ ထမ်းထားတဲ့ကျွန် ငြိမ်ငြိမ်မနေဘဲ လှုပ်ရှားလို့ လွဲချော် ရတယ်ဆိုပြီး ကျွန်ရဲ့ ဦးခေါင်းကို သေနတ်ဒင်နဲ့ ဆောင့် လို့ ထိပ် ဖက်တက် ကဲ့သွားရတယ်။

ဝ နယ်လွတ်မြောက်စမှာဘဲ ဝမ်လင်းဒေသ တိန် နန်းရွာရဲ့ ညောင်ပင်ကြီး အောက်မှာ လူဦးခေါင်းတွေ တင်ထားတဲ့ တိုင်ပေါင်း ၇၂ တိုင်တွေ့ရတယ်။ ဒီတိုင် တွေရဲ့ ခြေရင်းမှာ လူခေါင်းခွံတွေ လူရိုးတွေနဲ့ မ ဆွေးသေးတဲ့ ဆံပင်တွေဟာပုံနေပြီး အပုပ်နံ့တဒထောင်း

ထောင်း ထနေတယ်။ အချို့ရွာတွေမှာ ခေါင်းဖြတ်ပဲ့ ကျင်းပတဲ့အခါမှာ နတ်ဆရာ တီးလေ့ရှိတဲ့ သစ်ခေါင်း ထွင်းထားတဲ့ မရဏ သစ်လုံးကြီးတွေ ယခုတိုင်အောင် ရှိပါသေးတယ်။ လွယ်လင်း (နန်းခမ်းဦး) ကနေ ယင်းဖန် ခရီးဟာ ၅ နာရီသာ ကြာပေမဲ့ အရင်က ဒီခရီးဟာ ခေါင်းဖြတ် သမားတွေ ကြီးစိုးတဲ့ မရဏခရီး ဖြစ်လို့ ဘယ်သူမှ မသွားခဲ့ကြဘူး။ ခေါင်းဖြတ်ဘို့ ဖမ်းထား ဝယ်ထားခံရတဲ့ အရွယ် မရောက်သေးတဲ့ ကလေးတွေ ဝ နယ် တခွင်လုံးမှာ စုစုပေါင်း ၄၀၀၀ ကျော် ရှိ ပြီး၊ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ် ပါတီ ရောက်လာတော့မှ အ သက် ဘေးက လွတ်ခဲ့ရတယ်။ သူတို့လေးတွေကို မိဘမဲ့ကလေး ကျောင်းဖွင့်လှစ်ကာ ပညာသင်ပေး ကျွေးမွေးပြုစုထား လို့ ယခုအခါ ပါတီဝင်တွေ တော်လှန်ရေး သမားတွေ ပညာတတ်တွေ ဖြစ်လာကုန်ပါပြီ။

ပါတီက ခေါင်းဖြတ်နတ်တင်တဲ့ စနစ်ကို ပြင်းပြင်း ထန်ထန် တားမြစ်ခဲ့ပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်း ဝမ်လင်းနဲ့ ယင်း ဖန်ဒေသတွေမှာ လူကိုအရှင် ခေါင်းမဖြတ်ပေမဲ့ လူသေ ကိုခေါင်းဖြတ်နတ်တင်မှုတွေ ရှိခဲ့သေးတယ်။ ခေါင်းဖြတ် ခြင်းနဲ့ မဆိုင်သော်လဲ ဝ အမျိုးသား များရဲ့ ဓလေ့ ဟောင်းတရပ်က အိမ်သား တဦးတယောက် သေ ဆုံး ရင် လန့် နှစ်နဲ့ ချီပြီး မမြှုပ်ဘဲ ထားလေ့ ရှိပါတယ်။ လူကြီး သူကြီး ထဲကဆုံးရင် ပိုကြာတတ်သေးတယ်။ သေသူအတွက် ကျွဲ၊ နွား၊ ဝက်၊ ခွေး စသဖြင့် သတ်ပြီး မ ပူဇော်နိုင်ယင် သေသူဟာ နောင်တာ အတွက် မ ကောင်းနိုင်ဘူးလို့ အယူရှိခဲ့တယ်။ ဆင်းရဲတော့ သား သတ်ဘို့ မတတ်နိုင်သေးယင် မသတ်နိုင် မချင်း မမြှုပ် သေးဘူး၊ အခေါင်း သွင်းပြီး အိမ်ပေါ်မှာဘဲ အ လောင်းကို ထားတော့ အပုပ်နဲ့ တလိုင်လိုင် နဲ့ပေါ့။ ဒီခလေ့ဟောင်းဟာလဲပါတီက ဖိစီးစီးပညာပေး တား မြစ်လို့ ၈၀ ခုနှစ် ဒီဘက်ပိုင်းမှာ မရှိတော့ သလောက် ကွယ်ပျောက် သွားပါတယ်။

အုပ်စုတိုက်ပွဲများဟာ ကြောက်ခမ်းလိလိ ပြင်း ထန်ခဲ့တယ်။ အခိုက ကတော့ အုပ်စုခေါင်းချင်း မ သင့်မြတ်ကြလို့ တိုက်ကြတာပါ။ လူထုထဲမှာ ဘာ ပြ သာနာ မှ ကြီးကြီးမားမား မရှိပါဘူး။ အစိုးရ အ ဆက်ဆက်ဟာ အုပ်စုခေါင်းတွေကို ကိုင်ပြီး အုပ်စု ချင်း ပဋိပက္ခကို အသုံးချ ခဲ့ကြတယ်။ ဝ နယ်ပြည်သူ တွေကို ဝါးအစည်း ပြေသလို အကဲ့ကဲ့အပြားပြား ဖြစ် အောင်လုပ်ပြီး အုပ်စုတိုက်ပွဲများကို ကြီးထွား စေခဲ့ တယ်။ ကူမင်တန် တွေကလဲ အုပ်စုခေါင်း တွေကို ကိုင်

ပြီး ဘိန်း ကုန်ကူးကာ စီးပွားရေး အမြတ် ထုတ်ခဲ့ကြ
တယ်။ အုပ်စုချင်းအကြား ပဋိပက္ခတွေ တိုးပွားလာ
ပြီး မြေယာလူ တိုက်ပွဲတွေ ဖြစ်ကြတယ်။ ကြယ်ဝ
တဲ့အုပ်စုက မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု ပိုများလာတယ်။ အုပ်စု
တအုပ်စုရဲ့ နယ်မြေအတွင်းမှာရှိတဲ့ တောင် ယာ စိုက်
ခင်းတွေဟာ အဲဒီ အုပ်စုရဲ့ အုပ်စု ခေါင်းက ပိုင် တယ်။
သူတဦးတည်းက အုပ်စိုးထားတယ်။ သာမန် ဝ ပြည်သူ
တွေမှာ အငတ်ငတ် အပြတ်ပြတ် ရှိပေမဲ့ အုပ်စု ခေါင်း
ရဲ့ စပါးကျီ တွေမှာ ၃-၄ နှစ်စာ စပါးများ သို့
လှောင်ထားနိုင်ကြတယ်။ အုပ်စုခေါင်းတွေရဲ့ တောင်
ယာကို အုပ်စုဝင်တွေက အရင်လုပ်ကိုင်ပေးပြီးမှ ကိုယ်
ယာကိုယ် လုပ်ကြရတယ်။ ၁၉၇၂ ဧပြီလထဲမှာ ပါတီက
အလုပ်အမှု ဝ တောင်ကို ရောက်တော့ လူထုတွေ ငတ်
ကုန်ပြီး စားစရာ ဆန်မရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ အုပ်စု ခေါင်း
အိမ်မှာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၃-၄ နှစ်က စပါးကိုတောင် ဝယ်လို့
ရနေသေးတာ တွေရတယ်။

နာမည်ကြီး အုပ်စုကြီး ၂ ခု ဖြစ်တဲ့ မန်တုန် မှ
လုံခွာ အုပ်စုနဲ့ လိန်ဟော် မှ မှတ်လေ့ အုပ်စုတို့ တိုက်
ကြတာ ၁၉၇၃ ခုနှစ်မှာ ပါတီက ဖြေရှင်းပေး ပြီးတဲ့
အထိ နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကြာခဲ့တယ်။ လုံခွာရွာ နဲ့ မှတ်
လေ့ရွာ အကြား၊ ရှည်လျား ကျဉ်းမြောင်းတဲ့ တောင်တ
လုံးကို သူပိုင်ငါပိုင် လုနေတာ ကြာလှပြီ။ အင်္ဂလိပ်
ခေတ်က တခြမ်းစီ ခွဲဝေပေးပြီး ဖြေရှင်းခဲ့ပေမဲ့ မပြေ
လည်ခဲ့ဘူး။ ပါလီမန် အစိုးရ လက်ထက်မှာလဲ ၂ ကြိမ်
ဖြေရှင်းခဲ့ ဘူးပေမဲ့ တံစိုး လက်ဆောင်များ လာဘ်ထိုး
ရတာသာ အဖတ်တင်တယ်။ မပြေလည်ခဲ့ဘူး။ ၁၉၆၉
ခုနှစ်မှာ ဒီအုပ်စုကြီး ၂ ခုဟာ အပြင်း အထန် တိုက်
ကြပြန်ပါတယ်။ အုပ်စုခြင်း တိုက် ကြလို့ ရွာတွေ မီး
လောင်ပြာကျ ရတာ အခါခါ။ သေကြ ပျက်စီးမှုတွေ
လဲ မနဲလှတော့ဘူး။ ဒီနယ်ဟာ မိုင်းမောရဲ့ အနောက်
ဖက် ၁၄-၅ မိုင်လောက် အကွာမှာ ရှိပါတယ်။ မှတ်
လေ့ အုပ်စုကစစ်ရုံးလို့ တံစိုး လက်ဆောင်များ ပေးပြီး
မိုင်းမော မှာရှိတဲ့ စစ်အစိုးရ ကြေးစားတပ်ကို စစ်ကူ
တောင်းတယ်။ လုံခွာအုပ်စုကလဲ တံစိုး လက်ဆောင်
ပိုပေးပြီး စစ်ကူ တောင်းပြန်တယ်။ ကြေးစား တပ်က
နှစ်ဘက် ခွဲတုတ်နေပေမဲ့ ပြဿနာကို ပြေလည်အောင်
ဖြေရှင်း မပေးနိုင်ခဲ့ဘူး။ ဒီလိုနဲ့ အုပ်စု ၂ ခုစလုံး ရွှေ
ချောင်းတွေ၊ ဒဂါးတွေ၊ ဘိန်းတွေ၊ အစား အသောက်
တွေ လာဘ်ထိုးရတာနဲ့ ဖြူကာ ပြာကာ ကျခဲ့ကြရတော့
တယ်။ စုစုပေါင်း ဒဂါး ၃၀၀၀ လောက် ကုန်ကျ ခဲ့ရ

တယ်။ လွှတ်မြောက် လာပြီးတဲ့နောက် ၁၉၇၃ ခုနှစ်
ထဲမှာ ပါတီက ဒီပြဿနာကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခဲ့တယ်။
အုပ်စုခေါင်း ၂ ယောက်ကို လူထုရွှေ့မှာ လူတန်းစားအ
ရဖွင့်ချကာ လူထုတိုက်ပွဲ ဆင်ခဲ့တယ်။ လူထုကို ပညာ
ပေးခဲ့တယ်။ ဒါဟာ လူထုချင်း ပြဿနာ၊ ဘဝတူ အုပ်
စု ချင်း ပြဿနာ မဟုတ်ဘဲ အဓိက အုပ် စု ခေါင်း
ဆောင် ဦး ရဲ့ ပြဿနာ သာဖြစ်လို့ နှစ်ဘက် လူထုရဲ့
ချစ်ခင် သွေးစည်းမှုဟာ ပြန်လည်ဖွံ့ဖြိုး လာခဲ့ တယ်။
ပြဿနာလဲ ပြေလည်သွားခဲ့တယ်။

၁၉၇၂ ခုနှစ်ကုန် ပိုင်းမှာ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်
ပါတီက အမိန့်လေးရပ် ထုတ်ပြန်ပြီး ဝ နယ်ရဲ့ ခေတ်
ဟောင်းက အမေ့ဆိုးများကို ပြင်းပြင်း ထန်ထန် တား
မြစ်ပိတ်ပင်ခဲ့တယ်။

- ၁။ လူခေါင်းဖြတ် နတ်တင်တာ မလုပ်ရ၊ လုပ်
သူကို သေဒါဏ်။
- ၂။ အုပ်စု တိုက်ပွဲ မလုပ်ရ၊ စလုပ်သူကိုသေဒါဏ်။
- ၃။ ကျွန်များ မထားရ။ လူ့အရောင်းအဝယ် မ
လုပ်ရ။ ရှိတဲ့ကျွန်တွေကို လွှတ်ပစ် ရမယ်။
ဒါမှမဟုတ် ပါတီသို့ အပ်ရမယ်။
- ၄။ လုပ်အား အလကား မခိုင်းရ၊ ခိုင်းရင်
လုပ်ခပေးရမယ် ဆိုတဲ့အမိန့် လေးရပ် ထုတ်
ခဲ့တယ်။

မိုင်း မောမှာ ခေါင်းဖြတ် သူရဲကောင်း ဆိုသူကို
ဈေးထဲမှာ သေဒါဏ် ပေးလိုက်တယ်။ ဝ နယ်တနယ်လုံး
မှာ လူတန်းစားတိုက်ပွဲဆင်ပြီး လူထုအပေါ် သွေးကြေး
ချွေးကြွေး ရှိသူများကို အရေးယူ အပြစ်ပေးခဲ့တယ်။
ဝ နယ်မှာ အုပ်စု ၃၆ အုပ်စု ရှိတဲ့အနက် ၃၄ အုပ်စု ကို
လွှတ်မြောက် စေခဲ့ပြီး ဒီအထဲက အုပ်စုခေါင်း ၇ ဦး
ဟာ မိမိတို့အများကို လူထုရွှေ့ မှောက်မှာ ဖွင့်ဟ ဝန်ခံ
ကာ ပြည်သူ့တပ်မတော်နဲ့ လာရောက်ပူးပေါင်း ခဲ့တယ်။
အနဲစု အုပ်စုခေါင်း တွေက စစ်အစိုးရ အုပ်စိုး ထားတဲ့
ဒေသဖြူသို့ ထွက်ပြေးကြတယ်။ ကျန်အုပ်စုခေါင်း တွေ
ဟာ အမျိုးမျိုး ပညာပေး လို့မရ၊ မိမိတို့ရဲ့ လူထု အ
ပေါ် ဗိုလ်ကျ သွေးစုပ်တဲ့ လုပ်ရပ်များကို မပြုပြင်တဲ့
အောက်မှာ ဝ ပြည်သူ့တွေနဲ့ ပြည်သူ့ တပ်မတော်ရဲ့
ဒါဏ်ခတ် အပြစ်ပေးခြင်း ခံကြရတယ်။

နန်ပုံ၊ နားဝေး၊ နမ့်ဖန်၊ မိုင်းမော၊ ဟိုပန်စတဲ့ဒေသ
တွေမှာ သီးစားခ စနစ်ရှိတယ်။ သီးထွက်ရုံ တဝက်ကို
လယ်ရှင်ကို ပေးရတယ်။ ပန်ယန်း၊ ပန်ဆန်း ဒေသ တွေ
မှာတော့ ပဒေသရာဇ်စော်ဘွား၊ ရွာစား ရွာဆော်များ

ဒီမိုကရေစီဆန္ဒခံပေးရန်အတွက်

ရဲ့ သြဇာ အာဏာဟာ ကြွင်းကျန် တည်ရှိ နေ သေး တယ်။ ကြွယ်ဝတဲ့သူ မြေယာ ပိုင်ဆိုင်မှု ပိုများတယ်။ လယ်တွေကို ကြေးနဲ့ သိမ်းတာ၊ အာဏာနဲ့ သိမ်းတာ၊ သိမ်းဝယ်တာလုပ်ပြီး ချုပ်ကိုင် လာကြတယ်။ စပါးတိုး၊ ငွေတိုး၊ ပင်ထောင်စနစ် များလဲ ထွန်းကား တယ်။ နှစ် ထပ်တိုးဖြစ်လို့ ပြန် မဆပ်နိုင် ကြ တော့ တာ တော့ များ တယ်။ အခုနဲ့ ပဏ္ဏာ ဆက်သရတဲ့ စနစ်၊ ဘုံလယ်မြေကို ချုပ်ကိုင် ခြယ်လှယ် သွေးစုတ်တဲ့ စနစ်များ ရှိခဲ့တယ်။

စစ်အစိုးရ ကြေးစားတပ်၊ ကူမင်တန် တပ်ကြွင်း တပ်ကျန် များနဲ့ ကာကွယ်ရေး လှိုင်းတို့ စစ်အစိုးရ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့ များဟာ ယင်း ဖန်၊ မိုင်းမော၊ စောက်ဖါး၊ ပန်ယန်း၊ ပန်ဆန်း တို့ မှာ အမြီးချင်း ချိတ်လိမ်ထားတဲ့ ခွေးအ သုံး ကောင် လို တပ်စုထားကြတယ်။ လူထုဟာ ဒီပေါက်ပြန် ရေး တပ်များကို အစဉ်အမြဲ ဆက်ကြေး ပေးနေ ရတယ်။ အထမ်း လိုက်ရတယ်၊ ခိုင်းသမျှ အ ကုန် လုပ်ပေး ရ တယ်။ တနှစ်ကို တအိမ် ငွေဒင်္ဂါး ၇ ပြား၊ ဆန် ၃ ပုံး၊ ဘိန်း တပိဿာ၊ ကြက်၊ ဝက်၊ ကျွဲ၊ နွား၊ ထင်း၊ ဝါး၊ သက် ကယ် အစုံပါဘဲ။ ကြားဖြတ် ဆက်ကြေး များလဲ ရှိ သေးတယ်။ လက်နက် ခဲယမ်းဘိုး၊ အဝတ် အစား ဘိုး စသဖြင့် ဖြစ်တယ်။

လူမျိုးရေး ပဋိပက္ခလဲ ပြင်းထန်တယ်။ အခုလို အဖိနှိပ် အလုယက် အစော်ကား ခံနေရတဲ့ ဘဝ က လွတ်မြောက်ရေး အတွက်ဆိုပြီး၊ လူမျိုးအလိုက် ပုန် ကန်မှု အဖွဲ့အစည်းတွေ ပေါ်လာတယ်။ ဝ အမျိုးသား ထဲက ဗိုလ်မောင်အဖွဲ့၊ မဟာစန်းအဖွဲ့၊ လားဟူအမျိုး သားထဲက ဗိုလ်ကြာလူအဖွဲ့ စသဖြင့် ဖြစ်တယ်။ ဒါ ပေမဲ့ ဒီအဖွဲ့တွေဟာ ဝိဇ္ဇာနည်းကျ မှန်ကန်တဲ့ အတွေး အခေါ် လမ်းညွှန်လဲမရှိ၊ မှန်ကန်တဲ့ ခေါင်းဆောင်မှု အဖွဲ့အစည်း လဲမရှိ၊ မှန်ကန်တဲ့ အခြေခံလမ်းစဉ် လုပ် ငန်းစဉ်များလဲ မရှိလေဘဲ တချို့ဟာ ကိုယ့် အမျိုး သား ကိုယ်ပြန်ဖိနှိပ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေ ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ မိမိအမျိုးသား လွတ်မြောက် ရေးအတွက် မဆောင် ကျဉ်းနိုင်ရုံမကလူထုမှာ ဗူးခလေးရာဖရုံဆင့်ဆိုသလို ဖြစ်ခဲ့ ရတယ်။ ဒီအဖွဲ့အစည်းတွေဟာ ဝ နယ်ပြည်သူတွေ အ ပေါ် ကူမင်တန် ကာကွယ်ရေးနဲ့ ကြေးစားတပ် နည်း

တူ ကြီးငေးတဲ့ ဆက်ကြေးများကို ကောက်ခံရုံတင်မ က မထင်ရင် မထင်သလို သတ်ဖြတ် နှိပ်စက် လုယက်တာ တွေ လုပ်ခဲ့ကြတယ်။ ဝ နယ် ပြည်သူတွေရဲ့ အတိတ် ဘဝမှာ မိမိတို့လုပ်သလောက် အကျိုးမခံစားရပါဘူး။ ဆင်းဆင်းရဲရဲ ပင်ပင်ပန်းပန်း လုပ်ကြရပြီး လုပ်အားရဲ့၊ အများပိုင်း ၈၀ % လောက်ဟာ သွေးစုတ် လုယက် ခြင်း ခံခဲ့ရတယ်။ အရာအား လုံးကို မျက်စိ သူငယ် နားသူငယ်နဲ့ ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့ ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။

ခုချိန်မှာတော့ ဝ နယ်လွတ်မြောက်လာတာ ၁၆နှစ် ကျော် ၁၇ နှစ်လောက်ရှိလာပါပြီ။ တချိန်က ကျေးကျွန် တွေဟာ ယခုတော့ အရှင်သခင်တွေဖြစ်လာပါပြီ။ အတိတ် ကဖြစ်ရပ်တွေဟာ ပုံပြင်သဖွယ် ကျန်ခဲ့ပါပြီ။ ဒီလိုအဖြစ် ဆိုးမျိုးတွေကို နှောင်းလူငယ်တွေဟာ သက်ကြီးရွယ်အို များက လွမ်းဆွတ်ကြေကွဲစွာ ပြန်လည်ပြောပြမှ ကြား သိကြရ တော့တယ်။ လွတ်မြောက် ပြီး တဲ့နောက် ဝ နယ်ဟာလဲ တဟုန်ထိုး ပြောင်းလဲ လာခဲ့တယ်။ အစဉ် အလာ ဟောင်း ထုံးစလေ့ ဟောင်းများ တိမ်ကော ပျောက်ကွယ် ကုန်သလို သစ်လွင်တဲ့ နိုင်ငံရေး အတွေး အခေါ်၊ အသိဉာဏ်၊ အသိအမြင် များလဲ ပွင့်လင်းလာ နေပြီ ဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး အ ဘက်ဘက်က ဝ နယ် ဟာ ယ ခင်ကနဲ့မတူ တသွေး တမေးနဲ့ ရှေ့ကို ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားနေပြီ ဖြစ်တယ်။ အတိတ် ဖြစ်ရပ်များဟာ အနီးခေတ် သခိုင်း ပုံကား ချပ် တရပ်အဖြစ် ဗမာပြည်ရဲ့ သခိုင်း ကွက်လပ် တခုကို ဂွင်းဆက် ချိတ်ဆက် ကြည့်ခြင်းမျှသာဖြစ်ပါတယ်။

ပါတီဝင်များထံမှ ဆင်ခြင်ချက်

ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ် ပါတီ ၏ အထွေထွေ လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ယခုလို ပါရှိသည်။ ဗမာပြည် လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲ အောင်မြင်ရေး ဂွင်းဆက် အကျဆုံးမှာ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ် ပါတီ၏ ခေါင်းဆောင်မှုပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တော်လှန်ရေး ခေါင်းဆောင် အမြဲတေ ဖြစ်သောပါတီကို ခိုင်မာတောင့်တင်း အောင်တည် ဆောက်ရန်လိုပေသည်။

အရာရာတိုင်း သည်အမြဲပြောင်းလဲ နေသည်။ ထိုပြောင်းလဲမှုနှင့် ကိုက်ညီအောင် မိမိလုပ်ငန်း လမ်းညွှန် တွေ့ရှိချမှတ် လုပ်ဆောင်ကြ ရပေမည်။ ပါတီ သည် တော်လှန်ရေးကို ခေါင်းဆောင် နေသည်။ မိမိခေါင်းဆောင်မှုလုပ်ငန်း အောင်မြင်ရန် မိမိကိုယ်တိုင် ကိုလည်း အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီအောင် မှန်ကန် စွာ တည်ဆောက်ရမည်။ မျက်မှောက်ပါတီ တည်ဆောက် ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပြဿနာတချို့ကို တင်ပြလိုပါသည်။

[၁]

လမ်းညွှန်အတွေးအခေါ်နှင့် ကမ္ဘာ့အမြင်ပြဿနာ

ပါတီဝင်တွေ၊ ကေဒါတွေ အထူးသဖြင့် ခေါင်းဆောင်ကေဒါတွေ အဖို့ ဘယ်အကြောင်းပြချက် နှင့်မျှ မိမိအသိဉာဏ် မြှင့်တင်ရေးကို ပေါ့ဆ လွှဲမဖြစ်ပါ။ ၎င်းကိုမိမိ၏ နေ့စဉ်လုပ်ငန်း တာဝန် အတွင်းအရေးကြီးသည့် လုပ်ငန်းတာဝန် တရပ်အနေဖြင့်သတ် သတ်မှတ်မှတ်လေ့လာရန်လိုပါသည်။ တနေ့ဘယ်နှစ်နာရီ၊ တပတ်ဘယ်နှစ်နာရီ စသည်ဖြင့်အချိန် သတ်မှတ်၊ စာတမ်းသတ်မှတ်၊ စီမံကိန်းချ ဇွန်နှင့်လုပ်သင့်သည်။ သဘောတရား အခြေခံမှု ရင်းတွေကို ပိုင်နိုင်အသုံးချနိုင်ဖို့လိုသည်။ အသစ်အသစ် ခေတ်နှင့်အညီ အမှီတိုးတက် နေဖို့လိုပါသည်။

မာ့ကစ်လီနှင့်ဝါဒ မော်စီတုန်း အတွေးအခေါ် ကို ဝိဇ္ဇာနည်းကျ ကြည့်မြင် ရမည်။ ဆည်းပူး လေ့ လာရမည်။ ကြံ့ခိုင်စွဲမြဲရမည်။ လက်ရှိ အခြေအနေ နှင့်ပေါင်းစပ်နိုင်အောင် ကြိုးစားရမည်။ အဒိုခိုကင်းကင်း ထိုးထွင်း ဖန်တီးမှုရှိစွာ လုပ်ဆောင် နိုင်အောင် အား ထုတ်ရပေမည်။

လက်ငင်းပြဿနာတွေ ဖြေရှင်းရန် တပြုံ တခေါင်း

ကြီးရှိသည်။ ဝိဇ္ဇာနည်းကျ အတွေးအခေါ် လမ်းညွှန်မှု ဖြင့်ရင်းပြဿနာများကို ဖြေရှင်းမှသာ ပြေလည်နိုင်မည်။ ကျနော်တို့သည် ကိုလိနီတပိုင်း ပဒေသရာဇ်တပိုင်းလူ့အဖွဲ့အစည်းဝန်းကျင်တွင်ကျင်လည် နေကြရသည်။ ဓနရှင်၊ ဓနရှင်ပေါက်စ အတွေးအခေါ်၊ အမြင်တွေ့သာမက ပဒေသရာဇ် လူတန်းစား၏ အတွေး အခေါ် အမြင်များ၏ ဂယက်ရိုက်မှုကိုလည်း အနည်းနှင့် အများခံကြ ရသည်။ ပစ္စည်းမဲ့တပ်ဦး ပါတီနှင့်မအပ်စပ်သော ကျနော်တို့ ကိုယ်တိုင်၏ အတွေးအခေါ်၊ အမြင်၊ လုပ်ဟန် များကို မလှည့်ပြောင်း ချိမဖြစ်ပေ။ အနုပဋိလောမ သမိုင်းရုပ်ဝါဒ ရပ်တည်မှု၊ အမြင်နည်းနာ တို့ကိုဆည်းပူးစွဲမြဲ၊ ဖန်တီးမှုရှိရှိ ပေါင်းစပ် ကြရပေမည်။ ကိုယ်ကိုယ်ကို ပြတ်သားစွာလှည့်ပြောင်းတာနှင့် အတူ ပါတီကိုလည်းနက်နက် ရှိုင်းရှိုင်း လှည့်ပြောင်း ကြရမည်သာ ဖြစ်သည်။

[၂]

အဆင့်အသီးသီး ခေါင်းဆောင်အဖွဲ့ တည်ဆောက်ရေး

ပြဿနာ

ခေါင်းဆောင် အဖွဲ့သည်ဦးစီးညွှန်ကြားသည့် ဌာန ဖြစ်သည်။ သူတို့၏ အတွေးအခေါ် လုပ်ဟန်ကသူတို့ခေါင်းဆောင်နေသည့် အဖွဲ့အစည်း၏ အကောင်း အဆိုးကို ဩဇာ သက်သည်။ ထို့ကြောင့် ခေါင်းဆောင် အဖွဲ့ တည်ဆောက်ရေးသည် အချက်အချာ ကိစ္စတရပ် ဖြစ်သည်။

ခေါင်းဆောင်အဖွဲ့ အထူးသဖြင့် တာဝန်ခံ ခေါင်းဆောင် ကေဒါများသည် တော်လှန်ရေး ဆံရမည်။ လုပ်ဟန်လည်း မှန်ရမည်။ တက်ကြွရမည်။ ကွန်မြူနစ် လူ့ကျင့်ဝတ် ရှိရမည်ဖြစ်သည်။ တော်လှန်ရေးအလံကို အဆုံးတိုင် ကိုင်စွဲ ချီတက်နိုင်သူ ဖြစ်ရမည်။ မတက်ကြွသည့် အလံကိုင်အဖွဲ့၏ ရှေ့ဆောင် ချီတက်မှု အောက်တွင်၊ အခက်အခဲမှ လွတ်မြောက် လှည့်ပြောင်း နိုင်လိမ့်မည်ဟု ယူဆလျှင် အလွန် အန္တရာယ်ကြီးသည်။ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ် ပါတီ၊ ဗမာပြည် ပြည်သူ့လူထု၊ ဗမာပြည် တော်လှန်ရေးကို သက်ဆုံးတိုင် အလုပ်အကျွေးပြု

မည့်သူများ ဖြစ်ကြရ ပေလိမ့်မည်။ ဗမာပြည် ပြည် ချစ်ဝါဒ၊ လူမျိုးစုံ သွေးစည်းရေး ဝါဒနှင့် နိုင်ငံတကာ ဝါဒသမားများ ဖြစ်ကြရ ပေလိမ့်မည်။

တော်လှန်ရေးဆိုတာ လူတန်းစားတရပ်က အခြား လူတန်းစား တရပ်ကို အကြမ်းဖက် တွန်းလှန်ဖြိုချခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ရဲဘော်မော်က ညွှန်ပြခဲ့သည်။ ခေါင်း ဆောင်ကေဒါများအတွင်းလူတန်းစားအမြင်၊ လူတန်းစား စိတ်ဓါတ်၊ နှိုးကြားမှုအသိ မပြတ်မြင့်မားနေရန် လိုသည်။ မဟုတ်လျှင် ခုခံအားနည်းရောဂါ အမြန်ကူးစက်လာနိုင် သည်။ သဘောတရားရေချိန်၊ ပါတီ၏ လုပ်ငန်းစဉ်၊ လမ်း စဉ်ပေါ်လစီကို ကိုင်စွဲလုပ်ဆောင်နိုင်သည့် ရေချိန်မပြတ် မြင့်တင်နေရန် လိုသည်။ အာဏာအလွဲသုံး၊ ကိုယ်ကျိုးစီး ပွားရှု၊ စီးပွားရေး မှောင်ခို၊ နိုင်ငံရေး မှောင်ခိုများ ခေါင်းဆောင် အဖွဲ့ထဲ ရောဝင် မလာနိုင်အောင် လုပ်ရန် လိုသည်။ အဆင့်ဆင့်ခေါင်းဆောင် ကေဒါများအတွင်း

- (က) ဗမာပြည် တော်လှန်ရေးသမား၊ သက်ဆုံး တိုင် တော်လှန်ရေးသမားတွေ ဖြစ်အောင် ကြိုးစားရန်။
- (ခ) အတွေးအခေါ်၊ နိုင်ငံရေး၊ လူတန်း စား စိတ်ဓါတ်ရေချိန်ကို မပြတ်မြင့်၊ အမှီခိုကင်း စွာ လုပ်နိုင်စွမ်း တက်လာ အောင် ကြိုး စားရန်။
- (ဂ) ခေါင်းဆောင်မှု လုပ်ဟန်နှင့် ခေါင်းဆောင် နည်း အမှား တွေကို ပြင်ပစ်ရန်။
- (ဃ) လူထုနှင့် အကျွမ်းတဝင် ဆက်ဆံရေး၊ လူ ထုကို ချစ်မြတ်နိုးရေး၊ လူထုကို ယုံကြည် လေးစားရေး စသည့် လူထုအမြင်ကို နက် ရှိုင်းစွာ စိုက်ထူရန် အပူတပြင်း လုံးပမ်းကြ ရမည် ဖြစ်သည်။

ခေါင်းဆောင်အဖွဲ့ တည်ဆောက်ရာတွင် နောက် ပြဿနာ တရပ်မှာ၊ လူရွေး နေရာ ချထားသည့် ကိစ္စ ဖြစ်သည်။ အ ဂတိ လိုက်၊ ဘက်လိုက်၊ မျက်နှာ လိုက်၊ တပည့်မေး၊ ဆရာမေး စသည့် လုပ်ဟန်များကို ရှောင် ရှားပြုပြင်ဖို့ လိုသည်။ မြင့်တင်ရာမှာ အရည် အသွေး (နိုင်ငံရေး) နှင့် အရည်အချင်း (ကျွမ်းကျင်မှု) နှစ်ဖက် စလုံးကို မှန်ကန်စွာ ဆက်စပ်ကြရမည်။ ၎င်းတွင် အ ရည်အသွေးသည် ပထမ နေရာတွင် ရှိရမည် ဖြစ်သည်။

[၃]

ပါတီတွင်း ဒီမိုကရေစီဘဝ ရှင်သန်ရေးပြဿနာ

ဒီမိုကရေစီ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု မှုသည် ပါတီ၏ စည်း ရုံးရေးမှု ဖြစ်သည်။ ပြည့်ဝ သန်စွမ်းသည့် ဒီမိုကရေစီ အခြေခံပေါ်မှာမှ မှန်ကန်သည့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုကို အ ကောင်အထည် ဖော်နိုင်မည်။ မှန်ကန်သည့် လုပ်ငန်း စဉ် လမ်းစဉ် ပေါ် လစီတွေကို ချမှတ် နိုင်မည်။ ပါတီစည်း ကမ်းတွေကို အသိရှိရှိ စောင့်ထိန်းနိုင်မည်။ ပါတီ သွေး စည်း ညီညွတ် နိုင်မည်။ တဗိုလ်တမင်း၊ တ အာဏာ မ ထောင်နိုင်အောင် တားနိုင်မည်။ လူထုဂုတ်ပေါ် ခုစီး နေသည့် အရှင် မင်းတရား ကြီးများ ပျောက်ကွယ် သွား မည်ဖြစ်သည်။

ပါတီတွင်း ဒီမိုကရေစီ ဘဝနှင့် ပတ်သက် လျှင် ရဲဘော်မော်စီတုန်းက ဤသို့သွန်သင်ခဲ့ပါသည်။ “ပြည် သူတွင်း မှာဆိုရင် ဒီမိုကရေစီ လို့ ပြော တာ ဗဟို ချုပ် ကိုင်မှုနဲ့ ဒွန်တွဲပြောတာပဲ၊ လွတ်လပ် မှုလို့ ပြော တာ စည်းကမ်းရှိမှုနဲ့ ဒွန်တွဲပြောတာပဲ။ ပြည်သူတွင်းမှာလွတ် လပ်မှုမရှိရင် မဖြစ်သလို၊ စည်းကမ်းမရှိလဲ မဖြစ်ဘူး။ ဒီ မိုကရေစီမရှိမဖြစ်သလို ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု မရှိလဲ မဖြစ်ဘူး။ အဲဒီလို ဒီမိုကရေစီနဲ့ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု ပေါင်းစည်းနေ တာ၊ လွတ်လပ်မှုနဲ့ စည်းကမ်းပေါင်းစည်းနေတာ ကျုပ်တို့ရဲ့ ဒီမိုကရေစီ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုပဲ။”

ပါတီတွင်း ဒီမိုကရေစီ ရှင်သန်မှုအတိုင်းအတာ နှင့် ပတ်သက်လျှင်လဲ “ပါတီတွင်းမှာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလဲရှိ၊ ဒီ မိုကရေစီလဲရှိ၊ စည်းကမ်းလဲရှိ၊ လွတ်လပ်မှုလဲရှိတဲ့၊ ဆန္ဒ ညီညွတ်မှုလဲရှိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အရ စိတ်ချမ်းမြေ့ ရွှင်လန်းမှုလဲရှိ တဲ့ အသက်ပါ လှုပ်ရှားတဲ့ ဒီလိုနိုင်ငံရေး အခြေအနေတ ရပ်ကိုဖန်တီးရမယ်။” လို့ ရဲဘော်မော်စီတုန်းက ညွှန်ပြပါ သည်။ ကျနော်တို့ ရင်း အခြေအနေမျိုး ရအောင်ဦး တည်ကြိုးစား ကြရပါမည်။

ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုနှင့် ဒီမိုကရေစီကို တဖက်သတ် အ စွန်းရောက်လုပ်ကြလျှင် နှစ်ဖက်လုံး အကျိုးမဲ့ဖြစ် သွား တတ်သည်။ အဖကြီးစိုးစနစ်၏ တဖက်က သီးခြား ဘုရင့် နိုင်ငံငယ်လေးများ ထူထောင် လာတတ်သည်။ သို့ဖြင့် စည်းကမ်းကတခြား၊ ထင်ရာစိုင်းတာကတဖုံ ဖြစ်လာကြ သည်။ ရဲဘော်စိတ်ဆက်ဆံမှုတွေ ခေါင်းပါးပြီး၊ အသပြာ ဆက်ဆံမှု တွေတိုးပွားလာသည်။ ခန့်ရှင် လူတန်းစားတ ဦးချင်းဝါဒ တန်းတိုးသဘောတရား တွေထွန်းကား လာ တတ်သည်။ ဗျူရိုကရက်ဝါဒ၊ အမိန့်ပေးဝါဒတွေနှင့်

ယှဉ်တွဲပြီး ငါ့လော့ငါထိုး ပဲခူးရောက်ရောက် တွေဖြစ်လာ လေ့ရှိကြသည်။ ကျနော်တို့သည် ပဒေသရာဇ်ဝါဒ ဂယက် တွေကိုရော၊ ဓနရှင်၊ ဓနရှင်ပေါက်စ အတွေးအခေါ် လုပ် ဟန်ရိုက်ခတ်မှု တွေကိုပါရှင်းပစ် ကြရပါမည်။ ပါတီတိုင်း ဒီမိုကရေစီ ထွန်းကားလာအောင် ကြိုးစား လုပ်ဆောင် ကြရပါမည်။

[၄]

ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစားတပ်ဦး တော်လှန်ရေးပါတီပီပီ၊ ပါတီကို တင်းတင်းကြပ်ကြပ်ကုစား တည်ဆောက်ရေး ပြဿနာ

ပါတီသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှအတိုးတက် ဆုံး လူတန်းစား၊ ရင်းလူတန်းစား၏ တပ်ဦးဖြစ်သည်။ ဓမ္မတာပင် လူ့အဖွဲ့အစည်း ပတ်ဝန်းကျင်ဟောင်း၏ မ ကောင်းသည့် ဂယက်ရိုက်မှုလည်း ခံရသည်။ ပါတီ တွင်းတွင် မကောင်းသည့် အစိတ်အပိုင်းများ အဖြစ် ပေါ်ပြလာသည်။ ငါးခုံးမဘ ကောင်ကြောင့်တလေ့လုံး မပုပ်အောင် သွေးဆိုးသွေးပုပ်များကို အမြဲပေါက်ထုတ်၊ သွေးသစ် သွေးကောင်းများ သွန်းလောင်း ဘို့လိုပေ သည်။ သွေးဆိုးများသည် အိတ်(စ်)ခေါ် ကိုယ်ခံအား နည်းသည့် ရောဂါလိုပြန် လာတတ်သည်။ သို့ဖြစ်ရသည် မှာ အကြောင်းရင်း အမျိုးမျိုးရှိသည်။ အရေးကြီး သည့် အကြောင်းရင်းတခုမှာ ကြပ်ကြပ်မတ်မတ် မကု စား ခြင်းဖြစ်သည်။ “ပါတီဝင်တွေကို မြှင့်တင်ရေးနှင့် ပါတီ ထဲသို့ရောထွေး ဝင်လာသူများ ကိုရှင်းပစ်ဖို့ သဘိပြုရ မည်။ ပါတီဝင်တွေကို နည်းချင်နည်းပါစေ၊ ကောင်း ဘို့လိုသည်။ ပါတီဝင် အချက်အလက်များ ပျောက်ဆုံး နေသည့် ထိုသူများကို ကျုပ်တို့က ဘာကြောင့် များ ပါတီထဲမှာ ထားရအံ့မှာလဲ” ရဲဘော်လီနင်၏ အထက် ပါစကားကို ကျနော်တို့ လက်တွေ့ကျကျ စဉ်းစား ပြတ် ပြတ်သားသား အကောင်အထည် ပေါ်သင့်ပါသည်။

ပစ္စည်းမဲ့ တပ်ဦးပါတီ၏ မှုမှန်တွေ ရှိပါသည်။ ဘောင် နိမိတ်တွေ ရှိပါသည်။ မူကို တင်းတင်းကြပ်ကြပ် မကိုင်၊ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း ထောက်ထောက်ထားထား တွေများလွန်းလျှင် ရော ရဲကာ ပါတီသာ နစ်နာရ လိမ့် မည်။ မှန်သည်၊ ပညာပေးရေး အဓိကပင်၊ သို့သော် ဘယ်သူက ဘယ်သူ့ကို ပညာပေးနေသလဲ လေကောင်း လေသန့်က အနိုင်ရနေသလား၊ အမှန်က ပညာပေးလျှင်၊ အမှားက ပညာပေးမည်သာ၊ လေကောင်းမတိုက်လျှင်၊

လေပုပ် တိုက်မည်သာ။ ထို့ကြောင့် အနာဂတ်ထွန်း ပြောင်သည့် လူတန်းစား တပ်ဦးပါတီပီပီ ပြတ်ပြတ်သား သား ကုစား တည်ဆောက် ရပေမည်။

ထို့ကြောင့်—

(က) ပါတီဝင် များ၏ ရေချိန် ကို

ဘက်စုံ မြှင့်တင်ပေးရမည်။ ပါတီဝင်များ၏ လူတန်းစား ဗီဇ၊ လက်ရှိ လူတန်းစား ကိုယ်စားပြုမှု တို့ကို စစ်ဆေး၊ ပါတီဝင်များ၏ တွေးခေါ်မှုလုပ်ဟန်ကို စစ်ဆေး၊ မိမိတို့ တာဝန် ထမ်းဆောင်မှုနှင့် တိုက်စိတ် ခိုက်စိတ် တို့ကို စစ် ဆေး၊ ထိုစစ်ဆေးမှု ၃ ရပ်ကို လုပ်ကြရ မည်။

(ခ) ပါတီဝင် အထူးသဖြင့် ပါတီဝင်

ကေဒါကြီးများ ပါတီစည်းကမ်းကို ကြီးစွာဖောက်၊ ကိုယ် ကျိုးကိုယ်စီးပွား ရှာနေသူကို မတူသလို ခြေလှမ်းရှိရှိ၊ အချိန်မီ အရေးယူ ဖြေရှင်းရမည်။ ထိုသို့ မဖြေရှင်း သည့် ဌာန၊ ယူနစ် ခေါင်းဆောင်များကိုပါ အရေးယူရမည်။

(ဂ) သာမန်စည်းကမ်းဖောက်မှု စည်း

ရုံးရေးစည်းကမ်း အမြင်မသန်မှု တို့အတွက် ပါတီစည်း ကမ်း ပညာပေးရေး လုပ်ရမည်။ ချီးကျူးမှု အပြစ်ပေး မှုတို့ကို ထင်ထင်ရှားရှား ကွဲပြားစေရမည်။ အမှန်အ မှားကို ခွဲခြားနားလည်အောင် ကြိုးစားကြရမည်။

အဆုံးသတ်အနေဖြင့်—

တော်လှန်စစ် အတွင်း ပါတီ၏ သား ကောင်း သမီး ကောင်း အထောင်အသောင်းတို့သည် စွဲမြဲမှန်ကန် သည့် ယုံကြည်မှုဖြင့် အသက် သွေးရင်းပြီး ကောင်းမှုများ ပြုသွားကြသည်။ သူတို့၏အောင်လံကို ကျနော်တို့ ဆက် ကိုင်ချီတက်နေသည်။ ပါတီဝင်စံချိန် ၉ ချက်ကို ပြည့်မီ အောင် ကြိုးစားနေကြသည်။ ကွန်မြူနစ်များသည် အ ထူး ပုံသွင်းထားသူများ ဖြစ်သည် (စတာလင်)။ ကျ နော်တို့သည် ဗမာပြည် ပြည်သူများကို အကောင်း ဆုံး အလုပ်အကျွေး ပြုနိုင်ဘို့အတွက်ဆိုလျှင်—

(က) ပါတီစိတ်ဓာတ်၊ စည်းရုံးရေးစိတ်ဓာတ်ကြံ

ခိုင်အောင် ကြိုးစားရမည်။ ဒုက္ခခံစရာရှိရင် ရွှေက သုခ ခံစရာရှိရင် နောက်က ဖြစ်ရမည်။ ရိုးသားပြောင့်မတ် စိတ်၊ ရေသာမခို အရာရာ စွန့်လွှတ် ကြိုးစားစိတ်၊ ရာ သက်ပန် တော်လှန်ရေး သမား စိတ်ဓာတ်များ မွေး ကြရမည်။

(ခ) တော်လှန်ရေး မုချ အောင်ရမည် ဆိုသည်

ကို၎င်း၊ မာကစ် လီနင်ဝါဒ မော်စီတုန်းအတွေး အခေါ် အပေါ်၎င်း ယုံကြည်စိတ် ရှိရမည်။

(ဂ) ကြိုးစားလေ့လာ၊ အပင်ပမ်းခံ ဆည်းပူး၊ အခြေအနေသစ် ပြဿနာသစ်တွေကို နားလည်ပြီး အမှီ ခိုကင်းကင်း ဖြေရှင်းနိုင်အောင် ဝီရိယစိုက်ရမည်။

(ဃ) အမှန်တရား သိသိ၊ ကိုယ်ကျိုးစွန့် သူရဲ ကောင်းများ ဖြစ်အောင် လှုံ့လ ထုတ်ရမည်။

(င) ဖြစ်ရပ်ထဲမှ အမှန်ရှာပြီး လုပ်ဆောင်ရာမှာ စံနမူနာကောင်း ဖြစ်အောင် လုပ်ရမည်။

(စ) လူထုနှင့် ဆက်ဆံရေး ကောင်း အောင်

ကြိုးစားရမည်။

(ဆ) ကိုယ်ပိုင်အသိ၊ နိုးကြားမှုရှိရှိ စည်းကမ်း ထိန်းသိမ်းရမည်။

(ဇ) ကိုယ့်ကိုယ်ကို မလှည့်စား၊ ယုံကြည်စိတ် ထား၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို လေးစား၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ မထား၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုဆင်ပွား၊ အရည်အသွေး အရည်အချင်း မြင့် ကြိုးစားကြတို့လိုပါသည်။

ထိုသို့သောထုသားတေသားရ ပါတီဝင်သံမဏိအုတ် များဖြင့် ကျနော်တို့ ပါတီကို တည်ဆောက် ကြပါစို့။

ကွန်မြူနစ်ပါတီ ကျေညာစာတန်း

ကားလ်မာ့က်စ်နှင့် ဖရက်ဒရစ်အိန်ဂယ်တို့ရေးသားခဲ့သော ကွန်မြူနစ်ပါတီ ကျေညာစာတန်းကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ သည့်မှာ ယခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလထဲတွင် အနှစ် ၁၄၀ တင်းတင်းပြည့်သွားပြီ ဖြစ်သည်။ ကွန်မြူနစ်အသင်းချုပ်ကြီး၏ ဒုတိယ အကြိမ်မြောက်ကွန်ဂရက်မှ တာဝန်ပေးချက်အရ ရေးသားခဲ့သော ဤစာတန်းအား ယခုအခါတွင် ဥရောပ တိုက်ရှိ ဘာသာစကားအားလုံးဖြင့် ဘာသာပြန်ဆိုပြီးသားရှိသွားပြီဟု သိရသည်။ မူလက အိုင်ယာလန်နိုင်ငံမှ တိုင်း ရင်းဘာသာစကားတခုဖြစ်သည့် ဂေးလစ် ဘာသာစကားဖြင့် ပြန်ဆိုထားသော မူမရှိသေးသဖြင့် ကွက်လပ်ကျန်နေ ရာမှ ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ဂေးလစ်ဘာသာပြန်စာအုပ်ကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလိုက်သဖြင့် ပြည့်စုံသွားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု အင်္ဂလန်နိုင်ငံထုတ်မောနင်းစတား သတင်းစာကြီးက သတင်းပေးသည်။

အိုင်ယာလန် ကွန်မြူနစ်ပါတီက ထုတ်ဝေသော ကွန်မြူနစ်ပါတီကျေညာစာတန်း ဂေးလစ် ဘာသာပြန်ပထမဆုံး ပုံနှိပ်ခြင်းကို စောင်ရေ ၂၅၀၀ ထုတ်ဝေသည်ဟု သိရသည်။ ယခုအခါ ဤကျမ်းကို ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဘာသာစကားအ မျိုးပေါင်း ၁၀၀ ကျော်ဖြင့် ပြန်ဆိုထုတ်ဝေပြီး ဖြစ်သည်။

လက်ရှိခေတ်ကာလနှင့်ပတ်သက်သော

ပြဿနာအချို့

၁

ကျနော်တို့ ပါတီ၏တတိယ အကြိမ်မြောက် ကွန်ဂရက်က ဆုံးဖြတ် အတည်ပြု ခဲ့သည့် နိုင်ငံရေးအစီရင်ခံစာတွင် မျက်မှောက် သမိုင်း ခေတ်ကာလသည် ရဲဘော်လီနှင့် ညွှန်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း နယ်ချဲ့စနစ် နှင့်ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား၏ လူမှုတော်လှန်ရေး ခေတ်ကာလ ဖြစ်မြဲဖြစ်နေကြောင်း ကိုင်း၊ လူမှုတော်လှန်ရေး ဟုဆိုရာ တွင်လည်း ဖွံ့ဖြိုးပြီး တိုင်းပြည်များရှိ လက်ဝါးကြီးအုပ် ခန့်ရှင်လူတန်းစားကို ဆန့်ကျင်သည့် ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစား၏ ပြည်တွင်းစစ်များနှင့် မဖွံ့ဖြိုးသည့် ခေတ်နောက်ကျနေသည့် အပိန်နပ်စ် နေရာသည့် အမျိုးသား များအတွင်းရှိ အမျိုးသား လွှတ်မြောက်ရေး လှုပ်ရှားမှုများအပါအဝင် ဒီမိုကရေစီရေးနှင့် တော်လှန်ရေး လှုပ်ရှားမှု တသိတတန်းကြီးနှင့် ပေါင်းစပ်ထားသော ခေတ်ကာလ ဖြစ်မြဲဖြစ်နေကြောင်း ကိုင်း၊ တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပေသည်။ ကျနော်တို့သည် ဤပြဿနာနှင့် ပတ်သက်ပြီး တဆင့်တိုး၍ ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာ စူးစမ်းလေ့လာရန် လိုအပ်သည်ဟုထင်မြင်မိပေသည်။

အရင်းရှင်စနစ် မှ ကွန်မြူနစ်စနစ်သို့ ကူးပြောင်းရေးဆိုသည်မှာ တကမ္ဘာလုံး အတိုင်းအတာ အချဆိုသော် သမိုင်းဆိုင်ရာ ခေတ်ကာလကြီး တခုလုံးကိုကိုယ်စားပြုပေသည်။ တိုင်းပြည်တပြည်၏ အဝန်းအဝိုင်း အတွင်းတွင် ပစ္စည်းမဲ့တော်လှန်ရေး အောင်ပွဲရရှိ သာမက၊ တကမ္ဘာလုံး အဝန်းအဝိုင်း အတွင်း၌ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်က အရင်းရှင်စနစ်ကို နောက်ဆုံး အစားထိုးသည့် အထိ ဆိုပါက ရှည်ကြာသော သမိုင်းဆိုင်ရာ ခေတ်ကာလ ကြီး တခုလုံးကို ဖြတ်သန်းရန် လိုအပ်ပေလိမ့်မည်။ ဤသမိုင်းခေတ်ကာလကြီး တခုလုံး၏ ထူးခြားချက် ကား ကမ္ဘာပေါ်တွင် နယ်ချဲ့အရင်းရှင် စနစ်တခုထဲ တည်ရှိနေခြင်း မဟုတ်ဘဲ ၎င်းနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သည့် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်သည်လည်း ပေါ်ပေါက်လာခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤလူ့အဖွဲ့အစည်း စနစ် နှစ်ခုသည် ပြိုင်တူ တည်ရှိနေပြီး ပြင်းထန်စွာ တိုက်ပွဲဆင်နွှဲလျက် ရှိနေပေသည်။ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်မှာ အရင်းရှင် စနစ်ထက် သာလွန် မြင့်မား

သော လူ့အဖွဲ့အစည်းစနစ် ဖြစ်သဖြင့် အဆုံးသတ်တွင် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်က နယ်ချဲ့ အရင်းရှင်စနစ် နေရာတွင် မုချအစားထိုး လိမ့်မည်သာ ဖြစ်သည်။ လူတန်းစားကင်းမဲ့သည့် လူလူချင်း သွေးစုတ်မှုနှင့် ဖိနှိပ်မှု ကင်းမဲ့သည့် ကွန်မြူနစ် လူ့အဖွဲ့အစည်းသို့ ကော်မလွန်ရောက်ရှိ လိမ့်မည်သာ ဖြစ်သည်။ သမိုင်းဆိုင်ရာ ခေတ်ကာလကြီးတခုလုံး၏ ဤအထွေထွေ ဦးတည်ချက်ကို မည်သည့်အင်အားကမှ ပြောင်းလဲပစ်နိုင်စွမ်း မရှိပေ။ ဤသည်မှာ မိမိတို့၏ စိတ်ဆန္ဒနှင့် ကင်းကွာပြီး ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲနေသည့် သမိုင်းဆိုင်ရာ ခေတ်ကာလကြီး တခုလုံး၏ ပကတိဘာဝ အတွင်းသဘောပင် ဖြစ်ပေသည်။

J

သမိုင်းတွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် ခေတ်ကာလကို သတ်မှတ်ရာ၌ မာ့ကစ်၏ နည်းနာသည် ဦးစွာအခိုင်အမာအချိန်၊ အခိုင်အမာပါတဝန်းကျင်တွင် ရှိနေသည့် သမိုင်းဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်သော ပကတိဘာဝ အတွင်း သဘောကို စဉ်းစား တွက်ချက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ရင်းအခိုင်အမာ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် မည်သည့် လူတန်းစား၏ လှုပ်ရှားမှုသည် လူ့အဖွဲ့အစည်း တိုးတက်မှုကို တွန်းဆော်ပေးနိုင်မည့် အဓိက တွန်းအား ဖြစ်သနည်း ဆိုသည်ကို ဦးစွာနားလည်အောင် လုပ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ယင်းခေတ် ကာလတွင် ဗဟို အချက် အချာအဖြစ် တည်ရှိနေသည့် လူတန်းစား၊ ကင်းခေတ် ကာလကို အဆုံးအဖြတ်ပေးသည့် အဓိက အတွင်းသဘော၊ ရင်းခေတ်ကာလ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားရာ အဓိက ဦးတည်ချက်နှင့် ရင်းခေတ် ကာလ၏ သမိုင်းဆိုင်ရာ နောက်ခံကားများအပေါ်တွင် အခြေပြု၍ သမိုင်းဆိုင်ရာခေတ်ကာလကို သတ်မှတ်ခြင်း ပြုပေသည်။

ဤအခြေခံပေါ်တွင် ဦးစွာအားဖြင့် မတူသည့် ခေတ်ကာလများ၏ အခြေခံထူးခြားချက်များကို ခွဲခြားနိုင်အောင် စဉ်းစား တွက်ချက်မှသာလျှင် ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား ပါတီများသည် မိမိတို့၏နည်း ပရိယာယ်ကို မှန်ကန်စွာ သတ်မှတ်နိုင် ပေလိမ့်မည်။ သက်ဆိုင်ရာ

ခေတ်ကာလ၏ အခြေခံထူးခြားချက်များကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်မှုသာလျှင် ဤတိုင်းပြည် သို့မဟုတ် ထိုတိုင်းပြည်၏ အသေးစိတ် ထူးခြားချက်များကို ၎င်းအပေါ်တွင် အခြေခံပြီး တွက်ချက်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အချက်များ အပေါ်တွင် မူတည်၍ ရဲဘော်လီနှင့် သည့် သမိုင်းဆိုင်ရာ ခေတ်ကာလကို အချိန်ကာလ ၃ မျိုးခွဲခြားပြီး ဤသို့ဖော်ပြခဲ့သည်။ *

(၁) ၁၇၀၉ ခုမှ ၁၈၇၁ ခုနှစ်အထိ ပဌမအချိန်ကာလ သို့မဟုတ် ပဌမ ခေတ်ကာလ။

(၂) ၁၈၇၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၁၄ ခုနှစ်အထိ ဒုတိယ အချိန်ကာလ သို့မဟုတ် ဒုတိယခေတ်ကာလ။

(၃) ၁၉၁၄ ခုနှစ်မှ နောက်ပိုင်း တတိယအချိန်ကာလ သို့မဟုတ် တတိယ ခေတ်ကာလ။

ပဌမခေတ်ကာလ (၁၇၀၉ - ၁၈၇၁ ခုနှစ်) သည် ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးကြီးမှ ပရပ်ရှား - ပြင်သစ် စစ်ပွဲကာလ အထိ အကြွေးဝင် ပေသည်။ ဤကာလအတွင်းတွင် အရင်းရှင် လူတန်းစားသည် ပဒေသရာဇ်အာဏာရှင်စနစ်နှင့် သူ့သေင်္ဂါရှင် တိုက်ပွဲဆင်နေ ခဲ့ရသော ကာလပင်ဖြစ်သည်။ ပြည်သူလူထု၏ လှုပ်ရှားမှုမှာ ယေဘုယျ ဒီမိုကရေစီ လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်ပြီး စီးပွားရေး အတွင်းသဘော အရ၎င်း၊ လူတန်းစား အတွင်းသဘော အရ၎င်း၊ အရင်းရှင် လူတန်းစား၏ ဒီမိုကရေစီ လှုပ်ရှားမှု ခေတ်ကာလ ပင်ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် အရင်းရှင် လူတန်းစား၏ အမျိုးသား လှုပ်ရှားမှု ခေတ်ကာလ ဖြစ်သည်။ ဤခေတ် ကာလ၏ ယေဘုယျ ထူးခြားချက်မှာ အရင်းရှင် လူတန်းစားသည် တိုးတက် သည့် လက္ခဏာ၊ တော်လှန်သည့် လက္ခဏာရှိပြီး၊ ဤခေတ်ကာလ၏ သမိုင်းတာဝန်မှာ ပကတိ ဘာဝအရဆိုလျှင် တိုးတက်သည့် အရင်းရှင် လူတန်းစားက နိုင်ငံတကာ အတိုက်အခံ ဖြစ်မှုများကို အသုံးချ၍ သေလုဒများပါး ဖြစ်နေသော ပဒေသရာဇ် အာဏာရှင်စနစ်နှင့် ၎င်း၏ အခိုက် ကိုယ်စားလှယ်များကို ဆန့်ကျင် ချေမှုန်းပစ် တို့ ဖြစ်ပေတည်။ တကမ္ဘာလုံးတွင်ရှိသည့် အရင်းရှင် လူတန်းစား ဒီမိုကရေစီဂိုဏ်းအား အကြီးမားဆုံး အောင်ပွဲရရှိစေတို့ ဖြစ်ပေသည်။

ဒုတိယခေတ်ကာလ (၁၈၇၁ - ၁၉၁၄ ခုနှစ်) သည် အရင်းရှင် လူတန်းစားက အကြွင်းမဲ့ စိုးမိုးသည့် ခေတ်ကာလဖြစ်သည်။ ဤခေတ်ကာလတွင် အရင်းရှင် လူတန်းစားသည် တိုးတက်သည့် လူတန်းစား အဖြစ်မှ

ဖောက်ပြန်သည့် လက်ဝါးကြီးအုပ် ဘဏ္ဍာအရင်းရှင် လူတန်းစားအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားသည့် ခေတ်ကာလ ဖြစ်သည်။ နယ်ချဲ့စနစ် အစပျိုးသည့် ခေတ်ကာလ ဖြစ်သည်။ လူတန်းစားအသစ်၊ သို့တည်းမဟုတ်၊ ခေတ်သစ် ဒီမိုကရေစီဂိုဏ်းသည် မိမိအင်အားကို ပြင်ဆင်သည့်၊ တဖြည်းဖြည်း အင်အားစုဆောင်းသည့် ခေတ်ကာလလည်း ဖြစ်ပေသည်။

တတိယခေတ်ကာလ (၁၉၁၄ ခုနှစ်မှနောက်ပိုင်း) ဤခေတ်ကာလတွင် အရင်းရှင်လူတန်းစားသည် ဖဌမ ခေတ်ကာလဘိုးက ပဒေသရာဇ်များ တည်ရှိခဲ့သည့် အဆင့်နေရာသို့ ရောက်ရှိလာပေသည်။ ဤခေတ်ကာလသည် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနယ်ချဲ့စနစ် ခေတ်ကာလ ဖြစ်သည်။ နယ်ချဲ့ စနစ်၏ မတည် ငြိမ်မှုနှင့် နယ်ချဲ့ စနစ်က ပေါက်ပျိုးစေသည့် မတည်ငြိမ်သော ခေတ်ကာလ ဖြစ်သည်။ အရင်းရှင် လူတန်းစားသည် ဖောက်ပြန်သည့်၊ ခေတ်ကုန်နေသည့် ပုပ်သိုးဆွေးမြေ့သည့် ဘဏ္ဍာ အရင်းရှင်လူတန်းစား ဖြစ်လာခြင်းကြောင့် တိုးတက်သည့်၊ တော်လှန်သည့် လူတန်းစားဖြစ်သော ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစားနှင့် အလွန်ပြင်းထန် ထက်မြက်သောတိုက်ပွဲများ ဖြစ်လာ ပေသည်။ ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစား ခေတ်သစ် ဒီမိုကရေစီဂိုဏ်း၏ သမိုင်းဆိုင်ရာ တာဝန်မှာ နိုင်ငံအချို့ရှိ ဘဏ္ဍာအရင်းကို ဆန့်ကျင်ရန်သာ မဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံတကာ ဘဏ္ဍာအရင်းကို ဆန့်ကျင်ရန် ဖြစ်သည်ဟု ရဲဘော်လီနှင့် က ညွှန်ပြခဲ့သည်။

ရဲဘော်လီနှင့် က ၁၉၁၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ လ နောက်ပိုင်းတွင် ရေးသားခဲ့သော “ အခြားသူများ၏ အသံ ကိုင်ဆောင်ခြင်း ” ဟူသောဆောင်းပါးတွင် သမိုင်းဆိုင်ရာ ခေတ်ကာလကို အချိန်ကာလ ၃ မျိုး၊ သို့တည်းမဟုတ်၊ ခေတ်ကာလ ၃ မျိုးအဖြစ် ခွဲခြားသုံးသပ်ခဲ့ပြီး နောက် ထိုစဉ်က တတိယ ခေတ်ကာလ အတွင်းသို့ စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီ ဟူ၍လည်း တင်ပြခဲ့သည်။ နယ်ချဲ့စနစ် ခေတ်ကာလ၏ အခိုက် ထူးခြားချက် များကို ရဲဘော်လီနှင့်က ၁၉၁၆ ခုနှစ် နွေဦးရာသီတွင် ရေးသားခဲ့သော “ နယ်ချဲ့စနစ် - အရင်းရှင်စနစ်၏ အမြင့်ဆုံး အဆင့် ” ဟူသော ကျမ်းတွင် ရှင်းလင်း ပြည့်စုံစွာ ဖော်ထုတ်ခဲ့ပေသည်။ ပဌမကမ္ဘာ စစ်ကြီးနှင့် အောက်တိုဘာ တော်လှန်ရေး ပေါ်ပေါက် လာပြီးသည့် နောက်တွင် နိုင်ငံတကာ အတိုင်းအတာအရ ဖြစ်ပေါ် ခဲ့သော ဖြစ်ရပ်များအပေါ် အခြေတည်ပြီး “ နယ်ချဲ့စနစ် သည်

* ပင်ရင်း။ လီနှင့်ကျမ်းပေါင်းစုံ၊ အဘွဲ့ ၂၁၊ နှာ ၁၂၄၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်ထုတ်၊ ပီကင်း၊ တရုတ်ဘာသာ။

ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား လူမှုတော်လှန်ရေး ၏အကြိုကာလဖြစ်သည်” ဟူသော နိဂုံးချုပ်ချက်ကို ထုတ်ယူ တင်ပြခဲ့သည်။

၃

ရဲဘော်လီနှင့် တင်ပြခဲ့သည့် တတိယခေတ်ကာလအတွင်းသို့ စတင်ဝင်ရောက် ခဲ့ပြီဟူသော အချိန်ကာလ၊ အထူးသဖြင့် ပဌမကမ္ဘာစစ်ကြီးနှင့် အောက်တိုဘာတော်လှန်ရေး အောင်ပွဲဆင်ပြီးနောက် အချိန်မှစ၍ ရေတွက်သော် ယခုအချိန်အထိ ဆိုပါက နှစ်ပေါင်း ၇၀ မျှ ကြာမြင့်ခဲ့ပေပြီ။ ဤကာလ အတွင်းတွင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီးနောက် တရုတ်ပြည် အပါအဝင် နိုင်ငံအချို့သည် နယ်ချဲ့အရင်းရှင်စနစ်မှ ခွဲထွက်ခဲ့ကြပေသည်။ ထို့ပြင်အခြား ပြောင်းလဲမှုများလည်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး နောက်ပိုင်းကာလတွင် တတိယခေတ်ကာလနှင့် ခြားနားသော ထူးခြားချက်များ ရှိနေသည်မှာ တကွဖြစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။

မျက်မှောက် ကျနော်တို့ ရောက်ရှိနေသည့် သမိုင်းအဆင့်၊ သို့မဟုတ်၊ ခေတ်ကာလနှင့် ပတ်သက်၍ သမိုင်းပညာရှင် အချို့၏ အမြင်အရဆိုသော် အောက်ပါထူးခြားချက်များ ရှိနေပေသည်။

(၁) နယ်ချဲ့စနစ်တွင် ပုပ်သိုးဆွေးမြေ့မှုနှင့် ရပ်တန့်မှုဟူသော တိမ်းညွတ်မှု ရှိနေသဖြင့် စီးပွားရေး၊ ကုန်သွယ်ရေး၊ ဘဏ္ဍာရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာအကြပ်အတည်းများ ပေါ်ပေါက်ခြင်း၊ စီးပွားရေးကို စစ်ရေးဆန်စေခြင်း၊ ဆင်းရဲချမ်းသာ ကွာခြားမှု ကြာလေကြီး မားလေဖြစ်ပြီး လုပ်သားပြည်သူများ၏ ဆင်းရဲမဲ့ပြာကျမှုမှာ နက်ရှိုင်းလာနေခြင်း စသည့် အကြောင်းအချက်များ ရှိသော်ငြားလည်း အခြား တဘက်တွင် ၎င်းနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော တိမ်းညွတ်မှုလည်း ရှိနေသဖြင့် တခုလုံးခြုံပြောရလျှင် နယ်ချဲ့အရင်းရှင်စနစ်သည် ယခင်ကထက် ပိုမိုလျှင်မြန်စွာ ဖြစ်ပေါ် တိုးပွားနေပေသည်။ တဆက်တည်းတွင် ယေဘုယျအားဖြင့် နယ်ချဲ့ အရင်းရှင်စနစ်၏ စီးပွားရေးအရ နိုင်ငံရေးအရ တပြေးမညီညာသော ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေပေသည်။ ဤဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှု တပြေးမညီညာမှုသည် အထူးသဖြင့် အရင်းအနှီး အကြွယ်ဝဆုံး တိုင်းပြည်များတွင် ပုပ်သိုးဆွေးမြေ့မှု၌ တဖန်လာ၍ဖော်ပြပြန်သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် အတတ်ပညာ တော်လှန်ရေးများ ပေါက်ကွဲထွက်ပေါ်လာသည့် အခြေခံပေါ်တွင် လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ထုတ်လုပ်ရေးအင်အားစု ကြီးမားကျယ်ပြန့်စွာ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားလာခြင်း၊ ထုတ်လုပ်ရေး လူ့အဖွဲ့အစည်း လက္ခဏာဆောင်မှုနှင့် နိုင်ငံတကာဆန်မှု၊ လက်ဝါးကြီးအုပ်အရင်း ဘက်ပေါင်းစုံတွင် နိုင်ငံတကာဆန်မှု အတိုင်းအတာ ကြီးမားစွာ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းတို့၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကြောင့် နိုင်ငံစုံ ကော်ပိုရေးရှင်းများသည် နိုင်ငံတကာ လက်ဝါးကြီးအုပ်မှု၏ အဓိက စည်းရုံးရေးသဏ္ဍာန် ဖြစ်လာပြီး နိုင်ငံတကာ ကာတယ်နေရာတွင် အစားဝင်ထိုးခဲ့သည်။

ပုဂ္ဂလိက လက်ဝါးကြီးအုပ်မှုနှင့် တချိန်တည်းတွင် ဖြစ်ပေါ်လာသော နိုင်ငံတော်လက်ဝါးကြီးအုပ် အရင်းရှင်စနစ် လျှင်မြန်ကျယ်ပြန့်စွာ ဖြစ်ပေါ် တိုးပွားလာမှုသည် မျက်မှောက်ခေတ် နယ်ချဲ့စနစ်၏ အရေးကြီးဆုံးနှင့် အပေါ်လွင်ဆုံး စီးပွားရေးထူးခြားချက်ပင် ဖြစ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော် လက်ဝါးကြီးအုပ် အရင်းရှင် စနစ်သည် နိုင်ငံတကာ လက်ဝါးကြီးအုပ်မှုနှင့် နယ်ချဲ့နိုင်ငံများ စီးပွားရေးအရ ကမ္ဘာကြီးကို ခွဲဝေသည့် တိုက်ပွဲအတွင်းတွင် အလွန်ကြီးမားသော အခက်မှ ပါဝင်နေပေသည်။ လက်ရှိအချိန်တွင် နိုင်ငံတော် လက်ဝါးကြီးအုပ် အရင်းရှင်စနစ်သည် နယ်ချဲ့နိုင်ငံများ အကြား နိုင်ငံတကာ စီးပွားရေးထိန်းညှိမှုကို တစုံတရာသော အတိုင်းအတာအထိ ဝင်ရောက် ထိန်းညှိပေးသည်သာမက အနောက်ဥရောပ ဘုံဈေးကွက် ကဲ့သို့သော နိုင်ငံတကာ လက်ဝါးကြီးအုပ် မဟာမိတ်ဖွဲ့မှု သဏ္ဍာန်မျိုးကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်စေပေသည်။ နိုင်ငံတကာ စီးပွားရေး အဖွဲ့အစည်း တချို့တွင်လည်း ဝင်ရောက်ပြီး စီးမိုး ချယ်လှယ်လျက်ရှိသည်။ ဤသို့ဖြင့် မျက်မှောက် ခေတ်ကာလသည် နိုင်ငံတော် လက်ဝါးကြီးအုပ် အရင်းရှင်စနစ်ကို အဓိက ထူးခြားချက်အဖြစ် ထားရှိသည့် ပိုမိုရင့်မာသည့်လားသည့် နယ်ချဲ့စနစ်အဆင့်၊ သို့မဟုတ်၊ ခေတ်ကာလ ပင်ဖြစ်သည်။

(၂) ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး အတွင်းနှင့် စစ်ကြီးပြီးသည့်နောက်တွင် နယ်ချဲ့အရင်းရှင်စနစ် အင်အားချိန်သော ဂွင်းဆက်များတွင် တော်လှန်ရေးများ ပေါက်ဖွားလာပြီး ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံအချို့ ပေါ်ပေါက်လာပေသည်။ ကိုလိုနီတိုင်း ပဒေသဆုတ်တိုင်း နိုင်ငံဖြစ်ခဲ့ တရပ်ပြည်သည်လည်း ရေရှည်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲရင်း

ဒုတိယအမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး နယ်ချဲ့စနစ် အင်အားချိန် လာမှုကိုပါ အသုံးပြုနိုင်ခဲ့၍ ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီ တော် လှန်ရေး လုံးဝအောင်ပွဲခံယူ ရရှိပြီးနောက် ဆိုရှယ်လစ် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်လာခဲ့ပေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ပေါ်ထွက် လာသော ဆိုရှယ်လစ် နိုင်ငံများသည် ၎င်းတို့၏ ကြီး ထွားမှု ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှုတွင် အခက်အခဲ အကွေ့အ ကောက်များမည်မျှပင် ရှိနေသည်ဖြစ်စေ၊ ကမ္ဘာ့အနာ ဂါတ် ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှု၏ ဦးတည်ချက်နှင့် တိမ်းညွတ် မှုကို ကိုယ်စားပြုလျက် ရှိပေသည်။ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေး ဇာတ်ခုံပေါ်တွင် လူမှု စီးပွားရေး စနစ် ၂ ခု ပြိုင်တူ တည်ရှိနေမှုနှင့် အတိုက်အခံဖြစ်မှုသည် ယနေ့ ခေတ်ကာလ၏ထူးခြားချက် တရပ်ပင်ဖြစ်သည်။

(၃) ယနေ့ကမ္ဘာတွင် အမေရိကန် နယ်ချဲ့နှင့် ဆိုဗီယက် ဆိုရှယ်နယ်ချဲ့ ဟူသော အင်အားလွန် နိုင်ငံ ကြီး ၂ ခု ပေါ်ထွက်လာပေသည်။ ၎င်းတို့သည် ကမ္ဘာ့ ဒေသအသီးသီးတွင် ဗိုလ်ကျစိုးမိုးရေးအတွက် ပြင်းထန် စွာ လှယ်က် တိုက်ပွဲဆင်နေကြသည်။ ၎င်းတို့၏ ဗိုလ် ကျစိုးမိုးရေးအတွက် အပြန်အလှန် တိုက်ပွဲဆင်ခြင်းနှင့် မိမိတို့၏ စစ်ရေး နိုင်ငံရေး အသာစီးရမှုကို မထိပါးစေ ဘဲ အသက်ရှူပေါက် ရရေးအတွက် အချို့ကိစ္စများ တွင် အပြန်အလှန် စေ့စပ် လိုက်လျောမှုများ ပြုလုပ် ခြင်းသည် မျက်မှောက်ကမ္ဘာ၏ စီးပွားရေး နိုင်ငံရေး ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှုအပေါ်တွင် အကြီးမားဆုံး ဂယက် ရိုက်လျက်ရှိပေသည်။

(၄) နယ်ချဲ့အရင်းရှင် နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေး အရ နိုင်ငံရေးအရ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှု တပြေးမညီသာမူ နှင့် ကိုလိုနီစနစ်ဟောင်း ပြိုကွဲမှုအကြောင့် ယနေ့ကမ္ဘာ ကြီးတွင် အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်မှုလည်းရှိပြီး အပြန် အလှန် ပဋိပက္ခလည်း ဖြစ်နေသော သုံးကမ္ဘာ ပေါ်ထွက် လာပေသည်။ အမေရိကန်နှင့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ အင် အားလွန်နိုင်ငံကြီး ၂ ခုသည် ကမ္ဘာတွင် စစ်ရေး စီး ပွားရေး အင်အား အကြီးမားဆုံး နိုင်ငံကြီး ၂ နိုင်ငံအ ဖြစ် သီးခြားအစွန်းတဘက်တွင် ရပ်တည်လျက်ရှိသည်။ ၎င်းတို့သည် ပဌမကမ္ဘာကို ဖွဲ့တည်စေသည်။ ကိုလိုနီ သွေးစုပ်မှုစနစ် အောက်မှ ရုန်းထွက်လာပြီး နိုင်ငံရေး အရ လွတ်လပ်မှုရရှိ၍ စီးပွားရေးအရ မလွတ်လပ်သေး သော ကျယ်ပြန့်သည့် မဏ္ဍိုင်သွေးစုပ် နိုင်ငံများသည် အခြားတဘက်အစွန်းတွင် တည်ရှိနေသည်။ ၎င်းတို့သည် တတိယကမ္ဘာကို ဖွဲ့တည်စေသည်။ ဤကမ္ဘာ ၂ ခုအ ကြားတွင် ဖွံ့ဖြိုးပြီး အရင်းရှင်နိုင်ငံများသည် ဒုတိယ

ကမ္ဘာအဖြစ် ရပ်တည်လျက်ရှိသည်။ ဤသို့ သုံးကမ္ဘာ ဖြစ်ပေါ်လာမှုနှင့် ဖြစ်ပေါ် တိုးပွားလာမှုသည် အရင်း ရှင်ကမ္ဘာ့စနစ်ကြီး၏ တဆင့်တိုး ပြိုကွဲလာမှုကို ပေါ်ပြ ပေသည်။ မတူသည့် လူမှုစနစ်များ ဖြစ်ကြသော ဆို ရှယ်လစ်စနစ်နှင့် အရင်းရှင်စနစ်အကြား တိုက်ပွဲ၏ ရှုတ်ထွေး ကွေ့ကောက်မှုကိုလည်း ထင်ရှား ပေါ်လွင် စေသည်။ ဤသို့ဖြင့် သုံးကမ္ဘာအကြားရှိ ပဋိပက္ခများ နှင့် တိုက်ပွဲများသည် မျက်မှောက်ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေး အခြေအနေကို အဆုံးအဖြတ်ပေးသည့် အ ရေးကြီးသော အကြောင်းရင်း ဖြစ်လာပေသည်။

(၅) ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး နောက်ပိုင်း တွင် နယ်ချဲ့အရင်းရှင်စနစ်သည် တခုလုံးခြုံကြည့်လျှင် ယခင်ခေတ်ကာလများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ထုတ်လုပ် ရေး အင်အားစု ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှု လျင်မြန်ခြင်း ကြောင့်၎င်း၊ စီးပွားရေးအရ နိုင်ငံရေးအရ ဖြစ်ပေါ် တိုးပွားမှု တပြေးမညီသာမူ ကြီးမား နက်ရှိုင်းခြင်း ကြောင့်၎င်း၊ စစ်ပြီးစကာလတွင် အမေရိကန်သည် ကမ္ဘာ့အရင်းရှင် စီးပွားရေး တခုလုံးတွင် လွှမ်းမိုးနေ ပြီး အရင်းရှင်လောကတွင် အရာရာဗိုလ်ကျ စိုးမိုးနေ သည့် အဆင့်နေရာမှာ ရှိခဲ့ရာမှ နောက်ပိုင်းတွင် အ နောက်ဥရောပနိုင်ငံများ၊ ဂျပန် စသည့်တိုင်းပြည်များ က တဖြည်းဖြည်း စီးပွားရေးအင်အား မြင့်တက်လာပြီး ယခုအချိန်တွင် အရင်းရှင်စနစ် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးတွင် အမေရိကန်၊ အနောက်ဥရောပနှင့် ဂျပန် ဟူသော ဖိုခ နောက်ဆိုင် အင်အားစု ၃ ခုသည် အပြန်အလှန်လည်း မှီခို၊ အပြန်အလှန် ပဋိပက္ခလည်း ရှိနေသော အနေအ ထား ခို့ ဆက်ရောက်လာခဲ့သည်။ စစ်ပြီးနောက် အ နှစ် ၄၀ အကြာတွင် ဂျပန်နှင့် အမေရိကန်အကြား အင် အားချိန်ခွင်လျာတွင် အရေးကြီးသည့် ပြောင်းလဲမှု တ ရပ် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်သည် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး မြို့ရှင်နိုင်ငံဖြစ်လာပြီး အမေရိကန်မှာ အရင်းရှင်ကမ္ဘာ တွင် နှိုင်းယှဉ်ချက်အားဖြင့် အင်အားအကြီးဆုံး ဖြစ် နေသေးစေကာမူ အနှစ် ၇၀ အတွင်း ပဌမဆုံးအကြိမ် မြို့ရှင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

(၆) တတိယကမ္ဘာ ဟူသော မဏ္ဍိုင်သွေး သတ္တုနိုင်ငံများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမှာ ယင်းနိုင်ငံများ ရှိ အဖိနှိပ်ခံပြည်သူများနှင့် အဖိနှိပ်ခံ အမျိုးသားများ က နယ်ချဲ့စနစ်၏ ဖိနှိပ်မှုနှင့် သွေးစုပ်မှုကို ကာလရှည် ကြာစွာ ဆန့်ကျင်တိုက်ခွန်မှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု ပင်ဖြစ်သည်။ ဤနိုင်ငံများသည် နိုင်ငံရေးအရ လွတ်

လုပ်မှု ရရှိခဲ့သော်လည်း စီးပွားရေးအရ လွတ်လပ်မှု မရှိသေး၊ နယ်ချဲ့နိုင်ငံများ၏ ရက်ရက်စက်စက် သွေးစုတ်မှုကို ခံနေရဆဲပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့၏ ကျေးလက်ဒေသ များတွင် ပဒေသရာဇ် မြေရှင်စနစ်သည် ထင်ရှားသည့် သို့မဟုတ်၊ လွှမ်းမိုးသည့် အစိတ်အပိုင်း အဖြစ်ဖြင့် တည်ရှိနေဆဲ ပင်ဖြစ်သည်။ ဤတိုင်းပြည်များတွင် အုပ်စိုးသည့် ဗျူရိုကရက် ဓနရှင် လူတန်းစား လက်ထပ်စာကသာ ဓနဥစ္စာ တိုးပွားလာနေပြီး လုပ်သား ပြည်သူများမှာ တနေ့တခြား ဆင်းရဲမွဲပြာကျ လာနေကြသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာ ကွာခြားမှုနှင့် အစွန်း ၂ ဖက်ဖြစ်ပေါ် တိုးပွားမှုမှာ တနေ့တခြား ကြီးမား လာခဲ့ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤတိုင်းပြည်များရှိ ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစားနှင့် ပြည်သူများ၏ သမိုင်းပေး တာဝန်မှာ နယ်ချဲ့စနစ်၊ ပဒေသရာဇ် မြေရှင်စနစ်နှင့် ဗျူရိုကရက် အရင်းရှင်စနစ်တို့ကို အကုန်အစင် တိုက်ဖျက်ပြီး စီးပွားရေးအရ နိုင်ငံရေးအရ လုံးဝ လွတ်လပ်သည့် နိုင်ငံတော်များကို ထူထောင်ရန် သာဖြစ်ပေသည်။

၄

အထက်တွင် သမိုင်းဆိုင်ရာ ခေတ်ကာလကြီး တခုလုံးနှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်း၊ ခေတ်ကာလ အသီးသီးနှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်း၊ လက်ရှိ ခေတ်ကာလ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ၎င်း၊ ကျနော်တို့၏ စူးစမ်းလေ့လာချက်ကို တင်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပေသည်။ လက်ရှိ ခေတ်ကာလ၏ ထူးခြားချက်များ ပေါ်တွင် အခြေခံ၍ ကမ္ဘာ့ စီးပွားရေးတွင် ပေါ်ပေါက်နေသော အခိုင်အမာ အချက်အလက် အချို့ကို

ကြည့်ကြပါစို့။ ယနေ့ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး အင်အားစုများ၏ အနေအထားကို တိုင်းပြည်အားလုံး၏ စုစုပေါင်း အထွက်ပစ္စည်း တန်ဖိုးတွင် ပါဝင်သည့် တန်ဖိုးနှင့် အချိုးအစား အရကြည့်လျှင် ၁၉၈၅ ခုနှစ် အကုန်၌ အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိရသည်။ (ဇယား ၁ ကိုရှု)

အထက်ပါအချက်များ အရ ကြည့်လျှင် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး တခုလုံးတွင် အမေရိကန်သည် ပဌမအဆင့် နေရာတွင် ရှိမြဲရှိနေသည်။ ဥရောပ အရင်းရှင် တိုင်းပြည်များနှင့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ အရှေ့ဥရောပ နိုင်ငံများက ဒုတိယ အဆင့်နေရာတွင် ရှိနေသည်။ ဂျပန်က တတိယ အဆင့်နေရာတွင် ရှိသည်။ အနောက် ပစိဖိတ်ဒေသတွင် ပါဝင်သော တရုတ်ပြည်၏ တမျိုးသားလုံး စုစုပေါင်း အထွက်ပစ္စည်းတန်ဖိုးသည် ၃၀၊ ၁၂၊ ၈၊ ရက်နေ့ထုတ် ချိုင်းနားဒေသလီ သတင်းစာတွင် ဖော်ပြသော သတင်း အချက်အလက်အရ ၁၉၈၇ ခု နှစ်ကုန်တွင် ယင် ဘီလီယံ တထောင် ကျော်မည်ဟု ဖော်ပြထားသဖြင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာနှင့် လဲလှယ်ရေးနှုန်း အရတွက်လျှင် ၂၇၀ ဘီလီယံဒေါ်လာမျှ ရှိပေမည်။ ကမ္ဘာ့ကျန် ဒေသများမှာ တကွဲတပြား စီဖြစ်နေသော ဒေသများကို စုစည်းဖော်ပြ ထားခြင်း ဖြစ်သဖြင့် သြဇာသက်ရောက်မှု ကြီးမားသည့် အင်အားစုတခု အနေနှင့် ခိပိုယ်ဖွင့်ဆို၍ မရပေ။ အမေရိကန် ဥရောပ နိုင်ငံများနှင့် ဂျပန်တို့၏ စီးပွားရေးအင်အား ၃ ခုပင်လျှင် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး အင်အား၏ ၅၅% မျှရှိနေသဖြင့် ယနေ့ကမ္ဘာတွင် အရင်းရှင် လောက က အသာစီး ရနေဆဲ ဖြစ်သည်ကို တွေ့နိုင်ပေသည်။

ဇယား (၁)

တိုင်းပြည်သို့မဟုတ်အင်အားစု	တမျိုးသားလုံး၏စုစုပေါင်းအထွက်ပစ္စည်းတန်ဖိုး	ရ ခိုင်နှုံးအချိုးအစား
၁။ အမေရိကန်	၃၅၈၅ ဘီလီယံဒေါ်လာ	၂၈
၂။ ဥရောပတိုင်းပြည်များ	၂၁၇၆.၆ "	၁၇
၃။ ဂျပန်	၁၂၈၀ "	၁၀
၄။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့်အရှေ့ဥရောပနိုင်ငံများ	၂၁၇၆.၆ "	၁၇
၅။ အနောက်ပစိဖိတ်ဒေသ (တရုတ်ပြည်၊ အေစီအန် နိုင်ငံများ၊ အရှေ့မြောက်အာရှ၊ သြစထရေးလျ၊ နျူးဇီလန်)	၇၆၈.၂ "	၆
၆။ ကမ္ဘာ့ကျန်ဒေသများ	၂၈၆.၇၈၇၇ "	၂၂

(ပင်ရင်း။ ဗီကင်းရီဗျူး၊ (အင်္ဂလိပ်ဘာသာ) ၁၁၊ ၈၆ နှာ ၂၃၊ ၂၆ တွင်ဖော်ပြသည့် ဆောင်းပါးနှင့် 'ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးစာစောင် တရုတ်ဘာသာ—၁၉၈၇ ခုနှစ် အမှတ်(၇) နှာ ၂၆—၂၇ ရှိစာရင်းဇယားများအပေါ် အခြေခံပြီး တွက်ချက် ဖော်ပြသည်။)

အခြားတဘက်တွင် စီးပွားရေးအင်အားကြီး ၃ ခု ဖြစ်သော အမေရိကန်၊ ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့် ဂျပန်တို့၏ တမျိုးသားလုံးစုစုပေါင်း အထွက်ပစ္စည်း တန်ဖိုးများကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် ဤသို့တွေ့ရပေသည်။ [ဇယား ၂ ကိုရှု]

၁၉၈၂ ခုနှစ်ရှိ စီးပွားရေးအင်အား အခြေအနေ ကိုကြည့်လျှင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ အထွက်ပစ္စည်း တန်ဖိုးသည် အမေရိကန် စုစုပေါင်းအထွက်ပစ္စည်း တန်ဖိုး၏ ၆၆% မျှရှိပြီး ဂျပန်သည် အမေရိကန်၏ ၃၅% မျှရှိပေသည်။ သက္ကရာဇ် ၂၀၁၀ ခုနှစ်သို့ရောက်ပါက ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ အထွက်ပစ္စည်း တန်ဖိုးသည် အမေရိကန်၏ စုစုပေါင်းအထွက်ပစ္စည်း တန်ဖိုး၏ ၇၂% သို့ ရောက်ရှိမည်ဖြစ်ပြီး ဂျပန်သည် အမေရိကန်၏ ၅၉% နီးပါးမျှ ဖြစ်လာမည်ဟု သုတေသီများက ခန့်မှန်း တွက်ဆကြသည်။ အခြား တက်တက်မာမာ ကြည့်လျှင်၊ ကနေဒါကမ္ဘာပေါ်တွင် အရင်းအင်အား အကြီးမားဆုံး တက်ကြီး ၁၀၃ ခု ရှိရာ၊ ဤတက်ကြီးများရှိရာ အရင်းအင်အား၏ ပမာဏအရ ဖွံ့ဖြိုးပြီး အရင်းရှင် နိုင်ငံကြီးများ၏ အနေအထားကို ဤသို့ တွေ့ရပေသည်။ [ဇယား ၃ ကိုရှု]

အထက်ပါ အချက်များအရ ကြည့်လျှင် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ တက်ကြီး ၁၀၃ ခု၏ စုစုပေါင်း ဘဏ္ဍာအရင်းသည် ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် ၅၉၄၂.၇၁၀ ဘီလီယံဒေါ်လာ ရှိပြီး ဖွံ့ဖြိုးပြီး အရင်းရှင် နိုင်ငံကြီး ၇ နိုင်ငံ၏ ဘဏ္ဍာအရင်းမှာ ဘီလီယံ ဒေါ်လာ ၅၁၀၂.၄၂၆ ရှိသဖြင့် ကမ္ဘာတစ်ကြီး ၁၀၃ ခုရှိ ဘဏ္ဍာအရင်း၏ ၈၅.၈% ရာခိုင်နှုန်း ရှိပေသည်။ ဤနိုင်ငံကြီး ၇ နိုင်ငံရှိ တက်ကြီးများ၏ အရေအတွက်မှာ ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် ၇၉ ခု ရှိသဖြင့် ကမ္ဘာတစ်ကြီး ၁၀၃ ခု၏ ၇၆.၇% ဖြစ်ပေသည်။ ကမ္ဘာတစ်ကြီး ၁၀၃ ခု၏ ၁၉၈၆ ခုနှစ်ရှိ ဘဏ္ဍာ အရင်းအင်အား အရကြည့်လျှင် အထူးသဖြင့် အမေရိကန်၊ ဂျပန်၊ ပြင်သစ်နှင့် အနောက်ဂျာမဏီနိုင်

ငံတို့တွင် အင်အား အတက်အကျ အပြောင်းအလဲများကို တွေ့ရမည်ဖြစ်ပြီး ဂျပန်က ပဌမ၊ အမေရိကန် ဒုတိယ၊ ပြင်သစ် တတိယ၊ အနောက်ဂျာမဏီ စတုတ္ထ၊ အင်္ဂလန် ပဉ္စမ၊ အီတလီ ဆဌမနှင့် ကနေဒါ သတ္တမမြောက်နေရာမှာ ရှိနေပေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဤဖွံ့ဖြိုးပြီးအရင်းရှင် နိုင်ငံကြီး ၇ နိုင်ငံ၏ ဘဏ္ဍာ အရင်းရှင် များက ယနေ့ ကမ္ဘာ့ဘဏ္ဍာရေး ဈေးကွက်ကို စိုးမိုး ချယ်လှယ်လျက် ရှိပေသည်။ အရင်းရှင်လောက၏ ဘဝဘက်အသီးသီး တွင် ၎င်းတို့ဩဇာ သက်ရောက်မှုမှာ ကျယ်ပြန့်စွာ တည်ရှိနေပေသည်။

ဤသို့ဖြင့် အထက်ဖော်ပြပါ အချက်များ အရ ကြည့်လျှင် မျက်မှောက် ခေတ်ကာလရှိ နယ်ချဲ့စနစ်ကို ဆန့်ကျင် တိုက်ဖျက်ရာတွင် ကမ္ဘာ့လုပ်သား ပြည်သူ့အပေါင်းသည် တက်ပေါင်းစုံမှ ရေရှည် လုံးပမ်း တိုက်ခိုက်ပြီး အောင်ပွဲအရယူရန် ကြိုးပမ်းကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

၅

ပိုမိုရင့်မည်လာသော နယ်ချဲ့စနစ် ခေတ်ကာလ တွင် စစ်၊ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တော်လှန်ရေး ပြဿနာများတွင် လီနင်ဝါဒ၏ မူသဘောဆောင်သော အယူအဆများသည် မှန်ကန်မြဲ မှန်ကန်လျက် ရှိပေသည်။ နယ်ချဲ့စနစ် တည်ရှိနေလေသမျှ နယ်ချဲ့စစ်များ ဖြစ်ပွားရန် အန္တရာယ်သည် တည်ရှိနေကြောင်း ရဲဘော် လီနင်က သင်ကြားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ယနေ့ကမ္ဘာပေါ်တွင် အင်အားလွန် နိုင်ငံကြီး ၂ နိုင်ငံ၏ ကမ္ဘာကိုစိုးမိုးရေးအတွက် စစ်လက်နက်ပြိုင်ဆိုင်မှု အပါအဝင် အင်အားပြိုင်ဆိုင်မှုသည် ကမ္ဘာစစ် ဖြစ်ပွားမည့် အန္တရာယ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေပေသည်။ မျက်မှောက် အချိန်တွင် ဤအန္တရာယ်သည် လျော့နည်းသွားပြီလော ဆိုသည်ကို

ဇယား(၂)

တမျိုးသားလုံး၏စုစုပေါင်းအထွက်ပစ္စည်းတန်ဖိုး (ဘီလီယံဒေါ်လာ)

တိုင်းပြည်	၈၂ ခုနှစ်	၈၅ ခုနှစ်	၂၀၁၀ ခုနှစ်
၁။ အမေရိကန်	၃၀၀	၃၅၈၅	၆၃၄၄
၂။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ	၂၀၁၀	၂၃၆၆	၄၅၇၆
၃။ ဂျပန်	၁၀၆၀	-	၃၇၄

(ပင်ရင်း။ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးစာစောင်—တရပ်ဘာသာ။ ၈၇ ခုနှစ်အမှတ် ၉—နှာ ၃ မှ ကောက်နုတ်ဖော်ပြသည်။)

အခိုင်အမာ ကြည့်ကြစို့။ ၆ နှစ်ကြာမျှ စေ့စပ်ဆွေးနွေးရေး လုပ်ကြပြီးသည့် နောက်တွင် အင်အားလွန်နိုင်ကြီးများသည် ၁၉၇၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ အစပိုင်းတွင် တာလတ်ပစ် အနုမြူအင်အားများကို ဖျက်သိမ်းရေး သဘောတူညီချက် စာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ လာမည့် ၁၃ နှစ်ကာလ အတွင်း အနုမြူလက်နက် အမျိုးအစား တခုလုံးကို ဖျက်သိမ်းပစ်ရန် ဂတိပြုကြသည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် သေနင်္ဂဗျူဟာ အနုမြူလက်နက်အင်အား တဝက်ကို လျော့ပစ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မော်ဂကိုတွင် စေ့စပ်ဆွေးနွေးကြမည်ဟူ၍လည်း ကျေညာထားကြသည်။

၎င်းတို့ ဤသို့စေ့စပ် သဘောတူကြရသည့် အကြောင်းရင်းမှာ မိမိတို့၏ ပြည်တွင်းရှိ လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးအခက်အခဲ အကြပ်အတည်းများကို ဖြေရှင်းရာ၌ အသက်ရှူပေါက်ရရန် အပူတပြင်း လိုအပ်နေသောကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဖျက်သိမ်းပစ်မည့် တာလတ်ပစ်ခုံးပုံများမှာ ၎င်းတို့လက်ထဲတွင် ရှိနေသော အနုမြူလက်နက် အင်အား၏ ၄% မျှသာ ရှိသဖြင့် ၎င်းတို့၏ လက်ရှိအနုမြူ လက်နက်အင်အား အနေအထားကို ထိခိုက်ခြင်းမရှိပေ။ ဤသည်နှင့်တဆက်တည်း တွင် အာကာသ၌ ခုံးပုံများ စမ်းသပ်လုပ်ဆောင်မှု အစီအစဉ်ကို နှစ်ဖက်စလုံးက ဆက်လက်လုပ်ကြဦးမည်ပင်ဖြစ်သည်။ ဓာတုဗေဒ အဆိပ်ပိုးများ လက်နက်များကိုလည်း ဆက်လက် ထုတ်ကြဦးမည်ပင်ဖြစ်သည်။ အင်အားကြီးမားသော သမဂ္ဂကျ စစ်လက်နက် များကိုလည်း ထုတ်မြဲ ထုတ်ကြဦးမည်သာ ဖြစ်သည်။ ဆိုခဲ့

သော ဖြစ်ရပ်များကြောင့် ကမ္ဘာစစ် အန္တရာယ်မှာ လျော့နည်းသွားခြင်း မရှိသေးပေ။ အဓိက အားဖြင့် ကမ္ဘာ့လုပ်သား ပြည်သူများ၏ တိုက်ပွဲဝင်မှုကြောင့် ယနေ့အထိ ကမ္ဘာစစ်သစ်တရပ် ဖြစ်ပွားပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိသေးစေကာမူ ဒေသဆိုင်ရာ စစ်ပွဲများနှင့် အတိုက်အခံ ဖြစ်မှုများမှာ ကမ္ဘာ့နေရာ အနှံ့အပြားတွင် အဆက်မပြတ် ဖြစ်ပွားခဲ့၊ ဖြစ်ပွားဆဲ ပင်ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သည့် အနှစ် ၄၀ ကျော်အတွင်း ဒေသလက္ခဏာဆောင်သော စစ်ပွဲများမှာ အကြိမ် ၁၆၀ ကျော်မျှ ဖြစ်ပွားခဲ့ပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးကို ထိမ်းသိမ်းကာ ကွယ်နိုင်ရန်အတွက် ကျနော်တို့သည် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား၊ အဖိနှိပ်ခံပြည်သူများ၊ အဖိနှိပ်ခံအမျိုးသားများနှင့် အတူတကွ တစည်းတလုံးတည်း လုံးပမ်းအားထုတ် ကြရပေလိမ့်မည်။ နယ်ချဲ့စနစ်၊ ကိုလိုနီစနစ်သစ်နှင့် ဗိုလ်ကျစိုးမိုးရေးဝါဒကို ပြတ်ပြတ်သားသား ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက် ကြရပေလိမ့်မည်။ ကမ္ဘာ့ပြည်သူများ အနေနှင့် နယ်ချဲ့စနစ်၊ ကိုလိုနီစနစ်သစ်နှင့် ဗိုလ်ကျစိုးမိုးရေးဝါဒကို တက်ညီလက်ညီ တိုက်ပွဲဝင်ကြမည်ဆိုပါက နယ်ချဲ့စနစ် တည်ရှိနေသည့် အခြေအနေအောက်တွင် ကမ္ဘာစစ်ပွဲတရပ် မပေါ်ပေါက်အောင် လုံးဝမတားဆီးနိုင်သည့်တိုင်အောင် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးကို တစ်တရာ ထိန်းသိမ်းကာကွယ် ထားနိုင်မည်ဟု ကျနော်တို့ ယုံကြည်ပေသည်။

မျက်မှောက်နိုင်ငံတကာ၌ စီးပွားရေး အခြေအနေ၊ နိုင်ငံရေး အခြေအနေများက ကမ္ဘာမှာရှိသည့် အရင်း

ဇယား(၃)

တိုင်းပြည်	ဘဏ်ကြီးများအရေအတွက်						ဒေါ်လာသန်းပေါင်း
	၇၀ ခုနှစ်	၈၀ ခုနှစ်	၈၃ ခုနှစ်	၈၄ ခုနှစ်	၈၅ ခုနှစ်	၈၆ ခုနှစ်	
၁။ အမေရိကန်	၂၄	၁၃	၁၅	၁၈	၁၉	၁၅	၈၉၂၃၆
၂။ ဂျပန်	၁၈	၂၄	၂၄	၂၄	၂၆	၂၆	၂၀၃၀၂၉၁
၃။ အနောက်ဂျာမဏီ	၇	၁၁	၁၁	၁၁	၁၀	၁၁	၅၅၆၂၈၀
၄။ ပြင်သစ်	၅	၈	၈	၈	၈	၉	၆၅၀၅၈၉
၅။ အင်္ဂလန်	၆	၅	၅	၅	၅	၅	၃၈၇၆၅၉
၆။ အိတလီ	၁၀	၈	၈	၈	၈	၈	၃၃၀၉၄၀
၇။ ကနေဒါ	၅	၅	၅	၅	၅	၅	၂၅၄၃၄၁
စုစုပေါင်းကမ္ဘာပေါ်ရှိဘဏ်ကြီးများ	၉၄	၉၈	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၃	၅၉၄၂၇၁၀

(ပင်ရင်း ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးစာစောင် (တရုတ်ဘာသာ) ၁၉၈၇ ခုအမှတ် ၂ နှာ ၁၉၄-၉၆ တွင်ဖော်ပြထားသော စာရင်းဇယားများပေါ်တွင် အခြေပြုသည်။)

ခံ လူမှုပဋိပက္ခ အားလုံးကို သဲသန်ပြင်းထန် စေသည့် အလျောက် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ အမျိုးသားလွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲများ၊ တိုင်းပြည်အသီးသီးရှိ ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစားနှင့် လုပ်သားပြည်သူများ၏ တိုက်ပွဲများနှင့် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲများသည် အနှေးနှင့် အမြန်ဆိုသလို မရှောင်မလွဲသာ ပိုမိုပြင်းထန် လာမည်သာဖြစ်ပေသည်။ ဤတော်လှန်ရေး လှုပ်ရှားမှုများကို ကျနော်တို့သည် ပြတ်ပြတ်သားသား အားပေးထောက်ခံရမည်သာ ဖြစ်သည်။ ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစားနှင့် လုပ်သားပြည်သူများ၏ တော်လှန်ရေး လှုပ်ရှားမှုများနှင့် တော်လှန်ရေး စစ်ပွဲများ အောင်ပွဲ ဆင်သည်နှင့်အမျှ နယ်ချဲ့စနစ်ကို အင်အားယုတ်လျော့ စေမည်ဖြစ်သဖြင့် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် သော်ငှား၊ ဒေသအသီးသီး ငြိမ်းချမ်းရေး အတွက်သော်ငှား ပိုမိုအကျိုးပြုမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

လက်ရှိပြည်တွင်းပြည်ပ အခြေအနေ အောက်တွင် ကျနော်တို့သည် မာ့က်စ်လီနင်ဝါဒနှင့် ပစ္စည်းမဲ့နိုင်ငံတကာဝါဒမှ အခြေခံပေါ်တွင် မာ့က်စ်လီနင် ပါတီများ

နှင့် သွေးစည်းညီညွတ်မှုနှင့် အပြန်အလှန် အားပေးထောက်ခံမှုကို ပိုမိုတိုးတက် ဖြစ်ထွန်းအောင် ဆောင်ရွက်သွားရန် လိုအပ်ပေသည်။ ညီအစ်ကိုပါတီချင်း လက်တွေ့ ဆက်ဆံရေးတွင် လုံးဝတန်းတူရေး၊ အမှီခိုကင်းရေး၊ အပြန်အလှန် လေးစားရေး၊ ပါတီတစ်ခု၏ အတွင်းရေးတွင် အခြားပါတီတစ်ခုက ဝင်ရောက်မစွက်ဖက်ရေး ဟူသော မူများကိုလည်း လိုက်နာစောင့်ထိန်းသွားကြရန် ဖြစ်ပေသည်။ ဤသည်နှင့် တဆက်တည်း တွင် တတိယ အကြိမ်မြောက် ပါတီကွန်ဂရက်က ချမှတ် အတည်ပြုခဲ့သော လုပ်ငန်းစဉ် လမ်းစဉ် ပေါ်လစီများနှင့် ရွေ့လုပ်ငန်းတာဝန် ဧရိယာကို တက်ကြွပြတ်သားစွာ အကောင်အထည် ဖော်ခြင်းဖြင့် ပိုမိုကြီးမားသော အောင်ပွဲများကို အရ ယူကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

တတိယ အကြိမ် ပါတီကွန်ဂရက်ရဲ့ ဒီတီဂေါ့စ်ကို မိမိရေဆုပ်ကိုင်ရေး

တတိယ အကြိမ် ပါတီကွန်ဂရက် ကြီးဟာ ဗမာပြည် တော်လှန်ရေး အတွက် လက်တွေ့ အဓိပ္ပာယ်ဆောင်ရုံမက သခိုင်းအဓိပ္ပာယ်လဲ ရှိပါတယ်။ ကွန်ဂရက် အစီရင်ခံစာထဲမှာ မျက်မှောက်ခေတ်နဲ့ မျက်မှောက် နိုင်ငံတကာ အခြေအနေကို ဘက်စုံက ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခဲ့ပြီး ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ရဲ့ ရောက်ရှိနေတဲ့ အခြေအနေနဲ့ သခိုင်း သင်ခန်းစာတွေထဲက ပြဿနာများကိုလဲ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သုံးသပ်ခဲ့တယ်။ တချိန်ထဲမှာဘဲ ဒီကွန်ဂရက်က ကျွန်တော်တို့ပါတီနဲ့ ကျွန်တော်တို့ တော်လှန်ရေးက မျက်မှောက်လုပ်ရမဲ့ လုပ်ငန်းကြီးတွေကို ဘက်စုံက ချမှတ်ခဲ့တယ်။ ဒီအထဲက အဓိက အကျဆုံးဆိုရင် ၃ ခုလောက်ရှိပါတယ်။ ဆိုလိုတာက လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အောင်လံကြီးကို ကြံ့ကြံ့ခိုင် စွဲကိုင်ရေး၊ ပါတီ ကြံ့ခိုင်သန်ရှင်းရေးနဲ့ အမှီခိုကင်းစွာရပ်တည် - ကိုယ်ဒူးကိုယ်ချွန် တော်လှန်ရေးလုပ်ဆိုတာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

အခြားတိုက်ပွဲသဏ္ဍာန်မျိုးစုံနဲ့ ပေါင်းစပ်ကာ၊ ရေရှည် လက်နက်ကိုင် တိုက်ပွဲနဲ့ အာဏာသိမ်းရေး လမ်းကြောင်းဟာ ဗမာပြည် ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီ တော်လှန်ရေး အောင်ပွဲခံဘို့ တခုတည်းသော လမ်းကြောင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ ဗမာပြည်ရပ်ဘဝနဲ့ ဗမာပြည် တော်လှန်ရေးရဲ့ ထူးခြားချက်က ဆုံးဖြတ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ “ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်ဟာ ၁၉၄၇ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့မှာ လွတ်လပ်ရေးရခဲ့ပေမဲ့ ဝေးပြေးရေးအရ နယ်ချဲ့ပေါင်းစုံအပေါ်မှာ မှီခိုနေရတဲ့ ကိုလိုနီတိုင်း ပဒေသရာဇ်တိုင်း နိုင်ငံဖြစ်တယ်” ။ “၄၇ ခု နှစ်ကစပြီး အာဏာရခဲ့တဲ့ အုပ်စိုးသူ အဆက်ဆက်ဟာ ဗျူရိုကရက် အရင်းရှင်စနစ်ကို ကိုယ်စားပြုပြီး နယ်ချဲ့စနစ်၊ ပဒေသရာဇ် မြေရှင်စနစ်ကို ဆက်လက် ကာကွယ်ခဲ့ကြတယ်။ ဗျူရိုကရက် အရင်းရှင်စနစ်ကိုလဲ အကြီးအကျယ် ထွန်းကားအောင် လုပ်နေကြတယ်” ။ ဗမာပြည်သူတွေဟာ ရန်သူကြီး ၃ ဦးရဲ့ သွေးစုတ်မှု ဖိနှိပ်မှုကြောင့် တနေ့တခြား ဆင်းရဲမွဲတေ ဒီမိုကရေစီမဲ့တဲ့ ဘဝကိုလဲ ခံစားနေကြရတယ်။ “စစ်ဗျူရိုကရက်များ အာဏာရပြီးတဲ့နောက်

တိုင်းပြည်ရဲ့ အခြေအနေဟာ ပိုမိုဆိုးဝါးလာတယ်” ။ စက်မှုလုပ်ငန်း တစုံတရာ တိုးများလာပေမဲ့ နယ်ချဲ့သမားများအပေါ် တဆင့်တိုး မှီခိုလာရပြီး ကိုလိုနီစနစ်ရဲ့ အရင်းတင်ပို့မှု (အတိုးကြီးစား သွေးစုပ်မှု)နဲ့ ကုန်စည်တင်ပို့မှု (ကုန်စည်သွေးစုတ်မှု)ကို ပိုမိုခံခဲ့ရတယ်။ ဖောက်ပြန်ရေး အစိုးရ အဆက်ဆက်ဟာ နယ်ချဲ့ပေါင်းစုံအပေါ် တနေ့တခြား မှီခိုလာတာကြောင့် နယ်ချဲ့သမားများရဲ့ အရင်းအနှီးတင်ပို့မှုဟာ တနေ့တခြား တိုးများလာခဲ့တယ်။ လွတ်လပ်ရေး ရခါစက နိုင်ငံခြားအရင်း အစုစုဟာ ကျပ် ကုဋေ ၄၅ သာရှိပြီး ဒေါ်လာနဲ့ တွက်ရင် ၁၅ ကုဋေ လောက်သာရှိပါတယ်။ ၅၇ ခုနှစ် ရောက်တော့ ကျပ် ကုဋေ ၁၀၀ ကျော် ဖြစ်လာပြီး ၆၈ ခုနှစ်မှာ ကျပ် ကုဋေ ၂၀၀ ကျော်လာတယ်။ ၇၀ ခုနှစ် ကျပ်ကုဋေ ၅၄၇ ဖြစ်လာပြီး၊ ဒီကာလ ဒေါ်လာပေါက် ဈေးနှုန်းပြောရင် ကုဋေ ၈၀၄၄ လောက် ဖြစ်လာပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ စစ်အစိုးရ လက်ထက် အထူးသဖြင့် ၇၀ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းမှာ အရင်းအနှီး တင်ပို့မှု အကြီးအကျယ် လက်ခံ လာတာကြောင့် ၈၇ ခုနှစ်မှာဆိုရင် ဒေါ်လာ ကုဋေ ၄၂၀၀ ကျော်အထိ တဟုန်ထိုး မြင့်မားလာခဲ့တယ်။

စစ်အစိုးရလက်ထက်မှာ ပြည်တွင်းစစ်ကို တဆင့်တိုး နက်ရှိုင်းအောင် လုပ်ပြီး စစ်တပ်ကို တိုးချဲ့တာနဲ့ တပါတည်း ကြွေးထူ ကျွန်တိုင်း နှစ်သထက်နှစ် ဖြစ်လာတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ပြည်ပရဲ့ ကုန်စည်တင်ပို့မှုဟာ ချေးငွေများနဲ့ ဆက်စပ် ထားတာကြောင့် အတိုးနဲ့အမြတ် ၂ လွန်းတင်စနစ်ရဲ့ ဒဏ်ကို ပြည်သူတွေခံရပြန်တယ်။ မျက်မှောက်ခေတ်ရဲ့ အတိုးနှုန်းဟာ ၇% မှ ၁၅% အထိရှိပြီး၊ ကုန်စည်အမြတ်ရဲ့ နှုန်းဟာ အနိမ့်ဆုံး ၃၀% အထက်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ဟာ နယ်ချဲ့သမားများရဲ့ အဝတ် ကြီးစား မြတ်ကြီးစား နှစ်ထပ်ကမ်းကို ၅၀% မှ ၁၀၀% အထက်အထိ သွေးစုပ်ခံနေရတာ ထင်ရှားပါတယ်။

ဗမာပြည်ရဲ့ ကျေးလက်တွေမှာ ဆိုရင်လဲ ပဒေသရာဇ်မြေရှင်စနစ်ဟာ အတော် အင်အား နဲ့သွားပေမဲ့

ဒေသ တော်တော်များများမှာဘဲ သီးစားခ သွေးစုပ်မှု ဟာ သဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးနဲ့ တည်ရှိနေသေးတယ်။ အထူး သဖြင့် တောင်တန်းဒေသတွေမှာ အတော်ကျန်နေသေး တယ်။ ရှမ်းပြည်နယ်မှာဆိုရင် စော်ဘွားများ အာဏာ စွန့်ပြီးနောက် ယနေ့အထိ အာဏာ အဆောက်အအုံ ထဲမှာ ဝတ်ရုံ ပြောင်းခြင်းနဲ့ စစ်အရာရှိ များနဲ့ ပူး ပေါင်းပြီး၊ ဖက်စပ်အာဏာ ဖြစ်လာတာမှအပ မြေယာ စနစ်ကို ပြောင်းလဲခြင်း မလုပ်ကြသေးပါ။ သိန္နီ၊ ကျိုင်းတုံ၊ နမ့်ခမ်း၊ ကွတ်ခိုင် စတဲ့ ရန်သူသိမ်းပိုက်ထား တဲ့ ဒေသများမှာ သေသေချာချာ လေ့လာရင် အ လွယ်တကူနဲ့ တွေ့နိုင်ပါသေးတယ်။

“ ကချင်ပြည်နယ် ထဲမှာလဲ ဇူးဝါးများ၊ ဆလံဝါ များ၊ မြေရှင်များထဲမှာ အများစုကြီးဟာ ယနေ့အ ထိ မဆလ အစိုးရ အဆောက်အအုံထဲမှာ အာဏာပိုင် တွေအဖြစ်နဲ့ ပါဝင်နေကြတယ်။ သူတို့ဟာ မြေယာတွေ ကို ဆက်လက် ကိုင်ထားကြပြီး၊ ပဒေသရာဇ်မြေရှင် သွေးစုပ်မှုစနစ်ကို ဆက်လုပ်နေကြတယ်။ ပြောင်းလဲမှု အချို့ကတော့ ဒေသခံ ပဒေသရာဇ် အကြီးစားများ ဟာ စစ်ဒဏ်ကို ကြောက်လန့် မြို့ကို တက်ပြေးကြပြီး နောက်မှာ သက်ဦးဆံပိုင်စနစ်နဲ့ တောတောင် ရေမြေ အားလုံးကို ပိုင်ဆိုင်တဲ့ စနစ်ကတော့ တစုံတရာ အား နဲ့သွားတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါ့ပြင် ဗျူရိုကရက် အရင်း ရှင် အာဏာဟာ တစတစ ချယ်လှယ်တဲ့နေရာ ရောက် လာတာတွေ့ရပါတယ် ” ။

နောက်အပြောင်းအလဲတခုကတော့ တောင်တန်း ရော မြေပြန့် ဒေသတွေပါ အစိမ်းရောင်း-အစိမ်းဝယ် ဆိုတဲ့၊ ပင်ထောင်ဝယ်တဲ့ အတိုးကြီးစားစနစ်ဟာ ကိုလို နိုခေတ်ကထက် ပိုမိုခေတ်စားလာပြီး မြေရှင်စနစ်နဲ့ အ ရင်းရှင်စနစ်တို့ရဲ့ ဖက်စပ်မှုပုံစံ လွှမ်းမိုးလာခြင်း တို့ပါ ဘဲ။ ယခင်အခါက ကျေးလက်မှာ သီးစားခ သွေးစုပ် မှုဟာ အခါကသွေးစုပ်မှု လို့ပြောရင် အခုအခါမှာ ပင် ထောင် သွေးစုပ်မှုဟာ အခါက ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်ပါ တယ်။ ဒီပင်ထောင် သွေးစုပ်မှု ဟာဆိုရင် လပိုင်းအ တွင်း ဆတိုးသွေးစုပ်ရုံမက မဆပ်နိုင်ပြန်ရင်လဲ လိုမ့်တိုး ထပ်တိုးလုပ်တာကို တောင်သူ လယ်သမားများ ခံနေရ ပါတယ်။

ကျေးလက်ဒေသ တွေမှာဆိုရင် ဖောက်ပြန်တဲ့ အ စိုးရ အဆက်ဆက်ဟာ ဖောက်ပြန်ရေး လက်နက်ကိုင် တပ်တွေကို နာမည်အမျိုးမျိုးပြောင်းပြီး တည်ထောင် ခဲ့ကြတယ်။ သူတို့ဟာ လူထုအပေါ် ဖိနှိပ်သွေးစုပ်မှု အ

မျိုးမျိုး လုပ်ကြတယ်။ ဖောက်ပြန်ရေး အစိုးရများက ပြည်တွင်းစစ် ပိုလုပ်လာလေလေ ဒေသခံဖောက်ပြန်ရေး တပ်များလဲ များပြားလာ လေလေဖြစ်ပြီး သူတို့ရဲ့အာ ဏာဟာလဲ ပိုပြီး ကြီးလာလေလေ ပိုပြီး ရမ်းကားလာ လေလေဆိုတာ တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီလို ဖောက်ပြန်ရေး ဒေသခံတပ်တွေဟာ တော်လှန်ရေးဒေသနဲ့ ဆက်စပ်နေ တဲ့ နေရာတွေမှာဆိုရင် ပိုပြီးသောင်းကျန်းကြတာ တွေ့ ရပါတယ်။ ဒီလို အချင်းအရာဟာ မြေပြန့်မှာ ရော တောင်တန်းဒေသ တွေမှာပါ ယေဘုယျ လက္ခဏာလို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။ ဒေသခံ ဖောက်ပြန်ရေး တပ်တွေဟာ ပဒေသရာဇ်မြေရှင် အာဏာများအပြင် စစ်ဗျူရိုကရက် အာဏာ၊ စစ်ကာလ အာဏာတွေပါ ရရှိကြတဲ့အတွက်၊ ကျေးလက်တွေမှာဆိုရင် ရမ်းကားချင်တိုင်း ရမ်းကား နေကြတယ်။ မေ့တာအတိုင်းဘဲ လူမျိုးစု ဒေသတွေမှာ ပိုပြီးချက်စက် ကြမ်းကြုတ်ကြတယ်။

တောင်တန်းဒေသတွေဟာ ဗမာပြည်မှာ နယ်မြေ အရပိုခိုနယ်ကျယ်ပြီး လူဦးရေအရလဲ တဝက်နီးပါး ရှိ ပါတယ်။ ဒီဒေသတွေဟာ အလွန်အမင်း ခေတ်နောက် ကျပြီး ကိုလိုနိုခေတ်မှ လက်ရှိအစိုးရအထိ တရားဥပဒေ သက်ရောက်မှု အလွန်အားနဲ့ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ကျွန် တော်တို့ပါတီ ဦးဆောင်တဲ့ မြေယာတိုက်ပွဲဟာလဲ လုပ် နိုင်တဲ့ အဝန်းအဝိုင်း အလွန်ဘဲ အားနဲ့ပါသေးတယ်။ မဟာမိတ်များ စိုးမိုးထားတဲ့ ဒေသတွေမှာလဲ မြေယာ တိုက်ပွဲဟာ ပေါ်လစီအရ လုပ်ခြင်းမရှိသေးပါ။

ပဒေသရာဇ်အကြီးစားများ မြို့များကို တိမ်းရှောင် သွားတာကြောင့် ပဒေသရာဇ်စနစ် အားနဲ့သွားတာ လောက်ဘဲ ရှိပါသေးတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ပဒေသရာဇ် စနစ် သွေးစုပ်မှုဟာ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ရဲ့ အနံ့အ ပြားမှာဘဲ တစုံတရာ ဆက်လက် တည်ရှိ နေသေး ကြောင်း ထင်ရှားပါတယ်။

ဗမာပြည်ရဲ့ ဗျူရိုကရက် အရင်းရှင်စနစ်ဟာ ကို လိုနိုတိုင်းပြည် ဖြစ်လာတာနဲ့ တပါတည်း စတင်ပေါ် ပေါက်ခဲ့ပြီး ကိုလိုနိုတိုင်းအဖြစ် ပြောင်းလာတဲ့အခါ မှာတော့ အုပ်စိုးတဲ့အဆင့်နေရာကို ရောက်ရှိလာတယ်။ မူလကတဲက တစတစ ဖြစ်ပေါ် တိုးပွားလာတဲ့ ဗျူရို ကရက်အရင်းရှင်စနစ်ဟာ အာဏာရလာတာနဲ့ တပြိုင် နက် ၎င်းတို့ရဲ့ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု ဘက် ပေါင်းစုံ အင်အားတွေကို အရှိန်မြှန်စွာနဲ့ ဖြစ်ပေါ်တိုး ပွားအောင် လုပ်တော့တာဘဲ။ ဒါ့ကြောင့် အခုအခါမှာ ကိုလိုနိုခေတ်ကလို နယ်ချဲ့စနစ်ရဲ့ အစွယ်အပွား လေးသာ

မဟုတ်တော့ဘဲ ဗမာပြည်မှာဆိုပါက စနစ်ဆိုး ၃ ခုအတွင်းမှာဘဲ ခန့်ခွဲသူအဆင့်နေရာကို ရရှိနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီနေ့ဗမာပြည်သူတွေ ခံနေရတဲ့ ဖိနှိပ်သွေးစုပ်မှုရဲ့အဆိုးဝါးဆုံးနဲ့ အဓိက အကျဆုံးဟာ ဗျူရိုကရက် အရင်းရှင်စနစ်ဖြစ်တယ်။ ခြုံလိုက်ရင်တော့ ဗမာပြည်မှာရှိတဲ့ လူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်သူတွေဟာ ဗျူရိုကရက် အရင်းရှင် စနစ်ဆိုးကြီး အောက်မှ စနစ်ဆိုးကြီး ၃ ခုရဲ့ ဖိနှိပ်မှုကို အလူးအလှိမ့် ခံနေကြရပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်ရဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်း ရုပ်ဘဝအရပြောရင် ခေတ်နောက်ကျတဲ့၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှု မညီညွတ်တဲ့ ကိုလိုနီတပိုင်း—ပဒေသရာဇ်တပိုင်း နိုင်ငံဖြစ်ပါတယ်။ အာဏာရအုပ်စိုးသူ အဆက်ဆက်ဟာလဲ ဗျူရိုကရက် အရင်းရှင် အုပ်စုများသာဖြစ်ပြီး ဒီမိုကရေစီ ဆိတ်သုဉ်းတဲ့လမ်းကို လိုက်ခဲ့ကြတယ်။ ပြည်တွင်းစစ်ကို နက်သထက် နက်အောင်လဲ လုပ်နေကြတယ်။ ဒီလိုရုပ်ဘဝ အခြေအနေအောက်မှာ “ဗမာပြည် တော်လှန်ရေးဟာ နယ်ချဲ့စနစ် ဆန့်ကျင်တဲ့၊ ပဒေသရာဇ် မြေရှင်စနစ်ကို ဆန့်ကျင်တဲ့၊ ဗျူရိုကရက် အရင်းရှင်စနစ်ကို ဆန့်ကျင်တဲ့ ပြည်သူ့ ဒီမိုကရေစီ တော်လှန်ရေးဘဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော်လှန်ရေးဟာ ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား ခေါင်းဆောင်တဲ့၊ အလုပ်သမား လယ်သမား မဟာမိတ်ဖွဲ့မှုအပေါ် အခြေခံတဲ့၊ တော်လှန်ရေး လူတန်းစား အသီးသီးပါဝင်တဲ့ တော်လှန်ရေးမျိုးဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ့တော်လှန်ရေးရဲ့ အစိတ်အပိုင်းလဲဖြစ်တယ်။” “ဒီတော်လှန်ရေးက ထူထောင်မဲ့နိုင်ငံဟာလဲ ပြည်သူ့ ဒီမိုကရေစီ သမတနိုင်ငံ ဖြစ်ပါတယ်။”

အဲဒီလို တိုင်းပြည်ရဲ့ ရုပ်ဘဝနဲ့ တော်လှန်ရေး လက္ခဏာ အောက်မှာ “ဗမာပြည် တော်လှန်ရေးရဲ့ အောင်ပွဲခံရေး လမ်းကြောင်းဟာ လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးက လက်နက်ကိုင် တန်ပြန်တော်လှန်ရေးကို ဆန့်ကျင်ရမှာဖြစ်ပြီး၊ တခုတည်းသော လမ်းဟာ လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲနဲ့ အာဏာသိမ်းရေးဘဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါအပြင် တော်လှန်စစ်ရဲ့ သေနင်္ဂဗျူဟာနဲ့ စစ်ပရိယာယ်အရ ပြောရင်၊ ရေရှည် ပြည်သူ့စစ်ပွဲနဲ့ အာဏာသိမ်းရေး လမ်းကြောင်းအတိုင်း ချီတက်ရမှာဖြစ်တယ်။”

ခေတ်နောက်ကျပြီး ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှု မညီညွတ်ခြင်းနဲ့ လူမျိုးများပြားခြင်း၊ ရန်သူ့ အင်အားကြီးပြီး မိမိအင်အားသေးခြင်း၊ “စနစ်ဆိုး ၃ ခုရဲ့ သွေးစုပ်မှုနဲ့ အုပ်စိုးသူများက ရက်စက် ကြမ်းကြုတ်ခြင်း”၊ ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား ခေါင်းဆောင်မှုအောက်၌ စနစ်ဆိုး ၃ ခုကို

တိုက်ဖျက်ခြင်း ဆိုတဲ့ အခိုင်အမာ အကြောင်း အချက်များ အောက်မှာ ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ တော်လှန်ရေးဟာ မလွဲမရှောင်သာဘဲ ကျေးလက်ကိုအခြေခံ၊ ကျေးလက်မှာ အခြေခံစခန်း တည်ဆောက်၊ “မိမိအင်အားများကိုအဆက်မပြတ်တိုးချဲ့” ၊ ကျေးလက်မှ မြို့ကိုဝိုင်း၊ မြို့တွေကို တစတစသိမ်းပြီး၊ နောက်ဆုံး တပြည်လုံးကို သိမ်း၊ ဆိုတဲ့ ရေရှည်ပြည်သူ့ စစ်ပွဲ လမ်းကြောင်းကိုလိုက်ရမှာဖြစ်တယ်။

ရေရှည် ပြည်သူ့စစ်ပွဲ အောင်ဘို့ဆိုရင် ကျနော်တို့ဟာ ရဲဘော်မော်စီတုန်း ညွှန်ပြခဲ့သလို ရန်သူ့ကို အနိုင်တိုက်ပြီး ပြည်သူများကိုစည်းရုံး၊ မိမိရဲ့တော်လှန်ရေးအင်အားတွေကို ကောင်းအောင် တည်ဆောက် ဆိုတဲ့ လုပ်ငန်းဂွင်းဆက် ၃ ခုကို ကောင်းအောင် လုပ်ရမယ်။ ရန်သူ့ကို အနိုင်တိုက်ဘို့ဆိုရင် ကွန်ဂရက်အစီရင်ခံစာထဲမှာ ဖော်ပြသလို ကျွန်တော်တို့ဟာ လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲကို မဏ္ဍိုင်ထားပြီး၊ အခြားတိုက်ပွဲသဏ္ဍာန် ပေါင်းစုံနဲ့ မှန်မှန်ကန်ကန် ပေါင်းစပ်ရေးကို တက်တက်ကြွကြွ လုပ်ဆောင်ရမယ်။ ဒီလိုနည်းနဲ့ ရန်သူရဲ့ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး စီမံကိန်းတွေကို တိုက်ဖျက်ရမယ်။ ရန်သူ့ချေမှုန်းရေးကို များများလုပ်ပြီး ရန်သူ့ တပ်ဖြိုခွဲရေးကို ကောင်းအောင် လုပ်ရမယ်။ အခြေခံဒေသတွေကို တခုပြီးတခု ခိုင်ခိုင်မာမာနဲ့ တိုးချဲ့သွားရမယ်။ ဒါဟာ လုပ်ငန်းဂွင်းဆက် တခုဖြစ်တယ်။

ရေရှည်ပြည်သူ့စစ်ပွဲ အောင်ပွဲခံဘို့ဆိုရင်၊ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျယ်ပြန့်တဲ့ လူမျိုးစုံပြည်သူတွေကို စည်းရုံးနိုင်ရမယ်။ အခြေခံဒေသ ပြည်သူတွေရဲ့ တော်လှန်ရေးဘက်ကြံမှု အခန်းကို ထွန်းကားစေရမယ်။ ဘုံရန်သူကို ဦးတည် တိုက်ရေးအတွက် ကျယ်ပြန့်သည်ထက် ကျယ်ပြန့်တဲ့ တော်လှန်ရေး အင်အားစုတွေကို စည်းရုံးရမယ်။ မဟာမိတ် အဖွဲ့များနဲ့ ဘုံရန်သူ ဦးတည်တိုက်ရေး တပ်ပေါင်းစုကို အဆက်မပြတ် တိုးချဲ့သွားရမယ်။ ဒီလိုနည်းနဲ့ ရန်သူ့ကို တကောင်ကြွက် ဖြစ်အောင်လုပ်ပြီး၊ ပြည်သူ့စစ်ပွဲ အင်အားကို ကြီးထွားလာအောင် လုပ်ရမယ်။ ဒါဟာလဲ လုပ်ငန်းဂွင်းဆက် တခုဖြစ်ပါတယ်။

ရေရှည်ပြည်သူ့စစ်ပွဲ အောင်ပွဲခံဘို့ဆိုရင် မိမိတို့ရဲ့ တော်လှန်ရေး တပ်ဖွဲ့တွေ တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းကို ကောင်းအောင် လုပ်ရမယ်။ မိမိပါတီ၊ မိမိတပ်၊ မိမိရဲ့တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများကို အရေအတွက်အရ တိုးများအောင် လုပ်ရမဲ့အပြင်၊ အရည်အချင်း

မြင့်တက်အောင် အဆက်မပြတ် လုပ်ရမယ်။ ရန်သူ့ရဲ့ ဖရိုဖရဲဖြစ်မှုနဲ့ ပြည်သူများက တော်လှန်ရေးကို ထောက်ခံမှုဟာ တော်လှန်ရေး အောင်ပွဲခံဘို့ အရေးကြီးတဲ့ ရုပ်တဝ အကြောင်းအချက် များသာဖြစ်တယ်။ အောင်ပွဲခံရန် လိုရင်းအချက်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ အရေအတွက်အရ အရည်အချင်းအရပါ ရန်သူထက် သာတဲ့အင်အားကို စည်းရုံးနိုင်ရေးဖြစ်တယ်။ ဒါဟာ လုပ်ငန်းကွင်းဆက် တခုဖြစ်ပါတယ်။

ခြုံလှိုက်ရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဒီလုပ်ငန်းကွင်းဆက်ကို ကောင်းအောင်လုပ်ပြီး၊ ရေရှည်ပြည်သူ့စစ်ပွဲနဲ့ အာဏာသိမ်းရေး လမ်းကြောင်းကို ကြံကြံခိုင်ခိုင် စွဲကိုင်သွားကြဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ပါတီကြံ့ခိုင်သန်ရှင်းရေး

တတိယ အကြိမ် ပါတီကွန်ဂရက်က ပါတီဘဏ္ဍာဆောက်ရေးဟာ သော့ချက်ဆိုတဲ့ လမ်းညွှန်ကို မိမိရရကိုင်စွဲပြီး ပါတီတည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ အရေးကြီးတဲ့ သုံးသပ်ချက်များ၊ တောင်းဆိုချက်များနဲ့ အတွင်းသဘောများ၊ အဓိက ကျော်နင်းရမဲ့ အတွေးအခေါ်နဲ့ လုပ်ဟန်များကို ညွှန်ပြခဲ့တယ်။ ဒါ့အပြင် ပါတီဘဏ္ဍာဆောက်တဲ့ နည်းနာများကိုလဲ မှန်ကန်တိကျစွာ ညွှန်ပြခဲ့ပါတယ်။ ကွန်ဂရက် အစီရင်ခံစာ ထဲမှာဆိုရင် မျက်မှောက်ခေတ်ရဲ့ အထွေထွေဘဏ္ဍာချက် ကို မိမိရရ ကိုင်ကြည့် ညွှန်ပြခဲ့ပြီး မျက်မှောက် နိုင်ငံတကာ အခြေအနေမှာ အရင်းရှင်စနစ် “တည်ငြိမ်မှု” နဲ့ မျက်မှောက်ကမ္ဘာ ကွန်မြူနစ် လှုပ်ရှားမှု အတွင်း အတွေးအခေါ်အယူအဆ အမျိုးမျိုး ကွဲလွဲနေမှုကို ဖော်ပြထားတယ်။ “ဒီလိုအခြေအနေ အောက်မှာ မာ့ကစ် လီနင်ဝါဒ အခြေခံများနဲ့ မိမိဘိုင်းပြည်ရဲ့ လက်တွေ့ တော်လှန်ရေး အခြေအနေ များကို မှန်ကန်စွာ ပေါင်းစပ်ပြီး ပါတီရဲ့ လမ်းညွှန် ပေါ်လစီများကို ချမှတ် လုပ်ဆောင်သွားဖို့” လဲ ညွှန်ပြထားပါတယ်။ တချိန်ထဲမှာလဲ ဗမာပြည်တော်လှန်ရေးဟာ ဒီရေခဲမိုက်ကာလ ရောက်ရှိနေမှုနဲ့ မိမိတို့ ပါတီတွင်းမှာလဲ အရည်အသွေး ပျက်ပြားလာမှုတွေကို ဘက်စုံမှ ခွဲခြမ်းစိပ်ဖြာခဲ့တယ်။ အဲဒီလို ပြည်တွင်းပြည်ပ ကွန်မြူနစ် လှုပ်ရှားမှုအတွင်း ရုတ်ရွတ်ထွေးထွေး ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အခြေအနေ အောက်မှာ “တော်လှန်ရေး အောင်ပွဲခံဘို့ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ပါတီကို ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစားတပ်ဦး ပိုမိုပိုသော့၊ ရေရှည် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးကို ခေါင်းဆောင် နိုင်စွမ်းရှိဖို့၊ လူမျိုးစုံ

ပြည်သူများအတွင်း ဩဇာတိက္ကမ ကြီးမားတဲ့၊ ပိုမိုကြံ့ခိုင်တောင့်တင်းတဲ့ ကွန်မြူနစ် ပါတီတရပ် ဖြစ်လာအောင် တည်ဆောက်ဖို့” ကိုညွှန်ပြခဲ့တယ်။

အတွင်းသဘောနဲ့ ပတ်သက်ရင်လဲ ပါတီကိုနိုင်ငံရေးအရ လမ်းစဉ် ပေါ်လစီများအရ ပိုမိုပြည့်စုံမှန်ကန်အောင် လုပ်ရေးနဲ့ အတွေးအခေါ်အရ မာ့ကစ်လီနင်ဝါဒ ရေချိန်မြင့်ပြီး ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစားခိုင်းကြားမှ မြင့်တက်အောင်လုပ်ရေး၊ စည်းရုံးရေးအရ ကေဒါတပ်ဖွဲ့ သန်မာတောင့်တင်းရေးနဲ့ စည်းရုံးရေး စည်းကမ်းအမြင် ရှင်သန်ရေး၊ လုပ်ဟန် ဥရပ် မှန်ကန်ရေး စတဲ့၊ ပါတီကို ဘက် ၄ ဘက်မှ တည်ဆောက်ဖို့ လမ်းညွှန်များ ချပေးခဲ့ပါတယ်။ တချိန်ထဲမှာလဲ မျက်မှောက်အခါ အဓိက ကျော်နင်းရမဲ့ အတွေးအခေါ် အများများနဲ့ လုပ်ဟန်အများများကိုလဲ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖော်ပြထားတယ်။ အထူးသဖြင့် နေရှင်တဦးချင်းဝါဒ၊ ဆန္ဒစွဲဝါဒ၊ ဂိုဏ်းဂနဝါဒ၊ ဗျူရိုကရစ်ဝါဒ၊ လက်ဘရယ်ဝါဒ စတဲ့ မှားယွင်းတဲ့ အတွေးအခေါ် လုပ်ဟန်များကို ကျော်နင်းဖို့ ဖော်ပြထားတဲ့အပြင်၊ ကိုယ့်ဒူးကိုယ်ချွန် စိတ်ဓာတ် အားနဲ့မူကိုလဲ ထောက်ပြဝေဖန် ထားပါတယ်။ ဒီမှားယွင်းတဲ့ အတွေးအခေါ်တွေနဲ့ လုပ်ဟန်များဟာ အဓိက အားဖြင့်၊ လက်ျာတိမ်းစောင်းမှုတွေ ဖြစ်တယ်လို့ ဖော်ပြထားပြီး၊ ကနွေ ပါတီတည်ဆောက်ရေးရဲ့ အဓိက အန္တရာယ်ဟာ လက်ျာတိမ်းစောင်းမှု ဖြစ်တယ်။ တချိန်ထဲမှာလဲ လက်ဝဲတိမ်းစောင်းမှုကို သတိပြုဖို့ ညွှန်ပြထားပါတယ်။

ကွန်ဂရက် အစီရင်ခံစာ ထဲမှာဆိုရင် ပါတီတည်ဆောက်ရေးလုပ်ရာမှာ တော်လှန်ရေး လုပ်ငန်းအရပ်ရပ် အောင်မြင်အောင် လုပ်တာနဲ့ ပေါင်းစပ်ပေးဖို့၊ အထူးသဖြင့် လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲ၊ အခြေခံခန်း တည်ဆောက်ရေး၊ ကျယ်ပြန့်တဲ့ တပ်ပေါင်းစုဖွဲ့ရေး စတဲ့အရင်းခံကျတဲ့ လုပ်ငန်းများနဲ့ နီးနီးကပ်ကပ် ပေါင်းစပ်ပြီး ဒီလုပ်ငန်းတွေ အောင်မြင်အောင် လုပ်ခြင်းနဲ့ ပါတီကို ကြီးထွားတိုးတက် လာအောင် လုပ်ဖို့ ညွှန်ပြထားပါတယ်။

ပါတီသမိုင်း အတွေ့အကြုံ အရပြောရင် အဲဒီလို နိုင်ငံရေး လမ်းစဉ်မှာ အရေးကြီးတဲ့ အပိုင်းတွေမှာ လမ်းစဉ်မှန်ပြီး၊ မှန်ကန်စွာ အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ရင် ပါတီဟာ တိုးတက်ကြီးထွားလာကာ၊ ဒီလိုပုဆိန်နာ ကြီးတွေမှာ ပါတီဟာ မှားနေရင် နစ်နာဆုံးရှုံးမှုတွေနဲ့ ကြုံရတယ်လို့လဲ ဖော်ပြထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပါတီတည်ဆောက်ရေး လက်တွေ့ လုပ်တဲ့အခါမှာ ကျွန်

တော်တို့ဟာ တံခါးပိတ် တည်ဆောက်တာမျိုး မဟုတ်ဘဲ၊ တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်း အရပ်ရပ်ကို လုပ်ဆောင်ရင်းနဲ့ ပါတီကို တည်ဆောက်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဒါဟာ ပါတီ တည်ဆောက်ရေးရဲ့ အဓိက နည်းနာ ဖြစ်တယ်။

ဒုတိယနည်းနာကတော့ ပါတီကြံ့ခိုင်သန့်ရှင်းရေး လုပ်ရာမှာ ပါတီတည်ဆောက်ရေးရဲ့ ပုံမှန်လုပ်ငန်းတွေကို ကောင်းအောင် လုပ်ရမယ်။ ပုံမှန်လုပ်ငန်းတွေ ဆိုတာ ပါတီဝင်များကို သဏ္ဍာန် အမျိုးမျိုးနဲ့ ပညာပေးခြင်း၊ “လေ့လာရေးများ လုပ်ခြင်း”၊ ပါတီတွင်း မိမိကိုယ်ကို ဝေဖန်ရေးနဲ့ ဝေဖန်ရေးကို ပုံမှန်ဖြစ်အောင် လုပ်ခြင်း၊ “ပါတီတွင်း ဘဝဖြတ်သန်းမှုကို ပုံမှန်ဖြစ်အောင် လုပ်ခြင်း”၊ ပါတီတွင်း အရေးယူမှုနှင့် ချီးမြှင့်မှုကို ပုံမှန်ဖြစ်အောင်လုပ်ခြင်း၊ ပါတီဝင်သစ်များကို တော်လှန်ရေး မိုးသက်မှန်တိုင်းထဲမှာ သိမ်းသွင်းယူခြင်း၊ ပါတီတွင်းအဆင့်ဆင့် ခေါင်းဆောင် အဆောက်အဦ များကို ကောင်းအောင် ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ အဆင့်ဆင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများရဲ့ ကွန်ဂရက်များကို ကောင်းအောင်လုပ်ခြင်း စတဲ့ ပါတီ တည်ဆောက်ရေး ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအရပ်ရပ်ကို ပုံမှန်ဖြစ်စေရမယ်။

တတိယအားဖြင့် ပါတီကြံ့ခိုင် သန့်ရှင်းရေးနည်းနာကတော့ အဆင့်အသီးသီး ပါတီအဖွဲ့အစည်း များအတွင်း ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစား အတွေးအခေါ် တည်ဆောက်ရေး လုပ်ဟန်ပြုပြင်ရေး ပစ္စည်းမဲ့ကမ္ဘာ့အမြင်စိုက်ထူရေး “ကျင့်ဖုန်း” လှုပ်ရှားမှုအမျိုးမျိုး လုပ်ခြင်းဖြစ်တယ်။ အထူးသဖြင့် အဆင့်မြင့်ခေါင်းဆောင်မှု အဆောက်အဦ များအတွင်း ပစ္စည်းမဲ့ ကမ္ဘာ့အမြင် စိုက်ထူရေးလှုပ်ရှားမှုများကို အခြေအနေရဲ့ လိုအပ်မှုအလိုက် လုပ်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ ခြုံလိုက်ရင်တော့ တတိယအကြိမ် ပါတီကွန်ဂရက် အစီအရင်ခံစာထဲမှာ ပါတီတည်ဆောက်ရေးကို သေချာအပြစ် ထားပြီး လုပ်သွားကြဖို့ အလေးအနက် ညွှန်ပြထားပါတယ်။

အမှီခိုကင်းစွာရပ်တည်ပြီး ကိုယ့်ဒူးကိုယ်ချွန်တော်လှန်ရေး လုပ်ရေး

တတိယ အကြိမ် ကွန်ဂရက်ကြီးအတွင်း အရေးအကြီးဆုံး ကိစ္စကြီးတရပ်အဖြစ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့တာကတော့ အမှီခိုကင်းစွာ ရပ်တည်ပြီး ကိုယ့်ဒူးကိုယ်ချွန် တော်လှန်ရေးလုပ်ဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအချက်ဟာဆိုရင် တော်လှန်ရေးရဲ့ ဘယ်ကာလမှာမဆို အရေးကြီးပြီး အဆင့်အသီးသီး တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်း အားလုံးက ဂရုစိုက်ရမဲ့

ကိစ္စဖြစ်တယ်။ တော်လှန်ရေးတရပ် အောင်ပွဲဆင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတကာ၏ ကူညီထောက်ခံ အားပေးမှု အထူးသဖြင့် နိုင်ငံရေးအရ စာနာထောက်ခံမှုဟာ လိုအပ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဆုံးအဖြတ်ဟာ ပြည်တွင်းအကြောင်းအချက် သာဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်ဝတ္ထုအရ နိုင်ငံတကာအကူအညီ မရှိရင် တော်လှန်ရေး မအောင်မြင်ဘူး ဆိုတဲ့အမြင်ကတော့ မှားယွင်းတယ်။ ဘယ်တိုင်းပြည် ဘယ်တော်လှန်ရေး မျိုးမှာမဆို ကိုယ့်ဒူးကိုယ်ချွန် လုပ်မှသာ အောင်မြင်နိုင်တယ်။ နိုင်ငံတကာရဲ့ အကူအညီဆိုတာ အရံသာဖြစ်သင့်တယ်။ ကျနော်တို့ ညီအကိုပါတီများနဲ့ ဆက်ဆံရေး ကောင်းအောင်လဲ အထူးဂရုစိုက် လုပ်သွားရမယ်။ အခြားသော ကျွန်တော်တို့ကို နိုင်ငံရေးအရ စာနာ ထောက်ခံတဲ့ ပါတီ အဖွဲ့အစည်း လူပုဂ္ဂိုလ်များနဲ့လဲ ဆက်ဆံရေး ကောင်းအောင် လုပ်သွားရမယ်။ ဒါပေမဲ့ အဓိကလုပ်ဖို့ကတော့ အမှီခိုကင်းစွာရပ်တည် ကိုယ့်ဒူးကိုယ်ချွန် တော်လှန်ရေးလုပ် ဆိုတာကို စွဲစွဲမြဲမြဲ ဆုပ်ကိုင်ဖို့ဘဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကိုယ့်ဒူးကိုယ်ချွန်ဆိုတာ နိုင်ငံရေးအရ အတွေးအခေါ်အရ၊ စည်းရုံးရေးအရ၊ ရုပ်ဝတ္ထုအရ ဘက်စုံလုပ်သွားဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ဒူးကိုယ်ချွန် လုပ်ရာမှာလဲ မိမိပါတီ၊ မိမိပြည်သူများကို မှီခိုတာနဲ့ မိမိတို့ ရဲဘော်များရဲ့ ဖန်တီးမှုကို အားထားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မာ့ကစ်လီနင်ဝါဒ မော်စီတုန်း အတွေးအခေါ်ရဲ့ အနှစ်သာရကို မိမိတို့ရဲ့ ပကတိတည်ရှိနေတဲ့ အခြေအနေနဲ့ မှန်ကန်စွာ ပေါင်းစပ်ပေးရမယ်။ နယ်စပ်ဒေသဟာ ခေတ်နောက်ကျလို့ ဗဟိုအခြေခံဒေသ လုပ်လို့ မရဘူးဆိုတာ မမှန်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်လို တောင်တန်းတွေလဲရှိ၊ မြေပြန့်တွေလဲရှိ၊ ရာသီဥတုလဲကောင်း၊ သယံဇာတလဲကြွယ်ဝတဲ့ တိုင်းပြည်မျိုးမှာ ဘယ်ဒေသမှာမဆို လူထုထောက်ခံမှုရရင် အခြေခံစခန်း လုပ်လို့ရပါတယ်။ ပြဿနာရဲ့ ဂွင်းဆက်က အတွေးအခေါ်အရ၊ နိုင်ငံရေးအရ လမ်းစဉ်မှန်ကန်မှုနဲ့၊ စည်းရုံးရေးအရ မိမိတပ်ဖွဲ့ကို ခိုင်မာတောင့်တင်းအောင် လုပ်ဖို့ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံးဟာ ကြံ့ခိုင်တဲ့ ရပ်တည်ချက်နဲ့၊ ဝိဇ္ဇာနည်းကျအမြင်ရှိကြဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်အားကိုးကိုး၊ အပင်ပမ်းအဆင်းရဲခံ လုံးပမ်းတိုက်ခိုက် ကြဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်ဆုံးအနေနဲ့ တင်ပြလိုတာကတော့ တတိယအကြိမ်မြောက် ကွန်ဂရက်ရဲ့ စိတ်ဓါတ်ကို လေ့လာရေးဟာ အလွန်ဘဲ အရေးကြီးတယ်လို့ မြင်ပါတယ်။ ဒီကွန်ဂရက်ရဲ့ အစီရင်ခံစာ ထဲမှာဆိုရင် ပါတီသမိုင်း အနှစ်

၄၀ ကျော်ခရီးရှိ အတွေ့အကြုံ သင်ခန်းစာများကို ပေါင်းရုံးပြီး၊ တိကျတဲ့လမ်းညွှန်ချက်တွေ ချပေးထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် အထက်မှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့အချက် ၃ ချက်ဟာ အဓိကစိတ်ဓါတ် ၃ ချက်သာဖြစ်ပြီး ကျန်ကွန်ဂရက်စိတ်ဓါတ် အရပ်ရပ်ကို သေသေချာချာ လေ့လာဆွေးကြံကြည့်လိုပါတယ်။ ဒါမှသာ ကျွန်တော်တို့ တတွေဟာ မိမိတို့ရဲ့ တော်လှန်ရေး လက်တွေ့လုပ်ငန်းများ အတွင်း မှန်ကန်တဲ့ လမ်းစဉ်များ ရရှိပါလိမ့်မယ်။ ဓမ္မတာအတိုင်းဘဲ ကွန်ဂရက် အစီရင်ခံစာကို လေ့လာတဲ့အခါ

မှာ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားတဲ့ အမြင်အရ လေ့လာပြီး၊ မိမိတို့ရဲ့ အခိုင်အမာ အခြေအနေများနဲ့ ပေါင်းစပ်ခြင်း၊ မာ့ကစ်လီနှင့်ဝါဒ အခြေခံမူများနဲ့ ဆက်စပ်လေ့လာခြင်း လုပ်ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အတွေ့အခေါ်နဲ့ အသိအမြင်ရေချိန်ကိုလဲ မြှင့်တင်စေနိုင် ပါလိမ့်မယ်။ ခြုံလိုက်ရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ပါတီကွန်ဂရက်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို သေသေချာချာ ကိုင်စွဲပြီး၊ ပါတီဖဟိုရဲ့ ပတ်ပတ်လည်မှာ တက်ညီလက်ညီနဲ့ လုံးပမ်းတိုက်ခိုက်သွားကြရင် အောင်ပွဲတခုပြီးတခု ရမှာ သေချာပါတယ်။

အများဆုံးဘာသာပြန်ဆိုခြင်းခံရသူ လီနင်

ယူနက်စကိုခေါ် ကုလသမဂ္ဂပညာ သိပ္ပံနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ကြီး၏ ထုတ်ပြန်ချက် တစောင်တွင် ဗီအိုင်လီနင်သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အများဆုံး ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း ခံရသော စာရေးသူအဖြစ် ဖော်ပြထားသည်။ ၁၉၈၁ ခုနှစ် အထိထုတ်ဝေပြီးသော စာအုပ်များ၏စာရင်းကို အခြေပြုပြီး ထုတ်ပြန်သော “ဘာသာပြန်အညွှန်းစာတန်း” ထဲတွင် လီနင်၏ရေးသားချက်များကို အကြိမ်ပေါင်း ၃၇၀ ပြန်ဆိုခဲ့သည်ဟု ပါရှိသည်။

ယင်းစာတန်းအရဆိုလျှင် ဒုတိယအများဆုံး ဘာသာပြန်ခံရသူမှာ ဗြိတိသျှစုံထောက်ဝတ္ထုရေးဆရာမ အဂါသာ ခရစ္စတီ ဖြစ်ပြီး အကြိမ် ၂၁၆ ကြိမ် ပြန်ဆိုခြင်း ခံရသည်။ တတိယအများဆုံး ဘာသာပြန်ခံရသူမှာ လူအများအပြားရေးသားသော ဝေါဒစ္စနု စာအုပ်များဖြစ်ပြီး ၂၀၃ ကြိမ်ပြန်ဆိုခြင်း ခံရသည်။

စာတအုပ်ချင်းအနေနှင့်မူ ခရစ်ယန်သမ္မာကျမ်းစာ စာအုပ်မှာ အများဆုံးဘာသာပြန်ခြင်းခံရပြီး ၂၀၂ မျိုးပြန်ဆိုခြင်းခံရသည်ဟု သိရသည်။

မော်စီတုန်းရေး

မာ့ကပ်စ်ဝါဒ၏ သိနားလည်မှု သဘောတရားနှင့်

အနုပဋိလောမနည်းကို လေ့လာခြင်း *

(၁၉၆၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလမှ ၁၉၆၅ ခုနှစ်)

မာ့ကပ်စ်ဝါဒ၏ အနုပဋိလောမ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာနည်းကို

အသုံးပြု

(၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၃ ရက်)

ကိုယ်ခြေကိုယ်ချုပ်ပြီးမတိုးတက်တော့ဘဲ ကိုယ့်ဘာသာမာနကြီးကျေနပ်နေခြင်း၊ မိမိတဝန်ရှိသည့်နယ်ပယ်အတွင်းမှ အလုပ်အား မာ့ကပ်စ်ဝါဒ၏ အနုပဋိလောမခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာနည်းကို အသုံးမပြု (တစ်ခုကို နှစ်ခုခွဲကြည့်ခြင်း၊ အောင်မြင်မှုလဲရှိ၊ ချွတ်ယွင်းချက်နှင့် အမှားလဲရှိ) ဘဲ အောင်မြင်မှု ဘက်တဘက် တည်းကိုသာ သုံးသပ်ပြီး ချွတ်ယွင်းချက်နှင့် အမှားဘက်ကို မသုံးသပ်ချေ။ ချီးမွမ်းသောစကားကိုသာ ကြားလိုပြီး ဝေဖန်သောစကားကိုမကြားလို၊ အခြားပြည်နယ်၊ အခြားမြို့၊ အခြားနယ်၊ အခြားဌာနတို့၏ လုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်လျှင် အမြင့်ဆင့် အလယ်ဆင့် ကေဒါများအား ဖွဲ့စည်းပြီး စိတ်ထားနိမ့်ချ စေစပ်စွာ စူးစမ်းလေ့လာခြင်းဖြင့် မိမိပြည်နယ်၊ မိမိမြို့၊ မိမိနယ်၊ မိမိဌာန၏ အခြေအနေနှင့် ပေါင်းစပ်ပြုပြင်ရန် စိတ်ဝင်စားမှု အင်မတန်နည်းသည်။ မိမိနယ်၊ မိမိဌာန ဟူသော ကျဉ်းမြောင်းသည့် ကမ္ဘာလေးအတွင်း၌ ထာဝရ ကန့်သတ်နေပြီး မိမိမျက်စေ့ကို ကျယ်ကျယ်ဖွင့်မကြည့်နိုင်၊ အခြားကမ္ဘာသစ်လည်း ရှိနေသည်ကို မသိကြချေ။ ဤသည်ကို အမှောင်ထုထဲမှာ လူငယ်ဟာသူ ကိုယ်သူ ကြီးလှပြီထင်မှတ်နေခြင်း ဟုခေါ်သည်။ နိုင်ငံခြားသား တနယ်သားနှင့် ဗဟိုမှလွတ်လိုက်သော သူများကို ကောင်းသော အရာသာပြုပြီး၊ ဆိုးသောအရာကိုမြင်ခွင့်မပြု။ ၎င်းတို့နှင့် အောင်မြင်မှု များသာပြောဆိုဆွေးနွေးပြီး ချွတ်ယွင်းချက်နှင့် အမှားများကို ပြောဆိုဆွေးနွေးခြင်းမပြု၊ ပြောခဲ့လျှင်လည်း နက်ရှိုင်းမှု မရှိဘဲ တခွန်းနှစ်ခွန်းမျှ ဖြစ်သလိုပြော၍ ပြီးလိုက်သည်။ ဗဟိုအနေဖြင့် ရဲဘော်တို့အား ယင်းပြဿနာကို အကြိမ်များစွာပြောခဲ့ဖူးသည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင် တယောက်သည် အောင်မြင်မှုနှင့် ချွတ်ယွင်းချက်၊ အမှန်နှင့်အမှား ဟူသော နှစ်ခုခွဲခြားခြင်း၏ မာ့ကပ်စ်ဝါဒ အနုပဋိလောမ

အတွေးအခေါ်နှင့် ပြည့်စုံရမည်ဟု ယူဆခဲ့သည်။ အရာကိစ္စများ (စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ အတွေးအခေါ် ယဉ်ကျေးမှု၊ စစ်ရေး ပါတီလုပ်ငန်း စသည် စသည်) အမြဲပင် ဖြစ်စဉ်တခုအနေနှင့် ရှေ့သို့ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားသွားသည်။ ဖြစ်စဉ်တိုင်းတွင်လည်း ပဋိပက္ခဖြစ်နေသော ဘက်နှစ်ခုမှာ အပြန်အလှန်ဆက်စပ်ပြီး အပြန်အလှန် တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်တိုးပွား နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ မာ့ကပ်စ်ဝါဒတို့၏ ယေဘုယျဗဟုသုတ ဖြစ်သင့်သည်။ သို့သော်ဗဟိုနှင့် နယ်အသီးသီးမှ ရဲဘော်များထဲတွင် လူအများအပြားမှာ ယင်းအမြင်ဖြင့် သေချာစွာ တွေးတောလုပ်ကိုင်ခြင်း အင်မတန်နည်းသည်။ သူတို့၏ခေါင်းထဲတွင် တက္ကဗေဒကျသည့် တွေးခေါ်နည်းက ကြာမြင့်စွာတည်ရှိနေပြီး ယင်းမှ လွတ်အောင် ရုန်းမထွက်နိုင်ချေ။ တက္ကဗေဒကျသည့် ဆိုခြင်းမှာ အရာကိစ္စများ ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ ပေါင်းစည်းမှု၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ အတိုက်အခံဖြစ်မှု (နှစ်ခုခွဲသည့်နည်း) ပဋိပက္ခဖြစ်နေသော ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်နေသော အရာကိစ္စများသည် တစ်တရာသော အချက်အလက် အောက်မှာ အပြန်အလှန် ပြောင်းလဲ သွားသည်။ ယင်းတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သို့ ရောက်သွားသည် ဟူသည့် ဤသို့သောအမှန်တရား တခု ဖြစ်သည်။ လူတို့သည် ကိုယ်ခြေကိုယ်ချုပ်ပြီး မတိုးတက်တော့ဘဲ ကိုယ့်ဘာသာ မာနကြီး ကျေနပ် နေကြခြင်း အောင်မြင်မှုကိုသာမြင်ပြီး ချွတ်ယွင်းချက်ကို မမြင်ခြင်း စကားကောင်း ကိုသာကြားလိုပြီး ဝေဖန်သောစကားကို မကြားလိုခြင်း များဖြစ်သည်။ မိမိကိုယ်ကို ဝေဖန်ရေး၊ မိမိကိုယ်မိမိ နှစ်ဘက်ခွဲခြမ်းနည်း မလုပ်လို။ တခြားသူက ဝေဖန်မှုကို ပို၍ကြောက်သည်။ ဗဟိုတွင် ဌာနကြီး ဆယ်အချို့ရှိရာ အလုပ်အောင်မြင်မှု၊ အလုပ် လုပ်ဟန် အတော်ကောင်းသည့် ရေနံလုပ်ငန်းဌာနလို ဌာနကြီး အချို့ အထင်အရှား ရှိနေပါလျက်နှင့် ဤဌာနကြီးများသည် ကိုယ့်ရှေ့မှောက်မှာ ရှိနေသည်ကို မမြင်တော့ဘဲ ထိုဌာနကြီးများသို့ သွား၍ စူးစမ်းလေ့လာ၊ တပည့်ခံမည် ဟူ၍ ဘယ်တော့မျှမရှိချေ။ ဌာနကြီးတခု လက်အောက်

ရှိ လုပ်ငန်းဌာနများ ဖြစ်သော စက်ရုံ၊ သတ္တုတွင်း အလုပ်ရုံ၊ ရုံးဌာန၊ လုပ်ငန်းဌာန ဝိဇ္ဇာပညာ သုတေသနဌာနများနှင့် ထိုဌာနများရှိ လုပ်သားများ လုပ်ငန်းလုပ်ရာတွင် ကောင်းမွန်ပါလျက် အထက်က မသိကြားချေ။ ထို့ကြောင့်လည်း လူများအား ဘယ်ဌာနများကို အတုယူလေ့လာရမည်ဟု ပြောပြအားပေးခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ရဲဘော်တို့၊ ဗဟိုက တက္ကဋ္ဌပေးအမှား ကျူးလွန်သည့် ရဲဘော်ဟုဆိုသည်မှာ ဤနေရာတွင် ရဲဘော်အချို့ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ရာထူးလည်းရှိ၊ ဆိုဦးထောပတ်လည်းစားပြီး၊ မာနကြီး ကျေနပ်နေကာ ကိုယ်ခြေကိုယ်ချုပ်ထားပြီး မတိုးတက်လိုသော အရင်းရှင် တက္ကဋ္ဌပေးကို ကြိုက်နှစ်သက်သော ရဲဘော်များ (ဝါ) ဗျူရိုကရက်များ၏ ဖိနှိပ်ထားမှုကို ရဲဘော်ကောင်း အမြောက်အမြား ခံနေကြရသည်။ ယခု ဤအခြေအနေကို မုချပြောင်းလဲပစ်ရမည်။ နှိမ့်ချစွာ သေချာစွာနှင့် မိမိဒေသမိမိဌာန မိမိကိုယ်ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း၊ တခြားဒေသတခြားဌာန၊ တခြားလူကို ခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာခြင်း မပြုသော၊ မာ့ကပ်ဝါဒ အနုပဋိလောမ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာနည်းကို ငြင်းပယ်သော ရဲဘော်များအား ရဲဘော်ပီပီ သတိပေးခြင်းနှင့် ဝေဖန်ခြင်းပြု၍ ဤမကောင်းသော အခြေအနေကို ပြောင်းလဲ ပစ်ရမည် ဖြစ်သည်။ တခြားဌာနကြီး တခြားပြည်နယ်၊ တခြားမြို့၊ တခြားဒေသ၊ တခြားဌာနတို့မှ ကောင်းသော အတွေ့အကြုံ၊ ကောင်းသော လုပ်ဟန်၊ ကောင်းသော နည်းနာကို လေ့လာသင်ယူသည့် ဤနည်းနာကို စနစ်အဖြစ် သတ်မှတ်ရမည်။ ဤပြဿနာသည် ပြဿနာကြီးဖြစ်သည်။ ရဲဘော်တို့ဆွေးနွေးစေလိုပါသည်။ နောင်တွင် ဗဟိုလုပ်ငန်း အစည်းအဝေးနှင့် ဗဟိုမျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေးတွင် ဆွေးနွေးရဦးမည်။

လူထု၏ထံမှလေ့လာ တပည့်ခံ (၁၉၆၄ ခုနှစ်စက်တင်ဘာလ ၂၅ ရက်)

ကျနော်တို့ကေဒါများထဲတွင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဟုတ်လှပြီ ထင်နေကြသူ မနည်းလှချေ။ ယင်း၏ အကြောင်းရင်းတခုမှာ မာ့ကပ်ဝါဒ၏ သိမြင်မှု သဘောတရားကို နားမလည်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤသိမြင်မှု သဘောတရားကို မနားမနေ ဝါဒဖြန့်ရန် အထူးလိုအပ်

နေပေသည်။ လွယ်လွယ်နှင့် ပြောရလျှင် လူထုထံမှလာပြီး လူထုထံသို့ပြန်သွားခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။ စိတ်ပိုင်းဖြတ်ချက်နှင့် အောက်ခြေကို ရေရှည်ဆင်းကြည့်လျှင် လူထု၏ လိုလားတောင့်တသံကို ကြားနိုင်မည်။ လက်တွေ့ထဲမှ ပကတိ အမှန်တရားကို တလှမ်းခြင်း သိမြင်လာပြီး အတ္တဆိုင်ရာ အမှန်တရား အဖြစ်သို့ ပြောင်းသွားနိုင်သည်။ ထိုမှတစ်ဖန် လက်တွေ့တွင်းသို့ ပြန်သွားကာ ဖြစ်နိုင်၊မဖြစ်နိုင် ဟူသည်ကို စမ်းကြည့်ရပေသည်။ အကယ်၍ မဖြစ်နိုင်ပါက လူထု၏လက်တွေ့ထံ အစမှ ပြန်လေ့လာတပည့်ခံ ရပေမည်။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ဘောင်ခတ်ထားခြင်း ဟူသောပြဿနာ၊ ဆိုလိုသည်မှာ တရားသေဝါဒပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်မည်။ အယူသီးမှုကိုလဲမယုံကြည်တော့ပေ။

အမှားသည်အမှန်၏ရှေ့ပြေးဖြစ်စမြဲပင် ၁၉၆၅

မာ့ကပ်ဝါဒဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုစဉ်က ဗဟိုခေါင်းဆောင်များ အနေဖြင့် ဤသည်ကို နားလည်သူ အမှန်ပင်နည်း၏။ သို့တည်းမဟုတ် ဘာမှန်းမသိဖြစ်ပြီး ရယ်စရာကြီးများ မနည်းပင်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သို့သော် ဤသည်မှာ မလွဲမရှောင်သာပေ။ လူသားများ သည် အမှားအချို့ ကျူးလွန်ပြီးမှသာ ၎င်းတို့မှန်ကန်ကြောင်းကို ဖော်ပြနိုင်မည်။ ပကတိ မုချဖြစ်ရမည့် တရားကို မသိသောကြောင့် ယင်း၏ခြယ်လှယ်မှုကို ခံရပြီး မိမိသည် ပကတိ ပြင်ပလောက၏ ကျေးကျွန် ဖြစ်သွားရသည်။ ယခုသာမက နောင်တွင်လည်း မခရမတွက်နိုင်အောင် များမည်မှာ ရှောင်ကွင်း၍ မရနိုင်ချေ။ သိမြင်မှု၏ မျက်ကန်းဖြစ်မှုနှင့် လွတ်လပ်မှုသည် အဆက်မပြတ် အပြန်အလှန် အစားထိုးခြင်းဖြင့် ယင်း၏နယ်ပယ်ကို ချဲ့ထွင်နေမည်သာဖြစ်သည်။ အမှားနှင့်အမှန်သည် ထာဝစဉ် ယှဉ်တွဲနေမည်သာ ဖြစ်သည်။ ဤသို့မဟုတ်ပါက ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှု သည်လည်း ရပ်ဆိုင်း သွားပေမည်။ ဝိဇ္ဇာပညာသည်လည်း ရှိတော့မည်မဟုတ်ချေ။ သိထားရမည့်မှာ အမှားသည်အမှန်၏ ရှေ့ပြေးဖြစ်စမြဲပင် ဖြစ်သည်။ မျက်ကန်း မုချဖြစ်ရခြင်းသည် လွတ်လပ်မှု၏ ဘိုးဘွားဖြစ်စမြဲပင်၊ လူသားများသည် တချိန်တည်းတွင်

(၁၉၇၇ ခုနှစ်စက်တင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့ထုတ် ပြည်သူ့နေ့စဉ်သတင်းစာထဲ၌ ဖော်ပြသော “အပြန်အလှန်လေ့လာရေးကို အားဖြည့်၊ ကိုယ်ခြေကိုယ်ချုပ်ပြီး မတိုးတက်ဘဲ ကိုယ့်ဖာသာမာနကြီး ကျေနပ်နေခြင်းကို ကျော်နင်းကြ” ခေါင်းစဉ်ပါ ဆောင်းပါးအတိုင်း ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်၍ တရပ်ဘာသာမှ တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။)

သဘာဝလောကနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ကျေးကျွန်ဖြစ်သည်။ တဖန်ပြန်၍ ယင်းတို့၏ အရှင်သခင်လည်း ဖြစ်ပြန်သည်။ ဤသည်မှာ လူသားများသည် ပကတိရုပ်ကမ္ဘာ၊ လူသားအဖွဲ့အစည်း၊ လူသားကိုယ်၌ (ဆိုလိုသည်မှာ လူ၏ကိုယ်ခန္ဓာ) တို့အား မည်သည့်အခါမျှ ပြည့်စုံစွာ သိမြင်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ တနေ့တနေ့တွင် ပြည့်စုံစွာ သိမြင်နိုင်ပြီဆိုပါက လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် သာယာဝပြောပြီး ပြည့်စုံသည့်ဘုံ (ဘာသာရေးထဲမှာ ပြောထားသလို) ဖြစ်သွားမည်။ ဤသို့ဆိုလျှင် အကြွင်းမဲ့ အတ္တစိတ်ဝါဒနှင့် တက္ကဗေဒ ဖြစ်သွားပြီး မာ့ကစ်ဝါဒ၏ ကမ္ဘာ့အမြင် မဟုတ်တော့ချေ။

အနုပဋိလောမ၏အမြုတေသည်ဆန့်ကျင်ဘက်တို့၏ ပေါင်းစည်းခြင်းတရားဖြစ်သည် (၁၉၆၅ ခုနှစ်)

အနုပဋိလောမ၏ အမြုတေသည် ဆန့်ကျင်ဘက်တို့၏ ပေါင်းစည်းခြင်း တရားပင်ဖြစ်သည်။ တခြား အသုံးအနှုံး ဖြစ်သည့် ဥပမာအားဖြင့် အရည်အချင်းနှင့် အရေအတွက် အပြန်အလှန် ပြောင်းလဲခြင်း၊ ချေဖျက်ခြင်း၏ချေဖျက်ခြင်း၊ ဆက်စပ်ခြင်း၊ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားခြင်း စသည်တို့ကို အမြုတေတရား အတွင်း၌ပင် ရှင်းပြနိုင်

သည်။ ဆက်စပ်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ဆန့်ကျင်ဘက် အရာဝတ္ထုအချင်းချင်း အချိန်နှင့်ကွက်လပ် အတွင်းတွင် အပြန်အလှန် ဆက်စပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားခြင်း ဆိုသည်မှာ ဆန့်ကျင်ဘက် အရာဝတ္ထုတို့ တိုက်ပွဲ၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သည်။ အရည်အချင်းနှင့် အရေအတွက် အပြန်အလှန် ပြောင်းလဲခြင်း ချေဖျက်ခြင်း၏ ချေဖျက်ခြင်း တို့ကိုမူ ဖော်ပြချက်နှင့် အနှစ်သာရ သဏ္ဍာန်နှင့်အတွင်းသဘော စသည်တို့နှင့်အတူအမြုတေတရား၏ လမ်းညွှန်မှုအရ ရှင်းပြနိုင်သည်။ အဘိဓမ္မာ ဟောင်းမှ ဆင်းသက်လာသော တရားတချို့၏ အစီအစဉ်အရ ယှဉ်တွဲသော နည်းနာသည် မသင့်လျော်ပေ။ ဤသည်ကို လိနင် ရှိစဉ်ကစည်းက အခြေခံအရ ဖြေရှင်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့၏တာဝန်မှာ ရှင်းပြရန်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးစေရန်ပင်ဖြစ်သည်။ အသုံးအနှုံးအမျိုးမျိုးနှင့်ပတ်သက်ပြီး (ဆယ်မျိုးကျော်ရှိနိုင်သည်) အရာဝတ္ထု၏ပဋိပက္ခ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့၏ ပေါင်းစည်းခြင်းအရ ရှင်းပြရမည်။ ဥပမာ၊ ပင်ကိုယ်လက္ခဏာချင်း ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း၊ ပင်ကိုယ်လက္ခဏာ ဆိုသည်မှာ အရာဝတ္ထု၏ အဓိက ပဋိပက္ခနှင့် အဓိက ပဋိပက္ခဘက်တို့ဖြစ်သည် ဟူ၍သာ ပြောနိုင်သည်။ ဤကဲ့သို့ပင် ဆက်ရှင်းရမည်သာဖြစ်သည်။

*၁၉၆၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၅ ခုနှစ်အတွင်း မော်စီတုန်းသည် မာ့ကစ်ဝါဒ၏ သိနားလည်မှု သဘောတရားနှင့် အနုပဋိလောမနည်းကို လေ့လာရန် အထပ်ထပ်အခါခါ တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ ဤနေရာတွင် ရွေးချယ် ထားသည်မှာ ယင်းပြဿနာနှင့်ပတ်သက်သော ၎င်း၏စာပိုဒ်ငါးပိုဒ် ဖြစ်သည်။ “မာ့ကစ်ဝါဒ၏ အနုပဋိလောမ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ နည်းကို အသုံးပြု” မှာ မော်စီတုန်းက တရုပ်ပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုအတွက် ရေးပေးသော “အပြန်အလှန် လေ့လာခြင်းကို အားပြည့် ကိုယ့်ခြေကိုယ်ချုပ်ပြီး မတိုးတက်တော့ဘဲ ကိုယ့်ဘာသာ မာနကြီး ကျေနပ်နေခြင်းကိုကျော်နင်း” ဟူသော ပါတီတွင်းညွှန်ကြားချက် မူကြမ်း ၏ အဓိကအပိုင်းဖြစ်သည်။ “လူထု၏ လက်တွေ့ထံမှ လေ့လာတပည့်ခံ” မှာ မော်စီတုန်းက လျှို့ဝှက်ချီအား ပေးသောစာတစောင်၏ အဓိကအပိုင်းဖြစ်သည်။

“လူသားတို့သည် အတွေ့အကြုံများကို အဆက်မပြတ် ပေါင်းရုံးသုံးသပ် နှိဂုံးချုပ်ကြရသည်။” မှာ မော်စီတုန်းက ချို့အင်လိုင်း၏ တတိယအကြိမ်မြောက် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ် ကွန်ဂရက်ကြီး၏ ပထမအကြိမ် အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသော အစိုးရလုပ်ငန်းအစီရင်ခံစာ မူကြမ်း ကို ပြင်ရာတွင် ဖြည့်ရေးသော စကားတပိုဒ်ဖြစ်သည်။ “အမှားသည် အမှန်၏ ရှေ့ပြေးဖြစ်မြဲပင်” မှာ မော်စီတုန်းက ၎င်းကိုယ်တိုင် ရေးခဲ့သော စာစောင်ဟောင်းဖြစ်သည့် “ချန်ကန်းဒိုင်နယ် စုံစမ်း စစ်ဆေးခြင်း” ကို ပြန်လည်ဖတ်ရာတွင် ရေးသားသည့် မှတ်ချက် ဖြစ်သည်။ “အနုပဋိလောမ၏ အမြုတေသည် ဆန့်ကျင်ဘက်တို့၏ ပေါင်းစည်းခြင်း တရားဖြစ်သည်” မှာ မော်စီတုန်းက လီတာရေးသားသည့် “မာ့ကစ်ဝါဒ အဘိဓမ္မာ လုပ်ငန်းစဉ်” တွင်ရေးသော မှတ်ချက်တချစ်ဖြစ်သည်။

မဟိုပါတီကျောင်း(၁၉၈၆ခုနှစ်)နိုင်ငံရေးဘောဂဗေဒ

ဒို့ချချက်(၃)

ကုန်စည်နှင့်အသပြာ

(ဟောပြောချက် ၃ နှင့် ၂ မှာ ပြည်သူ့အာဏာဂျာနယ် အမှတ် ၁၊ ၁၉၈၇ တွင်ဖော်ပြပြီးဖြစ်သည်)

အရင်းရှင်စနစ်တွင် လူ့အဖွဲ့အစည်း ဓနဥစ္စာများ သည် ကုန်စည်သဏ္ဍာန် လုံးဝဆောင်ကြသည်။ ကုန်စည်သည် အရင်းရှင်စီးပွားရေး၏ ကလပ်စည်းဖြစ်သည်။ အရင်းရှင်စနစ် ထုတ်လုပ်ရေး နည်းနာတွင် ရှိသမျှ ပဋိပက္ခ၏ အစေ့အညောင့် များသည် ၎င်းအတွင်း၌ တည်ရှိနေသည်။ အရင်းရှင်စနစ်သည် မည်သို့သောစနစ် ဖြစ်သည်ကို၎င်း၊ ယင်းစနစ် ပေါ်ပေါက်လာမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးပွားလာမှုနှင့် ဆုံးခန်းတိုင်ချုပ် ငြိမ်းသွားမှု အစရှိသော တရားများကို၎င်း သိနားလည်လိုလျှင် ကုန်စည်ကိုခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာရာမှ အစချီရမည်။

ပြဿနာ (၁) ကုန်စည်၏နှစ်ဘက်လက္ခဏာနှင့်

ကုန်စည်ကိုဖန်တည်းသောအလုပ်၏နှစ်ဘက်လက္ခဏာ

သုံးရည်တန်တိုးနှင့်တန်တိုး

ကုန်စည်သည် ဦးစွာအားဖြင့် ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ လူတို့၏ တစုံတခုသော လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်တင်းပေးနိုင်သည်။ လူတို့၏တစုံတခုသော လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်တင်းပေးနိုင်သော ကုန်စည်၏ ယင်းလက္ခဏာသည် ကုန်စည်၏ သုံးရည်တန်တိုး ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့၏ သဘာဝ အကြောင်းအချက်များ မတူသောကြောင့် အမျိုးအစားမတူသော ကုန်စည်များ၌ မတူခြားနားသော သုံးရည်တန်တိုးများ ရှိကြသည်။ အချို့သောကုန်စည်သည် လူတို့၏ရုပ်ဝတ္ထုတဝ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်တင်းနိုင်သည်။ ဥပမာ ဂွမ်းကပ်အင်္ကျီသည်အအေးဒဏ်ကို ကာကွယ်ပေးသည်။ အချို့သောကုန်စည်သည် လူတို့၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဘဝ၏ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်တင်းပေးနိုင်သည်။ ဥပမာ အနုပညာပစ္စည်းသည် ကြည့်ရှုခံစားရန်ဖြစ်သည်။ အချို့သောကုန်စည်သည် နေထိုင်စားသောက်မှုဆိုင်ရာ ပစ္စည်းအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်သည်။ တချို့သောကုန်စည်သည် ထုတ်လုပ်ရေးပစ္စည်းအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သည်။ ကုန်စည်တမျိုးထဲ၌ ဘက်စုံသောသုံးရည်တန်တိုးများ ရှိနိုင်ပေသည်။ ဥပမာ ကျောက်မီးသွေးသည်လောင်စာအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ရုံမက၊ စက်မှုလုပ်ငန်း၏ ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းအဖြစ်လည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။ ကုန်

စည်တမျိုးထဲတွင် ရှိနေသော ဘက်စုံ သုံးရည်တန်တိုးများကို ထုတ်လုပ်ရေး ဖြစ်ထွန်းတိုးပွား လာသည်နှင့်အမျှ လူတို့၏အတွေ့အကြုံ များပြား လာသည်နှင့်အမျှ ပိုမိုတွေ့လာကြသည်။

မည်သည့် လူ့အဖွဲ့အစည်း၌ မဆို သုံးရည်တန်တိုးသည် လူ့အဖွဲ့အစည်း ဥစ္စာဓန ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အတွင်းသဘောကို ဖွဲ့စည်းပေးသည်။ သုံးရည်တန်တိုးသည် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ထုတ်လုပ်ရေး ဆက်ဆံမှုကို မဖော်ပြနိုင်ပေ။ ဥပမာ ဂျုံစပါး၏ အရသာကြောင့် ၎င်းကို ပဒေသရာဇ်စနစ်အတွင်းရှိ လယ်သမားက ထုတ်လုပ်သည် သို့မဟုတ် အရင်းရှင်စနစ် အတွင်းရှိ လယ်ယာအလုပ်သမားက ထုတ်လုပ်သည်ဆိုသည့်အချက်ကို ကျနော်တို့ လုံးဝမသိရှိနိုင်ပေ။ ကုန်စည်သည် ထုတ်လုပ်သူအတွက် သုံးရည်တန်တိုး မဟုတ်ပေ။ အခြားသူအတွက်သာ သုံးရည်တန်တိုး ဖြစ်ပေသည်။ တဖန် ၎င်းသည် လယ်သမားများက ပဒေသရာဇ်များကို ဝတ္ထုပစ္စည်း သီးစားခ ပေးရသလို အတိုးအခမယူဘဲ အခြားသူအား အသုံးပြုစေတော့မျိုးကို ခွင့်မပြုပေ။ ကုန်စည်ကို ဖလှယ်ပြီးနောက်သာ အခြားသူအား အသုံးခွင့်ပေးသည်။ ကုန်စည်၏ သုံးရည်တန်တိုးသည် ဖလှယ်ရေး တန်တိုးအတွက်ရုပ်ဝတ္ထုအရ ထမ်းဆောင်သူ ဖြစ်သည်။

ဖလှယ်ရေးတန်တိုးသည် ဦးစွာအားဖြင့် သုံးရည်တန်တိုးတမျိုးနှင့် အခြားသုံးရည် တန်တိုးတမျိုးကို ဖလှယ်သော အရေအတွက်အရ ဆက်ဆံမှု သို့မဟုတ် ဖလှယ်သောအမျိုးကို ဖော်ပြသည်။ ဥပမာ ပုဆိန်တလက်နှင့်ဆန်ပိဿာ ၄၀ လဲသည်ဆိုပါစို့။ ဤတွင် ဆန်ပိဿာ ၄၀ သည် ပုဆိန်တလက်၏ ဖလှယ်ရေး တန်တိုးပင်ဖြစ်သည်။

မတူသော သုံးရည်တန်တိုးများကို တစုံတခုသော အမျိုးအစားဖြင့် ဖလှယ်ကြသည်။ ယင်းဖလှယ်သော အမျိုးကို မည်သည့်အရာက ဆုံးဖြတ်သနည်း? အချို့ဓနရှင်ဘောဂဗေဒ ပညာရှင်များက ဖလှယ်သောအမျိုးကိုကုန်စည်၏ အသုံးဝင်မှု၊ တနည်းဆိုသော် သုံးရည်တန်တိုးက ဆုံးဖြတ်သည်ဟု ယူဆကြသည်။ ယင်းယူဆ

ချက်သည် လုံးဝ မှားယွင်းသည်။ အကြောင်းမှာ ကုန်စည်၏ မတူသော သုံးရည်တန်တိုးသည် အနှစ်သာရ အရလည်း မတူကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အနှစ်သာရအရ မတူသောအရာများကို အရေအတွက်အရ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ နှိုင်းယှဉ်၍မရပေ။ ဥပမာ ရိက္ခာနှင့် အဝတ်အစားတို့ မည်သည့်အရာက အသုံးဝင်မှု ပိုကြီးမားသည်၊ သို့မဟုတ် မည်သည့်အရာက အသုံးဝင်မှု ပိုနည်းပါးသည် ဆိုသည့်အချက်ကို ကျနော်တို့ ဝေခွဲ၍ မရနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ကုန်စည်၏ အသုံးဝင်မှု၊ သို့မဟုတ် သုံးရည်တန်တိုးက ကုန်စည်များ ဖလှယ်သော အခါ အစားကို သတ်မှတ်ပေးနိုင်ပေ။ ကုန်စည်များ ဖလှယ်သော အခါ အစားကို ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်သော အရာကို ရှာလိုလျှင် ကုန်စည်၏ သုံးရည်တန်တိုးကို ဘေးဖယ်သားပြီး ၎င်းတို့အကြားရှိ နှိုင်းယှဉ်နိုင်သော တူညီသည့် အရည်အချင်းကို ရှာဖွေရပေလိမ့်မည်။ ၎င်းတူညီသော အရည်အချင်းမှာ ၎င်းတို့အားလုံးသည် အလုပ်၏ အထွက်ပစ္စည်းများဖြစ်ပေသည်။ ပုဆိန်နှင့် ဆန်ဖလှယ်ရာတွင် ယင်းသို့ ဖလှယ်နိုင်ခြင်းမှာ ပုဆိန်နှင့် ဆန်ကို ထုတ်လုပ်သောအခါ ကုန်ခမ်းသွားသော အလုပ်များကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ ကုန်ခမ်းသွားသော အလုပ်ဆိုသည်မှာ အခိုင်အမာ သဏ္ဍာန်ဆောင်သော အလုပ်ကို ဆိုလိုခြင်း မဟုတ်ချေ။ အကြောင်းမှာ အလုပ်၏ အခိုင်အမာ သဏ္ဍာန်သည် အမျိုးမျိုး ရှိနေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပန်းပဲအလုပ်နှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးသူ၏ အလုပ်၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးသူ၏ အလုပ်နှင့် စက်ချုပ်သမား၏ အလုပ်တို့သည် အရေအတွက်အရ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ နှိုင်းယှဉ်၍ မရခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကုန်စည်ဖလှယ်သောအခါ အစားကို ယေဘုယျလူသားတို့၏ အလုပ်ကသာ ဆုံးဖြတ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ပန်းပဲဆရာ၏အလုပ်၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးသူ၏ အလုပ်၊ စက်ချုပ်သမား၏ အလုပ် အစရှိသောအလုပ်၏ အခိုင်အမာသဏ္ဍာန်ကို ဖယ်ထုတ်ပြီးစော အကောင်အထည်မဲ့သည့် အလုပ်ကသာ ဆုံးဖြတ်သည်။ ၎င်းယေဘုယျ လူသားတို့၏ အလုပ်များသည် ကုန်စည်၌ စုစည်းခြင်းသည် တန်တိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ တန်တိုးသည် ဖလှယ်ရေးတန်တိုး၏ အခြေခံဖြစ်သည်။ ဖလှယ်ရေး တန်တိုးသည် တန်တိုး၏ ဖော်ပြရာ သဏ္ဍာန်ဖြစ်သည်။ ပုဆိန်တလက်ကို ဆန်ပိဿာ ၈၀ မဟုတ်ဘဲ၊ ဆန်ပိဿာ ၄၀ နှင့်သာ ဖလှယ်ကြသည်ဟုဆိုလျှင် ယင်းကဲ့သို့ ဖလှယ်နိုင်ခြင်းမှာ ပုဆိန်တလက်နှင့် ဆန်ပိဿာ ၄၀ ထုတ်လုပ်သောအခါ ကုန်ခမ်း

သွားသောအလုပ် တူညီသောကြောင့်၊ တနည်းအားဖြင့် တန်တိုးတူညီ နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ မည်သည့်ကုန်စည်၌မဆို သုံးရည်တန်တိုးနှင့် တန်တိုးဆိုသော နှစ်ဘက်လက္ခဏာ ရှိကြသည်။ သုံးရည်တန်တိုးသည် ကုန်စည်၏ သဘာဝလက္ခဏာဖြစ်ပြီး၊ တန်တိုးသည် ကုန်စည်၏ လူမှုလက္ခဏာ ဖြစ်သည်။ မည်မျှများပြားသော အလုပ်ကို စိုက်ထုတ် ကုန်ခမ်းစေခဲ့သော်ငြားလည်း ပစ္စည်းတခု၌ သုံးရည်တန်တိုး မရှိပါက တန်တိုး မဖြစ်တည် လာနိုင်ပေ။ အလားတူပင် ၎င်းအား ကုန်စည်အဖြစ် ရောင်းရန်လည်း မဖြစ်နိုင်ပေ။ အချို့သောပစ္စည်း (ဥပမာ နေရောင်ခြည်၊ လေထု) ၌ သုံးရည်တန်တိုးရှိသော်လည်း ၎င်းတို့သည် အလုပ်က ထုတ်လုပ်ပေးသော အထက်ပစ္စည်း မဟုတ်သောကြောင့် တန်တိုးမရှိ၊ ကုန်စည်လည်း မဖြစ်နိုင်ပေ။ အချို့သောပစ္စည်း၌ သုံးရည်တန်တိုးလည်းရှိ၊ အလုပ်က ထုတ်လုပ်လိုက်သော ပစ္စည်းလည်း ဖြစ်သော်ငြားလည်း၊ အကယ်၍ ဖလှယ်ခြင်းမပြုပါက ကုန်စည် မဖြစ်နိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကုန်စည်သည် ဖလှယ်ရန်အတွက် အလုပ်က ထုတ်လုပ်လိုက်သော ပစ္စည်းပင်ဖြစ်သည်။

အခိုင်အမာအလုပ်နှင့် အကောင်အထည်မဲ့သောအလုပ်

ကုန်စည်၏ နှစ်ဘက်လက္ခဏာကို ကုန်စည်အတွင်း စုစည်းနေသော အလုပ်၏ နှစ်ဘက်လက္ခဏာက ဆုံးဖြတ်ပြဋ္ဌာန်းသည်။ အလုပ်တွင် နှစ်ဘက်လက္ခဏာရှိသည်ဟူသောအမြင်ကို မာ့ကစ်က စတင်တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ဤတွေ့ရှိမှုသည် အလုပ်က တန်တိုးကိုဖန်တီးသည် ဟူသော သဘောတရားအတွက် ခိုင်မာသည့် အခြေခံကို ဖန်တီးပေးခဲ့သည်။

ကုန်စည်ထုတ်လုပ်သောအလုပ်ကို ဘက်နှစ်ဘက်မှ ခွဲခြမ်းစိပ်ဖြာနိုင်သည်။ အလုပ်တွင် အခိုင်အမာသဏ္ဍာန် အမျိုးမျိုးရှိသည်။ စားပွဲခုံကို ပြုလုပ်သော အလုပ်နှင့် အင်္ကျီချုပ်သော အလုပ်သည် အခိုင်အမာ သဏ္ဍာန်အရ မတူကြပေ။ မတူသော အလုပ်၌ မတူသော ရည်ရွယ်ချက်၊ မတူသော နည်းနာ၊ မတူသော ပစ်မှတ်နှင့် မတူသောရလဒ် ရှိကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် မတူသော သုံးရည်တန်တိုး က မတူသော အလုပ်ကို အကောင်အထည် ရှိရှိ ဖော်ပြသည်။ စားပွဲခုံသည် စားပွဲခုံကို ပြုလုပ်သော လက်သမား ၏ အလုပ်ကို ဖော်ပြနေသည်။ အဝတ်အစား ကစက်ချုပ်သမား၏ အလုပ်ကို ဖော်ပြနေသည်။ ယင်းကဲ့သို့အခိုင်အမာ သဏ္ဍာန်ရှိသော အလုပ်ကို အခိုင်အမာ

အလုပ်ဟုခေါ်သည်။ အခိုင်အမာ အလုပ်သည် ကုန်စည်၏ သုံးရည်တန်ဘိုးကို ဖန်တီးသည်။ ဤသည်အလုပ်၏ ပထမ ဘက်တဘက် ဖြစ်သည်။

အခြားသော ဘက်တဘက်မှာ ကုန်စည်အမျိုးမျိုးကို ထုတ်လုပ်ပေးသော အခိုင်အမာ အလုပ် အမျိုးမျိုးသည် ခြားနားမှု ရှိသော်လည်း ၎င်းတို့က ဖန်တီးပေးသော ကုန်စည်အမျိုးမျိုးကို အပြန်အလှန် နှိုင်းယှဉ်၍ ရနိုင်ပေသည်။ ယင်းအချက်က မတူသော အခိုင်အမာ အလုပ်များ၏ နောက်ကွယ်တွင် တူညီသော တရားရှိနေကြောင်း ညွှန်ပြနေသည်။ ယင်းတူညီသော အရာမှာ လူသားတို့၏ လုပ်အားစိုက်ထုတ်မှုပင်ဖြစ်၏။ အလုပ်၏ဖြစ်စဉ်အတွင်းတွင် လက်သမားဖြစ်စေ၊ စက်ချုပ်သမားဖြစ်စေ မည်သူမဆို လုပ်အားစိုက်ထုတ်ကြရသည်။ မိမိ၏ ကာယအားနှင့် ဥာဏအားများကို စိုက်ထုတ်ကြရသည်။ အကယ်၍ အလုပ်၏အခိုင်အမာ ထူးခြားချက် များကို ဘေးဖယ်ထားလိုက်ပါက ယေဘုယျဖြစ်သော လူသားတို့၏ အလုပ်သာလျှင် ကျန်ရှိပေလိမ့်မည်။ ယင်းယေဘုယျလူသားတို့၏ အလုပ်ကို အကောင်အထည် မဲ့သော အလုပ်ဟုခေါ်သည်။ အကောင်အထည် မဲ့သော အလုပ်သည် ကုန်စည်၏ တန်ဘိုးကို ဖန်တီးသည်။

မာ့ကပ်စ် က “အလုပ်မှန်သမျှ ဘက်တဘက်က ကြည့်မည်ဆိုလျှင် ခန္ဓာဗေဒ အဓိပ္ပါယ်အရ လူသားတို့၏ လုပ်အားစိုက်ထုတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ တူညီသော သို့မဟုတ် အကောင်အထည် မဲ့သော လူသားတို့၏ အလုပ်က ကုန်စည်၏ တန်ဘိုးကို ဖန်တီးသည်။ အလုပ်မှန်သမျှကို အခြားဘက်တဘက်က ကြည့်မည်ဆိုလျှင် လူသားတို့၏ လုပ်အားကို ထူးခြားသော တစ်စုံတရာ ရည်ရွယ်ချက်ရှိသော သဏ္ဍာန်အရ စိုက်ထုတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အခိုင်အမာ အသုံးဝင်မှုရှိသော အလုပ်က သုံးရည်တန်ဘိုးကို ဖန်တီးသည်” ဟုပြောခဲ့ပေသည်။ အခိုင်အမာ အလုပ်သည် လူသားတို့၏ လူ့အဖွဲ့အစည်း လှုပ်ရှားတည်ရှိနိုင်ရန် မရှိမဖြစ်သော အကြောင်းအချက် ဖြစ်သည်။ မည်သည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းမဆို အခိုင်အမာအလုပ်ရှိပေမည်။ လူသားနှင့် သဘာဝအကြား ဆက်ဆံမှုကို ၎င်းက ဖော်ပြနေသည်။ အကောင်အထည်မဲ့ အလုပ်သည် လူ့အဖွဲ့အစည်း လက္ခဏာဆောင်သည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အလုပ်ခွဲဝေမှု ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားခြင်း၊ ကုန်စည်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် ကုန်စည်ဖလှယ်ရေး ပေါ်ပေါက်လာခြင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဆိုင်မှုနစ် ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားလာခြင်းများနှင့် တပါတည်းပင် အလုပ်သည် အကောင်အထည်

မဲ့သော အလုပ်အဖြစ်ဖြင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း လက္ခဏာဆောင်လာပေသည်။

ပုဂ္ဂလိကအလုပ်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအလုပ်

ထုတ်လုပ်ရေးပစ္စည်း ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဆိုင်မှုကို အခြေခံအဖြစ်ထားသော လူ့အဖွဲ့အစည်း၌ ကုန်စည်အတွင်း စုစည်းနေသော အလုပ်၏ နှစ်ဘက်လက္ခဏာသည် ကုန်စည် ထုတ်လုပ်ရေး အခြေခံ ပဋိပက္ခဖြစ်သော ပုဂ္ဂလိက အလုပ်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း အလုပ်၏ ပဋိပက္ခကို ရောင်ပြန်ဟပ်ပြနေသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း အလုပ်ခွဲဝေမှုကြောင့် ထုတ်လုပ်သူများသည် တဦးနှင့်တဦး အပြန်အလှန်ဆက်စပ်၊ အပြန်အလှန် မှီခိုနေကြရသည်။ ထုတ်လုပ်သူတဦးချင်း၏ အလုပ်သည် လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်လုံးအလုပ်၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ဖြစ်သည်။ အလုပ်သည် လူ့အဖွဲ့အစည်း လက္ခဏာ ဆောင်နေသည်။ ထုတ်လုပ်သူတိုင်းက ထုတ်လုပ်ရေးပစ္စည်းကို ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဆိုင်သောကြောင့်၊ အလုပ်သည် ၎င်းတဦးချင်း၏ အရေးကိစ္စလည်းဖြစ်သည်။ အလုပ်၏ရလဒ်ကို ၎င်းတဦးချင်းကပင် ပိုင်ဆိုင်သည်။ လူတိုင်း၏ အလုပ်သည် ကုန်စည်ဖလှယ်ရေးကို ဖြတ်သန်းပြီးမှသာလျှင် လူ့အဖွဲ့အစည်း အလုပ်အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲနိုင်ပေသည်။ ကုန်စည်ဖလှယ်သော ဖြစ်စဉ်အတွင်းတွင် အနှစ်သာရအရ တူညီသော ယေဘုယျ လူသားအလုပ် အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင် အပြန်အလှန် နှိုင်းယှဉ်နိုင်သည်။ ဤသို့ဖြင့် အမျိုးအမည် မတူကြသော အခိုင်အမာ အလုပ်များသည် အကောင်အထည် မဲ့သော အလုပ်များ အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားပေသည်။

သို့သော် ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဆိုင်မှု အကြောင်းအချက်အောက်တွင် ကုန်စည်ထုတ်လုပ် သူများသည် မိမိ၏ ခန့်မှန်း တွက်ချက်မှုအရ ကုန်စည်များ ထုတ်လုပ်ကြရသည်။ ယင်းဖြစ်စဉ်သည် ပဋိပက္ခများဖြင့် ပြည့်နှက်နေသည်။ မိမိ၏ကုန်စည်များသည် အခြားသူ၏ လိုအပ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီမကိုက်ညီ သည်ကို၎င်း၊ မိမိ၏အလုပ်ကို လူ့အဖွဲ့အစည်းက အသိအမှတ်ပြုမပြု ဆိုသည်ကို၎င်း ဈေးကွက်သို့ ရောက်ရှိပြီး ဖလှယ်ကြသော အခါမှာသာ သိနိုင်ပေသည်။ အကယ်၍ ၎င်း၏ကုန်စည်သည် အခြားသူအတွက် သုံးရည်တန်ဘိုး မရှိခဲ့လျှင် ၎င်း၏ပုဂ္ဂလိက အလုပ်သည် လူ့အဖွဲ့အစည်း အလုပ်အဖြစ်သို့ မပြောင်းလဲနိုင်ပေ။ အခိုင်အမာ အလုပ်သည်လည်း အကောင်အထည်မဲ့သော အလုပ်အဖြစ်သို့ မပြောင်းလဲနိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် အခိုင်အမာ အလုပ်နှင့် အကောင်အထည် မဲ့သောအလုပ်၏ ပဋိပက္ခသည် အမှန်စင်စစ် ပုဂ္ဂလိက အလုပ်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း အလုပ်အကြားရှိ ပဋိပက္ခ၏ ပေါ်ပြချက်တမျိုးသာလျှင် ဖြစ်သည်။

ပြဿနာ (၂) ကုန်စည်၏တန်ဖိုးပမာဏ

တစ်ခြင်းအလုပ်ချိန်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ လိုအပ်သော အလုပ်ချိန်

ယေဘုယျ လူသားအလုပ်၏ စုစည်းမှုအဖြစ် ကုန်စည်၏ တန်ဖိုးသည် အနှစ်သာရအရ တူကြသော်လည်း အရေအတွက်အရ ခြားနားမှုရှိကြသည်။ ယင်းအချက်နှင့်ပတ်သက်ပြီး မာ့ကစ်က “သုံးရည်တန်ဖိုး အတွက်ဆိုလျှင် ကုန်စည်အတွင်း ပါဝင်နေသော အလုပ်သည် အရည်အချင်း အရသာလျှင် အဓိပ္ပါယ်ရှိပေသည်။ တန်ဖိုးအဘို့ဆိုလျှင် ကုန်စည်အတွင်း ပါဝင်နေသော အလုပ်သည် အရေအတွက်အရသာလျှင် အဓိပ္ပါယ်ရှိပေသည်။ သို့သော် ၎င်းအလုပ်သည် လူသားအလုပ် သက်သက် အဖြစ်သို့ ဦးစွာ ပြောင်းလဲပစ်ရပေမည်” ဟု ပြောခဲ့ပေသည်။ ဤသို့ဆိုလျှင် ကုန်စည်၏တန်ဖိုးပမာဏကို မည်သည့်အရာက သတ်မှတ်ပေးသနည်း။ ကုန်စည်အတွင်း ပါဝင်နေသော အလုပ်၏ပမာဏက သတ်မှတ်ပေးပေသည်။ တဖန် အလုပ်၏ ပမာဏကို အလုပ်ချိန်ဖြင့် (တနာရီ၊ တရက်၊ တပါတ်စသဖြင့်) တိုင်းတာရေတွက် နိုင်ပေသည်။ ဤနေရာ၌ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းတွင် ကုန်စည်ထုတ်လုပ်သူ အမြောက်အမြားက ကုန်စည်တမျိုးထဲ ထုတ်လုပ်နေကြပြီး ထုတ်လုပ်သော အချက်အလက် မတူကြ၊ ကျွမ်းကျင်မှုလည်း မတူကြ၊ ထို့ပြင် ကုန်စည်တခုကို ထုတ်လုပ်၍ စိုက်ထုတ်သော အလုပ်ချိန်လည်း မတူကြပါက ယင်းသို့သောအခြေအနေမျိုး၌ ကုန်စည်၏ တန်ဖိုးပမာဏကို မည်သို့သတ်မှတ်မည်နည်း ဆိုသည်ကို မေးစရာရှိပေသည်။ တန်ဖိုးပမာဏကို အလုပ်ချိန်အရ သတ်မှတ်ကြောင်း ကျနော်တို့သိပြီးဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ဖြစ်ခဲ့လျှင် အကယ်၍ တယောက်သောသူ၏ ထုတ်လုပ်ရေး အချက်အလက်က ညံ့ဖျင်းပြီး၊ အလုပ်ကလည်း မကျွမ်းကျင်၊ အလုပ်ချိန်၌ ပျင်းရိနေပြီး စိုက်ထုတ်ရသော အလုပ်ချိန် ကလည်း များပြားနေမည် ဆိုပါက ၎င်း၏ ကုန်စည်တန်ဖိုးသည် ပို၍ ကြီးမနေဘူးလား ဟု မေးစရာများ ပေါ်လာပေသည်။ အမှန်စင်စစ် ကုန်စည်၏ တန်ဖိုးပမာဏကို တဦးချင်း ထုတ်လုပ်သူက ၎င်းကုန်စည်ကို ထုတ်လုပ်

ရာတွင် ကုန်ခန်းသွားသော အလုပ်ချိန်က သတ်မှတ်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ၎င်းကုန်စည်ကို ထုတ်လုပ်သော လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ လိုအပ်သော အလုပ်ချိန်ကသာ သတ်မှတ်ပေသည်။

လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ လိုအပ်သော အလုပ်ချိန် ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။ မာ့ကစ်က “လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ လိုအပ်သော အလုပ်ချိန် ဆိုသည်မှာ မည်သည့် သုံးရည် တန်ဖိုးကိုမဆို၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ လက်ရှိစံထားသော ထုတ်လုပ်ရေး အချက်အလက်၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ဖျမ်းမျှ အလုပ်ကျွမ်းကျင်မှု ရေချိန်နှင့်အလုပ်ပြင်းထန်မှု ရေချိန်အောက်တွင် ထုတ်လုပ်ရာ၌ လိုအပ်သော အလုပ်ချိန်ကို ဆိုလိုသည်” ဟု ပြောခဲ့ဘူးပေသည်။ လက်ရှိ လူ့အဖွဲ့အစည်းက စံထားသော ထုတ်လုပ်ရေး အချက်အလက် ဆိုသည်မှာ အဓိကအားဖြင့် ယင်းအချိန်ကာလ၌ သက်ဆိုင်ရာ ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍအတွင်းရှိ အများစုထွက်ကုန်ကို ထုတ်လုပ်သော အတတ်ပညာနှင့် စက်ကရိယာ တပ်ဆင်မှုရေချိန်ကိုဆိုလိုသည်။ ဥပမာ ချည်မျှင်နှင့် အထည်ယက်လုပ်ငန်း၌ အချို့သော ထုတ်လုပ်သူ များက စက်ကရိယာဖြင့် ထုတ်လုပ်ကြသည်။ အချို့သောထုတ်လုပ်သူ များက လက်မှုအတတ်ပညာဖြင့်ထုတ်လုပ် ကြသည်။ ဓမ္မတာပင် ပိတ်တအုပ်ကို ယက်လုပ်ပါက ၎င်းတို့ကုန်ကျသောအလုပ်ချိန်သည် မတူနိုင်ပေ။ အကယ်၍ အများစုက စက်ကရိယာဖြင့် ယက်လုပ်သည် ဆိုပါကစက်ကရိယာဖြင့် ထုတ်လုပ်ခြင်းသည် ချည်မျှင်နှင့် အထည်ယက်လုပ်ငန်းတွင် လူ့အဖွဲ့အစည်းက စံထားသော ထုတ်လုပ်ရေး အချက်အလက် ပင်ဖြစ်သည်။ တဖန် လူ့အဖွဲ့အစည်းက စံထားသော ထုတ်လုပ်ရေးအချက်အလက်တွင် တူညီသော်လည်း အလုပ်၏ ကျွမ်းကျင်မှု နှင့် အလုပ်ပြင်းထန်မှု မတူညီပါက ပိတ်တအုပ်ကို ယက်လုပ်သော အချိန်သည်လည်း တူနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ယင်းအခြေအနေ၌ တန်ဖိုး၏ ပမာဏကို လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ဖျမ်းမျှ အလုပ်ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အလုပ်ပြင်းထန်မှုက အဆုံးအဖြတ်ပေးလေသည်။ ဥပမာ လူ့အဖွဲ့အစည်းက စံထားသော တူညီသော ထုတ်လုပ်ရေးအချက်အလက်အောက်တွင် တူညီသော အရွယ်အစား ရှိသည့် ပိတ်တအုပ်ကို ယက်လုပ်ရာ၌ အချို့က ၈ နာရီ၊ အချို့က ၁၀ နာရီ၊ အချို့က ၁၂ နာရီ အချိန်ကုန်သည် ဆိုကြပါစို့။ အကယ်၍ ၁၀ နာရီ အချိန်ကုန်သော သူ၏ အလုပ် ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အလုပ်ပြင်းထန်မှုသည် ယင်းပိတ်အုပ်ကို ယက်လုပ်သော

လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ပျမ်းမျှ အလုပ်ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အလုပ် ပြင်းထန်မှု ဖြစ်ခဲ့သော် ကုန်ခမ်း သွားသော ၁၀ နာရီ သည် လူ့အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ လိုအပ်သော အလုပ်ချိန် ပင်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ၈ နာရီ အချိန်ကုန်သော သူ သည် ၁၀ နာရီ အချိန်ကုန်သူက ဖန်တီးလိုက်သော တန်ဖိုးကို အချိန် ၈ နာရီဖြင့် ဖန်တီးနိုင်ပေသည်။ ၁၂ နာရီ အချိန်ကုန်သူမှာမူ ၁၀ နာရီအချိန် ကုန်သူက ဖန်တီး သောတန်ဖိုးကို ၁၂ နာရီကြာအောင် အလုပ်လုပ်မှ သာလျှင် ဖန်တီးနိုင်ပေသည်။

ရိုးရိုးအလုပ်နှင့်ရှုတ်ထွေးသောအလုပ်

ကုန်စည်ထုတ်လုပ်သော အလုပ်တွင် ရိုးရိုးအလုပ် ရှိသကဲ့သို့ ရှုတ်ထွေးသော အလုပ်လည်းရှိသည်။ ရိုးရိုး အ လုပ်ဆိုသည်မှာ လုပ်အားကို သာမန်စိုက်ထုတ် ရခြင်း ကိုဆိုလိုသည်။ ယင်းကဲ့သို့သော လုပ်အားမျိုးကို အတူး လှေကျင်ရန် မလိုဘဲ သာမန်လူဦးရေဖြင့် ဖြစ်ပေသည်။ ရှုတ် ထွေးသော အလုပ် ဆိုသည်မှာ ပိုမို များပြားသောကျွမ်း ကျင်မှုနည်းနာနှင့် အတတ်ပညာကို အသုံးပြုရသော အ လုပ်ကို ဆိုလိုသည်။ ယင်းကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အတတ်ပညာ ကိုရရှိ၍ အတွက်ကြီးစား မှုရှိရန်နှင့် အချိန်ကို အနည်း နှင့်အများ စိုက်ထုတ်ရန် လိုအပ် ပေလိမ့်မည်။ ထို့ ကြောင့် တူညီသောအချိန်၌ ရိုးရိုးအလုပ်က ဖန်တီးသော တန်ဖိုး ပမာဏနှင့် ရှုတ်ထွေးသော အလုပ်ကဖန်တီး သော တန်ဖိုးပမာဏချင်းမှာ မတူနိုင်ပေ။ တနာရီအ တွင်း ရှုတ်ထွေးသော အလုပ်က ထုတ်လုပ်လိုက်သော ဗစ္စည်း၏ တန်ဖိုးက တနာရီအတွင်း ရိုးရိုးအလုပ် က ထုတ်လုပ်လိုက်သော ပစ္စည်း၏ တန်ဖိုးထက် ပိုကြီး ပေ သည်။ ဥပမာ နာရီထုတ်လုပ်သော အလုပ်သည်ထင်းခွေ သောအလုပ်ထက် ခက်ခဲသည်။ ထို့ကြောင့် နာရီထုတ် လုပ်သူက တနာရီအတွင်း ဖန်တီးလို က်သောတန်ဖိုးသည် ထင်းခွေသူကတနာရီအတွင်း ဖန်တီးသော တန်ဖိုးထက် ကြီးသည်။ ကုန်စည်ဖလှယ်ဒေသ ဖြစ်စဉ်တွင် ရှုတ်ထွေး ခက်ခဲသော အလုပ်ကို ရိုးရိုးအလုပ်အဖြစ် ပြောင်းယူ စွက်ချက် နိုင်ပေသည်။ ရှုတ်ထွေးခက်ခဲသောအလုပ်၏ ထွက်ကုန် အနည်းအပါးကို ရိုးရိုးအလုပ်၏ ထွက်ကုန်အ များအပြားနှင့် ဖလှယ်နိုင်သည်။

ရှုတ်ထွေး ခက်ခဲသော အလုပ်ကို ရိုးရိုးအလုပ်အ ဖြစ် ပြောင်းယူ စွက်ချက်ပြီး ဖလှယ်သော ဖြစ်စဉ်သည် မိမိအလိုအလျောက် ဖြစ်ပေါ်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ရိုးရိုး အလုပ်နှင့် ရှုတ်ထွေး ခက်ခဲသော အလုပ်တို့၏ အထွက်

ပစ္စည်းများ မည်သည့် အရေအတွက် အရ ဖလှယ်မှ သာလျှင် ညီမျှ နိုင်ကြောင်းကို ကုန်စည် ထုတ်လုပ်သူ များက တိုက်ရိုက် တွက်ချက်၍ မရနိုင်ပေ။ သို့သော် အကြိမ်ပေါင်း ထောင်နှင့်ချီပြီး ကုန်စည်များ ဖလှယ် ပြီးသည့်နောက်တွင် ၎င်းတို့၏ ဖလှယ်ရေး အချိုးအစား မှာ သဘာဝအရ အလိုအလျောက် ဖြစ်တည်လာပေ သည်။

အလုပ်အထွက်နှုန်းနှင့်တန်ဖိုးပမာဏတို့၏ဆက်ဆံမှု

ကုန်စည်တန်ဖိုး၏ ပမာဏကို ယင်းကုန်စည်ကို ထုတ်လုပ်သော လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ လိုအပ်သော အလုပ်ချိန်က ဆုံးဖြတ်သည်။ ကုန်စည်ကို ထုတ်လုပ် သော လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ လိုအပ်သော အလုပ်ချိန် မပြောင်းလဲပါက ကုန်စည်တန်ဖိုး၏ ပမာဏသည်လည်း မပြောင်းလဲပေ။ ကုန်စည်ကို ထုတ်လုပ်သော လူ့အဖွဲ့ အစည်းဆိုင်ရာ လိုအပ်သော အလုပ်ချိန် ပြောင်းလဲပါ က ကုန်စည်တန်ဖိုး၏ ပမာဏသည်လည်း ပြောင်းလဲ ပေလိမ့်မည်။ တဖန် ကုန်စည်ကို ထုတ်လုပ်သော လူ့ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ လိုအပ်သော အလုပ်ချိန်သည် အ လုပ်အထွက်နှုန်း ပြောင်းလဲမှုအရ ပြောင်းလဲပေသည်။ အလုပ်အထွက်နှုန်း ဆိုသည်မှာ တူညီသော အချိန်၌ အမျိုးအစားခြင်း တူညီသောအလုပ်က ထုတ်လုပ်လိုက် သော သုံးရည်တန်ဖိုး၏ ပမာဏကို ဆိုလိုသည်။ ၎င်း ပမာဏကို အကြောင်းအချက် အမျိုးမျိုးက သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းသည်။ ယင်းအကြောင်း အချက်များမှာ လုပ် သားတို့၏ ပျမ်းမျှ ကျွမ်းကျင်မှု ရေချိန်၊ ထုတ်လုပ်ရေး ဖြစ်စဉ်အတွင်းရှိ စည်းရုံးမှုသဏ္ဍာန်၊ ဝိဇ္ဇာပညာနှင့် အ တတ်ပညာ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှု ရေချိန်၊ ထုတ်လုပ်ရေး ကရိယာ အနည်းအများနှင့် စက်ကရိယာ တတ်ဆင်မှု ရေချိန်၊ ကုန်ကြမ်း ပစ္စည်း များ၏ အရည်အချင်း၊ သဘာဝ အချက်အလက် အစရှိသည်တို့ဖြစ်သည်။ ကုန် ချော ထုတ်လုပ်သော စက်မှုလုပ်ငန်းတွင် အလုပ်အ ထွက်နှုန်းအပေါ် သဘာဝ အချက်အလက်၏ ဂယက်ရိုက် မှုက သေးငယ်သည်။ လယ်ယာနှင့် သတ္တုတူးဖော်ရေး လုပ်ငန်းများတွင် အလုပ် အထွက်နှုန်းအပေါ် သဘာဝ အချက်အလက် ဂယက်ရိုက်မှုက ပို၍ ကြီးမားသည်။ အလုပ်အထွက်နှုန်း မြင့်မားပါက တူညီသောအချိန် အ တွင်း ထုတ်လုပ်လိုက်သော သုံးရည်တန်ဖိုးလည်း ပို၍ များပြားသည်။ သို့သော် အလုပ်အထွက်နှုန်း မည်မျှ ပြောင်းလဲသော်လည်း တူညီသောအချိန်၌ ဖန်တီးလိုက်

သော စုစုပေါင်းတန်ဖိုး၏ ပမာဏမှာ မည်သို့မျှ မပြောင်းလဲပေ။ ထို့ကြောင့် အလုပ်အထွက်နှုန်း မြင့်မားပါက ထုတ်လုပ်လိုက်သော ကုန်ပစ္စည်း တယူနစ်အတွင်း ပါဝင်နေသော အလုပ်၏ ပမာဏက ပို၍နည်းလာသောကြောင့် ထုတ်လုပ်လိုက်သော တခုချင်းကုန်ပစ္စည်း၏တန်ဖိုးသည် ပို၍နည်းသွားသည်။ ၎င်းနှင့်ပြောင်းပြန်ပင် အလုပ်အထွက်နှုန်း မမြင့်မားပါက ထုတ်လုပ်လိုက်သော ကုန်ပစ္စည်း တယူနစ်အတွင်း ပါဝင်သောအလုပ်၏ ပမာဏ များလာသောကြောင့် ၎င်းတန်ဖိုးပမာဏ ပို၍ကြီးလာသည်။ ဥပမာ၊ ဘိနပ်တစ်ခုကို ထုတ်လုပ်ရာတွင် အချိန် ၁၀ နာရီကုန်သည်ဟုဆိုပါစို့။ ဤသို့သော အခြေအနေတွင် ဘိနပ်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးသည် ၁၀ နာရီ အလုပ်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ၁၀ နာရီအလုပ် လုပ်ခြင်းဖြင့် ဘိနပ်နှစ်ခုကို ထုတ်လုပ် နိုင်သည်ဟုဆိုပါက သုံးရည်တန်ဖိုးသည်တ ဆတိုးလာပေသည်။

သို့သော် တခုလုံး၏ တန်ဖိုးသည် ၁၀ နာရီ အလုပ်ဖြစ် မြဲဖြစ်နေ သောကြောင့် ဘိနပ်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးသည် နည်းသွားပြီး ၎င်းတန်ဖိုးသည် ၁၀ နာရီအလုပ် မဟုတ်တော့ဘဲ ၅ နာရီအလုပ်သာ ဖြစ်လေတော့သည်။ ကုန်စည်၏ တန်ဖိုးပမာဏသည် ကုန်စည်ကို ထုတ်လုပ်ရာတွင် စိုက်ထုတ် ကုန်ခမ်းသွားသော အလုပ်၏ ပမာဏနှင့်တိုက်ရိုက်အချိုးသို့မဟုတ် အချိုးအစားမှန်ဖြစ်သည်။ အလုပ်အထွက်နှုန်းနှင့်ဆိုသော် အချိုးအစား ပြောင်းပြန်ဖြစ်လေသည်။ ယင်းအချက်က သုံးရည်တန်ဖိုးနှင့် တန်ဖိုး၊ အခိုင်အမာ အလုပ်နှင့် အကောင်အထည် မှသော အလုပ်အကြားရှိ ပဋိပက္ခကို ရောင်ပြန်ဟပ်ပြနေပေသည်။

(နောက်တပါတ် ပြည်သူ့အာဏာ တွင် ကျန်အပိုင်းများ ဆက်လက် ဖော်ပြသွားပါမည်)

စာမူတောင်းခံခြင်း

ရဲဘော်များ ခင်ဗျား

ပြည်သူ့အာဏာဂျာနယ်အမှတ်(၃)ကို ၁၃၀၀ ပြည့်နှစ်အရေးတော်ပုံ အနှစ်(၅၀)မြောက်အထိမ်းအမှတ်အား ဂုဏ်ပြုသည့် အနေဖြင့် ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ထုတ်ဝေရန်ရည်ရွယ်ထားပါသည်။ ထို့ကြောင့်ရဲဘော်တို့ထံမှ စာမူများကို အောက်တိုဘာလ (၃၁) ရက်နေ့ နောက်ဆုံးထားပြီး ပေးပို့ကြရန် တောင်းခံအပ်ပါသည်။

ပြည်သူ့အာဏာဂျာနယ်တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြမည့် စာမူနှင့်ပတ်သက်သော မူဝါဒကို ပြည်သူ့အာဏာဂျာနယ်အမှတ် (၁) စာတည်းအဖွဲ့၏ အမှာတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စာတည်းအဖွဲ့
ပြည်သူ့အာဏာဂျာနယ်

မပုဂ္ဂိုလ်တို့ကျောင်း (၁၉၈၆ ခုနှစ်)

အဘိဓမ္မာပို့ချချက်

(ဟောပြောချက် ၁ ကိုပြည်သူ့အာဏာဂျာနယ်အမှတ် ၁ ၁၉၈၇ တွင်ဖော်ပြပြီးဖြစ်သည်)

မာ့ကစ်လီနှင့်ဝါဒအမြင်ဆိုင်ရာမူတွေ့ရဲ့ လက်တွေ့အဓိပ္ပါယ်

ရဲဘော်တို့—

(ပ) ဟောပြောချက်မှာ မာ့ကစ်လီဒီအနုပညာလောက ဆိုင်ရာမူတွေ့ကို သုံးသပ်တင်ပြ ခဲ့ပြီးဖြစ်တယ်။

မာ့ကစ်လီဒီအဘိဓမ္မာ ဘာသာရပ်ရဲ့ သဘောတရားမူတွေ့ကို သဘောတရားသက်သက် မျှသာလေ့လာ မယ်ဆိုရင်၊ အဘိဓမ္မာအမြင် ဆိုင်ရာမှာ အသက်ဝင်လှုပ်ရှားတာတွေ့ရလိမ့်မယ်မဟုတ်ပါ။ ဒါကြောင့် အဘိဓမ္မာ အမြင်ကို လက်တွေ့အခိုင်အမာ တွေ့နဲ့ ပေါင်းစပ် မှသာ ရုပ်ဝတ္ထုအင်အား အဖြစ်ပေါ်ထွက် လာမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါမှရဲဘော်တို့ရဲ့ လေ့လာရေး ရည်ရွယ်ချက်အောင်မြင်ထမြောက်လာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ယနေ့ရုပ်ဝါဒ အမြင်ဆိုင်ရာ မူတွေ့ကိုလူ့အဖွဲ့အစည်းဘဝလူ့အဖွဲ့အစည်း သမိုင်းလေ့လာရာမှာ တိုးချဲ့ လိုက်တာဟာ အင်မတန် အရေးပါတဲ့ ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း ဘဝအချင်းအရာ တွေဟာ အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်နေတယ်။ အပြန်အလှန် မှီခိုနေတယ်။ ဒါဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှုဆိုင်ရာ တရားများဖြစ် တယ်။

ရုပ်ဝါဒအမြင်ကို လူ့အဖွဲ့အစည်း သမိုင်းလေ့လာ ရာမှာတိုးချဲ့ လိုက်တာကြောင့်၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း သမိုင်း လေ့လာရေးဟာ ဝိဇ္ဇာပညာတရပ် ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား ပါဘီရဲ့ လက်တွေ့လုပ်ငန်း တွေဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှုတရား များ အပေါ်မှာ အခြေစိုက်ထားရမယ်။ ဒီတရားတွေ့ကို လေ့လာပြီးလမ်း ညွှန်အဖြစ် အသုံးချရမယ်။

သဘောတရား နဲ့ လက်တွေ့ပေါင်းစပ် ရမယ်။ ဒါ ဟာသိပ်ပြီး အရေးကြီးတဲ့ ကိစ္စရပ်ကြီးဘဲ။

အဘိဓမ္မာဆိုင်ရာရဲ့ အခြေခံပြဿနာဖြစ်တဲ့ ရုပ် နဲ့ စိတ် ရဲ့ဆက်ဆံမှုအမြင်ကို လူ့အဖွဲ့အစည်း ဘဝမှာဆက် စပ်မယ်ဆိုရင် လူ့ရေးဘဝပထမဖြစ်ပြီး၊ (ရုပ်ဘာ) လူ့ရေးအသိဟာ ဒုတိယအရာ ဖြစ်တယ်။ (စိတ်)

လူ့အဖွဲ့အစည်း လူ့ဘဝက လူ့အဖွဲ့အစည်း လူ့ ရေးအသိကိုပြဋ္ဌာန်းတယ်။ လူ့ရေးအသိက လူ့ရေး ဘဝကို အပြန်အလှန် ဩဇာ သက်ရောက်တယ်။ လူ့ရေးဘဝဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ရုပ်ပိုင်း ဆိုင်ရာ ဘဝ ဖြစ်တယ်။ လူ့ရေးအသိဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့စိတ်ပိုင်း ဆိုင်ရာဖြစ်တယ်။ လူ့ရေးဘဝဟာ လူ့တွေ့ရဲ့စိတ်ဆန္ဒနဲ့ အ မှီခိုကင်းစွာတည်ရှိနေတဲ့ ပကတိဘဝ တကယ့်ဖြစ် ရပ် ဖြစ်တယ်။ လူ့ရေးအသိဟာ လူ့ရေးဘဝရဲ့ ရောင် ပြန် ဟပ်ချက်ဖြစ်တက်။

လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အယူအဆတွေ၊ သဘော တရားတွေဟာ အဲဒီအချိန်ရှိ လူ့အဖွဲ့အစည်း မှာရှိတဲ့ လူ့ အဖွဲ့အစည်း ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဘဝ အချက်အလက် များက ဆုံးဖြတ်ပုံငှာန်း တာဖြစ်တယ်။ ဥပမာကျေးကျွန်ခေတ်၊ ပဒေသရာဇ်ခေတ်၊ အရင်းရှင်ခေတ် တို့မှာလဲ ဒီအတိုင်းဘဲ ဖြစ်တယ်။

ကျနော်တို့ဟာ ပေါ်လစီအရ အမှားမဖြစ်ရအောင် ကျနော်တို့ရဲ့လုပ်ငန်းတွေကို လူ့အဖွဲ့အစည်း ရုပ်ပိုင်းဘဝ ဆိုင်ရာ အခိုင်အမာ အချက်အလက်တွေပေါ်မှာ အခြေ ပြုရလိမ့်မယ်။ ဆိုလိုတာက လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ တကယ့် လက်တွေ့ဘဝနဲ့ ဘယ်တော့မှ မကင်းကွာရဘူး။ မိမိစိတ် ဆန္ဒအပေါ်မှာ အခြေမတည်ရဘူး။

စိတ်ဆန္ဒအရ ပြောရရင် မနက်ဖြန် တော်လှန်ရေး အောင်ချင်တာဘဲ။ အဲဒီလိုစိတ်ဆန္ဒရှိရုံနဲ့ မရဘူး။ ဒါ အပေါ်မူမတည်ရဘူး။ တကယ့်အခြေအနေ ဖြစ်တဲ့စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ လူ့ရေး စသည်တို့ အပေါ်မှာ လမ်းစဉ်ပေါ် လ စိတွေ့ကို ချမှတ်မှသာ လုပ်ငန်းအောင်မြင် လိမ့်မယ်။

လူ့အဖွဲ့အစည်းရုပ်ပိုင်းဘဝ အချက်အလက် တွေ ပေါ်အခြေစိုက်ရလိမ့်မယ် လို့ဆိုတာကြောင့် လူ့အဖွဲ့အ စည်းမှာရှိတဲ့ အယူအဆ၊ သဘောတရား၊ နိုင်ငံရေး အ ဆောက်အဦ များနဲ့သမိုင်းမှာ ၎င်းတို့ပါဝင်တဲ့အခန်း ကို မငြင်းပယ်ရုံသာမက ၎င်းတို့ရဲ့အရေးပါတဲ့ အခန်းကိုလဲ အ သိအမှတ်ပြုတယ်။ အလေးထားတယ်။ လူ့အဖွဲ့အ စည်း မှာရှိတဲ့ အယူအဆ သဘောတရား တွေမှာဆိုရင်လဲအမျိုး

မျိုးရိပ်လိမ့်မယ်။ အယူအဆဟောင်း၊ သဘောတရားဟောင်း တွေဟာ ကျေပြန့်မဲ့အင်အားစု တွေကို အလုပ်အကျွေးပြုတယ်။ အယူအဆသစ်၊ ရှေ့တန်းရောက်တဲ့ သဘောတရားသစ် တွေဟာ တိုးတက်တဲ့တကယ့် အင်အားစုတွေကို အလုပ်အကျွေးပြု နေတယ်။ ဒီလို အယူအဆသစ်၊ သဘောတရားသစ်တွေကို လူထုက ချုပ်ကိုင်လာနိုင်တာနဲ့တပြိုင်နက် အင်မတန်စွမ်းပကားကြီးမားတဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုအင်အားကြီး အဖြစ်ပြောင်းလဲလာတယ်။ လူထုဟာ တိုးတက်တဲ့ လက်တွေ့နဲ့ကိုက်ညီတဲ့ သဘောတရားသစ်တွေကို ချုပ်ကိုင်လာနိုင်ပါက ဖောက်ပြန်တဲ့ အင်အားစုတွေကို ဖြိုဖျက်ပစ်ဖို့ အခွင့်သာလာတယ်။ ဒါဟာ ထက်မြက်တဲ့ လက်နက်ကို ရသတားနဲ့တူပါတယ်။

လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာအရာဝတ္ထုဟောင်းတွေကြေပြိုနွမ်းပျက်စီးခြင်းနဲ့အရာဝတ္ထုသစ်တွေပေါ်ပေါက်လာပုံ

လူမှုရေးဘဝဟာ အဆက်မပြတ် လှုပ်ရှားနေပြီး ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားနေပါတယ်။ မပြောင်းလဲဘဲ နေတာရယ်လို့ မရှိပါ။ ဒါဟာ တနေရာမှာ ရပ်နားနေခြင်းမဟုတ်၊ ထာဝစဉ်လှုပ်ရှားနေတယ်။ ဒါဟာ အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်ခြင်းရဲ့ ထာဝရဖြစ်စဉ်ထဲမှာ တည်ရှိနေခြင်းကြောင့် အရာဝတ္ထုသစ်နဲ့ အရာဝတ္ထုဟောင်း၊ ပေါ်ပေါက် တိုးပွားနေတဲ့အရာနဲ့ ကြေပြိုနွမ်းပျက်ငြိမ်းနေတဲ့အရာ၊ တော်လှန်တဲ့အရာနဲ့ တန်ပြန် တော်လှန်ရေးအရာတို့ဟာ ထာဝစဉ် တည်ရှိနေတာဖြစ်တယ်။

အရာအားလုံးဟာ လှုပ်ရှားပြောင်းလဲ နေတယ်ဆိုရင် ကျနော်တို့ မှီခိုအားထားရမဲ့ လူတန်းစားဟာ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားနေပြီး ရှေ့သို့တိုးတက်နေတဲ့ အင်အားဖြစ်သည့် ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား ဘဲဖြစ်တယ်။ (အနာဂါတ်ရဲ့ ခေါင်းဆောင် အင်အားသစ်ဟာ ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစား ဘဲဖြစ်တယ်။)

အထက်ပါ အယူအဆက ပြည်သူများကို နက်နဲတဲ့ အကောင်းမြင်ပါဒ်၊ ဆိုလိုတာက အရင်းရှင်ဝါဒကို မုချ တိုက်ဖျက်ဖြိုခွဲ ပာနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ ယုံကြည်ချက်ကို ရစေပါတယ်။

တတိယ ပြဿနာ၊ သမိုင်းရုပ်ဝါဒ

ပထမ ပြဿနာက မာ့ကစ်ဝါဒ အဘိဓမ္မာရဲ့ နည်းနာဖြစ်ပြီး ဒုတိယ ပြဿနာက မာ့ကစ်ဝါဒ အဘိဓမ္မာရဲ့ အမြင်ဖြစ်တယ်။

တတိယ ပြဿနာကတော့ သမိုင်းရုပ်ဝါဒဖြစ်တယ်။

အနုပဋိလောမ ရုပ်ဝါဒမူတွေကို လူ့အဖွဲ့အစည်းသို့ တိုးချဲ့လှိုက်ပြီး သမိုင်းရုပ်ဝါဒအမြင် ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ သမိုင်းရုပ်ဝါဒ အမြင်အရ လူမှုရေးဘဝဟာ လူမှုရေးအသိကိုပြဋ္ဌာန်းတယ်။ တနည်းအားဖြင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဘဝအကြောင်း အချက်တွေက လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ စိတ်ပိုင်းဘဝဆိုင်ရာ အကြောင်း အချက်တွေကို ပြဋ္ဌာန်းတယ်။ ဒါကိုအထက်ပိုင်း မှာလဲပြောပြခဲ့ပြီ။

လူ့အဖွဲ့အစည်းရုပ်ပိုင်းဘဝဆိုင်ရာအချက်အလက် တွေဟာဘာတွေလဲ

လူ့အဖွဲ့အစည်း ကိုဝိုင်းရံနေတဲ့သဘာဝပထဝီ ပတ်ဝန်းကျင်တို့ဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ရုပ်ပိုင်းဘဝ အခြေအနေများအနက် မပါမပြီးတဲ့ အချက် အလက် ဖြစ်တယ်။ ၎င်းသည်ခမ္မတာအတိုင်းဘဲ လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှုအပေါ် ဩဇာအရှိန် သက်ရောက်မှုရှိတယ်။ ပထဝီပတ်ဝန်းကျင်သည် လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ မျက်နှာအသွင်အပြင်၊ လူတို့ရဲ့လူမှုလက္ခဏာ စနစ်တခုမှ တခုသို့ကူးပြောင်းခြင်းကိုပြဋ္ဌာန်းတဲ့ အဓိကအင်အားစုလား။ သမိုင်းရုပ်ဝါဒအမြင်အရ အဓိကအင်အားစု မဟုတ်ပါ။

ပထဝီပတ်ဝန်းကျင်ဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှုကို မြန်ဆန်စေတဲ့ သို့မဟုတ် နှေးကွေးစေတဲ့ ဩဇာအရှိန် သက်ရောက်ပေးမဲ့ အဓိက အကြောင်းအရာ၊ ပြဋ္ဌာန်းတဲ့ အကြောင်းတရားတော့ မဟုတ်ဘူး။ အကြောင်းကလူ့အဖွဲ့အစည်း ပြောင်းလဲမှုက ပထဝီ ပတ်ဝန်းကျင်ပြောင်းလဲမှုထက် ပိုမိုလျှင်မြန်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ဖြစ်တယ်။ အနှစ်သုံးထောင်အတွင်းဥရောပမှာ စနစ်သုံးမျိုးပြောင်းလဲ ကျော်လွန်ခဲ့ပေမဲ့ ဒီကာလ အတောအတွင်း ပထဝီအခြေအနေ ကတော့ မပြောင်းလဲ သလောက်ဘဲ။

အရေးကြီးတဲ့ ပထဝီပြောင်းလဲမှု မှန်သမျှဟာ နှစ်သန်းပေါင်းများစွာ လိုအပ်တယ်။ အရေးကြီးတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းပြောင်းလဲမှု ဆိုတာကတော့ နှစ်ပေါင်းတထောင်နှစ်ထောင် အတွင်းမှာဘဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။ သောင်းပေါင်းများစွာသော နှစ်အတွင်းမှာ လုံးဝ မပြောင်းလဲဘဲ နေသလောက်ရှိတဲ့ အရာဟာ နှစ်ရာပေါင်းအနည်းငယ် အတွင်းမှာဘဲ အခြေအမြစ်ကနေပြီး ပြောင်းလဲတတ်တဲ့ အရာ ရဲ့ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားရေး အဓိက အကြောင်း တရားတော့ မဟုတ်နိုင်ဘူး။

လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ရုပ်ပိုင်းဘဝ အခြေအနေများမှာ လူဦးရေဟာ အရေးကြီးတဲ့ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း ဖြစ်တယ်။ အနည်းဆုံးရှိအပ်တဲ့ လူဦးရေ မရှိပါက လူ့အဖွဲ့အစည်း၏

ရုပ်ပိုင်းဘဝလည်း မရှိနိုင်ဘူး။ လူ့အဖွဲ့အစည်း စနစ် ရဲ့ လက္ခဏာကို ပြဋ္ဌာန်းရာမှာ လူဦးရေတိုးပွားခြင်း၊ လူဦးရေ များပြားခြင်းဟာ အဓိက အင်အားစုလား။ သမိုင်းရုပ် ဝါဒက အဓိကအင်အားစု မဟုတ်လို့မြင်တယ်။

လူဦးရေ တိုးပွားခြင်းဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ် တိုးပွားရေးကို ဓမ္မတာအတိုင်း မြန်ဆန်စေ၊ သို့မဟုတ်၊ နှေး ကွေးစေတဲ့ ဩဇာသက်ရောက်ပေမဲ့ အဓိကအင်အားစု ပြဋ္ဌာန်းတဲ့ အကြောင်းအချက်တော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ စနစ် တ ခုနေရာမှာ စနစ်တခုက အစားထိုးခြင်း၊ စနစ်တခုနဲ့ တ ခုအစဉ်အတိုင်း ဆက်ခံရာမှာ အခြားစနစ်တခုက ဘာ ကြောင့် မဆက်ခံသလဲ ဆိုတဲ့မေးခွန်းများကိုလူဦးရေတိုး ပွားခြင်းက အဖြေမပေးနိုင်ပါ။ အမေရိကန်ပြည်ထက် တ ရုပ်ပြည်က လူဦးထူထပ် ပေါများမှုမှာ ၄ ဆကြီးမားပါ တယ်။

ဘယ်လ်ဂျီယံပြည် လူဦးရေထူထပ်ခြင်းမှာ အမေရိ ကန်ထက် ၁၉ ဆ ဆိုဗီယက်ယူနီယံထက် ၂၆ ဆဖြစ်တယ်။ (ရဲဘော်ဘတာ လင်ခေတ်စာရင်းအရ ဖြစ်တယ်) လူဦးရေ ထူထပ်ခြင်းဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးပွား ရေးမှာ အဓိကအင်အားစု၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း စနစ်ရဲ့လက္ခဏာ(ဝါ) လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ မျက်နှာသင်ပြင်ကို ပြဋ္ဌာန်းတဲ့ အင်အား စုဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဖြစ်လဲမဖြစ်ဘူး။

(က)လူ့အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပေါ်တိုးပွား ရေးမှာ အဓိ ကအင်အားစုက လူ့သတ္တဝါ တည်နေမှုနဲ့ ၎င်းတို့အသက် ရှင်ရေးအတွက် အသုံးအဆောင်များရယူနည်း၊ အသက် ရှင်ရေးနဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားရေးအတွက်မရှိ မဖြစ်တဲ့ စားစရာ၊ ဝတ်စရာ ထုတ်လုပ်ရေး ကရိယာများ စတာတို့ဖြစ်တယ်။ ရုပ်ပိုင်းတန်ဖိုး (အသုံးအဆောင်) များထုတ်လုပ် နည်းဖြစ်တယ်။

လူတို့ဟာအသက်ရှင်နေနိုင်ဖို့ စားစရာ၊ ဝတ်စရာ တို့ရှိရမယ်။ ရုပ်ပိုင်းအသုံးအဆောင် များကိုရရှိနိုင်ဖို့ လူ တို့ဟာ ဒါတွေကို ထုတ်လုပ်ကြရမယ်။ ဒါတွေကိုထုတ်လုပ် ဘို့ဆိုရင် ဒါတွေကိုထုတ်လုပ်တဲ့ ထုတ်လုပ်ရေး ကရိယာ များရှိရမယ်။ လူတို့ကရိယာများကို ထုတ်လုပ်နိုင်ရမယ် ၊ သုံးစွဲနိုင်ရမယ်။

ရုပ်ပိုင်းအသုံးအဆောင် များကို ထုတ်လုပ်တဲ့ထုတ် လုပ်ရေးကရိယာများ၊ ထုတ်လုပ်ရေး ကရိယာများ ကို ကိုင်စွဲပြီး ရုပ်ပိုင်းအသုံးအဆောင် များကိုထုတ်လုပ်သွား မဲ့လူများ ဒါ့အပြင် ဒီလူတွေရဲ့ ထုတ်လုပ်ရေး အတွေ့အ ကြုံနဲ့ အလုပ်ကျွမ်းကျင်မှု၊ဒီအစိတ် အပိုင်းအားလုံး ဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ထုတ်လုပ်ရေး အင်အားစုများ ဖြစ်လာ

တယ်။ ဒါပေမဲ့ ထုတ်လုပ်ရေး အင်အားစုများဟာ ထုတ် လုပ်ရေး (ထုတ်လုပ်နည်း) ရဲ့ မျက်နှာတဖက် သာ ဖြစ် တယ်။ ထုတ်လုပ်နည်း(ထုတ်လုပ်ရေး) ရဲ့ အခြားမျက် နှာတဖက်ဟာတော့ ထုတ်လုပ်ရေးဖြစ်စဉ်မှာ လူတိုင်း နဲ့ တိုင်း ဆက်ဆံရေး (ထုတ်လုပ်ရေး ဆက်ဆံမှုများ) ဘဲဖြစ်တယ်။

လူ့အဖွဲ့အစည်း ရုပ်ပိုင်း အသုံးအဆောင် များကို ထုတ်လုပ်တဲ့အတွက် သဘာဝကို အသုံးချရာမှာ တ ယောက်နဲ့ တယောက် သီးခြား ကင်းကွာပြီး (သီးခြား သောလူ့ပုဂ္ဂိုလ်များတသီးပုဂ္ဂိုလ်များအနေနဲ့) ပြုလုပ်ကြ တာမဟုတ်ဘဲ အတူတကွအစုလိုက်၊ အဖွဲ့အစည်းလိုက် ပြုလုပ်ကြရတယ်။ ဒါကြောင့် ထုတ်လုပ်ရေးဟာ ဘယ် အခါကာလနဲ့ ဘယ်အခြေအနေအောက်မှာမဆို လူ့အဖွဲ့ အစည်းထုတ်လုပ်ရေး ဖြစ်တယ်။ ဘယ်ထုတ်လုပ်ရေးဆက် ဆံမှုဆို (သွေးစုတ်ချယ်လှယ်ရေး ကင်းဘဲလူ့အဖွဲ့အ စည်းဝင်အချင်းချင်း ကူညီရေးနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင် ရွက် ရေးဆက်ဆံမှု) (လွှမ်းမိုးအုပ်စိုးပြီး လက်အောက် ခံ ထားသည့် ဆက်ဆံရေး) (ထုတ်လုပ်ရေး ဆက်ဆံမှု အ သွင်တရပ်မှအခြား အသွင်တရပ် စသည့် ဆက်ဆံရေး များ) အခါကာလတိုင်း၊ စနစ်တခုတိုင်းမှာ၊ လူ့အဖွဲ့အ စည်းရဲ့ ထုတ်လုပ်ရေးအင်အားစုလိုက် ထုတ်လုပ်ရေးမှာ အဓိကကျတဲ့ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် ပါဝင်တယ်။

ထုတ်လုပ်ရေး (ထုတ်လုပ်နည်း) မှာ လူ့အဖွဲ့အ စည်းရဲ့ ထုတ်လုပ်ရေးအင်အားစုနဲ့ လူတို့ရဲ့ထုတ်လုပ်ရေး ဆက်ဆံမှုနှစ်ရပ်စလုံး ပါဝင်ကြတယ်။ ဒီနည်းနဲ့ ထုတ် လုပ်ရေး(ထုတ်လုပ်နည်း)ဟာ ရုပ်ပိုင်းအသုံးအဆောင် များ ထုတ်လုပ်ရေး ဖြစ်စဉ်မှာ ထုတ်လုပ်ရေး အင် အားစုများနဲ့ ထုတ်လုပ်ရေး ဆက်ဆံမှုတို့ရဲ့ တစည်းတ လုံးတည်း ပေါင်းစပ်ရာ ဖြစ်လာတော့တယ်။

(ခ) ထုတ်လုပ်ရေးရဲ့ ပထမ လက္ခဏာ ကတော့ ဘယ်တော့မှ တနေရာထဲမှာ ကြာရှည်စွာမနေဘဲ၊ အစဉ် သဖြင့် ပြောင်းလဲ ဖြစ်ပေါ်နေခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဒါ့အပြင် ထုတ်လုပ်နည်းမှာ ပြောင်းလဲမှုများဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်း စနစ်တခုလုံး လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ စိတ်ကူးများ (နမ့်ပိုင်းဘ ဝ)၊ လူတို့ရဲ့ နိုင်ငံရေးအမြင်များနဲ့ နိုင်ငံရေးအဆောက် အဦများမှာပါ မလွဲမရှောင်သာဘဲ ပြောင်းလဲလာစေ တယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းနဲ့ နိုင်ငံရေးအစီအစဉ်တရပ်လုံးကို လဲ ပြန်လည်တည်ဆောက်ဖို့ ဖြစ်လာစေတယ်။ ဖြစ်ပေါ် တိုးပွားမှုရဲ့ မတူတဲ့အဆင့်များမှာ လူတို့ဟာ မတူတဲ့ထုတ် လုပ်နည်းများကို အသုံးပြုကြတယ်။ မတူတဲ့အသက်မွေး

နေထိုင်ပုံတို့နှင့် နေကြတယ်။ စနစ်(ခေတ်) တမျိုးမှာ ထုတ်လုပ်နည်း တမျိုးဖြစ်ခဲ့တယ်။ လူ့ဘဝအသက်မွေး နေထိုင်ပုံတို့ကိုလိုက်ပြီး လူတို့ရှင်တွေးခေါ်ပုံ ဖြစ်လာခဲ့ တယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှု သမိုင်းဆိုတာ စနစ်များထဲမှာ တချို့တခု စဉ်ဆက် ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ ထုတ်လုပ်ရေးနည်းရဲ့ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှု သမိုင်းဘဲဖြစ် တယ်။ ထုတ်လုပ်ရေး အင်အားစုများနဲ့ လူတို့ရှင်ထုတ် လုပ်ဆက်ဆံမှုများ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားရေး သမိုင်းဘဲဖြစ် တယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားရေး သမိုင်းဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ တည်မြဲရေးအတွက် လိုအပ်တဲ့ ရုပ် ပိုင်း အသုံးအဆောင်များကို ထုတ်လုပ်တဲ့ ထုတ်လုပ် ရေးဖြစ်စဉ်မှာ အဓိက အင်အားစုဖြစ်တဲ့ ထုတ်လုပ်သူ များ၊ လုပ်သားလူသူများ၊ ပြည်သူများရဲ့ သမိုင်းဘဲ ဖြစ်တယ်။ ရှင်ဘုရင်များ၊ နန်းတွင်း အကြောင်းအရာ များ၊ စစ်ပွဲများ၊ စစ်နိုင်သူ၊ ဖိစီးနှိပ်ကွပ်သူများရဲ့ အ ကြောင်းအရာ များကိုသာ ဖော်ပြရင် တကဲ့သို့မိုင်းဝင်၊ လူ့ဝိဇ္ဇာပညာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

သမိုင်းရေးဝိဇ္ဇာပညာရဲ့ အဓိက တာဝန်ကတော့ ထုတ်လုပ်ရေး တရားများ၊ ထုတ်လုပ်ရေး အင်အားစု များနဲ့ ထုတ်လုပ်ရေး ဆက်ဆံမှုတို့ရဲ့ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားရေး တရားများ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ် တိုးပွားမှုတရား များကို လေ့လာသေချာ ထုတ်ဖော် ဖြစ်တယ်။

ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစား ပါတီတရပ်ဟာ တကဲ့စစ် မှန်တဲ့ မဟာမိတ်နိုင်ငံဝါဒ ပါတီတရပ် ဖြစ်လိုရင် ထုတ် လုပ်ရေး ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှု တရားများရဲ့ အသိပညာ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း စီးပွားရေး ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှု တရား များရဲ့ အသိပညာတို့ကို အခြားသော အကြောင်း အရာတို့ထက် သိရှိ နားလည်အောင် လေ့လာထားရ မယ်။ ပေါ်လစီမှာ မမှားယွင်းလိုရင် မိမိတို့လုပ်ငန်း စဉ်ရေးဆွဲရာ နဲ့ မိမိတို့ပတ်ဝန်းကျင် ဆောင်ရွက်မှုများကို လုပ်ကိုင်ရာ မှာ ဒီတရားတွေက နေမှဦးစွာအစပြုရမယ်။

လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ရာမှာ၊ ပေါ်လစီများချမှတ် ရာမှာ လုပ်ငန်းစဉ်သမားစဉ်များ ချမှတ်ရာမှာ လူ့အဖွဲ့ အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားမှု တရားတွေက အစချီရမယ်။ ဒါနဲ့ပတ်သက်လို့ အိန်ဂယ်လ် က လူ့အဖွဲ့အစည်းပြောင်း လဲမှုအားလုံးရဲ့ နိုင်ငံရေး တော်လှန်ရေးတွေရဲ့ နောက်

ဆုံး အကြောင်းရင်းတွေကို လူတွေရဲ့ ဦးဇောက်ထဲမှာ မရှာပါနဲ့၊ ထာဝရအမှန်တရားနဲ့ တရားမျှတမှုအပေါ် သိမြင် နားလည်မှုထဲမှာ မရှာပါနဲ့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း ထုတ်လုပ်နည်းနဲ့ အထွက်ပစ္စည်း ဖလှယ်နည်းထဲမှာ ရှာပါ။ ခေတ်တိုင်းခေတ်တိုင်းရဲ့ အဘိဓမ္မာထဲမှာ မရှာ ပါနဲ့၊ ခေတ်တိုင်းခေတ်တိုင်းရဲ့ ဘောဂဗေဒထဲမှာ ရှာ ပါလို့ပြောခဲ့တယ်။ ဒါ့ကြောင့် လမ်းစဉ်တခု ပေါ်လစီ တခု ချတော့မယ်ဆိုရင် ဒီတိုင်းပြည်ရဲ့ စီးပွားရေး ဘဝ ကို ခွဲခြမ်းစိပ်ဖြာရမယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဗမာပြည်ကွန် မြူနစ်ပါတီက လမ်းစဉ်ချမှတ်ရာမှာ ပထမဆုံး ဗမာပြည် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို လေ့လာတယ်။ ဗမာပြည်လူ့အဖွဲ့ အစည်းဟာ ဘယ်လိုလူ့အဖွဲ့အစည်းလဲ။ ၎င်းရဲ့စီးပွား ရေးဆက်ဆံမှု၊ ထုတ်လုပ်ရေးဆက်ဆံမှု ဘယ်လိုရှိသလဲ။ အဲဒါကို ကြည့်တဲ့အခါ ကိုလိုနီတပိုင်း ပဒေသရာဇ် တပိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်တယ်လို့ တွေ့ရတယ်။ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့သမား လက်အောက်မှာ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ သမားဘဦးထဲက လက်ဝါးကြီးအုပ် သွေးစုတ်ခဲ့တဲ့ ကိုလိုနီတိုင်းပြည် ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဖဆပလထဲမှ အမျိုး သားအရင်းရှင် လက်ျာဂိုဏ်းကို အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ သမားက အာဏာပေးပြီးတဲ့နောက် နိုင်ငံရေးအရ လွတ်လပ်ပေမဲ့ စီးပွားရေးအရ မလွတ်လပ်တဲ့ နယ်ချဲ့ပေါင်းစုံ အပေါ်မှာ မှီခိုလာရတဲ့ ကိုလိုနီတပိုင်း ပဒေသရာဇ်တပိုင်း နိုင်ငံ ဖြစ်လာတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ကျနော်တို့ ဆင်နွှဲရမဲ့ တော် လှန်ရေးဟာ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်တဲ့၊ ပဒေသရာဇ်ဆန့်ကျင် တဲ့၊ ဗျူရိုကရက်အရင်းရှင် ဆန့်ကျင်တဲ့ ပြည်သူ့ဒီမို ကရေစီ တော်လှန်ရေး ဖြစ်တယ်။

ဒီလိုသုံးသပ်မှုဟာ သမိုင်းရုပ်ဝါဒ အမြင်နဲ့ကိုက် ညီတဲ့အတွက် မှန်ကန်တဲ့ သုံးသပ်ချက် ဖြစ်ပါတယ်။

မမာပြည်လူမျိုးပေါင်းစုံ မြည်သူတို့၏ တော်လှန်ရေးတိုက်ပွဲများ

(၁)

သဘာဝ၏ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲခြင်းနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုသည် တရားအရ၊ ဥပဒေသအရ တူညီမှုရှိသော်လည်း လက္ခဏာနှင့် အဓိပ္ပါယ်အရ မတူညီပေ။ သဘာဝ၏ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲမှုများသည် သဘာဝ အလိုအလျောက်သဘောအရဖြစ်ပေါ် ပြောင်းလဲခြင်း ဖြစ်၍ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲမှုသည် အသိဉာဏ်ရှိသည့် လူ့သတ္တဝါတို့၏ အတွင်းပိုင်း ပဋိပက္ခများ စုစည်းပြီး တစုတရာသော အချက်အလက်များ စုစည်းရင်း မှည့်လာပြီးမှ အရည်အချင်း သဘောအရ ခုံပုံပြောင်းလဲကြခြင်းဖြစ်သည်။

မည်သည့်ဟောင်းနွမ်း၊ အိုမင်းဆုတ်ယုတ်နေပြီ ဖြစ်သော အုပ်စိုးသူ လူတန်းစားကမ္ဘာ့ လူမှုရေးစနစ်သစ် မွေးဖွားပေးသည့် တော်လှန်ရေးများကို မတားဆီး နိုင်ခဲ့ပေ။ ၎င်းနှင့်ဆန့်ကျင်စွာပင် လူမှုရေးစနစ် ဟောင်းအတွင်း၌ သန္ဓေရင့်မှည့် နေပြီဖြစ်သော အင်အားစု သစ်များသည် လူမှုရေးစနစ်ဟောင်းကို အကြမ်းဖက် တော်လှန်ဖျက်ဆီးပစ်ပြီး လူမှုရေး စနစ်သစ်ကို မွေးဖွားသန့်စင်လိုက်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဤသည်လူတန်းစား လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ သမိုင်းလက္ခဏာ တခုပင်ဖြစ်သည်။

သို့သော် အခြားသော သမိုင်းကျ လူ့တော်လှန်ရေးများနှင့် မာ့ကစ်ဝါဒ လက်နက် တပ်ဆင်ထားသည့် ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစားက ခေါင်းဆောင်သည့် တော်လှန်ရေးများသည် သဏ္ဍာန်အရအရာ၊ အနှစ်သာရအရပါခြားနားသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျေးကျွန်စနစ် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း၊ မြေရှင်ပဒေရာဇ်စနစ် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း၊ အရင်းရှင်စနစ် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းတို့သည် ကြိုတင်သိမြင်ခြင်းမရှိဘဲ၊ သမိုင်း၏ အလိုအလျောက် လက္ခဏာဆောင်သည့် တရားအရ ဖြစ်ပေါ်ဖွဲ့စည်း ပြောင်းလဲလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းပြောင်းလဲမှုများသည် လူမှုစနစ်ဒဏ်ခံများထက် ပိုမိုသစ်လွင်တိုးတက်သည့် သဘောရှိသော်လည်း ဖိနှိပ်သွေးစုပ်သည့် လူမှုရေးစနစ်တခုတွင် အခြားဖိနှိပ်သွေးစုပ်သည့် လူမှုရေး

စနစ်သစ်တခုက အစားထိုးလိုက်ခြင်းများသာ ဖြစ်သည်။

မာ့ကစ်ဝါဒ လက်နက်တပ်ဆင်ထားသည့် ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစားက ခေါင်းဆောင်သည့် တော်လှန်ရေးများသည် ဖိနှိပ်သွေးစုပ်မှုရှိသည့် လူမှုရေးစနစ်ဟောင်း တခု၏နေရာထွင် အခြားလက္ခဏာ ပြောင်းထားသည့် ဖိနှိပ်သွေးစုပ်သည့် လူမှုရေးစနစ်သစ် တခုဖြင့် အစားထိုးခြင်းမဟုတ်။ ကမ္ဘာလောကကြီး တခုလုံးနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု နိယာမတရားများကို ရှာဖွေတွေ့ရှိနားလည်ပြီး အသိရှိစွာ၊ စီမံကိန်းရှိစွာ လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။ လူလူချင်းသွေးစုပ်မှု ကင်းသည့် “လူတိုင်း စွမ်းအားရှိသလောက် လုပ်ပြီး၊ မိမိလုပ်သလောက် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသည့်ဆိုရှယ်လစ်စနစ်” ကို တည်ဆောက်ပြီး၊ ၎င်းမှတစ်ဆင့် “လူတိုင်းစွမ်းအားရှိသလောက်လုပ်ပြီး၊ လိုအပ်သလောက် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသည့် ကွန်မြူနစ်စနစ်” ကိုတည်ဆောက်ရန် ဖြစ်သည်။

မာ့ကစ်ဝါဒ လက်နက်တပ်ဆင်ထားသည့် ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား ခေါင်းဆောင်သည့် တော်လှန်ရေးများသည် မိမိအုပ်စိုးမှုထာဝစဉ်တည်ရှိရေး အတွက်မဟုတ်။ လူတန်းစားအုပ်စိုးမှု၏ အမှတ်အသားများနှင့် ကနိယာများသာ ဖြစ်သည့် မိမိ၏နိုင်ငံရေးပါတီ အပါအဝင် နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ အစိုးရနှင့် နိုင်ငံတော်များအားလုံး ဖျက်သိမ်းရေးအတွက်ဖြစ်သည်။

(၂)

ဆိုရှယ်လစ်စနစ်မတိုင်မီ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော အခြားသောသွေးစုပ်သည့် လူမှုရေးစနစ်များနှင့် အရင်းရှင်စနစ်၏ ခြားနားချက်မှာ အခြားသောသွေးစုပ်သည့် လူမှုရေးစနစ်များသည် တစုတရာသော အပြန်အပွန် ဂယက်ရိုက်မှုများ ရှိခဲ့ကြသော်လည်း နယ်ပယ်ကန့်သတ်ချက်များ အသီးသီးဖြင့် ပြန့်ကျဲစွာ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်ခဲ့သည်။ အရင်းရှင်စနစ်မှာမူ တကမ္ဘာလုံး လက္ခဏာ ဆောင်၍ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက် လာခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ ထုတ်လုပ်ရေး၌ အရင်းအနှီး၏ စု

စည်းမျှ၊ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု အရှိန်အဟုန် မြန်ဆန်ခြင်း နှင့် ကြီးမားကျယ်ပြန့်ခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သည်။ အရင်း အနှီး၏ လွတ်လပ်စွာ ပြိုင်ဆိုင်မှုသည် ကျဉ်းမြောင်း သည့် ပဒေသရာဇ် ပိုင်ဆိုင်မှုများနှင့် အလုပ်ရုံပိုင်ဆိုင် မှုကလေးများကို ဝါးမျိုးပစ်ကာ - နယ်ပယ်ဒေသနှင့် အ မျိုးသားကန့်သတ်ချက်များကို ကျော်လွန်ပြီး တကမ္ဘာ လုံးလက္ခဏာ ဆောင်သည့် စက်မှုစီးပွား ရေး လုပ်ငန်း အဖြစ် ပြောင်းလဲပစ်လိုက်တော့သည်။ တဖက်တွင် ပဒေသရာဇ်အုပ်စိုးမှု နေရာတွင် ခန့်ရှင်အုပ်စိုးမှုဖြင့် အ စားထိုးပြီး အမျိုးသားအစိုးရများကို ခန့်ရှင်လူတန်း စား ၏အကျိုးစီးပွားနှင့် ကိုက်ညီအောင်အတင်း ပြောင်းလဲ ပစ်လိုက်သည်။ အရင်းရှင်များစုပေါင်း ဖွဲ့စည်းထားသည့် လက်ဝါးကြီးအုပ် အဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြင့်ကမ္ဘာ့ ဈေးကွက်ကို လက်ဝါးကြီးအုပ် အပိုင်စီးထား လိုက်ကြ သည်။ ဤသို့အားဖြင့် လက်ဝါးကြီးအုပ် ခန့်ရှင်များ၏ အုပ်စိုးမှုအာဏာနှင့် ကမ္ဘာ့စီးပွား ရေးတွင် ဘဏ္ဍာအရင်း အနန္တတန်ခိုးရှင်များ၏ လက်ဝါးကြီးအုပ်မှုကို တဆက် တစပ်တည်း ပေါင်းစည်းခဲ့သည်။ ဤသည် နယ်ချဲ့စနစ် ပင်ဖြစ်တော့သည်။

ဗမာပြည်သည် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့တို့ မသိမ်းပိုက်မီ ကာလတွင် လွတ်လပ်သည့် ပဒေသရာဇ် ဘုရင်စနစ် တိုင်းပြည်တခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့တို့သည် ၁၈၂၄ မှ ၁၈၈၅ ခုနှစ်အထိ စစ်ပွဲ ၃ ကြိမ်ဖြင့် ကျူး ကျော်သိမ်းပိုက် လိုက်ခြင်းကြောင့် ဗမာပြည်သည် ကိုလိုနီ တိုင်းပြည်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိ သွားခဲ့သည်။

နယ်ချဲ့စနစ်သည် တကမ္ဘာလုံး လက္ခဏာ ဆောင် လာသည့်အတွက် ဗမာပြည် လူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်သူ များ၏ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် လွတ်မြောက်ရေး အရေးတော်ပုံများသည် နိုင်ငံတကာ ပစ္စည်းမဲ့တော် လှန်ရေး နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှု တိုက်ပွဲများ နှင့် တဆက်တစပ်တည်း ဖြစ်သွားတော့သည်။ ဗမာ ပြည် တော်လှန်ရေးသည် နိုင်ငံတကာ အလုပ်သမား လှုပ်ရှားမှုများ၊ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး တိုက်ပွဲများ၏ ဂွင်း ဆက်တခု ဖြစ်လာပေတော့သည်။

(၃)

ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ မပေါ်ပေါက်မီ ကိုလိုနီ ခေတ်တွင်ဗမာပြည်၌ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုများ၊ တော်လှန်ရေးများကို ပဒေသရာဇ် လူတန်းစားနှင့် သူ့ကျွန် မခံလိုသည့်သူများ ခေါင်းဆောင်သော ခုခံ

ဆန့်ကျင်မှု အရင်းရှင်လူတန်းစား ခေါင်းဆောင်သည့် တော်လှန်လှုပ်ရှားမှု၊ ခန့်ရှင်ပေါက်စ ပညာတတ်လူ တန်းစားခေါင်းဆောင်သည့် တော်လှန်လှုပ်ရှားမှုလယ်သ မားတော်လှန် လှုပ်ရှားမှုများနှင့် အလုပ်သမားများ၏ တော်လှန် လှုပ်ရှားမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရ ပေသည်။

၁။ ပဒေသရာဇ်လူတန်းစားနှင့် အချို့သူ့ကျွန်မခံ လိုသည့်သူများ ခေါင်းဆောင်သော ခုခံဆန့် ကျင်မှုများ

၁၈၂၄ ခုနှစ် ပထမ အင်္ဂလိပ် မြန်မာ စစ်ပွဲ စတင် ချိန်မှစ၍ ဗမာဘုရင် တပ်မတော်နှင့် ဗမာပြည် လူမျိုး ပေါင်းစုံ ပြည်သူတို့သည် နယ်ချဲ့ကျူးကျော်မှုကို အနိုင် မခံအရှုံးမပေးဘဲ ဇွဲလုံ့လရှိစွာ ခုခံဆန့်ကျင် ခဲ့ကြသည်။ ၁၈၈၉ ခုနှစ်၌ ဗမာပြည်တပြည်လုံး ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့ လက်အောက်သို့ ကျရောက်ပြီး နောက်တွင်လည်း ဗမာ ပြည်အနှံ့အပြားမှ လူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်သူတို့သည် မိ တို့နယ်ပယ် အသီးသီးတို့တွင် တိုင်းတပါးမှ ကျူးကျော် လာသည့်ရန်သူကို ဒေသဆိုင်ရာ ပဒေသရာဇ်များ၊ စော်ဘွားများ၊ ဒူးဝါးများ အချို့ရိုးရိုးမျိုးချစ်များ၏ ခေါင်းဆောင်မှုဖြင့် အသက်စွန့်ကာ ရွတ်ရွတ်ချွန်ချွန် ခုခံဆန့်ကျင် ခဲ့ကြသည်။

သို့သော် လက်နက်ညံ့ဖျင်းခြင်း၊ စနစ်တကျ ဖွဲ့ စည်းထားသည့် စစ်တပ်မရှိခြင်း၊ အချင်းချင်းစည်းလုံး ညီညွတ်မှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ခေတ်မီလက်နက်များနှင့် စနစ်တကျ တည်ဆောက်ထားသည့် နယ်ချဲ့စစ်တပ်နှင့် မယှဉ်နိုင်ဘဲ ရှုံးနိမ့်ခဲ့ရသည်။

နယ်ချဲ့ ဗြိတိသျှတို့သည် ဗမာပြည် ပဒေသရာဇ် ဘုရင်စနစ်ကို ဖျက်သိမ်းပစ်ပြီး ပဒေသရာဇ် လူတန်းစား ခေါင်းဆောင်သည့် နယ်ချဲ့ခုခံ ဆန့်ကျင်မှုများကို နှိမ် နင်းခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ပဒေသရာဇ်ဘုရင် အုပ်စိုး မှုနေရာတွင် ဒေသဆိုင်ရာ ပဒေသရာဇ် မြေရှင်စနစ်ကို ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းမွေးမြူပြီး သူ့အုပ်ချုပ်ရေး ဒေါက် တိုင်များအဖြစ် ဆက်လက် အသုံးပြုခဲ့သည်။

၂။ အရင်းရှင်လူတန်းစား ခေါင်းဆောင်သည့်နိုင် ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများ

ဗမာပြည်သည် ပဒေသရာဇ် မြေရှင်စနစ်မှ ကိုယ် ပိုင် အဓိအခိုက်စွာဖြင့် အရင်းရှင်စနစ်သို့ ကူးပြောင်း ခွင့်မရရှိခဲ့ပေ။ နယ်ချဲ့က ကျူးကျော် သိမ်းပိုက်ခြင်း ကြောင့် ကိုလိုနီတိုင်းပြည် ဘဝဖြင့် နယ်ချဲ့ အရင်းရှင်

စနစ်၏ ထမ်းပိုးအောက်သို့ ကျရောက်ခဲ့သည်။ မြေတိသျှ နယ်ချဲ့တို့သည် ဗမာပြည်ကို အုပ်ချုပ် သွေးစုပ်ရန် အတွက် ပဒေသရာဇ် မြေရှင်စနစ်ကို ဆက်လက်ထိန်း သိမ်းအသုံးပြုပြီး အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် ယဉ်ကျေး မှုနယ်ပယ်များတွင် ၎င်း၏စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မှုကို အကျိုးပြု သည့် ၎င်း၏အကျိုးစီးပွားကို နာခံသည့် လက်ဝေခံ အရင်းရှင် လူတန်းစားကို ၎င်းတို့၏ ကိုယ်တိုင်အဖြစ် အသုံးပြုခဲ့သည့်အပြင် အမျိုးသား အရင်းရှင်နှင့် ယင်း လူတန်းစားကို ကိုယ်စားပြုသည့် အရင်းရှင်နိုင်ငံရေး အစိတ်အပိုင်း တချို့ကို ဖန်တီး မွေးထုတ်ခဲ့သည်။ ယင်း အရင်းရှင် လူတန်းစားသည် နယ်ချဲ့နှင့်စေ့စပ်ကာ ဗမာ ပြည်လွတ်လပ်ရေးကို တောင်းဆိုရယူရန် စိတ်ကူးယဉ် ကြိုးစားခဲ့ကြသည်။ သူတို့စိတ်ကူးယဉ် မျှော်မှန်းသည့် လွတ်လပ်ရေးမှာ ဗမာပြည်ကို လွတ်လပ်သည့် အရင်း ရှင်နိုင်ငံ ထူထောင်ရန်ဖြစ်သည်။ နယ်ချဲ့စနစ် ခေတ်သို့ ရောက်ရှိနေပြီ ဖြစ်သော အရင်းရှင်စနစ် ခေတ်တွင် လွတ်လပ်သည့် အရင်းရှင် နိုင်ငံသစ်တခု ပေါ်ပေါက် လာရန်မှာ မဖြစ်နိုင် ကြောင်းကိုမူ မသိခဲ့ကြပေ။

၁၉၀၆ ခုနှစ်တွင် ဗုဒ္ဓကလျာဏယုဝအသင်း ပေါ်ပေါက် လာခြင်း၊ ၁၉၂၀ ခုနှစ်တွင် ဗမာပြည်ဝံသာနုအဖွဲ့ ပေါ် ပေါက်လာခြင်းတို့သည် ဗမာပြည်နေရှင် လူတန်းစားနှင့် ပညာတတ် လူတန်းစားက ဤစိတ်ကူးယဉ် အိပ်မက် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ခေါင်းဆောင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ဤအဖွဲ့အစည်းများ၏ လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်မှုများသည် ဗမာပြည် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး နှင့် အမျိုးသားရေး စိတ်ဓါတ်ကို ပျိုးထောင် လေ့ကျင့် ပေ ရာတွင် တစ်စုံတရာ ကြီးမားသည့် အကျိုးပြုမှုများရှိ ခဲ့ပါသည်။ ဗမာပြည်အရင်းရှင် လူတန်းစားများထဲတွင် ဗမာပြည်သူများကို ချစ်မြတ်နိုးသည့် တစ်စုံတရာသော နှစ်နာခံ စွန့်လွှတ်မှုရှိသည့် မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်တချို့ ပါရှိခဲ့ ပါသည်။ သို့သော် ယင်းလူတန်းစားကိုယ်တိုင်၏ အင် အားချိနဲ့မူ၊ တွေဝေယိမ်းယိုင်မှု၊ တကယ် ပြည်သူများ နှင့် နက်ရှိုင်းသည့် အမြစ်တွယ်မှု မရှိခြင်း တို့ကြောင့်၊ ၎င်းတို့၏ စိတ်ကူးယဉ်ကြိုးစားမှုမှာ မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။

နောက်ဆုံးတွင် သူတို့ထံမှအများစုသည် သဘာဝအ တိုင်း နယ်ချဲ့နောက်လိုက် ဖြစ်မြဲဖြစ်ခြင်းဖြင့် အဆုံး သတ်သွားခဲ့ကြသည်။

၃။ နေရှင်ပေါက်စ ပညာတတ်လူတန်းစား ခေါင်း ဆောင်သည့်နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုများ

၁၉၂၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် တက္ကသိုလ်ဥပဒေနှင့် ပညာ သင်ကြားရေး စနစ်ကို မကျေနပ်၍ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများ သပိတ် မှောက်ခဲ့ကြ သည်။ ထိုသပိတ်သည် ဗမာပြည်လုံးသို့ ပြန့်နှံ့ကာ လူထုထောက်ခံမှု ရရှိခဲ့သည်။ မနည်းလှသည့် ကျောင်း သားများ ပညာတတ်များသည် ကျောင်းဆက်မနေ တော့ဘဲ၊ အစိုးရအမှုထမ်းများ ဆက်လုပ်မနေတော့ဘဲ၊ တိုင်းပြည်အနှံ့တွင် အမျိုးသားကျောင်းများကို ထူ ထောင်ခဲ့ကြသည်။ မိမိ၏လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ ယဉ်ကျေး မှုများကို သင်ကြား အားပေးကာ မျိုးချစ်စိတ်နှင့် အမျိုးသား ဇာတိမာန်ကို ပျိုးထောင်ပေးခဲ့ကြသည်။

၁၉၃၀ ခုနှစ်တွင် သခင်အသင်း ဟုခေါ်သည့် ဒို့ဗမာ အစည်းအရုံးကို ထူထောင်လိုက်ကြသည်။ ခေတ် ပညာတတ် အများအပြား ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဒို့ဗမာ အ စည်းအရုံးထဲတွင် အလုပ်သမား လယ်သမားများကို အားကိုးလိုသည့် တိုးတက်သည့်အမြင်ရှိသူများ၊ နေရှင် ပေါက်စ အမျိုးသားနေရှင်များ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ လူ ငယ်အများစု ဖြစ်သည်။ ယခင် အရင်းရှင် နိုင်ငံရေး သမားများထက် လူထုကို မီခိုလိုသည့်အမြင် ရှိလာ ကြပြီး လူထုကို လှုံ့ဆော် စည်းရုံးနိုင်ခြင်း၊ နိုင်ငံရေး အရပ်ပိုမို တိုးတက်ခြင်းနှင့် တစ်စုံတရာ ကိုယ်ကျိုးစွန့် လွှတ်မှုများ အမှန်ပင် ရှိခဲ့ပါသည်။

ဒို့ဗမာ အစည်းအရုံး အောက်တွင် လယ်သမားအ စည်းအရုံး၊ အလုပ်သမားအစည်းအရုံး၊ ဗမာလက်ရုံးတပ်၊ ကျောင်းသား သံမဏိတပ်၊ အပျော်တမ်းရဲတပ်နှင့် သူ နာပြုတပ်များကိုလည်း ဖွဲ့စည်းပြီး ခေါင်းဆောင်လှုပ် ရှားခဲ့သည်။

ဒို့ဗမာ အစည်းအရုံး၏ နိုင်ငံရေး တင်ပြချက်များ မှာ လွတ်လပ်ရေး၊ အမျိုးသားရေး၊ တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး၊ ကိုယ့်တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးကိုချစ်ရေး ဆင်း ရဲသားအရေး၊ အလုပ်သမား လယ်သမားအရေး စသည် တို့ဖြစ်သည်။

၁၉၃၆ ခုနှစ် တွင် ပြည်လုံးကျွတ် ကျောင်းသား သပိတ်ကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၇ ခုနှစ် တွင် ရေနံမြေ အလုပ်သမား သပိတ်ကြီးနှင့် ကျောင်းသား သပိတ်ကြီး မှောက်ခဲ့ပြန်ပြီး အလုပ်သမား လယ်သမားနှင့် လူတန်း စားအသီးသီး ပါဝင်သည့် သပိတ်များ၊ ဆန္ဒပြမှုများနှင့်

ပေါင်းစပ်ကာ ၁၃၀၀ ပြည့်နှစ် အရေးတော်ပုံကြီး ဖြစ် ခဲ့သည်။

၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် နဂါးနီ စာအုပ်အသင်း ပေါ် ပေါက်လာသည်။ နဂါးနီ စာအုပ်တိုက်သည် တိုးတက် သည့်စာပေများကို ပြုစုခြင်း ဘာသာပြန်ခြင်းဖြင့် ဗမာ ပြည် ကျောင်းသားလူငယ်များ ပညာတတ်များကို တိုး တက်သည့် နိုင်ငံရေးအမြင်များ မျိုးချစ်စိတ်များ နယ် ခွဲဆန့်ကျင်ရေး စိတ်ဓါတ်များ နှိုးဆော် မျက်စိဖွင့်ပေး ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် နဂါးနီ စာအုပ်တိုက်သည် မာ့ကစ် လီနင်ဝါဒ တော်လှန်ရေး သဘောတရားကို ဗမာပြည် တွင် စတင်ဖြန့်ဖြူးရာ ဌာနတခုလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဗမာပြည် နယ်ခွဲ ဆန့်ကျင်ရေး တော်လှန်ရေးသ မိုင်းတွင် ခန့်ရှင်ပေါက်စ ပညာတတ် လူတန်းစားသည် အတော်အသင့် အရေးပါသည့် အခန်းမှ ပါဝင်ခဲ့သည်။

၄။ လယ်သမားလှုပ်ရှားမှုများ

၁၆၂၉ ၂၇ ခုနှစ်များတွင် ဆရာတော် ဦးစိစာရ နှင့် ဆရာတော် ဦးဥတ္တမ တို့သည် လယ်သမားထုအား လူ့ခွန်မဆောင်ရန်အတွက် လှည့်လည် စည်းရုံးခဲ့သည်။

၁၉၃၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ တွင် ဆရာစံ ခေါင်း ဆောင်သည့် လယ်သမားထုကြီးသည် အခွန်တော် မပေးရေး လယ်လုပ်သူလုပ်ပိုင်ရေး၊ ကိုယ့်ဘုရင် ကိုယ့် သခင် ပေါ်ပေါက်ရေး တို့ကို ကြွေးကြော်ကာ လယ် သမား သူပုန်ကြီးကို ဆင်နွှဲခဲ့ကြသည်။ သာယာဝတီ ခရိုင်မှစတင်ခဲ့ကာ ဖျာပုံ၊ ဟင်္သာတ၊ အင်းစိန်၊ ပဲခူး၊ သရက်၊ အထက်ဗမာပြည်အချို့နှင့် ရှမ်းပြည်နယ် အချို့ ဒေသအထိ ပြန့်နှံ့ခဲ့သည်။ သို့သော် ဤလယ်သမားပုန် ကန်မှုမှာ ခေတ်မှီ အလုပ်သမား လူတန်းစားပါတီ မရှိ သေးခြင်း နိုင်ငံရေး စီးပွားရေး၊ တင်ပြချက်များ မပြည့် စုံခြင်း၊ စနစ်ကျသည့်စစ်တပ် ဖွဲ့စည်းမှုမရှိခြင်း၊ ကျယ် ပြန့်သည့်လူထုကို မစည်းရုံးနိုင်ခြင်း နယ်ခွဲသမားနှင့် အင်အားမမျှခြင်း၊ အတွေ့အကြုံမရှိခြင်း တို့ကြောင့် ၁၉၃၁ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် ရှုံးနိမ့်ခဲ့ရသည်။

၁၉၃၀ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ၁၃၀၀ ပြည့်နှစ် အရေးတော်ပုံကြီးတွင် ပျဉ်းမနား၊ တောင်ငူ၊ ပဲခူး၊ ပြည်၊ သာယာဝတီ၊ အင်းစိန် စသည့်ခရိုင်များမှ လယ် သမား များသည်၊ ရေနံမြေ အလုပ်သမား များနှင့် ပေါင်းစပ်ပြီး တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြသည်။

၅။ အလုပ်သမား လူတန်းစား နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုများ။

ဗြိတိသျှနယ်ခွဲတို့သည်၊ ဗမာပြည်ကို သိမ်းပိုက်ပြီး နောက် အချိန်တိုအတွင်း အမြတ်များများ ရရှိနိုင် သည့် ရေနံလုပ်ငန်း၊ ကျွန်းသစ်လုပ်ငန်း၊ ဆန်စပါးလုပ် ငန်း၊ သတ္တုလုပ်ငန်းတချို့၊ ရိက္ခာနှင့် လူသုံးကုန်ပစ္စည်း လုပ်ငန်းများနှင့် ကိုလိုနီစီးပွားရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရား လည်ပတ်ရေးအတွက် ဖြည့်စွက်မှုဖြစ်သော သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သည့် စက်ရုံများကို ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။

ဗြိတိသျှနယ်ခွဲ အရင်းရှင်တို့သည် ဗမာပြည်ရှိ အလုပ်သမားများကို ဗြိတိန်ရှိ အလုပ်သမားများ ခံစား ရသည့် အခွင့်အရေးများကို တန်းတူထား မပေးချေ။ အချိန်ပိုခိုင်းခြင်း၊ ခွင့်ရက်မပေးခြင်း၊ လုပ်ခအလွန်နည်း ခြင်း၊ ကျန်းမာရေး လူမှုရေးနှင့် သက်သာချောင်ချိ ရေးလုပ်ငန်းများကို လစ်လျူရှု ဂရုမစိုက်ဘဲ ထားခြင်း တို့ဖြင့် အစွမ်းကုန် သွေးစုပ်လုပ်ကိုင် ခဲ့ကြသည်။

ထို့ကြောင့် ၁၉၀၇ ခုနှစ် ရေနံချောင်းစာရေးစာ ချီများသပိတ်နှင့် ၁၉၂၀ ခုနှစ် သံလျှင်ရေနံချက် အ လုပ်သမားသပိတ်များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ၁၉၂၁ ခုနှစ် တွင် ဗမာတပြည်လုံးဆိုင်ရာ အလုပ်သမား အစည်းအရုံး ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၎င်းအစည်းအရုံးမှဦးစီးပြီး ၁၉၂၆ ခုနှစ် များတွင် အလုပ်သမားသပိတ်များ ဆက်ဖြစ်ခဲ့သည်။

၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် ရေနံမြေလုံးဆိုင်ရာ ဒို့ဗမာအစည်းအ ရုံးကို ထူထောင်လိုက်သည်။ ၁၉၃၀ ခုနှစ် မေလ(၁) ရက်နေ့တွင် ဗမာပြည်တွင် ပထမ ဆုံး အလုပ်သမားနေ့ကို ရေနံချောင်းတွင် ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ တဆက်တည်းတွင် ချောက်၊ ရေနံချောင်း၊ ရေနံချပ်၊ လမ်းရွာစသည့် ရေနံမြေတို့မှ အလုပ်သမား ၂၀၀၀၀ ကျော် သပိတ် မောက်ခဲ့ကြသည်။ ရေနံမြေမှ ရန်ကုန်မြို့အထိ ခရီးရှည် ချီတက်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းရေနံမြေ အလုပ်သမားသပိတ် ကို သံလျှင် ရေနံချက်စက်ရုံ၊ ရန်ကုန် လျှပ်စစ်လုပ်ငန်း နှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အလုပ်သမားများကလည်း ထောက်ခံ လှုပ်ရှားခဲ့ကြသည်။ ၁၉၃၀ ခုနှစ် ရေနံမြေအ လုပ်သမားသပိတ်မှ စတင်ခဲ့သော လှုပ်ရှားမှုသည် တ ပြည်လုံးရှိ အလုပ်သမား၊ လယ်သမား၊ ကျောင်းသား၊ မြို့နေပြည်သူများ ရဟန်းရှင် လူအပေါင်း ပါဝင်သည့် နယ်ခွဲပဒေသရာဇ် ဆန့်ကျင်ရေး အကြံမူအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိကာ ၁၃၀၀ ပြည့်နှစ် အရေးတော်ပုံကြီးအဖြစ်

ထင်ရှားခဲ့သည်။

မြတ်သျှ နယ်ချဲ့တို့သည် အထက်ပါလှုပ်ရှားမှုများကို လက်နက် အင်အားဖြင့် အကြမ်းဖက် နှိပ်ကွပ်ခြင်း၊ ခေါင်းဆောင်များကို ဖမ်းဆီးလုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ လူမျိုးခရီး၊ ဘာသာရေး အဓိကရုဏ်းများကို ဖန်တီးခြင်းများဖြင့် လူထုအကြံမှုကို လမ်းလွှဲခြင်း၊ ခေါင်းဆောင်များကို ဝယ်ယူခြင်း စသည့်နည်းတို့ဖြင့် ဖြိုခွဲ နှိမ်နင်းခဲ့သည်။

ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ မပေါ်ပေါက်မီက ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော သမိုင်းအဆင့် အသီးသီးရှိ လူတန်းစားအသီးသီးက ခေါင်းဆောင်သည့် အထက်ပါ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး အမျိုးသား လှုပ်ရှားမှုများတွင် အပြန်အလှန် ဂယက်ရိုက်မှုများ၊ တွန်းဆော်မှုများ၊ ပေါင်းစပ်မှုများရှိခဲ့သည်။

(၄)

ဗမာပြည် နိုင်ငံရေး ဇာတ်ခုံပေါ်တွင် ခေတ်မှီအလုပ်သမားလူတန်းစား တက်လာခဲ့ခြင်းသည် ဗမာပြည် သမိုင်းနှင့် တော်လှန်ရေး၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာကို သစ်လွင်မှုသို့ ပြောင်းလဲစေလိုက်သည်။ သမိုင်းကဏ္ဍသစ်တခုကို ဖွင့်လှစ်လိုက်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ခေတ်မှီအလုပ်သမား လူတန်းစားသည် အရင်းရှင် နယ်ချဲ့ခေတ်တွင် အတိုးတက်ဆုံး၊ ရှေ့တန်းအရောက်ဆုံး၊ အစည်းလုံးနိုင်ဆုံးနှင့် ကိုယ်ကျိုးအစွန့်လွှတ်နိုင်ဆုံး လူတန်းစားဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။

ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ထူထောင်လိုက်သည်။ အလုပ်သမားလူတန်းစား တပ်ဦးဖြစ်သည့် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းသည် ဤသမိုင်းကဏ္ဍသစ်နှင့် သစ်လွင် ပြောင်းလဲမှုကို ပိုမိုပြည့်စုံ စေလိုက်သည်။ အခြားကွန်မြူနစ်ပါတီများနည်းတူ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ပေါ်ပေါက် လာခြင်းသည်လည်း အလုပ်သမားလူတန်းစား လှုပ်ရှားမှုနှင့် မာ့ဂက်စ်ဝါဒ အတွေးအခေါ်တို့၏ ပေါင်းစပ်မှုမှ ပေါ်ထွက်လာသော အသီးအပွင့်ပင်ဖြစ်သည်။

ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ထူထောင်ပြီးနောက် မကြာမီမှာပင် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် အရှေ့တိုင်းမှ ဂျပန်သည် နာဇီဂျာမဏီဘက်မှနေပြီး ကမ္ဘာစစ်ထဲ ဝင်လာခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ် ဂျပန်တို့သည် ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဗမာပြည်ကို

ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

ဗမာပြည်ရှိ အချို့သော ဓနရှင် နိုင်ငံရေး သမားများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများသည် ဖက်ဆစ်ဂျပန်နှင့်ပေါင်းပြီး မြတ်သျှ နယ်ချဲ့ကို တိုက်ထုတ်ကာ ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကပေးသည့် လွတ်လပ်ရေးကို ရယူရန်စိတ်ကူးယဉ်ခြင်း၊ လက်တွေ့လုပ်ခြင်းများ ရှိခဲ့ကြသည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်က ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို တိုက်ခိုက်လာသည့် အချိန်တွင် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ အနေနှင့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ခေါင်းဆောင်သည့် ကမ္ဘာ့ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး အင်အားစုဘက်မှ ပြတ်ပြတ်သားသား ရပ်တည်ကာ ဗမာပြည် ပြည်သူများကို လှုံ့ဆော် စည်းရုံးခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအတွက် ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် အတွင်းသို့ ဝင်ရောက် စည်းရုံးခဲ့သည်။ မြေအောက် စည်းရုံးရေး လုပ်ငန်းကို ကျယ်ပြန့်စွာလုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ် တွင် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ ခေါင်းဆောင်များ၊ အမျိုးသားအသီးသီးမှ ခေါင်းဆောင်များ ပါဝင်သည့် ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့ လွတ်မြောက်ရေး (ဖတပလ) အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ ဖတပလ သည် ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်တိုက်ဖျက်ရေးနှင့် လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဗမာပြည် လူတန်းစားပေါင်းစုံ ပါဝင်သည့် တပ်ပေါင်းစု အဖွဲ့အစည်းကြီးဖြစ်သည်။

ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် စည်းရုံးနိုင်သမျှ အင်အားများကို စည်းရုံးကာ ယာယီပင်ဖြစ်စေ မဟာမိတ် ပြုနိုင်သူကို မဟာမိတ် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ် မတ်လ တွင် ဖက်ဆစ် တော်လှန်ရေးကို စတင်ခဲ့သည်။ ဗမာပြည်ကို စစ်တိုင်း ၇ တိုင်းအဖြစ်ခွဲပြီး တိုက်ပွဲဆင်ခဲ့ရာ အချို့တိုင်းများတွင် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင် ကေဒါများက ခေါင်းဆောင်ခဲ့ကြပြီး အချို့တိုင်းများမှာ မျိုးချစ်တပ်မှူးများက ခေါင်းဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးတွင် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင်များ၊ ရဲဘော်များသည် ရှေ့ဆုံးစံပြုအခန်းမှနေပြီး ပြည်သူများကို ခေါင်းဆောင်တိုက်ပွဲဝင်ကာ အောင်ပွဲဆင်ခဲ့ကြသည်။

ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးအတွင်းတွင် ချေမှုန်းရေးဘိုက်ပွဲပေါင်း တထောင်ထက်မနဲဆင်နွှဲပြီး ရန်သူတသောင်းကျော်ကို ချေမှုန်းခဲ့သည်။ ဤတသောင်းကျော်စာရင်းတွင်ရခိုင်၊ ချင်း၊ ကချင်ပြည်နယ်များတွင် ချေမှုန်းခဲ့သည့် စာရင်းမပါသေးပေ။ ဖက်ဆစ် ဂျပန်တို့၏ အမှတ်(၅၄)တပ်မကြီးမှ အရေးကြီးသည့် အရာရှိအားလုံး

နီးပါးကို သုတ်သင်နိုင်ခဲ့သည်။ သေကြေ သွားခဲ့သည့် အရာရှိများထဲတွင် ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီး တယောက်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်နှစ်ယောက်တို့ ပါဝင်ခဲ့သည်။

၁၉၄၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန် လက်နက်ချ၍ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးဆုံးခဲ့သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီးတွင် မြတ်သျှ နယ်ချဲ့တို့သည် ဗမာပြည်ကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်ကာ စက္ကူဖြူ စီမံကိန်းဖြင့် အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။

ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ် ပါတီသည် နယ်ချဲ့ ဆန့်ကျင်ရေး၊ ပဒေသရာဇ် ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် လုံးဝလွတ်လပ်ရေးအတွက် ဗမာပြည်တပြည်လုံးတွင် ခရိုင်နှင့်မြို့နယ်အနှံ့ အပြား၌ အလုပ်သမားသမဂ္ဂများ၊ လယ်သမားသမဂ္ဂများ၊ အမျိုးသမီးသမဂ္ဂများကို စည်းရုံးဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ဖဆပလ နှင့်ကွဲပြားနောက် တပ်နီတပ်ဖွဲ့များကို စည်းရုံးဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ တချိန်တည်း အချို့ဒေသများတွင် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအတွက် ပြင်ဆင်ခြင်းအပြင် အလုပ်သမား လယ်သမား မြို့နေဆင်းရဲသား ဓနရှင် ပေါက်စ ပညာတတ်များနှင့် အမျိုးသားဓနရှင်များ စသည့် ကျယ်ပြန့်သည့် တပ်ပေါင်းစု ခိုင်မာရေးအတွက် ဦးဆောင်ကြိုးပမ်း အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့သည်။ ၎င်းပြင် အမျှော်အမြင်ရှိသည့် လူကုန်ထုံးစံများနှင့်လည်း မဟာမိတ်ဖွဲ့ခဲ့သည်။ အလုပ်သမား လူတန်းစားကို မဏ္ဍိုင်ပြုပြီး အခြားလူတန်းစားပေါင်းစုံပါဝင်သည့် အထွေထွေ သပိတ်ကြီးများကို ဦးဆောင်ဆင်နွှဲကာ နယ်ချဲ့အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားကို ရပ်တန့်သွားစေခဲ့သည်။ ဤလူထု အကြံပေးများကြောင့် မြတ်သျှနယ်ချဲ့တို့သည် ၁၉၄၆ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ တွင် ဖဆပလ အား ဘုရင်ခံအတိုင်ပင်ခံအစိုးရ ဖွဲ့ရန် ပေးအပ်ခဲ့သည်။

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အပြီးတွင် အမေရိကန်ကွန်မြူနစ် ပါတီ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဘရောက်ဒါ၏ ငြိမ်းချမ်းစွာဖြစ်ပေါ်ရေး ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေး ဝါဒသည် ဗမာပြည်ထဲသို့ ဝင်လာခဲ့သည်။ ဘရောက်ဒါဝါဒ၏ အနှစ်သာရမှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးလျှင် နယ်ချဲ့သမားအားနည်းလာမည်။ ထို့ကြောင့် လက်နက်ကိုင်ထိုက်ရန် မလိုဘဲ၊ လူထုဖိအားဖြင့် လွတ်လပ်ရေး ရနိုင်သည် ဆိုသည့်သဘောဖြစ်သည်။

ဖဆပလ မှ လက်ျာဂိုဏ်းသားများသည် နယ်ချဲ့နှင့် စေ့စပ်ရေး ပူးပေါင်းရေးဘက်သို့ဦးတည်သွားခဲ့ကြသည်။ ဤအကြံအစည်နှင့် အလားအလာများကို ဖွင့်ချသည့် အတားအဆီးပြုသည့် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ဖဆပလ

မှထုတ်ပယ်ခဲ့သည်။ ကိုယ်ကျိုးလောကနှင့် ဂိုဏ်းဂနစိတ်ပြင်းထန်သော သခင်စိုးသည် ပါတီကိုဖြိုခွဲပစ်သည့် အနေဖြင့် အလံနီပါတီကို သီးခြားခွဲ၍ ထူထောင်ခဲ့သည်။ ဗမာပြည် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ ဖက်ဆစ် တော်လှန်ရေးနှင့် လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲတို့တွင် စံပြုအခန်းမှ ပါဝင်ခဲ့ခေါင်းဆောင်မှု ပေးခဲ့သော ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် ဤသို့သော ပါတီတွင်း ခေါင်းဆောင် အချို့၏ ဖောက်ပြန်သော လုပ်ရပ်များကြောင့် တစ်စုတရာဩဇာ ကျဆင်းခဲ့ရသည်။ ၎င်းအချက်ကောင်းကို စောင့်နေသည့် နယ်ချဲ့နောက်လိုက်များ၌ အမျိုးသားဓနရှင် လူတန်းစား၏ လက်ျာဂိုဏ်းသားများသည် ၎င်းတို့၏ ဩဇာကို တိုးချဲ့နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် နယ်ချဲ့နှင့် ဖဆပလ တို့၏ တိုက်ခိုက်ခြင်းကို အလူးအလဲခံခဲ့ရသည်။ ဖဆပလ အစိုးရက ပါတီဝင်များ၊ ပါတီခေါင်းဆောင်သည့် လူထုလူတန်းစား အဖွဲ့အစည်း ခေါင်းဆောင်များကို လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ဖမ်းဆီးထောင်ချခြင်း များပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ပါတီအနေဖြင့် ဤသို့သောကြီးမားသည့် အခက်အခဲ အကြပ်အတည်းများနှင့် အန္တရာယ်များ ကြုံနေရသည့်အကြားမှပင် ပါတီဝင်များ၊ ပါတီလိုသားသည့် ရဲဘော်များသည် ဗမာပြည် အလုပ်သမား လယ်သမား မြို့နေဓနရှင်ပေါက်စနှင့် ကျောင်းသားတို့၏ တိုက်ပွဲများကို ခေါင်းဆောင်ကာ၊ လုံးဝလွတ်လပ်ရေးအတွက် ပြတ်သားစွာ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်။

သို့သော် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေးနှင့် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲများတွင် စံပြုအခန်းမှ ခေါင်းဆောင်ပါဝင်ခဲ့သော်လည်း မိမိခေါင်းဆောင်သည့်တပ်ကို ဆက်ထားရန် နားမလည်သေးခြင်း၊ မိမိပါတီက ခေါင်းဆောင်သည့် အခြေခံဒေသ တည်ဆောက်ခြင်းအပေါ် မလေးနက်ခဲ့ခြင်း၊ နယ်ချဲ့နှင့်ရန်သူ လူတန်းစား၏ အင်အားကို လျှော့တုတ်ခဲ့ခြင်း၊ အတွေ့အကြုံနုနယ်သေးခြင်း စသည့်အမှားများနှင့် အားနည်းချက်များ ရှိနေသောကြောင့် ဓနရှင်လူတန်းစားသည် တော်လှန်ရေးအောင် သီးအောင်နှံများကို အပိုင်စီးလုယူပြီး ဗမာပြည် ပြည်သူများကို သစ္စာဖောက်ကာ နယ်ချဲ့နှင့် ပူးပေါင်းသွားတော့သည်။

ဤသို့အားဖြင့် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့တွင် ဗမာပြည်ဓနရှင် လူတန်းစားသည် နယ်ချဲ့နှင့်စေ့စပ်ချိတ်ဆက်ကာ နယ်ချဲ့ပေါင်းစုံကို ဆက်ပြီးမှီခဲ့သည့်

လွတ်လပ်ရေးကို လက်ခံလိုက်ကြသည်။ ထိုအချိန်မှစပြီး ဗမာပြည်သည် နိုင်ငံရေးအရ လွတ်လပ်ပြီး စီးပွားရေး အရ နယ်ချဲ့ပေါင်းစုံကို မှီခိုသည့် ကိုလိုနီတစ်ပိုင်း ပဒေ သရာဇ်တစ်ပိုင်း တိုင်းပြည်အဖြစ် ပြောင်းလဲရောက်ရှိသွား တော့သည်။ သို့ဖြင့် စီးပွားရေးအရ နယ်ချဲ့ကိုမှီခိုခြင်း ကြောင့် နိုင်ငံရေးလွတ်လပ်မှုကိုပါ ထိပါးကာ နယ်ချဲ့ အနှောင်အဖွဲ့မှ မလွတ်ကင်းဘဲ ရှိနေခဲ့သည်။

(၅)

ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ အမှားများနှင့် အား နည်းချက်များကြောင့် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး အောင် သီးအောင်နှံကို ဓနရှင်လူတန်းစားက အပိုင်လူယူသွား သောအခါ လက်ဦးမှု မဲ့ခဲ့ရသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ တီ သည် မိမိပါတီ၏ အမှားများကို ပြုပြင်ပြီး ရဲဘော်သန်း ထွန်း ခေါင်းဆောင်သည့် ဗဟိုဥက္ကဋ္ဌတစ်ယောက်ကို ဖြည့် တင်းဖွဲ့စည်းကာ မိမိ၏သမိုင်းပေးတာဝန်ကို ဆက်လက် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ဓနရှင်လူတန်းစားက လက်ခံလိုက် သည့် နယ်ချဲ့အပေါ်မှီခိုနေရသည့် လွတ်လပ်ရေးကို ဖွင့် ချကာ၊ အလုပ်သမား၊ လယ်သမားများ၊ မြို့နေ ဆင်းရဲ သားနှင့် ကျောင်းသားများအား ပညာပေး လှုံ့ဆော် ပြီး လူထုအုံကြွမှုများကို ဖော်ထုတ်ကာ ဆက်လက် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလနှင့်မတ်လတွင် အလုပ် သမားသပိတ်များသည် ဆက်ကာ ဆက်ကာ ဖြစ်ပေါ် လာခဲ့သည်။

လယ်သမားများ၏ တိုက်ပွဲများ သည်လည်း တ ဆင့်တိုး များပြားကြီးထွား လာခဲ့သည်။ ပဲခူး၊ တောင်ငူ၊ ပျဉ်းမနား၊ လယ်ခဝ၊ နတ်မောက်၊ မြင်းခြံ၊ စစ်ကိုင်းစသည့် ဒေသများမှာလည်း လယ်သမားသူပုန် များ ရှိနေပြီဖြစ်သည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်မှာလည်း လယ်သမားတိုက်ပွဲများ ပြင်းထန်ခဲ့သည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်သည် လူနည်းစုအမျိုး သားဒေသ ဖြစ်သော်လည်း လယ်သမား လူတန်းစား တိုက်ပွဲနှင့် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး တိုက်ပွဲ မြင့်မားစွာဖြစ် ပေါ်ခဲ့သော ဒေသဖြစ်ခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကိုလည်း တက်တက်ကြွကြွ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် အစဉ်အလာရှိသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ် မတ်လလယ်လောက်တွင် ပျဉ်းမနား လယ်သမားကွန်ဂရက်ကြီးကို ကျင်းပရာတွင် လူထုပေါင်း

နှစ်သိန်းခန့်တက် ရောက်ခဲ့ပါသည်။ အချို့နိုင်ငံများမှ လယ်သမားသမဂ္ဂ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အချို့နိုင်ငံမှ လူငယ် ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

ဤလယ်သမား ကွန်ဂရက်ကြီးတွင် “အစိုးရက ပါတီနှင့်သမဂ္ဂများကို တိုက်ခိုက်လာလျှင်၊ ပြန်လည်ခံ တိုက်ခိုက်ရမည်” ဟု ကျေညာခဲ့ပါသည်။

ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင်သည့် လူ ထုအုံကြွမှုများကို ကြောက်ရွံ့တုန်သည့် ဖဆပလ အ စိုးရသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ် မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဗမာ ပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီဘင်္ဂါများ၊ လူထုလူတန်းစား ခေါင်း ဆောင်များကို တပြည်လုံးအတိုင်းအတာအရ ရက်ရက် စက်စက် သတ်ဖြတ်၊ ဖမ်းဆီး၊ သောင်ချေခြင်း များကို လုပ်ခဲ့သည်။ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီကို အလစ်ဝင်၍ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် မိမိနှင့်ပြည်သူများ ရပ်တည်ရေးအ တွက် ဖောက်ပြန်သည့်အစိုးရကို လက်နက်ကိုင်ခံ့တော် လှန်ရေးမှတစ်ပါး အခြားလမ်းမရှိသည့်အလျောက် ဗမာ ပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ သည် လက်နက်ကိုင် တန်ပြန်တော် လှန်ရေးကို လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးဖြင့် မလွဲမ ရှောင်သာ တုန်ပြန်ဆင်နွှဲ ရတော့သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ် ပြည်တွင်းစစ် စတင်ဖြစ်ချိန်တွင်အစိုးရ အနေဖြင့် သေနပ်ကိုင်တပ်ရင်း (၆)ရင်းနှင့် အခြား တပ်ရင်း(၉)ရင်းပါ ဖွဲ့ရှိပြီးဖြစ်၍ အားလုံးပေါင်း (၁၅) ရင်းရှိပါသည်။

အခြားစစ်ရဲဘပ်ရင်း အနည်းငယ်နှင့် ရဲ (ပုလိပ်) များ၊ ကာကွယ်ရေး တပ်များလည်း ရှိပါသည်။

အစိုးရသည် (၃)လ အတွင်း အပြုတ်တိုက်ရေး၊ (၆)လအတွင်း အပြုတ်တိုက်ရေး “တနင်္ဂနွေအတွင်း ငြိမ်း ချမ်းရေး” ခေါ် (၁)နှစ်အတွင်း အပြုတ်တိုက်ရေး စီမံ ကိန်းများချမှတ်ကာ သူ့ကြေးစားတပ်ကို အကုန်လုံး အကုန်မီးရှို့၊ အကုန်သတ်၊ အကုန်မုဒိမ်းကျင့် လုပ်ရပ် များ ရက်ရက်စက်စက် ကျင့်သုံးစေခဲ့သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ တွင် ပါတီဝင် (၄၇၀၀) ခန့်သာရှိပြီး၊ လယ်သမားသမဂ္ဂအဖွဲ့ ဝင် သောင်းအချို့ခန့်သာရှိပါသည်။ မိမိမှာ ထိရောက် သည့် ပြင်ဆင်မှုမရှိဘဲ၊ ရန်သူအလစ်တိုက်ခြင်းကို ခံရ ခြင်းကြောင့် ပြည်တွင်းစစ်အစဉ်မှာ အတော်ပင်အင် အားလျော့သွားခဲ့ရသည်။ ပါတီဝင်နှင့် မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ် ပေါင်း(၄၀၀၀)ကျော်ဖမ်းဆီးခြင်းခံကြရသည်။ သို့သော် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ သည် ရန်သူကို ဒူးထောက်အ

ရှုံးမပေးဘဲ မာ့ကပ်စီလီနှင့်ဝါဒ တလောကလုံးဆိုင်ရာ အမှန်တရားနှင့် ဗမာပြည် အခိုင်အမာ တော်လှန်ရေး လက်တွေ့တို့ ပေါင်းစပ်ပြီး မှန်ကန်သည့် လမ်းညွှန်ပေါ် လစီများကို ချမှတ်ကာ၊ အင်အားကြီးမားသည့် ရန်သူ ကို ခုခံတော်လှန်ရေးစစ်ပွဲဖြင့် တုန့်ပြန် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ အလုပ်သမား၊ ကျောင်းသား အမှုထမ်းနှင့် မြို့နေဆင်း ရဲသားများကို စည်းရုံးပြီး တဖက်တွင် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး၏ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်တင်းရန်အတွက် လယ်သမား သူပုန်မှအစ၊ ဓားပြအဖွဲ့အဆုံ ပညာပေး စည်းရုံးယူခဲ့သည်။ ခုခံတော်လှန် စစ်ပွဲကို ရေရှည်ပြည် သူ့စစ်ပွဲအဖြစ် ဆင်နွဲ့ခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ၁၉၄၉ ခုနှစ် ရောက်သည့်အခါတွင် ပါတီဝင်အင်အား ၃၅၀၀၀ အထိရှိ လာခဲ့ပြီး ပြည်သူ့ လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် အင် အား ၁၀၀၀၀ ကျော်အထိ တိုးတက်လာခဲ့သည်။ လယ်သ မား သမဂ္ဂဝင် တစ်သန်း(၁၀၀၀၀၀)ကျော်အထိ တိုး တက်လာခဲ့သည်။

၁၉၄၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ကျောင်းသား များနှင့် ပုလိပ်များအပါအဝင် အစိုးရအမှုထမ်းများသ ပိတ် မောက်ခဲ့ပြန်သည်။ နောက်တဆက်တည်းလိုပင် ဗ မာပြည်မီးရထား အလုပ်သမားသမဂ္ဂနှင့် ဒလသင်္ဘော ကျင်း အလုပ်သမားများလည်း သပိတ်မှောက်ကြသည့် အဘွက် အထွေထွေသပိတ်အဖြစ်သို့ ရောက်သွားခဲ့သည်။ အလုပ်သမားများသည် ဒလ သင်္ဘောကျင်းတွင် ရှိသည့် ဂါတ်တံနှင့် ကင်းစခန်းများကို တလနီးပါး သိမ်းပိုက် ထားနိုင်ခဲ့ကြသည်။ သပိတ်မှာ ပါဝင်ခဲ့ကြသည့် အ လုပ်သမား၊ ကျောင်းသားများ၊ အမှုထမ်းများ အများ အပြားတို့သည် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးထဲသို့ ပါ ဝင်လာကြသည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ် တွင် ပြည်သူ့ရဲဘော် တပ်ဖွဲ့လည်း ဗမာပြည်အစိုးရကို ပုန်ကန်ကြသည်။ ပြည်သူ့တွေ့ကို ချစ်မြတ်နိုးသည့် ဖဆပလ အစိုးရ တပ်မှတပ်မှူးတချို့ ခေါင်းဆောင်သည့် တပ်တချို့လည်း ပုန်ကန်လာကြ သည်။ ၁၉၄၈-၄၉ ခုနှစ် မရှေးမနှောင်း ကာလမှာပင် ကရင်တပ်များနှင့် ကချင်တပ်အချို့ ပုန်ကန်လာကြ သည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်ဘက်တွင် ၁၉၄၈ ခုနှစ်ကတည်းက မူဂျာဟစ် ခေါ် မူဆလင်ဘာသာဝင်များ တော်လှန်ပုန် ကန်ခဲ့ကြသည်။ အခြားမုန်၊ ကယား၊ ပအိုဝ်းစသည့် လူ နည်းစု တိုင်းရင်းသား များလည်း တော်လှန် ပုန်ကန် လာကြသည်။ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် တော် လှန်သည့် ဗမာ့တပ်တော်၊ ပြည်သူ့ရဲဘော်တို့နှင့် ညီ

ညွတ်ရေးတပ်ပေါင်းစု ဖွဲ့နိုင်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ကရင်၊ ပအိုဝ်း၊ ချင်းအမျိုးသား စသည်တို့နှင့်လည်း မဟာ မိတ်ဖွဲ့ခဲ့သည်။ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင် သည့်လက်နက်ကိုင် အင်အားသည် မရှိရာမှ ရှိရာသို့ ဖြစ် ပေါ်တိုးတက်လာခဲ့ရာ ၁၉၅၀ ခုနှစ် တွင် အင်အား ၁၅၀၀၀ အထိ ရှိလာခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင်သည့် လက်နက်ကိုင်တော် လှန်ရေးနှင့် ဗမာပြည်သူများ၏ တော်လှန်အကြံမှုများ ကြောင့် ၁၉၄၉ ခုနှစ် တွင် ဖဆပလ အစိုးရသည် “ရန် ကုန်အစိုးရ” ဟုနာမည် ခေါ်ခံရသည်အထိ ကျဆင်းခဲ့ ပြီးခုခံသူတို့ အနေဖြင့် တော်လှန်ရေး အောင်ပွဲများရ ခဲ့သည်။

ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ အနေဖြင့် ဗမာပြည်ကို သို့ကိုလိုနီတပိုင်း ပဒေသရာဇ် တပိုင်းနိုင်ငံတွင် တောင် သူလယ်သမားများ၏ နှစ်ပေါင်း ထောင်နှင့်ချီပြီး လို လား တောင့်တမှုဖြစ်သည့် မြေယာ အပိုင်ရလွှဲဆန္ဒကို လက်တွေ့ ပြုလုပ်ပေးနိုင် သောကြောင့် တောင်သူလယ် သမားများထံမှ တန်ဖိုး မဖြတ်နိုင်သော ယုံကြည်ကိုး စားမှုကို တော်လှန်ရေးအတွက် ရရှိခဲ့သည်။

တောင်သူ လယ်သမားများသည်၊ သူတို့ကိုယ်တိုင် အသက်စွန့်ပြီး တော်လှန်ရေး တာဝန်များကို ထမ်း ဆောင်ကြသည်။

သူတို့၏ သားသမီးများကို တော်လှန်ရေးတပ်မ တော်အတွက် ပေးအပ်ကြသည်။ ထုတ်လုပ်မှုကိုလည်း တိုးတက်အောင် လုပ်ကြသည်။ တော်လှန်ရေးအတွက် ရိက္ခာများပေးအပ်ကြသည်။

ဤသည်တို့မှာ တောင်သူ လယ်သမား များ၏ တော်လှန်ရေးအတွက် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော ကြံမား သည့်အကျိုးပြုမှု ပင်ဖြစ်သည်။ ရွှေတော်လှန်ရေး ခရီး တွင်လည်း သူတို့ကို စည်းရုံးနိုင်ပြီး သူတို့၏အကျိုးကို ဆောင်ရွက်နိုင်ပါက တော်လှန်ရေးကို ပိုမိုထောက်ခံပေ လိမ့်မည်။ လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး စစ်ပွဲကိုလည်း တဆင့်တိုး ဆင်နွဲ့ သွားနိုင် ပါလိမ့်မည်။

လက်နက်ကိုင်တပ်နှင့် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး မရှိလျှင်မိမိနှင့် ပြည်သူ့တွေ့အတွက်မည်သည့် အဆင့်နေ ရာမှ မရှိနိုင်ကြောင်း သမိုင်းသင်္ခန်းစာကို ရခဲ့သည့်ဗမာ ပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီ လက်နက် ကိုင် တော်လှန်ရေးကို ခေါင်းဆောင်ရင်း လမ်းခရီးတ လျှောက်တွင် အကွေ့အကောက်များ ရှိခဲ့သော်လည်း အခက်အခဲ အမျိုးမျိုးကို ရင်ဆိုင် ကျော်လွှားကာ ယ

နေ့အထိ ရေရှည် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးကို ကြံကြံခိုင်ခိုင် ဆင်နွဲပြီး မိမိ၏ သမိုင်းပေး တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသည်။ ဗမာပြည် ဖောက်ပြန်ရေးအစိုးရ အဆက်ဆက်တို့သည် လွန်ခဲ့သည့် အနှစ် ၄၀ ကာလ တစ်လျှောက်လုံးတွင် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် တော်လှန်ရေးသမားများကို အမြစ်ဖြတ်ချေမှုန်းပစ်ရန် ကြွေးကြော်၍ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ အဆက်မပြတ် ထိုးစစ်ဆင် ထိုက်ခိုက်ခဲ့သဖြင့် ကြီးမားသော ဆုံးရှုံးမှုများ၊ နှစ်နာမှုများကို ကြုံတွေ့ခဲ့ ကြရသော်လည်း ရန်သူ၏ ဆန္ဒနှင့် မျှော်မှန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်စွာပင် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် တော်လှန်ရေး အင်အားစုများ ပို၍ပို၍သာ များပြားကြီးထွား တိုးတက်လာခဲ့သည်။

ကိုလိုနီတဝိုင်း၊ ပဒေသရာဇ်တဝိုင်း ဗမာပြည်သမိုင်းတွင်၊ ယနေ့ မဆလ စစ်အစိုးရသည် အဖောက်ပြန်ဆုံး၊ အရှက်အကြောက် အကင်းမဲ့ဆုံး၊ ဖိနှိပ်သွေးစုပ်မှုအရက်စက်ဆုံး အစိုးရဖြစ်သည်။ ယနေ့ မဆလ အစိုးရ၏ ပြည်သူ့အတွက် ဖမ်းဆီးနှိပ်စက် သတ်ဖြတ်မှု၊ ဒီမိုကရေစီ အခွင့်အရေး ကင်းမဲ့မှု၊ နိုင်ငံတကာနှင့်အဆက်ဖြတ်ပြီး ပြည်သူ့အတွက် အမှောင်ချာသားမှုတို့သည် ဗမာပြည်သမိုင်းရှိ မည်သည့် ဖောက်ပြန်ရေးအစိုးရနှင့် မှ မနှိုင်းယှဉ်နိုင်လောက်အောင် ကြီးမားနက်ရှိုင်း ဆိုးရွားနေပေသည်။ ဗမာပြည် လူ့အဖွဲ့အစည်းရှိ အဖိနှိပ်အချုပ်အချယ်ခံ အမျိုးသားပေါင်းစုံ လူ့သားပြည်သူများသည် မဆလ စစ်အစိုးရ၏ သမိုင်းပြစ်မှုကို ဘယ်နည်းနှင့်မျှ ခွင့်လွှတ်နိုင်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

စစ်အစိုးရ၏ အုပ်စိုးမှုအောက်၌ ရှိနေသေးသော အလုပ်သမား၊ လယ်သမားများနှင့် မြို့နေဆင်းရဲနှင့် ကျောင်းသားလူငယ်များ၊ အခြားပြည်သူ့အပေါင်းတို့သည် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး ဆင်းရဲဒုက္ခများ ဖိနှိပ်သွေးစုပ်မှု အမျိုးမျိုးကို ခံစားနေ ကြရသည်။ ထို့ကြောင့် မြို့နေအလုပ်သမား၊ ကျောင်းသား၊ ရဟန်းသံဃာတော်များနှင့် လူတန်းစားပေါင်းစုံ ပြည်သူတို့၏ အံ့ကြွမှု၊ တိုက်ခိုက်မှုများသည် စစ်အစိုးရ၏ အမျိုးမျိုး သောရက်စက်သည့် ဖိနှိပ် နှိပ်ကွပ်မှုများ ကြားတွင် တနေ့တခြား ပိုမိုသဲသန်ပြင်းထန် လာလျက်ရှိသည်။ ဗမာပြည် ဖောက်ပြန်ရေး အစိုးရများက ကျင့်သုံးသည့် ဗမာလူမျိုးကြီးဝါဒကို ဆန့်ကျင်သည့် ဗမာပြည်လူနည်းစုအမျိုးသားများ၏ တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများသည်လည်း တနေ့တခြား တိုးတက်များပြား လာလျက်ရှိသည်။ ယနေ့ မဆလ စစ်အစိုးရကို လက်နက်ကိုင်

မှတော်လှန်သည့် လူနည်းစုအမျိုးသားဟူ၍ မရှိသလောက်ဖြစ်သည်။ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင်သည့် ပြည်သူ့တပ်မတော်နှင့် အခြားလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး တပ်ဖွဲ့တို့၏ အင်အားသည် တနေ့တခြား ကြံ့ခိုင်ကြီးမား တိုးတက်သည့်ဘက်သို့ ဦးတည်လျက်ရှိသည်။ မျက်မှောက်ကာလတွင်၊ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် လူနည်းစု အမျိုးသား လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများက ခေါင်းဆောင်မှုပေးထားသည့် ဒေသများသာမက စစ်အစိုးရ အုပ်စိုးနေသေးသည့် ဒေသများရှိ ပြည်သူများ အားလုံးသည် စစ်အစိုးရကို ဘုံချန်သူအဖြစ် သဘောထား နေကြပေပြီ။

တတက်တွင်စစ်အစိုးရသည် သူ၏ပင်ကိုယ်ဖောက်ပြန်မှု ရက်စက်မှုနှင့် ပြည်သူ့ဆန့်ကျင်ရေး ဟူသည့် အတွင်းသဘောများအရ ဗမာပြည် ပြည်သူများ၏ ဆန့်ကျင်မှုနှင့် နိုင်ငံတကာ၏ ဝိုင်းပါယ်ခြင်းကို ခံရကာ တနေ့တခြား မွဲပြာကျ အကြပ်အတည်း ဆိုက်လျက်ရှိသည်။ ဖုံး၍ဖိ၍မရသည့် အဆုံးတွင် ဗမာပြည်ကို ကမ္ဘာ့အဆင်းရဲဆုံး တိုင်းပြည်တပြည်အဖြစ် ဝန်ခံချက်ပေးကာ ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေး၊ ပြည်သူ့ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုအတွက် ကမ္ဘာ့နယ်ချဲ့ နိုင်ငံများနှင့် ဖောက်ပြန်ရေးသမားများထံ ပိုမိုလက်ဖြန့် တောင်းခံရသည့် အဆင့်သို့ ရောက်လျက်ရှိသည်။

လူ့သမိုင်းစဉ်တွင် မည်သည့် ဟောင်းနွမ်း ဆွေးမြေ့နေသည့် လူတန်းစားကမ္ဘာ့ အသစ် ပေါက်ဖွားလာသည့် လူတန်းစားများနှင့် အင်အားစုများကို ကြည်ကြည်ပြုပြုနှင့် မိမိအာဏာကို ငြိမ်ခမ်းစွာ လွှဲပြောင်းပေးသည့်ဟူ၍ မည်သည့်အခါကမျှ မရှိခဲ့ပေ။ အသစ်ပေါက်ဖွားလာသည့် အင်အားစုက ဟောင်းနွမ်းဆွေးမြေ့နေသည့် လူတန်းစားနှင့် အင်အားစုများကို တော်လှန်အကြမ်းဖက်ပြီး အာဏာယူခြင်းဖြင့်သာ စနစ်သစ်တစ်ရပ်ကို ထူထောင်လိုက်ရ စမြဲဖြစ်သည်။

မာ့ကစ်လီနင်ဝါဒ လက်နက်ကိုင်ဖွဲ့သည့် ခေတ်မှီ အလုပ်သမား လူတန်းစားပါတီ ကသာလျှင် ထိုတော်လှန်ရေးကို ပြီးမြောက်အောင် ခေါင်းဆောင် သွားနိုင်ပေမည်။

မျက်မှောက်ရန်သူ၏ အကြပ်အတည်းများ၊ အတွင်းပိုင်းပဋိပက္ခများ ကြီးထွားလာမှု ဖော်ပြချက်များနှင့် အခြားပြည်တွင်း အခြေအနေများသည်၊ ဗမာပြည်တော်လှန်ရေး အတွက် အလားအလာ ကောင်းမွန်နေကြောင်း ဖော်ပြလျက်ရှိသည်။ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ

တိနှင့် တော်လှန်သည့် အင်အားစုများက ပိုမိုသွေးစည်း ညီညွတ်ပြီး ပါတီဝင်များက တစ်ယ အကြိမ်မြောက် ပါတီကွန်ဂရက်မှ ချမှတ်သားသော လမ်းစဉ်ပေါ်လစီ နှင့် တာဝန်များအတိုင်း ချီတက်လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက် နိုင်လျှင် တော်လှန်ရေး လုပ်ငန်းတာဝန်များ တဆင့် တိုးအောင်မြင်မှု ရရှိလာပါလိမ့်မည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဤအခြေအနေကို ကောင်းစွာ အသုံးပြုနိုင်လျှင် ရေ ရှည် တော်လှန်ရေးစစ်ပွဲကို တစ်တရာ အချိန်ကြိုသွား စေနိုင်ပါလိမ့်မည်။

စစ်အစိုးရ၏ အကြပ်အတည်းနှင့် အတွင်းပိုင်း ပဋိပက္ခများ မည်မျှပင်ကြီးမားစေကာမူ တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ အခက်အားဖြင့် ပစ္စည်းမဲ့ပါတီ၏ မှန် ကန်သည့် လမ်းစဉ် ပေါ်လစီနှင့် လုပ်ငန်း တာဝန်များ အရ လက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှု များကသာလျှင် တော်လှန် ရေးအောင်ပွဲကို အဆုံးအဖြတ် ပေးပေးလိမ့်မည်။

စစ်အစိုးရဘက်တွင် အကြပ်အတည်း အလွန်ကြီး မားလျက်ရှိသည်။ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် တော် လှန်ရေးအင်အားစု များမှာလည်း အခက်အခဲ အကြပ် တည်းများ အမှန်ပင် တည်ရှိပါသည်။ သို့သော် အကြပ် အတည်း အခက်အခဲနှစ်ခု၏ လက္ခဏာနှင့် ဦးစည်ချက် များသည် မတူပေ။ စစ်အစိုးရ၏ အကြပ်အတည်းမှာ တစ်တရာဖာထေးခြင်း၊ ကျားကန်ယူခြင်းများရှိနိုင်သော် လည်း ၎င်း၏ပင်ကိုယ် အကြပ်အတည်းများကို မည်သို့ မျှကျော်လွှားနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ ရေရှည်အရ မကယ် တင်၊ မလွတ်မြောက်နိုင်သည့်ပြင် မုချ ကျဆုံးရေးဘက် သို့ ဦးတည်၍ သွားနေပေသည်။

ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် တော်လှန်ရေး အင်အားစု များ၏ အခက်အခဲသည် ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်ရေး လမ်း ကြောင်းတွင် မလွဲမချောင်သာ တွေ့ဆုံရင်ဆိုင် ကျော် လွှားဖြေရှင်းနိုင်သည့် အခက်အခဲများ ဖြစ်သည်။

သို့သော်ဤအခက်အခဲများသည် အလိုအလျောက် သဘာဝအရ ကျော်လွှား ဖြေရှင်းနိုင်မည် မဟုတ်ဘဲ မိမိတို့ပါတီဝင်များ၊ ကေဒါများ၊ တပ်မတော်သားများ၊ တော်လှန်ရေး သမားများသည် အသိစိတ်ရှိရှိ၊ တာဝန် ယူစိတ်ရှိရှိဖြင့် စည်းလုံးညီညွတ်စွာ လုံးပမ်းတိုက်ခိုက် ကြမှသာလျှင် ကျော်လွှားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် မိမိအင်အားကို ကြံ့ခိုင်ကြီးထွားအောင် တည်ဆောက်ဖို့ လိုအပ်ပါ သည်။ မိမိပါတီကို ပိုမိုတိုက်ခိုက်နိုင်စွမ်း ထက်မြက် သည့် ပါတီဖြစ်လာအောင် တည်ဆောက်ဖို့လည်း လို အပ်ပါသည်။ မိမိပါတီက ခေါင်းဆောင်သည့် ပြည်သူ့ တပ်မတော်ကို ပိုမိုကျစ်လစ်သိပ်သည်း လာအောင်နှင့် ပိုမိုတိုက်စွမ်းရည် ကောင်းလာအောင် တည်ဆောက် သွားဖို့လည်း လိုပါသည်။ မိမိ၏ အခြေခံဒေသများကို ပို၍ခိုင်မာအောင် တည်ဆောက်ကာ အခြေခံဒေသစစ် များတိုးချဲ့ပြီး ပြည်သူ့တို့ကို ပိုပြီးထိရောက်ကျယ်ပြန့်စွာ စည်းရုံးသွားသင့် ပါသည်။ အခြားသော တော်လှန် သည့် လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်း များနှင့်သာမက ဘုံရန်သူကို ဆန့်ကျင်လိုသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ရဟန်း သံဃာများနှင့်လည်း ပို၍တဆင့်တိုး စည်းလုံးညီညွတ် လာအောင် ဆောင်ရွက် သင့်ပါသည်။ ပြည်တွင်းသာ မဟုတ်ဘဲ ပြည်ပရှိ စည်းလုံးနိုင်သမျှသော အင်အားစု များ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ယာယီဖြစ်စေ စည်းလုံးနိုင်သ လောက် စည်းလုံးကာ မိမိ၏ မျက်မှောက် သမိုင်းပေး တာဝန်ဖြစ်သည့် ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီ လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးကို ပြီးဆုံးအောင် ဆင်နွဲသွားကြရန်ဖြစ် ပါသည်။

ဗမာပြည်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှု

အနိမ့်ဆုံးနိုင်ငံများအဆင့်

ပြီးခဲ့သည့် ၁၉၇၇ ခုနှစ်ဒီဇင်ဘာလထဲတွင် ကမ္ဘာ့ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးက ဗမာပြည်အား ဖွံ့ဖြိုးမှု အနိမ့်ဆုံး နိုင်ငံများအဆင့် (ရှေ့တွင် ဖွံ့ / နိမ့်ဟု အတိုကောက်သုံးနှုံး သွားပါမည်) တွင်ထည့်သွင်းသတ်မှတ်အတည်ပြုခဲ့သည်။

ဗမာပြည်မှ စစ်အစိုးရအနေဖြင့် ဖွံ့ / နိမ့် သတ်မှတ်ခြင်းခံရရေးအတွက် ၁၉၇၆ ခုနှစ်အကုန်၊ ၇၇ ခုနှစ် အစပိုင်းလောက်တွင် ကုလသမဂ္ဂသို့ တင်ပြ လျှောက် ထားခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ ကုလသမဂ္ဂက မူစစ်အစိုးရ၏ လျှောက်ထားချက်အား အထူးထူးညီလာခံတခုတည်းနှင့်ပင် အသိအမှတ်ပြုလိုက်သည်။ အချို့ နိုင်ငံများဆိုလျှင် ဖွံ့ / နိမ့် ဆင့်အသိအမှတ်ပြုခံရရန် အထူးထူးညီလာခံ ၂ ခု၊ ၃ ခု၊ ကာလအားဖြင့် ၂ နှစ် ၃ နှစ်အထိကြာတတ်ကြောင်း သိရသည်။

ဗမာပြည်က ဖွံ့ / နိမ့်လျှောက်ထားခဲ့သည်မှာ ယခုဆိုလျှင် တနှစ်ကျော်သွားပေပြီ။ အသိအမှတ်ပြုခံရသည်မှာလည်း ၃ လကျော်သွားပေပြီ။ သို့သော် စစ်အစိုးရကမူ တနေ့မနေ့က ဟန်ပြုလွှတ်တော်တွင် မှဝန်ခံ ပြောဆိုလျာသည်။ ဗမာပြည် ပြည်သူများ အနေနှင့်လည်း အဘယ်ကြောင့် ဤအဖြစ်ရောက်ကြောင်းကို ယနေ့ အထိ မသိကြရသေးပေ။ အရှေ့ဖျားစီးပွားရေးကျောနယ် ကမ္ဘာ့ ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၉ ရက်နေ့ထုတ် စာစောင်တွင် “ကုလသမဂ္ဂအဆင့်လျှော့ချခြင်း” ဟူသောခေါင်းစဉ်ဖြင့် စစ်အစိုးရ၏ ဖွံ့ / နိမ့်လျှောက်ထားမှုကို စတင်သတင်း ပေးလာသည်။ ဗမာပြည်ပြည်သူ့ အသံမှလည်း ပြေလအတွင်း၌ပင် “ကိုယ်ဆင်းရဲတာကို အသိအမှတ်ပြုခိုင်းနေရတဲ့ မဆလ အစိုးရအဖြစ်” ဟူသောခေါင်းစဉ် ပါဆောင်းပါးဖြင့် ဖွင့်ချကာ ပြည်သူလူထုအား အသိပေးခဲ့သည်။ မရှေး မနှောင်းမှာပင် ဘီဘီစီ အသံလွှင့်ဌာနမှလည်း အရှေ့ဖျားစီးပွားရေးကျောနယ်ကို ကိုးကားပြီး သတင်းသုံးသပ် ချက်များ အသံလွှင့်ခဲ့သည်။

နိုင်ငံတနိုင်ငံအား ဖွံ့ / နိမ့် သတ်မှတ်နိုင်ရန် အတွက် ကုလသမဂ္ဂက အဓိကအားဖြင့် စံချိန် ၃ ခု သတ်မှတ်ထားသည်။ (၁) တနှစ်အတွက် တဦးချင်းဝင်ငွေမှာ ဒေါ်လာ ၂၀၀ ထက်နည်းရမည်။ (၂) စက်မှုလုပ်ငန်း မှ

ထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုးမှာ တမျိုးသားလုံးထုတ်လုပ်မှု တန်ဖိုးစုစုပေါင်း၏ ၁၀ % ထက် မကျော်စေရ။ (၃) တနိုင်ငံလုံးစာတတ်မြောက်မှုနှုန်းမှာ လူဦးရေ၏ ၂၀ % ထက်နည်းရမည်။ ဖွံ့ / နိမ့်သတ်မှတ်မှုမှာ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး အနေအထားအရ သတ်မှတ်ခြင်းဖြစ်ပြီး ယင်းနိုင်ငံက ကျင့်သုံးနေသော နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေးစနစ်၊ ပေါ်လစီစသည်တို့နှင့် မသက်ဆိုင်ချေ။

နိုင်ငံတနိုင်ငံက ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂထံသို့ ဖွံ့ / နိမ့် သတ်မှတ်ပေးရန် တောင်းဆိုလာပြီဆိုပါက ယင်းကိစ္စကို ကုလသမဂ္ဂမှ အက်ကီဆော့ ခေါ် စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီက ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ရသည်။ အခိုင်အမာ အနေဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ကစဦးစားသုံးသပ်ပြီး သူ၏အထက်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သော စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီထံ တင်ပြရသည်။ တဖန်ယင်းကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက် သဘောထားကို ကုလသမဂ္ဂအထူးထူးညီလာခံက နောက်ဆုံး ဆုံးဖြတ်အတည်ပြုရသည်။

စစ်အစိုးရသည် ဖွံ့ / နိမ့်သတ်မှတ်ပေးရန်လျှောက်ထားရာတွင် ဗမာပြည်၏ တဦးချင်းဝင်ငွေကို ဒေါ်လာ ၁၀၀ ဟူ၍ ၎င်း၊ စက်မှုထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုးမှာ တမျိုးသားလုံး ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုတန်ဖိုး စုစုပေါင်း၏ ၉.၉% ဟူ၍ ၎င်းတင်ပြခဲ့သည်။ ဤကိန်းဂဏန်း နှစ်ခုစလုံးမှာ ကုလသမဂ္ဂ၏ သတ်မှတ်ချက်တွင် ဘောင်ဝင်ပြီးဖြစ်သည့်အပြင် ဤလိုကိစ္စမျိုး၌ စစ်အစိုးရက ကိန်းဂဏန်းများကို ပို၍ သာပြလေ့ရှိသည့် အစဉ်အလာ၊ ကျပ်ငွေ၏ တန်ဖိုးကို ဒေါ်လာနှင့် ယှဉ်ရာ၌ သဘာဝကျစွာ ပိုပြီး သတ်မှတ်ထားခြင်းစသည့် အချက်များကြောင့် မည်သူကမျှ စောဒကမတက်ခဲ့ကြချေ။ မီးစိမ်းပြုပြီဟု နားလည်ရပေသည်။ သို့သော် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းတွင်မူ စစ်အစိုးရက တင်ပြသော ၁၇.၆% ဆိုသည်မှာ ဝိဝါဒကွဲစရာဖြစ်နေခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြစ်ရသည့် အကြောင်းတချက်မှာ မဆလ အစိုးရကိုယ်တိုင်က ၁၉၇၃ ခုနှစ်စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းအဖြစ် ၇၇.၆% ဟု တရားဝင် ထုတ်ပြန်ခဲ့ဘူး သောကြောင့်ပင်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဗမာပြည်၏ တကဲ့လက်တွေ့ စီးပွားရေးအခြေအနေကြောင့်မို့ ဖွံ့ / နိမ့် သတ်မှတ်ခြင်းခံ

ရဘိမ္မာ အနွေးနှင့်အမြန်ပြဿနာသာဖြစ်သည်ဟု အတွေ့အကြုံရှိသော အကဲခတ်ပုဂ္ဂိုလ်များက စောစွာကတည်းကပင် သုံးသပ်ခဲ့ကြသည်။ အချို့ကဆိုလျှင် ပြီးခဲ့သည့် ၁၉၈၇ ခုနှစ်အကုန်ပိုင်းတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ ညီလာခံကြီး၌ ဤကိစ္စကို အတည်ပြုပေးကောင်း ပေးလိမ့်မည်ဟူ၍ပင် ဟောကိန်း ထုတ်ခဲ့ကြသည်။ လက်တွေ့တွင်လည်း ဗမာပြည်အား အလွယ်တကူပင် ဖွဲ့ / နိမ့်သတ်မှတ်ပေးခဲ့ပေသည်။

အကျိုးခံစားရမှု

နိုင်ငံတနိုင်ငံအနေဖြင့် ဖွဲ့ / နိမ့်ဆင့် သတ်မှတ်ခြင်းခံရလျှင် ဦးစွာအားဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ၏ စနစ်များအရခံစားခွင့်အချို့ကို ရရှိကြမည် ဖြစ်သည်။ ဥပမာ ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် ချမှတ်ခဲ့သည့် “၁၉၈၀ ခုနှစ်များအတွက်အရေးကြီးသည့် လုပ်ငန်းစီမံကိန်းအသစ်” ဆိုသည်နှင့်အညီ ဖွဲ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများထံမှ အသွင် အမျိုးမျိုးသော အကူအညီများကို ရရှိနိုင်ပေသည်။ ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွဲ့ဖြိုးရေးကော်မရှင်ကဆိုလျှင် ဖွဲ့ / နိမ့် တိုင်းပြည်များအပေါ် တင်ရှိနေသော တရားဝင်ဖွဲ့ဖြိုးရေးအကူအညီအဖြစ် ပေးထားသည့် အကြွေးများကိုဖြစ်နိုင်သမျှ လျှော့ပစ်ရန် အိုအီးစီဒီခေါ် စီးပွားရေး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးနှင့် ဖွဲ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းဝင် နိုင်ငံများထံ တင်ပြတောင်းဆိုခဲ့ဘူးသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း နယ်သာလန်၊ မြတ်နိုး၊ အနောက်ဂျာဏီနှင့် စကင်ဒီနေဗီယန် တိုင်းပြည်များအပါအဝင်တိုင်းပြည်အချို့က ထိုအကြွေးများကို လျှော့ပေးခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင် နိုင်ငံတခုချင်း သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတခုချင်းထံမှရော နိုင်ငံတခု အဖွဲ့အစည်း တခုထက်မက ပူးပေါင်းထားသော အဖွဲ့အစည်းများ (ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများအပါအဝင်) ထံမှ အကူအညီများကို ဒုနှင့် ဒယ်နှင့် ရရှိလာနိုင်ပေသည်။

အနောက် ဂျာမဏီကဆိုလျှင် မြန်မာနိုင်ငံအား နောင်တွင် အကူအညီပေးရာ၌ ထောက်ပံ့ကူညီမှုပုံစံဖြင့် ပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း အရိပ်အမြက် ပြသခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ လောလောဆယ်အားဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ ဖွဲ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ “နည်းပညာဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု အစီအစဉ်” အရလာမည့် ၅ နှစ်အတွင်း ဒေါ်လာသန်း ၇၀ ကျော်ရနိုင်စရာရှိသည်။ ထို့ပြင် ကုလသမဂ္ဂ ဖွဲ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ “ဖွဲ့ဖြိုးမှု အနိမ့်ဆုံးနိုင်ငံများ ရံပုံငွေနှင့်” “ငွေပင်ရင်းဖွဲ့ဖြိုးမှုရံပုံငွေ” တို့ထံမှ ထောက်ပံ့ကြေးရရန်လည်း လျှောက်ထားနိုင်ပြီ ဖြစ်သည်။

ဖွဲ့ / နိမ့်နိုင်ငံတနိုင်ငံအနေဖြင့် မိမိအပေါ် တင်ရှိနေသော အကြွေးများကို ပုံမှန်ပြန်မဆပ်နိုင်လျှင် ဖွဲ့ / နိမ့်ဆိုသော အဆင့်လေးကို လက်ညှိုးထိုးပြကာ အကြွေးများကို ဆိုင်းထားစေခြင်း၊ အတိုးနှုန်းများ လျော့ချခြင်း စသည့် ထိန်းညှိမှုများလည်း လုပ်ခွင့် ရတတ်ပေသည်။

ထို့ပြင် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဥပဒေစည်းကမ်းများ၊ ကွန်ဗင်းရှင်းများ တွင်လည်းအဆင်းရဲဆုံးနိုင်ငံများအတွက် ညှာညှာတာတာ လျော့ပေါ့ သတ်မှတ်ချက်များ ရှိပေသည်။

အခြားသောဂယက်များ

မဆလ စစ်အစိုးရ အနေဖြင့် ဖွဲ့ / နိမ့်လျှောက်ထားရခြင်းမှာမတတ်သာလွန်းသောကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း သံသယ ရှိဖွယ်မလိုချေ။ ထို့ကြောင့်လည်းစတင်လျှောက်ထားလိုက်ကတည်းက ထိုင်နေအကောင်းသား ထသွားမှုကျိုးမုန်းသိဟူသော အဖြစ်မျိုးများ အများအပြား ကြုံခဲ့ရပေသည်။ ဓမ္မတာပင်နိုင်ငံ တနိုင်ငံက ဖွဲ့ / နိမ့်လျှောက်ထားလိုက်ပြီ ဆိုသည်နှင့် ထိုနိုင်ငံအား အနိုင်နိုင်ငံအစိုးရများမှ၎င်း၊ ကမ္ဘာ့အာဘော်ပိုင်း များမှ၎င်း၊ စီးပွားရေးအကဲခတ်များမှ၎င်း မျက်စေ့ ဒေါက်ထောက်ကြည့်၊ သုံးသပ်ကြ၊ ထင်ကြေး ပေးကြ တော့သည်။ ဤတွင်ပထမဆုံးပေါ်လာသော အားလုံးလိုလိုတူညီသည့် အမြင်မှာ မြန်မာနိုင်ငံသည် ပင်ကိုယ်အားဖြင့် ဆင်းရဲသည်မဟုတ်၊ မဆလစစ်အစိုးရ၏ ညံ့ဖျင်းမှားယွင်းမှုများကြောင့်ဤ ဘာဆိုင်ရသည်ဟူသောအချက်ပင်ဖြစ်သည်။ တပါတည်းတွင် တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေး မည်မျှကျဆင်းနေကြောင်းကြေးမြီ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး မည်မျှကြီးကြောင်း၊ ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေ မည်မျှဆိုးဝါးနေကြောင်း စသည့် အချက်အလက်နှင့် ကိန်းဂဏန်းများလည်း အလှူလှူ၊ ပွင့်ကျ လာတော့သည်။ ထိုအထဲတွင် စစ်အစိုးရက တိုင်းပြည်သို့ အသိမပေးသော အချက်အလက်နှင့်စာရင်းဇယားများလည်း အတော်များများ ပါရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။

တဖန်၊ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် တနိုင်ငံလုံး စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း ပြဿနာမှာလို စစ်အစိုးရသည် ကမ္ဘာ့သို့၎င်း၊ မိမိတိုင်းပြည်သို့၎င်း မမှန်မကန်သောစာရင်းဇယားများ ထုတ်ပြန်လေ့ရှိကြောင်း ဤသို့စာရင်းလိမ်များ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်မှာလည်း လွန်ခဲ့သည့် ၂၆ နှစ်ကာလကလျှောက်လုံးပင်ဖြစ်ကြောင်းပွင့်ကျလာခဲ့သည်။

စစ်အစိုးရသည် မိမိလိုလားချက် ရရှိအောင် စာရင်းဇယားများအား ရှုံ့ချည်နှုပ်ချည်ပြုလုပ်တတ်ရုံမက ထိုလိုလားချက်ရရှိဖို့အတွက် ပညာရေးအခြေအနေကို အနှော်ရထားမင်းလက်ထက်ကနေ သမိုင်းချီပြီး ပြောလိုပြောနှင့်ပပ်ချဲ့၊ နှပ်ချဲ့ လုပ်တတ်ကြောင်းလည်း ကမ္ဘာ့ကသိမြင်ခဲ့ရလေသည်။ စစ်အုပ်စုအဖို့ အဆင်းရဲဆုံး နိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ်ခံရရင်ပြီးရော၊ ကျားကျားမီးယပ်လည်း အော်မှားဟူသော သွေးရှူး သွေးတန်း အခြေအနေပင်။

ထို့ပြင် ပြည်ပစာနယ်ဇင်းများတွင် ရေးနိုင်ခွင့်ရကြသောကမ္ဘာ အရပ်ရပ်ရှိ ဗမာပြည်သားများသည်၎င်း၊ ဗမာပြည်အား သံယောဇဉ်ရှိကြသော နိုင်ငံခြားသားများသည်၎င်း ဤကိစ္စအတွက် စစ်အစိုးရအား ဒေါသတကြီးဖြစ်တင် ရှုံ့ချခဲ့ကြ လေသည်။ အချို့ကဆိုလျှင် လူ့အခွင့်အရေးများ ချိုးဖောက်ကာ ဗမာပြည် ပြည်သူများအပေါ် ရက်စက် ယှက်ခာစွာ စစ်ခင်းနေသော ကြေးစားတပ်များအကြောင်း ဖွင့်ချပြောဆိုခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း စစ်အစိုးရက ဖွဲ့/နိမ့် လျှောက်ထားပြီးသည့်နောက်တွင် နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ပတ်သက်သော အဖွဲ့အစည်းများသို့ ဗမာပြည်၏အခြေအနေနှင့်ပတ်သက်ပြီး တိုင်တမ်း၊ တင်ပြမှုများပို့မို့များပြားလာခဲ့သည်။ လန်ဒန်တွင် အခြေပြုသော နိုင်ငံတကာ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အဖွဲ့အစည်းကြီးက သမတဦးစန်းယုထံသို့ ကြေးစားတပ်များ၏ လုပ်ရပ်များအတွက် စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်ကြောင်း စာဖြင့် အကြောင်းကြားသည်ဟုလည်း နိုင်ငံခြားသတင်းတပုဒ် အရသိရသည်။

အနောက် ဩစထရေးလျားမှ ခိုလှုံသူလူမျိုးငယ်များအသင်း၏ ဥက္ကဋ္ဌဆိုသူကမူ ဗမာပြည်အား ဖွဲ့/နိမ့်နိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ် မပေးသင့်ကြောင်း အရွှေဖျားစီးပွားရေးကျေနပ်သို့ စာရေးပေးခဲ့သည်။ သူ၏စာတွင် စစ်အစိုးရဟာ အမျိုးသား ထုတ်လုပ်မှု တန်ဖိုးစုစုပေါင်း၏ ၄၀%ခန့် အသုံးပြုနေကြောင်း၊ မကြာခင်ကဘဲ ဖားအံတွင် ခြေမြန်တပ်မ အသစ်ဖြစ်တဲ့ တမခ (၂၂) ကိုဖွဲ့စည်းလိုက်ကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂအနေနဲ့ စစ်အစိုးရကို ဖွဲ့/နိမ့် သတ်မှတ်မပေးမီ စစ်ရပ်စဲကြောင်း ကျေညာအောင်၊ အစည်းအဝေးစားပွဲဆီ ရောက်လာအောင်ဖိအားပေးသင့်ကြောင်းများ ဖော်ပြထားသည်။

ဖွဲ့ / နိမ့်နိုင်ငံများ၏ အခြေအနေအချို့

ယနေ့အထိဆိုလျှင် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကုလသမဂ္ဂအသိအမှတ်ပြုထားသော ဖွဲ့ / နိမ့်နိုင်ငံပေါင်းမှာ ၄၃နိုင်ငံရှိသည်။ ဗမာနိုင်ငံနှင့်အတူ နောက်ဆုံး အသိအမှတ်ပြုခံရသောနိုင်ငံ ၂ ခုမှာ တောင်ပစိဖိတ်ဒေသမှ ကီရီဘာတီနှင့်လူဗာလူ နိုင်ငံတို့ဖြစ်သည်။ သည့်မတိုင်မီက ရှိသော ဖွဲ့ / နိမ့်နိုင်ငံများမှာ အာရှတိုက်တွင် အာဖဂန်နစ္စတန်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ဘူတန်၊ လော၊ မောလဒီဗိုက်၊ နီပေါ၊ ဆာမိုအာ၊ ဗန္ဒာတူ၊ အာဖရိကတိုက်တွင် ဘင်္ဂင်၊ တော့စဝါနာ၊ ဘူကီနာဖါဆို၊ ဘူရူဒီ၊ ကိဒီဗာဒီ၊ ဗဟိုအာဖရိကသမတနိုင်ငံ၊ ချာဒီ၊ ကိုမိုရော့စ်၊ ဂျီဘူတီ၊ အီကွေတာဂီနီ၊ အီသီယိုးပီးယား၊ ဂမ်ဘီယာ၊ ဂီနီ၊ ဂီနီဘီဆော၊ လီဆိုသို၊ မာလာဝီ၊ မာလီ၊ နိုက်ဂျာ၊ ရဝမ်ဒါဆော၊ ဆိုတိုမီနှင့်ပရင်ဆစ်၊ ဆီယာရာလီယွန်၊ ဆိုဗာလီယာ၊ ဆူဒန်၊ တိုဂို၊ ယူဂန်ဒါနှင့်တန်ဇန်နီးယား တို့ဖြစ်ပြီး အခြားသော ဒေသများတွင် (၅) နိုင်ငံရှိသည်။ အဆိုပါနိုင်ငံ များနှင့်ပတ်သက်သော အချက်အလက်အချို့ကို ပူးတွဲပါ ဇယားတွင် ဖော်ပြပါသည်။ ယင်း ဇယားတွင်ဖော်ပြထားသောကိန်းဂဏန်းများကို ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ “၁၉၈၈ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ဖွံ့ဖြိုးမှု အစီရင်ခံစာ” ၁၉၈၅ခုနှစ်ထုတ် “စစ်ရေးနည်းပညာ” စာစောင် အတွဲ ၉၊ အမှတ် ၁၃၊ တရပ်ပြည်ထုတ် “၁၉၈၂ ခုနှစ် နှစ်ချုပ်” နှင့် လောင်းမင်းခေတ်သစ် အင်္ဂလိပ် အဘိဓာန်တို့မှ ရရှိပါသည်။ ဖွဲ့ / နိမ့်နိုင်ငံစုစုပေါင်း ၄၃နိုင်ငံ ရှိသည့်အနက် ၃၈ နိုင်ငံတို့၏ အချက်အလက် များကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဇယားတွင် ကွက်လပ် ချန်ထားသောနေရာများမှာ ကိန်းဂဏန်းမရရှိ၍ သော်၎င်း၊ သည်ကိန်းဂဏန်းမှာ ကြာမြင့်လှပြီဖြစ်၍ သော်၎င်း ချန်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

စစ်သားဦးရေဆိုသည်တွင် ပုလိပ်၊ ကာကွယ်ရေးစသည့် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများကို ထည့်သွင်းတွက်မထားပါ။ စစ်သုံးစရိတ်မှာလည်း တနိုင်ငံနှင့် တနိုင်ငံတွက်ချက်ပုံချင်း မတူညီကြသည့်အပြင် ဗမာပြည်မှစစ်အစိုးရလိုဟာမျိုးက လိမ်လည် စာရင်းပြသည်မျိုးလည်း ရှိတတ်သောကြောင့် မဖော်ပြဘဲချန်ထားလိုက်ပါသည်။

ယင်းဇယားအရ ဗမာပြည်နှင့် အခြားဖွဲ့/နိမ့်နိုင်ငံများကို နှိုင်းယှဉ် ကြည့်လိုက်လျှင် အောက်ပါ ထူးခြားချက်များတွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

(က) ဗမာပြည်သည် နိုင်ငံအကျယ်အဝန်း အနေနှင့်ပြောရလျှင်အာရှတိုက်ရှိ ဖွဲ့ / နိမ့်နိုင်ငံများအနက်အ

ကျယ်ဝန်းဆုံးဖြစ်ပြီး အာဖရိကတိုက်၌ ကိုယ်ထက်ပိုမို ကျယ်ဝန်းတာ ၆ နိုင်ငံမျှသာရှိသည်။

(ခ) လူဦးရေ အားဖြင့်လည်း ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နှင့် အီသီယိုးပီးယား နိုင်ငံတို့မှလွဲလျှင် အများဆုံး ဖြစ်သည်။

(ဂ) လွတ်လပ်ရေး ဆိုတာကို ရသည့်နှစ်အရ ပြောရလျှင်လည်း အီသီယိုးပီးယား၊ အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် ဘူတန်တို့မှလွဲလျှင် အစောဆုံး ဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် အီသီယိုးပီးယားနှင့် အာဖဂန်နစ္စတန်တို့၏ နိုင်ငံရေးသမိုင်းမှာ သူ့ထူးခြားချက်နှင့် သူရှိသည်ဆိုသော အချက်ကို ဂရုပြုသင့်သည်။ အထက်ဖော်ပြပါ နိုင်ငံများအနက် ၁၉၆၀ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းမှာ လွတ်လပ်ရေးရရှိသည့် နိုင်ငံ ဦးရေမှာ ၇၇.၉% ရှိပြီး ၁၉၇၀ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းမှ လွတ်လပ်ရေး ရရှိသည့် နိုင်ငံ ဦးရေမှာ ၂၆.၃% ရှိပေသည်။

(ဃ) စစ်သား ဦးရေ အရ ပြောရလျှင် မဆလ စစ်အစိုးရ၏စစ်တပ်သည် အီသီယိုးပီးယား စစ်တပ်မှလွဲလျှင် ဖွဲ့/နိမ့် နိုင်ငံများထဲတွင် အကြီးဆုံး စစ်တပ် ဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် အီသီယိုးပီးယား နိုင်ငံမှာ ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်နေသည်သာမက အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံ များနှင့်လည်း မကြာခဏ စစ်ဖြစ်နေသော နိုင်ငံဖြစ် သည် ဆိုသောအချက် ကိုလည်း ထည့်သွင်း စဉ်းစား သင့်သည်။

(င) စစ်သားဦးရေနှင့် လူဦးရေ အချိုးအစား ရှုန်းကိုကြည့်လျှင်လည်း လူဦးရေတသန်းကျော် ရှိသည့် နိုင်ငံများအနက် အာဖဂန်နစ္စတန်မှလွဲလျှင် အများဆုံး ဖြစ်သည်ဆိုသည့် အချက်များ တွေ့ရသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကမ္ဘာ့ အဆင်းရဲဆုံး ဆိုသောနိုင်ငံ များစာရင်းတွင် မဆလ အစိုးရ၏ ဗမာပြည် ပါဝင် သွားခြင်းမှာ အရွယ်အစား၊ လူဦးရေ၊ စစ်တပ် ပမာဏ စသည်တို့အရ ပြောလျှင် စာသုဇာယကြား ငွင်းတနား သကဲ့သို့ရှိသည်ကိုတွေ့ရပေသည်။ ထို့ပြင် ဗမာပြည်သည် အခြား ဖွဲ့/နိမ့် နိုင်ငံများနှင့် မတူသော ထူးခြားချက် များလည်း ရှိနေသေးသည်။ ရှေ့တွင် ဖော်ပြမည့် ယူနီဒီ ခေါ် ကုလသမဂ္ဂစက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းကြီးမှ ပုဂ္ဂိုလ် များပြောကြားထားသည့် အဆင်းရဲဆုံး နိုင်ငံများအား ဒုက္ခပေးနေသည့်အချက် ၇ ချက်ဆိုသည်ကိုကြည့်ပါ။ ယင်း ၇ ချက်တွင်ပါရှိသော အရင်းအမြစ်နည်းပါးမှုနှင့် တည်နေရာချောင်ကျစေးခေါင်မှုဆိုသည့်အချက်တို့မှာ ဗမာပြည်နှင့်ဘာမျှမဆိုင်ပေ။ ဗမာပြည်သည်သဘာဝအရင်း

အမြစ်ကြွယ်ဝလှသည်ဟု ကမ္ဘာတွင်ကျော်ကြား ယုံမက နိုင်ငံတကာနှင့် ဆက်သွယ်ရာ၌လည်း ကုန်းလမ်း၊ ရေလမ်း၊ လေလမ်း၊ အကုန်လုံးပေါက်သော နိုင်ငံဖြစ်သည်။ နီပေါ လာအို စသည်တို့ကဲ့သို့ပင်လယ်ကူး သင်္ဘောဆိပ်မရှိသော နိုင်ငံမျိုးမဟုတ်သလို ဘူတန်၊ အာဖဂန်နစ္စတန် စသည် တို့ကဲ့သို့ တောင်ထူထပ်သော နိုင်ငံလည်း မဟုတ်ချေ။ ဖွဲ့/နိမ့် နိုင်ငံအများပြားတွင် တွေ့ရသောပင်လယ်ဝန်းရံ ထားသည့် ကျွန်းပေါက်စလေးဖြစ်နေခြင်း၊ သဲကန္တာရ လွှမ်းမော နယ်မြေရေယာများပြားခြင်း စသည့်သဘာဝ အခက်အခဲများလဲ ဗမာပြည်တွင်မရှိပေ။ ထို့ပြင် ဘင်္ဂ လားဒေ့ရှ်နိုင်ငံလို မုန်တိုင်းကျခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း စသည့် သဘာဝဒဏ်များ မကြာခဏကျရောက်ခြင်း မရှိချေ။ ပထဝီသဘာဝအရော၊ သယံဇာတ သဘာဝအရပါ အင်မ တန် အဆင်ပြေသော နိုင်ငံဖြစ်သည်။

၁၉၈၀ခုနှစ်တွင် အန်းတက်ခေါ် ကုလသမဂ္ဂ ကုန် သွယ်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းကြီးက ဖွဲ့/နိမ့် နိုင်ငံ များတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အခြေခံကျသည့် လက် တွေ့လုပ်ရမည့် အစီအစဉ်သစ် တရပ်ချမှတ်ကာ ရည်မှန်း ချက်များ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ ရေးဆွဲခဲ့သည်။ သို့သော် တ ကယ်လုပ်ရာတွင်မူ ကမ္ဘာ့စီပွားရေး ထိုင်းမှိုင်းမှုနှင့်ပါ ကြုံ တွေ့ရသဖြင့် ယင်းနိုင်ငံများ၏ နဂိုကမ္ဘာယိုင်နဲ့နေသောစီး ပွားရေးမှာ ပိုမိုအထိနာပြီး ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရ ဖြစ်ခဲ့ရ လေသည်။

ယင်းအစီအစဉ်တွင် ချမ်းသာသော နိုင်ငံများက ၈၀ ခုနှစ်များအတွင်း အာဖရိကတိုက်ရှိ ဖွဲ့/နိမ့် တိုင်း ပြည်များအား နှစ်စဉ် ဒေါ်လာကုဋေ ၈၆၀ ပေးသွားရန် ဆိုသည့်အချက်လည်း ပါသည်။

၁၉၈၀-၈၂ ကာလတွင် အခြားသော မဖွံ့ဖြိုး သေးသည့်နိုင်ငံများ၏ ပြည်ပတင်ပို့မှုတန်းတိုးမှာ ၅%၊ ၆%မျှကျဆင်းခဲ့သော်လည်း ဖွဲ့/နိမ့်နိုင်ငံများမှာမူပျမ်း မျှ ၁၀%ကျဆင်းသွားခဲ့သည်။

ယင်းနိုင်ငံများ၏ ပြည်ပကြေး စုစုပေါင်းမှာ ၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာကုဋေပေါင်း ၂၃၉၀ ရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၈၃ ခု နှစ်တွင် ကုဋေပေါင်း ၃၄၉၀ ဖြစ်လာပြီး၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် မူ ကုဋေပေါင်း ၄၁၇၀ ဖြစ်လာပေသည်။ ၅ နှစ်အတွင်း ၇၂%မျှ တိုးပွားလာခြင်းပင်။ အန်းတက်အဖွဲ့ကြီး၏ အ ဆိုအရ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့/နိမ့် တိုင်းပြည်များအပေါ် တင်ရှိနေသော ပြည်ပကြေးမှာ ထိုနိုင်ငံများ၏ ပြည်တွင်း ထုတ်လုပ်မှု စုစုပေါင်းတန်ဖိုး (ဂျီဒီပီ၊ ရှေ့တွင် ပထ တ် ဟု သုံးနှုန်းသွားပါမည်) ရဲ့ ၅၀%မျှပင် ရှိလေသည်။

မို့ / နိမ့် နိုင်ငံများ၏ အခြေပြုဇယား

နိုင်ငံအမည် တွက်ချက်ပုံ	အကျယ်အဝန်း စတုရန်းကီလိုမီတာ	လူဦးရေ သန်းပေါင်း	လွတ်လပ်ရေးရချိန်	တဦးချင်းထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုး အမေရိကန်ဒေါ်လာ	စစ်သားဦးရေ	စစ်သား / လူဦးရေ%
အာရှတိုက်						
၁။ ဗမာပြည်	၆၇၆၅၀၁	၃၀.၁၅	၁၉၄၈	၁၉၀ / ကျ	၁၈၆၀၀၀ / ကျ	၀.၄၉
၂။ အာဖဂန်နစ္စတန်	၆၅၂၃၀၀	၁၇.၅	၁၉၁၉		၄၇၀၀၀ / ကျ	၀.၆၉
၃။ ဘူတန်	၄၆၆၂၀	၁.၂၀	၁၉၄၇	၁၆၀ / ကျ	၁၀၀၀၀	၀.၈၃
၄။ လာအို	၂၃၇၀၀၀	၃.၆	၁၉၅၄	၁၁၉ / ၇၉	၅၃၇၀၀ / ကျ	၁.၅
၅။ မော်လဒိုက်	၂၉၈	၁.၄၃	၁၉၆၈	—	ရာအချို့	—
၆။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၁၄၃၉၉၈	၁၀၀.၆	၁၉၇၂	၁၅၀ / ကျ	၉၁၃၀၀ / ကျ	၀.၀၉
၇။ နီပေါ	၁၄၅၃၀၅	၁၆.၅	၁၉၅၁	၁၆၀ / ကျ	၂၅၀၀၀ / ကျ	၀.၁၅
အာဖရိကတိုက်						
၈။ အီသီယိုးပီးယား	၁၂၂၁၉၀၀	၄၂.၃	၁၉၄၁	၁၁၀ / ကျ	၂၁၇၀၀၀ / ကျ	၀.၅၁
၉။ ဘင်္ဂင်	၁၁၂၆၂၂	၄.၀	၁၉၆၀	၂၆၀ / ကျ	၄၅၀၀ / ကျ	၀.၁၁
၁၀။ ဘော့ဘဝါနာ	၅၇၀၀၀၀	၁.၁	၁၉၆၆	၃၄၀ / ကျ	၃၀၀၀ / ကျ	၀.၂၇
၁၁။ ဘူရွန်ဒီ	၂၇၈၃၄	၄.၇	၁၉၆၂	၂၃၀ / ကျ	၅၂၀၀ / ကျ	၀.၁၁
၁၂။ အိန္ဒိယ	၂၈၅၁၁	၀.၃၄၆	၁၉၆၈	—	၂၂၀၀	၀.၆၄
၁၃။ တိုဂို	၅၆၆၀၀	၃.၀	၁၉၆၀	၂၃၀ / ကျ	၃၆၀၀ / ကျ	၀.၁၂
၁၄။ ကမ်ပူဒီး	၄၀၃၃	၂.၆၆	၁၉၇၄	၁၆၀ / ၇၉	၃၀၀၀ /	၁.၀၁
၁၅။ ဂမ်ဘီယာ	၁၀၃၆၁	၆.၆၆	၁၉၆၅	၁၄၂ / ၈၀ (စတာလင်ပေါင်)	ပုလိပ်အဖွဲ့သာရှိ	—
၁၆။ ဂျီတူဘီ	၂၃၀၀၀	၃.၉၄	၁၉၇၇		၃၀၀၀ / ကျ	၀.၇၆
၁၇။ ဂီနီ	၂၄၅၈၅၇	၆.၂	၁၉၅၈	၃၂၀ / ကျ	၉၉၀၀ / ကျ	၀.၁၆
၁၈။ ဂီနီဘစ်ဆော	၃၆၁၂၅	၀.၅	၁၉၇၄	၁၇၅ / ၇၉	၈၆၀၀ / ကျ	၁.၀၁
၁၉။ ကော်မိုရိုးစ်	၂၂၃၅	၀.၄	၁၉၇၅	၂၀၀	၈၀၀	၀.၂
၂၀။ လီဆိုသို	၃၀၃၄၄	၁.၅	၁၉၆၆	၄၇၀	၁၅၀၀	၀.၁
၂၁။ ရဝမ်ဒါ	၂၆၃၃၈	၆.၀	၁၉၆၂	၂၃၀	၅၂၁၁	၀.၀၉
၂၂။ မာလာဝီ	၁၁၈၄၈၅	၇.၀	၁၉၆၄	၁၇၀	၅၃၀၀	၀.၀၈
၂၃။ မာလီ	၁၂၄၀၁၅၀	၇.၉	၁၉၆၀	၁၅၀	၄၉၀၀	၀.၀၆
၂၄။ မော်ရိုစတေးနီးယား	၁၁၈၅၀၀၀	၁.၇	၁၉၆၀	၄၂၀	၈၅၀၀	၀.၅
၂၅။ နိုက်ဂျား	၁၂၆၇၆၂၇	၆.၄	၁၉၆၀	၂၅၀	၂၅၀၀	၀.၀၄
၂၆။ ဆီယာရာလီယွန်	၇၂၃၂၆	၃.၇	၁၉၇၁	၃၅၀	၃၁၀၀	၀.၀၈
၂၇။ ဘူကီနာနာဆို	၂၇၄၂၀၀	၇.၉	၁၉၆၀	၁၅၀	—	—
၂၈။ ဆော်တိုဒေမ / ရင်းဆပ်	၉၉၆	၀.၀၉၅	၁၉၇၅	၄၉၀	၆၀၀	၀.၆၃
၂၉။ ဆူဒန်	၂၅၀၅၈၀၀	၂၁.၉	၁၉၅၆	၃၀၀	၇၁၀၀	၀.၀၃
၃၀။ ဆိုမာလီ	၆၃၇၆၅၇	၅.၄	၁၉၆၀	၂၈၀	၆၂၇၀၀	၁.၁၆
၃၁။ တန်ဇန်နီးယား	၉၃၉၇၁၉	၂၂.၂	၁၉၆၁	၂၉၀	၄၀၄၀၀	၀.၁၈
၃၂။ ယူဂန်ဒါ	၂၃၆၀၀	၁၄.၇	၁၉၆၂	—	၁၈၀၀၀	၀.၁၂
၃၃။ ချားဒ်	၁၂၈၄၁၁၁	၅.၀	၁၉၆၀	၈၀	၁၂၂၀၀	၀.၂၄
၃၄။ ဗဟိုအာဖရိက	၆၂၃၀၀၀	၂.၆	၁၉၆၀	၂၆၀	၂၃၀၀	၀.၀၉
၃၅။ ကီရီဘာတီ	၆၈၄	၀.၀၅၆	၁၉၇၉	—	—	—
၃၆။ ထူဘလူ	၅၅.၉	၀.၀၁	၁၉၇၈	—	—	—
၃၇။ ဗင်နွားတူ	၁၁၈၀၀	၀.၁၁	၁၉၈၀	—	၃၅၀	၀.၃၂
၃၈။ ဆာမိုအာ	၂၉၄၆.၈	၀.၁၅၈	၁၉၆၂	၀.၀၆၈	—	—

၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ၎င်းတို့၏ ပြည်ပကြွေးရင်းနှင့် အတိုး ဆပ်ရမ္မာ ဒေါ်လာကုဋေ ၂၃၀ ရှိပြီး ဤသည် ၎င်းတို့၏ပြည်ပပို့ကုန်မှရငွေ စုစုပေါင်းရဲ့ ၂၅% ဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ပရက်ဒီကော့လား က ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ တစ်ခုတွင် မိန့်ခွန်းပြောရာ၌ အကြွေးများ ပြန်လည်ထိန်းညှိခြင်းသည် လည်း ဖွဲ့/နိမ့် နိုင်ငံများ၏ ကြွေးဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ပြန်လည်လျှော့ချရေးအတွက် ထိရောက်မှု အနည်းငယ်သာ ရှိကြောင်း ပြောကြားသွားသည်။

ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ ထုတ်ပြန်သော “၁၉၈၇-၈၈ ကမ္ဘာ့ကြွေးမြီဇယားများ” ဆိုသည်၌ ဖွဲ့/နိမ့် တိုင်းပြည်များ အများဆုံး စုနေသော အာဖရိကတိုက် ဆဟာရတောင်ပိုင်းဒေသနိုင်ငံများ၏ လူတိုင်းချင်းဝင်ငွေမှာ ၁၉၈၀ခုနှစ်များအတွင်း ၂၅% ပင် ကျဆင်းသွားသည်ဟု ဆိုထားသည်။

ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်တွင် ဤအဆင်းရဲဆုံးနိုင်ငံများက တင်ပို့သော ကုန်စည်များဈေးနှုန်း ကျဆင်းခြင်းနှင့် ၎င်းတို့ကတင်သွင်းယူရသော စက်မှုထွက်ကုန်များ ဈေးတက်ခြင်း၏ဒဏ်ကို အဆိုပါနိုင်ငံများ အလူးအလဲ ခံနေကြရသည်မှာ အားလုံးအသိပင်ဖြစ်သည်။ ယခုနောက်ပိုင်းတွင်မူ ဥရောပနိုင်ငံကြီးများနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံတို့၏ငွေကြေးများ တန်ဖိုးမြင့်တက်မှုကြောင့် ဖွဲ့/နိမ့်ဆင်းနိုင်ငံများ အဖို့ ထိုနိုင်ငံများနှင့် ကုန်သွယ်ရာတွင်လည်း မညီမျှမှု ဆိုးဆိုးရွားရွားကြုံတွေ့နေကြပြန်လေသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၁၉၈၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ဒုတိယအပါတ်ထဲတွင် ယူနိုဒ်ခေါ် ကုလသမဂ္ဂ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းကြီး၏ ဒုတိယအကြိမ်မြောက် အထွေထွေ ကွန်ဖရင့်ကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်းအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်သော နိုင်ငံများက ဖွဲ့/နိမ့် တိုင်းပြည်များ ယနေ့ကြုံတွေ့နေရသော ဆိုးရွားသည့် စီးပွားရေး အခြေအနေများအကြောင်းအလေးထား ပြောကြားသွားကြသည်။

ယူနိုဒ်၏ ဒါရိုက်တာချုပ်ဖြစ်သူ ဒိုမင်ဂိုဆီယာဇ်က ဖွဲ့/နိမ့် နိုင်ငံ အရေအတွက်မှာမပြတ်တိုးများလာနေပြီး လွန်ခဲ့သည့် ၃ နှစ်က ၃၆ နိုင်ငံရှိခဲ့ရာမှ ယခုအခါတွင်နိုင်ငံပေါင်း ၄၀ ဖြစ်လာသည်။ နောက်နှစ်ဆိုလျှင် ၄၃ နိုင်ငံ ဖြစ်တော့မည်ဟု ပြောကြားသွားသည်။ သူပြောသော နောက်နှစ်မှာ တိုးလာမည့် ၃ နိုင်ငံဆိုသည်တွင် ဗမာနိုင်ငံလည်းပါဝင်သည်။ အထက်တွင် ဆိုခဲ့သော ၁၉၈၀ ခုနှစ်ကုန်ဖရင့်ကာလက အာဖရိကတိုက်ရှိ ဖွဲ့/နိမ့် နိုင်ငံဦးရေမှာ ၂၁ ခုသာရှိပြီး ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဖြေလတွင် ၂၇ နိုင်ငံ

ဖြစ်လာသည်။

အဆိုပါအဖွဲ့အစည်းမှ ပြုစုထားသော စာရင်းများအရဆိုလျှင် ဖွဲ့/နိမ့် နိုင်ငံများ၏နှစ်စဉ်လူဦးရေတိုးတက်မှုနှုန်းမှာ ၁၉၇၀ ခုနှစ်များနှင့် ၁၉၈၀ ခုနှစ်များအတွင်း ၂.၆% ခန့်ရှိခဲ့သည်။ သို့သော် နှစ်စဉ်ပထတ တိုးတက်မှုနှုန်းမှာမူ ၁၉၇၀ ခုနှစ်များအတွင်း ၃% ရှိခဲ့ပြီး ၁၉၈၀ ခုနှစ်များအတွင်း ၂% နှင့် ၃% အကြားသို့ ကျဆင်းသွားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုနိုင်ငံများတွင် နေထိုင်မှုအဆင့်အတန်းကျဆင်းပြီး လူမှုရေးပြဿနာများ ပိုမိုများပြားလာနေခြင်းနှင့် ကြုံတွေ့နေရသည်။

ကုလသမဂ္ဂက ထုတ်ပြန်သော စာရင်းဇယားများအရဆိုလျှင် ဖွဲ့/နိမ့် နိုင်ငံများ၏ လူတိုင်းချင်း ပထတမှာ ၁၉၈၀ ခုနှစ်များအတွင်း ကျဆင်းလာခဲ့ပြီး ၁၉၈၅ ခုနှစ်၌ ဒေါ်လာ ၂၀၀ ပိုပိုလေးသာရှိတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ဘောဂဗေဒပညာရှင်အများစုကြီးက ယင်းနိုင်ငံများ၏ ၁၉၉၀ ခုနှစ်များအတွင်းလူတိုင်းချင်း ပထတမှာ ၁၉၈၀ ခုနှစ်လောက်မှ ရှိပါ့မလား ဆိုသည်ကို သံသယဖြစ်နေကြသည်။

ယူနိုဒ် အဖွဲ့ကြီး၏ အဆိုအရ အဆိုပါနိုင်ငံများကြုံတွေ့နေရသော အရေးပါသည့် ပြဿနာများတွင် ပြည်ပမှအရင်းအနှီးရရှိမှု နည်းပါးနေခြင်းလည်း ပါသည်ဟုဆိုရသည်။ တနည်းဆိုရလျှင် ဤနိုင်ငံများ၏ရှေ့အလားအလာမရေရာမှုကြောင့် ပြည်ပမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုစိတ် နည်းပါးနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ယူနိုဒ်အဖွဲ့မှ ပုဂ္ဂိုလ်များက ဖွဲ့/နိမ့် နိုင်ငံများ၏ စက်မှုတပ်ဆင်မှုရှေ့အလားအလာမှာ မှု့မှိုင်းမှိုင်း သာဖြစ်မြဲဖြစ်နေပြီး ပြည်တွင်းပြည်ပအရ လေးနက်အရေးပါသည့်ခြေလှမ်းများ လှမ်းဖို့လိုအပ်သည်ဟု ပြောပြကြသည်။ ဤနိုင်ငံများ၏ ပထတ တွင်လယ်ယာထွက်ကုန်ပစ္စည်း၏တန်ဖိုးမှာ သုံးပုံနှစ်ပုံခန့် ပါဝင်နေပြီး ရာသီဥတုပါအဝင် ကပ်ဘေးဒဏ် အမျိုးမျိုးကိုလည်း မတုန်းလှန်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေရသည်ဟု ကမ္ဘာ့ အဘော်ပိုင်းများက ထောက်ပြကြသည်။

ယူနိုဒ်အဖွဲ့၏အဆိုအရမူ ဖွဲ့/နိမ့် နိုင်ငံများယခုကဲ့သို့ပြဿနာဖြစ်နေခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်းများမှာ အရင်းအမြစ်နည်းပါးမှု နှင့် တည်နေရာချောင်ကျမှု တို့အပြင်လူဦးရေအမြန်အဆန်တိုးပွားလာမှု (ဗမာနိုင်ငံတွင် လူဦးရေကုန်သတ်ရန် ယနေ့အထိမည်သည့် စီမံကိန်းမျှမရှိသေးချေ)၊ ကုန်သွယ်ရေးမညီမျှမှု (စစ်အစိုးရသက်တမ်း တလျှောက်လုံး ကုန်သွယ်ရေးပို့ငွေပြုဘူးသည်မှာ ၅ နှစ်

နှစ်ခန့်သာရှိသည်)၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု နှုန်းနှိမ်ကျမှု (ဗမာ ပြည်မှာလည်း ဤပြဿနာရှိကြောင်းစစ်အစိုးရကအကြိမ် ကြိမ်ဝန်ခံပြီးဖြစ်သည်)၊ လယ်ယာကဏ္ဍကျဆင်းမှုနှင့်စက် မှုကဏ္ဍပျက်ပြားမှု (ပြီးခဲ့သည့် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့ ဦးစိန်လွင်၏မိန့်ခွန်းတွင်လည်း ဗမာပြည်ရှိ အလားတူ အခြေအနေမျိုးကြားသိရသည်) ဖြစ်သည်။

၁၉၈၇ ခုနှစ် ဧပြီလ ဒုတိယပတ်အတွင်းတွင် အီသီယိုးပီးယားနိုင်ငံ အစုအဖွဲ့အဖွဲ့တို့တွင် အာဖရိကတိုက် ဖွဲ့ / နိမ့် နိုင်ငံများမှကျမ်းကျင်သူများ၏ ၆ ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးကိုကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်းအစည်းအဝေး ပြီး သည့်နောက် ထိုမြို့၌ပင် အာဖရိကတိုက် ဖွဲ့ / နိမ့် နိုင်ငံ များမှဝန်ကြီးများ၏ ၇ ကြိမ်မြောက် ကွန်ဖရင့်ကို ဆက် လက်ကျင်းပခဲ့သည်။

ကျမ်းကျင်သူများ၏ အစည်းအဝေးတွင် ဖွဲ့ / နိမ့် နိုင်ငံများကို ငွေကြေးအားဖြင့် ဒုနှင့်ဒယ်နှင့် ပေးကြရန် နှင့် တရားဝင်ဖွဲ့ပြီးရေး အကူအညီများ တိုးမြှင့်ပေးကြ ရန်ကူညီထောက်ပံ့သူ အလှူရှင်နိုင်ငံများကို မေတ္တာရပ် ခံလိုက်သည်။

သုံးရက်ကြာ ကျင်းပသော ဝန်ကြီးများ ကွန်ဖရင့် တွင်မူ ကုလသမဂ္ဂ၏ “အာဖရိကတိုက် စီးပွားရေး နှလုံးထူ မှုနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် (၁၉၈၆—၁၉၉၀)” အားအ ကောင်အထည်ဖော်မှု အခြေအနေကို သုံးသပ် ဆွေးနွေး ကြသည်။ အဆိုပါအစီအစဉ်နှင့်အညီ ထိုငါ့နှစ် အတွင်း ဒေါ်လာကုဋေ ၂၉၀၀ ဘိုးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဆိုလျှင် အာဖရိ ကတိုက် ဖွဲ့ / နိမ့် နိုင်ငံများ အနေဖြင့် ဒေါ်လာကုဋေ ၁၂၀၀ မျှလိုမည်ဟုအစီအစဉ် အာဖရိကတိုက် စီးပွား ရေးကော်မရှင်၏ အတွင်းရေးမှူး အဒီပြိုအဒီဒီဂျီ က ကွန် ဖရင့်တွင်ပြောပြသွားသည်။

အိုအေယူခေါ် အာဖရိကတိုက်ညီညွတ်ရေးအဖွဲ့ အ စည်းကြီး၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး အူမာရိုး ကမူအာ ဖရိကတိုက် ဖွဲ့ / နိမ့် နိုင်ငံများအနေဖြင့် အသက်ရှင်ရပ် တည်လိုလျှင် အချင်းချင်းသွေးစည်းကြရမည်ဟု အဆိုပါ အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသွားသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အခြေအနေများကြောင့် ပြီးခဲ့ သည့်ဒီဇင်ဘာလ အတွင်းက ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သောကုလ သမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံကြီးတွင် ၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ စက်တင် ဘာလ၌ ဖွဲ့ / နိမ့် နိုင်ငံများအရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကုလ သမဂ္ဂမှကြီးမှူးသော ကွန်ဖရင့်တရပ်ခေါ် ဆိုကျင်းပရန်တ ညီတညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုကွန်ဖရင့်တွင် ၁၉၈၀ ခုနှစ်များအတွင်း ဖွဲ့ / နိမ့် နိုင်ငံများ၏အခြေအ

နေကိုဆွေးနွေးကြမည်ဟု သိရပေသည်။
အထက်တွင်ဆိုခဲ့သည့်အချက်အလက်များကိုကြည့် ခြင်းအားဖြင့် တိုင်းပြည်တပြည်အားဖွဲ့ / နိမ့် သတ်မှတ် ပေးလိုက်ခြင်းကြောင့်—

(က) ယင်းနိုင်ငံ၏ အခြေခံ စီးပွားရေး စနစ် လက္ခဏာကိုရော လူတန်းစားပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှု ပုံစံနှင့် အချိုး အစားကိုပါ ပြောင်းလဲပစ်နိုင်ခြင်း မရှိ။

(ခ) မိမိတို့အပေါ် တင်ရှိနေသော ပြည်ပကြေး မြီများနှင့် ပတ်သက်ပြီး ထိန်းညှိခြင်း၊ ကုန်သွယ်ရေးမည် မျှမှုသက်သာစေရန် အခွန်အကောက် အချို့လျှော့ချ ပေးခြင်း စသည်များရှိသော်လည်း အဆိုပါ ဝင်္ဂများက မကင်းလွတ်နိုင်။

(ဂ) ပြည်တွင်းစီးပွားရေးကို အခြေခံကျကျ မြှင့် တင်ပေးနိုင်သည့် ဖွဲ့ / နိမ့်နိုင်ငံဟူ၍ တနိုင်ငံမျှမရှိသေးဟူ သော အချက်များတွေ့ရပေသည်။
ထို့ပြင်—

(က) စီးပွားရေး နှလုံးထူရေးအတွက် ချမ်းသာ သည့် နိုင်ငံကြီးများ၏ ပေးကမ်းမှုကိုသာ မျှော်ကိုးနေရ သည်။ ဤရေစီးကြောင်းကို ရှေ့တွင်လည်း လွယ်လွယ်နှင့် မြန်မြန် ပြောင်းပစ်နိုင်ဘွယ်မရှိ။

(ခ) ပြည်ပကြေး ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများ ပိုမြဲ ပိုနေ သည်။ ရှေ့တွင်လည်း ဆက်လက်ချေးငှားနေရဦးမည်။

(ဂ) အရင်းမြှုပ်နှံမှု၊ ကုန်သွယ်မှု၊ နည်းပညာ စ သည့် ကဏ္ဍများတွင်လည်း နိုင်ငံကြီးများသနားမှ ချမ်း သာရာရမည့်ကိန်း ဆိုက်မြဲ ဆိုက်နေရသည်။

(ဃ) ငွေကြေးကဏ္ဍအနေဖြင့် ပြောရလျှင် နိုင်ငံ တကမ္ဘာ့ ငွေကြေးဈေးကွက်၌ လှုပ်ရှားမှုမှန်သမျှ၏ ဒဏ် များကို ခံနေရသည် ဆိုသည့် အချက်များကိုလည်း အ ထင်အရှား တွေ့ရပေသည်။

ဗမာပြည်ဘယ်လိုလဲ

ဗမာပြည်တွင်စစ်အုပ်စုကနေ မဆလ လမ်းစဉ် ကြီးကိုအကောင်အထည်ဖော်ရင်း တိုင်းပြည်၏ စီးပွား ရေးမှာတစ်တစ်ကျဆင်းလာပြီး သူတို့အာဏာသက် ၂၅ နှစ်ခန့်ရှိသောအခါ၌ ကမ္ဘာ့အဆင်းရဲဆုံး နိုင်ငံများစာ ရင်းပေးသွင်းလျှောက်ထားရတော့သည်။ စစ်အစိုးရက ဤခြေလှမ်းကို လှမ်းခြင်းနှင့် ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ဦးနေဝင်း က “အပြောင်းအလဲ” လုပ်ဖို့ လို အပ်ပြီဟုမိန့်ခွန်းပြောလာခြင်းတို့မှာ သာမန် တိုက်ဆိုင်မှု မဟုတ်ပေ။ နယ်ချဲ့ အရင်းရှင် နိုင်ငံကြီးများ၏ ဖိအား

ပေးအောက်တွင် ကြိုတင်ညှိနှိုင်းထားသော အစီအစဉ် တခုတည်းအောက်မှ ပေါ်ထွက်လာသော ခြေလှမ်းများ သာဖြစ်လေသည်။

ဤသို့သောခြေလှမ်းမျိုးကို စစ်အစိုးရအယင် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော နိုင်ငံပေါင်း ၄၀ တို့လှမ်းဘူးခဲ့ ကြလေပြီ။ သူတို့၏ အခြေအနေနှင့် ကံကြမ္မာကိုလည်း အလွယ်တကူပင် မြင်နေကြရသည်။ ယခုသူတို့နှင့် တလှေထဲ စီးတခရီးထဲသွားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော မဆလ စစ်အစိုးရ သည် ဤကံကြမ္မာမျိုးကို ရှောင်ကွင်း နိုင်ပါမည်လော ဗမာပြည်လို ကြယ်ဝံသော နိုင်ငံတနိုင်ငံကို အမှုဆုံး အဆင့်သို့ ပို့ပေးခဲ့သော အစိုးရတရပ်သည် ကျန် နိုင်ငံ ၄၀ ထက် ပိုမိုစွမ်းဆောင်နိုင်ပါမည်လော။ အထူးသဖြင့်ဗမာ ပြည်၏ ခေတ်သစ်သမိုင်းကြောင်းကို သိသူများအဖို့ စစ် အစိုးရ လုပ်ခဲ့သော စီးပွားရေး အပြောင်းအလဲအမျိုးမျိုး ကိုကြုံဘူးထားသဖြင့် ဗမာပြည်၏ရှေ့ရေးကိုရင်လေးမိကြ မည်သာဖြစ်ပေသည်။

ဗမာပြည်၏ အခြေအနေ ဤမျှဆိုးရွားလာခြင်းမှာ သာမန်အကြောင်းရင်းများကြောင့် မဟုတ်ဘဲ ဖောက် ပြန်သောအစိုးရ အဆက်ဆက်၊ အထူးသဖြင့် အကောက် ကျစ် အဆိုးဝါးဆုံးဖြစ်သော မဆလ တပါတီ အာဏာရှင် စစ်အစိုးရ၏ ဖောက်ပြန်သော လမ်းစဉ် ပေါ်လစီများ ကြောင့်သာလျှင်ဖြစ်ပေသည်။ “လွတ်လပ်ရေး” ရပြီး သည့်နောက် လွန်ခဲ့သည့် အနှစ် ၄၀ အတွင်း ဗမာပြည်ရှိ အမျိုးသားပေါင်းစုံ ပြည်သူလူထုကြီး တရပ်လုံးအား ဖိ နှိပ်သွေးစုပ်နေသော နယ်ချဲ့စနစ်၊ ပဒေသရာဇ် မြေရှင်စ နှစ်၊ ဗျူရိုကရက်အရင်းရှင် စနစ်တို့ တည်ရှိပြန်ပွားနေခြင်း ကြောင့်ပင်ဖြစ်ပေသည်။

ဤအရင်းခံ အကြောင်းရင်းစစ်မြစ်များကို ထိပါး ခြင်းအလျှင်မရှိဘဲ ဖွံ့/နိမ့် ကိုလက်ခံပြီး နယ်ချဲ့ နိုင်ငံ ပေါင်းစုံအပေါ် ပိုမိုမိုခိုသည့် နည်းနာသည်၎င်း၊ ကုန် သွယ်ရေးပေါ်လစီအချို့ အပြောင်းအလဲလုပ်သည့် နည်း

နာသည်၎င်း တကယ်တမ်း ထိရောက်မှုမရှိနိုင်သည့် “အ ပြောင်းအလဲ” အတုအယောင်များသာလျှင်ဖြစ်ပေသည်။ စစ်အစိုးရသည် “အပြောင်းအလဲ” ဟူသော စကား ကို သုံးနေသော်ငြားလည်း ၎င်းတို့တွင်တကယ်တမ်းပြောင်း လဲလိုစိတ်လည်းမရှိ၊ ပြောင်းလဲနိုင်စွမ်းလည်း မရှိသည်မှာ တနေ့တခြားသိသာထင်ရှားနေပေသည်။

တိုင်းပြည်တပြည်လုံး ကြပ်တည်းမှုကပ်ဆိုက်နေခြင်း ကိုတကယ်တမ်း ကယ်တင်ရန်မှာ အရင်းခံ ပြဿနာများ ကိုဖြေရှင်းနိုင်စွမ်းရှိမရှိ ဆိုသည့်အပေါ်တွင် တည်ပေ သည်။

လောလောဆယ်အခြေအနေတွင်မူ ပြည်သူတရပ် လုံး ဒုက္ခပင်လယ်ဝေနေသည်ကို ချက်ခြင်း တားဆီးနိုင် ရန်အတွက် လက်ရှိမဆလ တပါတီအာဏာရှင် စစ်အစိုး ရ်ကို၎င်း၊ ဒင်းအားကျောထောက်နောက်ခံပြုပေးနေသော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေကို၎င်း ဖျက်သိမ်းပစ်ရ ပေမည်။ ၎င်းတို့နေရာတွင် မဆလ တပါတီ အာဏာရှင် စနစ်ကိုနည်းနာမျိုးစို့ဖြင့်ဆန့်ကျင်နေကြသော အင်အား စုများနှင့် ပြည်ချစ်ပုဂ္ဂိုလ်များကို ကိုယ်စားပြုသည့် ယာယီအစိုးရ တရပ်နှင့် ယင်းအစိုးရက ရေးဆွဲသောဖွဲ့ စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်တရပ်တို့ဖြင့် အစား ထိုးရပေမည်။

ဤသို့သော ယာယီအစိုးရသည် ယနေ့ပြည်သူလူ ထုကြီးတရပ်လုံးက လိုလားတောင့်တနေသော ပြည် တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး၊ ဒီမိုကရေစီရေး၊ အမျိုးသားများသွေး စည်းညီညွတ်ရေး၊ အမျိုးသားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေး၊ နိုင်ငံခြား ဆက်ဆံရေးတွင် အမှီအခို ကင်းသော ကြားနေရေးပေါ်လစီကျင့်သုံးရေး ဟူသောအခြေခံလုပ် ငန်းတာဝန်များကို အကောင်အထည် ဖော်ခြင်းဖြင့်သာ လျှင် တိုင်းပြည်အား ကယ်တင်နိုင်သည့်အပြောင်းအလဲ လုပ်ခြင်း၏ အစပြုချက်တရပ်ကို စတင်လုပ်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်သင့်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆမိပေသည်။

ခေတ်အစိုးရရဲ့ အပြောင်းအလဲတစ်ခု

၁၉၈၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၀ ရက်နေ့၌ မဆလ ပါတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးနေဝင်းက ရန်ကုန်မြို့တွင် ကျင်းပသော “ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများ ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးပွဲ” တွင် အဖွဲ့မိန့်ခွန်းတရပ် ပြောကြားခဲ့သည်။ ယင်းအစည်းအဝေးကို သူ့မိန့်ခွန်းတခုရာ၌ “အထူးအစည်းဝေး” ဟု ခေါ်ဝေါ် သုံးစွဲခဲ့သည်။ စစ်အစိုးရသက်တမ်းတလျှောက်တွင် တခါမျှ မရှိဘူးသေးသော အစည်းအဝေးမျိုးပင်ဖြစ်သည်။ ဦးနေဝင်း၏မိန့်ခွန်းတွင် ထူးထူးခြားခြား သတိပြုမိလိုက်ကြသည့်အချက်မှာ “အပြောင်းအလဲများ” လုပ်မည်ဟူသော ကိစ္စပင်ဖြစ်သည်။

တဖန် အထက်ဖော်ပြပါ အစည်းအဝေး၏ အဆက်ဖြစ်သော ဩဂုတ်လ ၂၂ ရက်နေ့ အစည်းအဝေးတွင်လည်း ဦးနေဝင်းကမိန့်ခွန်းထပ်ပြောခဲ့ပြန်သည်။ ယင်းမိန့်ခွန်းကို အပြင်သို့ထုတ်ပြန်ခဲ့ချေ။ ဤမိန့်ခွန်းတွင် ဦးနေဝင်းက သူ့လူများကို အတော်ကြိမ်းမောင်းခဲ့သည်ဟူ၍သာ သဘင်းထွက်လာခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် “ပြည်ထောင်စုဆိုရယ်လစ် သမတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၆/၈၇” ဆိုသည်ကို ထုတ်ပြန်ကျေညာခဲ့သည်။ ယင်းကြော်ငြာစာ၏ အနှစ်သာရမှာ (က) “ကုန်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနက ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက် နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၁၀) နှင့် (၁၁) တို့အရ ကန့်သတ်ထားသော စပါး၊ ပြောင်းဖူးစေ့၊ မတ်ပဲ၊ ပဲတီစိမ်း၊ ထောပတ်ပဲ၊ စွန်တာနီ၊ စွန်တာပြာ၊ ပဲစင်းငုံ၊ ပဲယင်းတို့ကို ကန့်သတ်သီးနှံအဖြစ်မှ ပယ်ဖျက်လိုက်” ကြောင်း။ (ခ) “စီမံကိန်းသီးနှံအလိုက် စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်သူ တောင်သူ လယ်သမားများသည် မြေခွန်ကို ငွေကြေးဖြင့် မဟုတ်ဘဲ စီမံကိန်း သီးနှံများအလိုက် သတ်မှတ်ထားသည့် နှုန်းထားများဖြင့် ပေးဆောင်ရမည်။” (ဂ) “စီမံကိန်းသီးနှံ မဟုတ်သောသီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် တောင်သူ လယ်သမားများသည် မြေခွန်ကို စီမံကိန်း သီးနှံများဖြင့် ပေးရ

မည်။” ဟူ၍ ဖြစ်၏။

စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင်မူ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဆိုသည်က “ဥပဒေကိုသို့ အာဏာတည်သော အမိန့်အမှတ်(၁) ၁၉၈၇” ဆိုသည်ကိုထုတ်ပြန်ပြီး ၂၅ ကျပ်၊ ၃၅ ကျပ်နှင့် ၇၅ ကျပ်တန် ငွေစက္ကူများကို တရားမဝင်တော့ကြောင်း ကျေညာခဲ့သည်။

ထို့နောက် စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ဝန်ကြီးအဖွဲ့၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၉/၈၇ ဆိုသည်ကို ထုတ်ပြန်ပြီး မြေခွန်ကို သီးနှံဖြင့် ပေးဆပ်ရမည့် နှုန်းများကို ဇယားများဖြင့် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

အောက်တိုဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော မဆလ ဗဟိုကော်မတီ သတ္တမ အကြိမ် အစည်းအဝေး နှိဂုံးချုပ် မိန့်ခွန်းအဖြစ် ဦးနေဝင်းက မိန့်ခွန်းတခု ထပ်ပြောခဲ့ပြန်သည်။ တလခွဲမျှ ကာလအတွင်း တတိယ အကြိမ်ဖြစ်သည်။ တိုင်းပြည်သို့ ထုတ်ပြန်ကျေညာခဲ့သည့် ယင်းမိန့်ခွန်းတွင် သူတို့ခွင့်ပြုချက်အရ လုပ်ကိုင်ကြမည့် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များအား သတိပေးခြိမ်းခြောက်ထားကာ ထိုတလော ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ခြေလှမ်းများနှင့်ပတ်သက်ပြီး “ချော့လုပ်ငန်းကတော့ ကျနော်တို့စခန်းပါပြီ” ဟုပြောကြားခဲ့သည်။

အောက်တိုဘာလ ၁၉ ရက်နေ့၌ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ အမိန့်ကြော်ငြာစာ ၁၀/၈၇ ဆိုသည်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ယင်းမှာ လက်ကား ရောင်းဝယ်သည့် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင် များအား အခွန်ပေးဆောင် ရေးနှင့်ပတ်သက်သည်။ အနှစ်သာရမှာ အစိုးရထံတွင် လက်ကား မှတ်ပုံတင်ပြီး ကင်းလွတ်သီးနှံများကို ကြိုတင်ခွဲ မှမ်းမခံ ရောင်းဝယ်သိလျှင်၊ လွှဲပြောင်းရာတွင် အခွန်များကို သတ်မှတ်သည့် သီးနှံနှင့်ဖြစ်စေ၊ ကုန်ပစ္စည်းဖြင့်ဖြစ်စေ ပေးဆောင်ရမည်။ ဆန်စပါးဝယ်ယူ ရောင်းချရာတွင် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ဝယ်ယူသော ပမာဏ၏ ၁၀% နှင့်ညီမျှသော စပါးနှင့်ဆန်ကို အခွန်အဖြစ် ပေးဆောင်ရမည် စသည်တို့ဖြစ်သည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင်မူ စစ်အစိုးရ၏ “မြန်မာ့အသံ” က ဆန်စပါး ပြင်ပတင်ပို့မှု

ကို သမဝါယမများနှင့် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များအား လုပ်ကိုင်ခွင့် ပြုမည်ဖြစ်ကြောင်း မထင်မရှား အသံလွှင့် သတင်းပေးသွားသည်။

မဆလ စစ်အစိုးရ၏ “အပြောင်းအလဲ” ဆိုသည့် ခြေလှမ်းများထဲတွင် အထက် ဖော်ပြပါတို့ အထဲမှ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၆/၈၇၊ ၉/၈၇၊ ၁၀/၈၇ တို့မှာ စစ်အစိုးရ၏ မြေယာပေါ်လစီဆိုင်ရာ တွင်၎င်း၊ သီးနှံကုန်သွယ်မှု ဆိုင်ရာတွင်၎င်း၊ ၎င်းတို့၏ အနှစ်သာရကို သိရှိနားလည် နိုင်ရန်အတွက် အရေးပါ သည်ဟု ထင်မြင်မိပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ယင်းကြော်ငြာစာများ၏ အကျိုးသက် ရောက်မှုများနှင့် စစ်အစိုးရက ပြုလုပ်မည့် “အပြောင်း အလဲများ” မည်သို့ ဆက်သွယ်မှု ရှိသည်ကို စစ်ဆေး စောကြော သင့်လှပေသည်။

ရှေးဦးစွာ အခိုက်သီးနှံဖြစ်သည့် စပါးသီးနှံအတွက် ယခု ပေါ်ပေါက်လာသည့် ကြေငြာချက်များ၊ အမိန့် ကြော်ငြာစာများအရ စစ်အစိုးရက လူထုထံမှ ကောက် ခံမည့်မြေခွန်၊ ဆည်မြောင်းတာဝန်ခွန်၊ လက္ကားခွန်တို့ ကို ခန့်မှန်းတွက်ချက် ဖော်ပြသွားပါမည်။ ကိန်းဂဏန်း အများစုကို စစ်အစိုးရက တရားဝင် ထုတ်ပြန် ထား သည့် စာအုပ်စာတမ်းများ၊ အစီရင်ခံစာများမှ ရယူပါ သည်။

စပါးစိုက်ကေကို ၁၉၈၃-၈၄ ဘဏ္ဍာနှစ်မှ ၁၉၈၆-၈၇ ဘဏ္ဍာနှစ် (ရည်မှန်းချက်) အထိ စစ်အစိုးရ ထုတ်ပြန်ကြေငြာ ထားသည့်အတိုင်း ပူးတွဲပါဇယား ၁ တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် စပါးစိုက်ကေကို နောက်ဆုံး ကိန်းဂဏန်းဖြစ်သော ၁၉၈၆-၈၇ ကိန်းဂဏန်းအတိုင်း ၁၂၀၁ ကေသန်း ဟုယူဆပြီး တွက်ချက် ဖော်ပြသွားပါမည်။

၁၉၈၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်စွဲပါ ဝန်ကြီး အဖွဲ့၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၉/၈၇၊ နောက် ဆက်တွဲဇယား၊ ဇယား ၁ အရ တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် အ လိုက် သတ်မှတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုဇယားအရ မိုး ရေဖြင့် စိုက်ပျိုးသော လယ်များအတွက် စိုက်ပျိုးသော ကေ အနည်းအများအလိုက် တ ကေ ပေးဆောင်ရမည့် နှုံးကို အနိမ့်ဆုံး ၂ တင်းမှ အများဆုံး ၄ တင်းအထိ ပေးဆောင်ရမည်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ ၁၉၈၃-၈၄ ၌ ထိုတိုင်းနှင့်ပြည်နယ် ၆ ခု (ဧရာဝတီ၊ ပဲခူး၊ ရန်ကုန်၊ မွန်၊ ရခိုင်၊ တနင်္သာရီ) တို့၏ စပါးအထွက်မှာ တပြည် လုံးအထွက်၏ ၇၆.၄၆ ရာခိုင်နှုန်းရှိပါသည်။ စိုက်ကေ

အရလည်း တပြည်လုံး စပါးစိုက် ကေ၏ ၆၇.၂၆ ရာခိုင် နှုံးရှိပါသည်။ ၁၉၈၃-၈၄ ရွှေပြေးအမှန် စာရင်းအရ ၅ ကေမှ ၁၀ ကေအထိ လုပ်ကိုင်သော လယ်သမား မိ သားစု အိမ်ထောင်ဦးစီး ဦးရေမှာ တပြည်လုံး၏ ၂၄.၅၁ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး၊ ကေ ရာခိုင်နှုန်းမှာ တပြည်လုံး စပါးစိုက်ကေ ၏ ၃၁.၂၅ ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ ကြောင့် စပါးစိုက်ကေများအနက် အများစုမှာ မိုးရေ ဖြင့်စိုက်သော လယ်မြေများသာဖြစ်ခြင်း၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအလိုက်လည်း ထိုတိုင်းနှင့် ပြည်နယ် ၆ ခုတို့မှာ စိုက်ကေ အချိုးအစားအရ အများဆုံးဖြစ်ခြင်းနှင့် လုပ် ကွက်အရလည်း ၄.၅ ကေမှ ၁၀ ကေအထိ လုပ်ကိုင်သူ လယ်သမားအိမ်ထောင်များမှာ အများစု ဖြစ်သည် ဟု ခန့်မှန်းယူဆ၍ စပါးစိုက်ကေ အားလုံးအတွက် (ဆည် ရေးသောက်၊ တောင်ယာ လှေခါးထစ်စိုက် ကို မချွန် လုပ်ဘဲ) ပျမ်းမျှ တကေ ၃ တင်းနှုံးဖြင့် တွက်ချက်လျှင် မြေခွန်အဖြစ် စပါးတင်းသန်းပေါင်း ၃၆.၀၃ သန်းကို ရ ရှိသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုပမာဏမှာ ပျမ်းမျှနှစ်စဉ် စပါးအထွက်ကို တင်းသန်းပေါင်း ၆၈၀ ဟု ထားရှိလျှင် ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် အထွက်၏ ၅.၁၂% ဖြစ်ပါသည်။ နှစ် စဉ် အထွက်များကို အထက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထား ပါသည်။ တဖန် ထိုပမာဏမှာ နှစ်စဉ် စစ်အစိုးရ အ မှန်ဝယ်ယူရရှိသော ပျမ်းမျှပမာဏ၏ ၂၀.၀၂% ဖြစ် ပါသည်။ (နှစ်စဉ်အမှန် ဝယ်ယူရရှိသော ပျမ်းမျှပမာ ဏကို ၁၉၇၇-၇၈ ဘဏ္ဍာနှစ်မှ ၁၉၈၃-၈၄ ထိ ဘဏ္ဍာနှစ် ၇ နှစ်စာ ကိန်းဂဏန်းများမှ အခြေပြုတွက် ချက်၍ တင်းသန်း ၁၈၀ ဟု ယူဆတွက်ချက်ပါသည်။)

မြေခွန်စနစ် နှင့်ပတ်သက်၍ လယ်လုပ်သူ၏ ဝင် ငွေအပေါ် အခြေမခံခြင်း၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု၊ အငှား လုပ်ကိုင်မှု၊ လယ်ယာ လုပ်သား၏ခန့်၊ လုပ်သားအင် အား၊ လူမှုရေး လိုအပ်ချက်များအပေါ် အခြေမခံခြင်း စွေးနှုံးအတက်အကျ သီးနှံထွက်ရှိမှု ထုတ်လုပ်မှုစရိတ် ပြောင်းလဲမှု စသည်တို့ကို အခြေမခံခြင်း၊ တသမတ်တည်း များပြားနေခြင်း တို့အတွက် ယခင်ကိုလိုနီခေတ် ကတဲ ကပင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရ အရာရှိကြီးများနှင့် ဘဏ်လုပ် ငန်းရှင် အချို့တို့က ပြစ်တင် ထောက်ပြမှုများ ရှိခဲ့ဘူး ပါသည်။ ဤသည်နှင့်ပတ်သက်၍ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း များဆိုင်ရာ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင် တဦးဖြစ်သူ လောရင့်စ် ဒေါ်ဆင် ဆိုသူက ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီးတွင် ရေးသော သူ၏မှတ်တမ်း တစောင်တွင် မြိတိသျှအင်ပါယာ ထဲ၌ ဝင်ငွေအပေါ် မူမတည်ဘဲ တသမတ်တည်း ကောက်ခံ

ဖေး(၁)

ပေါး

မြေခွန်နှင့် လက္ကားရောင်းဝယ်ခွန်များမှ ရရှိမည့် ပေါးခန့်မှန်းချက်နှင့် တန်ဘိုးခန့်မှန်းချက်

စဉ်	ခုနှစ်	စိုက်ဧက	အောင်ဧက	အထွက် တန်ရှည် ထောင်	မြေခွန်	ဆည်မြောင်း ခွန်	တာတမံခွန်	လက္ကား ဈေးကွက် ခန့်မှန်းချက်	လက္ကား ခွန်	စုစုပေါင်း
		(သန်း)	(သန်း)	(တင်းသိန်း)	(တင်းသန်း)	(တင်းသန်း)	(တင်းသန်း)	!(တင်းသန်း)	(တင်းသန်း)	(တင်းသန်း)
၁။	၈၃-၈၄ (ရွှေပြေးအမှန်)	၁၃.၉၄	၁၃.၅၁၃	၁၄၀၆၂ (၆၈၄၈)						
၂။	၈၄-၈၅ (ယာယီ)	၁၂.၁၄	၁၁.၅၄၅	၁၄၃၅၇ (၆၉၉၁)						
၃။	၈၅-၈၆	မသိ	မသိ	၁၄၁၅၃ (၆၈၉၂)						
၄။	၈၆-၈၇ (ရည်မှန်းချက်)	၁၂.၀၁	မသိ	၁၄၁၁၄ (၆၈၇၃)	၃၆.၀၃	၈.၁၆	၉.၀၉	၃၄၀ တန်ဘိုး-ကျပ်သန်းပေါင်း	၃၄	၈၇.၂၈ ၁၆၅၈.၃၂

မှတ်ချက်များ

- မြေခွန်ကိုပျမ်းမျှတကေဇာတင်းနှုံးထား၍စိုက်ဧကပေါ် မူတည်တွက်ချက်ပါသည်။
- ဆည်မြောင်းခွန်ကို ၈၄-၈၅ စာရင်းအရဆည်ရေသေခက်ဧက ၂.၇၂ သန်းဟုယူဆပြီးတကေပျမ်းမျှဇာတင်းနှုံးဖြင့်တွက်ချက်ပါသည်။
- တာတမံခွန်ကို ၈၄-၈၅ စာရင်း ၃.၀၃ ဧကသန်းပေါ် မူတည်၍တကေပျမ်းမျှဇာတင်းနှုံးဟုဆည်မြောင်းခွန်အတိုင်းတွက်ချက်သည်။
- လက္ကားဈေးကွက် ၈၆-၈၇ စာရင်းများအရလယ်သမားအသုံးလိုအပ်ချက်နှုတ်ပြီးလက်ကျန်ကိုအထွက်၏ ၅၄% ဟုထားတွက်သည်။ ၎င်းမှ လယ်သမားကိုယ်တိုင်ရောင်း (ကင်းလွတ်ခွင့်ရ) ကို ၄% ထားတွက်လျှင် အထွက်၏ ၅၀% အသားတင်ဈေးကွက်ရောက်မည်ဟုခန့်မှန်းတွက်ချက်သည်။
- လက္ကားခွန်ကိုလက္ကားကုန်သည်မှ စားသုံးသူသို့တဆင့်တည်းဖြင့်ရောက်ရှိသည်ဟုယူဆကာတကြိမ်သာအခွန်ကျသင့်သည်ဟုခန့်မှန်းတွက်ချက်သည်။ သတ်မှတ်နှုံးထားအရဝယ်ယူသောပမာဏ (ဈေးကွက်ရောက်ပမာဏ) ၏ ၁၀% ဖြစ်သည်။
- တန်ဘိုး။ တန်ဘိုးတွက်ချက်ရာတွင်လက်ရှိပေါက်ဈေးဧည့်မထတပြီ ၃ကျပ် / ၅ဝါးပေါ် မူတည်တွက်ချက်ပါသည်။ ဆန်အထွက်နှုံးသတ်မှတ်ချက်ပေါးတင်း၁၀၀လျှင်ဆန်၃၅တင်းနှုံးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပေါးတင်းလျှင် ၁၉.၆၀ ကျပ်ကျသင့်ပြီးစက်ကြိတ်ခန့်အခြားအထွေထွေစရိတ်စကများနှုတ်လျှင်၁၉ကျပ်ဟုယူဆတွက်ချက်ပါသည်။
- အခြားသီးနှံများ (ကြံ၊ ငှက်ပျော) ထို့လယ်ယာမြေတွင်စိုက်ပျိုးခြင်းအတွက်ပေါးဖြင့်ပေးဆောင်ရမည့်မြေခွန်ကိုချန်လှပ်ထားသည်။

ဇယား(၃)

မြေပဲ၊ နှမ်း၊ ဝါ၊ ပဲမျိုးစုံ

မြေခွန်နှင့်လက္ကားခွန်မှရရှိမည့်အခွန်ခန့်မှန်းချက်နှင့်တန်ဖိုးခန့်မှန်းချက်

စဉ်	အမျိုးအမည်	ခုနှစ်	စိုက်ဧက (သန်း)	ခန့်မှန်း အောင် ဧက (သန်း)	အထွက် (တင်းသန်း)	အထွက် (တန်ရှည် ထောင်ပေါင်း)	ခန့်မှန်း မြေခွန် (တင်းသန်း)	ခန့်မှန်း လက္ကားခွန် (တင်းသန်း)	စုစုပေါင်း အခွန် (တင်းသန်း)	ပြည်တွင်း ဝယ်ဈေး (တတင်း၊ ကျပ်)	ပြည်တွင်း ဈေးသင့်ငွေ (ကျပ်သန်း)	ပြည်ပဈေး ဒေါ်လာ တန်ရှည်တတန် (တတင်းနှုံး)
၁။	မတ်ပဲ	၈၃-၈၄	၀.၂၃	၀.၂၁	၂.၃၆၄	၇၆	၀.၁၁၅	၀.၀၄၇၂၈	၀.၁၆၂၂၈	၅၀	၈.၁၁၄	၄၇၄.၀၆ (၁၅.၂၄)
၂။	ပဲတီစိမ်း	၈၃-၈၄	၀.၁၂	၀.၀၉	၀.၆၅၃	၂၁	၀.၀၆	၀.၀၁၃၀၆	၀.၀၇၃၀၆	၄၀	၂.၉၂၂၄	၂၉၃.၂၆ (၉.၄၇)
၃။	ပဲစင်းငုံ	၈၃-၈၄	၀.၁၆	၀.၀၃၈	၁.၁၅၁	၃၇	၀.၀၈	၀.၀၂၃၀၂	၀.၁၀၃၀၂	၃၅	၃.၆၀၅၇	၄၅၂.၄၉ (၁၄.၅၄)
၄။	ကုလားပဲ	၈၃-၈၄	၀.၅၄	မသိ	၅.၃၂	၁၇၁	၀.၂၇	၀.၁၀၆၄	၀.၃၇၆၄	မသိ		တင်ပို့ခြင်းမရှိ
၅။	မြေပဲ	၈၃-၈၄	၁.၃၉	၁.၂၉၄	၁၆.၂၇၁	၅၂၃	၀.၆၉၅	၀.၃၂၅၄၂	၁.၀၂၀၄၂	မသိ		တင်ပို့ခြင်းမရှိ
၆။	ဝါ	၈၃-၈၄	၀.၅၆	မသိ		၁၀၂	၀.၈၄	နှုံးထားမကြေငြာ	၀.၈၄	၆	၅.၀၄	
					(၆၃.၄၇ပိဿာ သန်း)	(ပိဿာသန်း)	တကော၂၅ပိဿာနှုံး			(တပိဿာ)		
၇။	နှမ်း မှတ်ချက်	၈၃-၈၄	၃.၃၁	၁.၉၀၂	၇.၁၀၅	၂၈၃.၃၇၅	၀.၈၂၇၅	၀.၁၄၂၁	၀.၉၆၉၆	မသိ		
							တကော ၂၅ တင်းနှုံး					

- ၁။ ပဲမျိုးစုံလက္ကားဈေးကွက်သို့ရောက်ရှိမှုကိုအထွက်၏ ၄၀% ဟုခန့်မှန်းတွက်ချက်သည်။ ထို့ကြောင့်လက္ကားခွန်မှာဝယ်ယူသောပမာဏ၏ ၅% ဖြစ်၍ အထွက်၏ ၂% ဖြစ်မည်။
- ၂။ နှမ်းမှာတတင်းလျှင် ၇၂ ပေါင် ဟုတွက်ချက်သည်။
- ၃။ ထောပတ်ပဲ၊ စွန်တန်ပြာမပါ။ ကျန်ပဲမျိုးစုံကိုတတင်းလျှင် ၇၂ ပေါင်ဖြင့်တွက်ချက်သည်။
- ၄။ ဈေးနှုံးများမှာ၎င်း၏တဆုးဝင်ထုတ်ပြန်ကြေငြာချက်များအရအစိုးရဈေးနှုံးများဖြစ်ပါသည်။ ကာလပေါက်ဈေးများမဟုတ်ပါ။
- ၅။ မြေပဲကိုမိုးမြေပဲအဖြစ်သာတကေလျှင် ၀.၅ တင်းနှုံးဖြင့်တွက်ချက်ထားပါသည်။
- ၆။ ဝါဝယ်ဈေးကိုမလျှင် ၅ / ၆ ဝါအပြစ်ပိဿာ ၁၀၀ လျှင် ၆၀၀ ကျပ်ဈေးဖြင့်တွက်ချက်ပါသည်။

လုပ်ခ၊ အလေအလွင့် စသော အသုံးစပါးများ နှုတ်ပြီး လက်ကျန်မှာ အထွက်၏ ၅၄ % ဟု ခန့်မှန်းပါသည်။

၂။ ၎င်းပိုလျှံစပါး အနက်မှ လယ်သမားက ၎င်း ကိုယ်တိုင် ထုတ်လုပ်သည့် သီးနှံရောင်းဝယ်ခြင်း အတွက် မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ အခွန်ပေးဆောင်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ပြုထားသည်။ ၁၉၁၀၊ ၁၉၁၁ နှစ်ပေါ် ဝန်ကြီးအဖွဲ့ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၁၁/၈၇ “ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်း လုပ်ပိုင်ခွင့် စည်းမျဉ်းများ ပြင်ဆင်ခြင်း” အပိုဒ် ၄ ချဉ်း ချက်အရ ၎င်းပမာဏကို အထွက်၏ ၄ % ဟု ယူဆပါသည်။

၃။ အထက်အပိုဒ် ၂ ပါ ချဉ်းချက်ကို နှုတ်၍ ကျန်အထွက်၏ ၅၀ % သည် ချေးကွက်သို့ အားလုံး ရောက်ရှိပြီး ၁၉၁၀၊ ၁၉၁၁ နှစ်ပေါ် ဝန်ကြီးအဖွဲ့အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁၀/၈၇ နှင့် အကျုံးဝင်သည်။

၄။ အထက်အပိုဒ် ၃ ပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအရ စပါးအတိုင်းရောင်းဝယ်ခြင်း၊ စပါးမှဆန်အဖြစ် ကြိုတ်ခွဲပြီး ရောင်းဝယ်ခြင်း စသည်တို့ကို ခွဲခြားတွက်ချက်ခြင်း မပြုဘဲ အားလုံးကို စပါးအတိုင်းသာ ရောင်းဝယ်ပြီး စပါးကိုသာ အခွန်အဖြစ်ရရှိသည်။

၅။ ထုတ်လုပ်သူမှ စားသုံးသူအကြား လက္ကား

ဇယား (၂)

စဉ်	အခွန်အမျိုးအစား	ယခင်နှုန်းထား (ကျပ်)	ယခုနှုန်းထား (စပါးတင်း)	ယခုနှုန်းထား (ကျပ်)	ကွာခြားမှု (ကျပ်)	% အားဖြင့်
၁။	မြေခွန်	၅	၃	၅၇	+၅၂	+၁၀၄၀ (အဆ ၁၀.၄ ဆ)
၂။	ဆည်မြောင်းခွန်	၁၀	၃	၅၇	+၄၇	+၄၇၀ (အဆ ၄.၇ ဆ)
၃။	တာဘမံခွန်	၁၀	၃	၅၇	+၄၇	+၄၇၀ (အဆ ၄.၇ ဆ)

ရောင်းဝယ်မှု တကြိမ်တည်းသာ ဖြစ်မြောက်ခဲ့သည်။ အဆင့်ဆင့် ရောင်းဝယ်ခြင်းမရှိ။ ထို့ကြောင့် လက္ကားခွန်ကို တကြိမ်တည်းသာ ရရှိခဲ့သည်။

အထက်ပါ ယူဆချက်များအရ တွက်ချက်လျှင် လက္ကားချေးကွက်ရောက် ပမာဏမှာ စပါးတင်း သန်းပေါင်း ၃၄၀ ဖြစ်၍ လက္ကားခွန်မှာ ၎င်း၏ ၁၀ % ဖြစ်သော စပါးတင်း သန်းပေါင်း ၃၄ ဖြစ်မည်။ ၎င်းမှာ တပြည်လုံးအထွက် (တင်း ၆၈၀ သန်း) ၏ ၅.၀ % ဖြစ်ပြီး၊ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ အမှန်ဝယ်ယူရရှိ ပမာဏ (တင်းသန်း ၁၈၀) ၏ ၁၈.၈၉ % ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် အထက်တွင် တင်ပြခဲ့သော မြေခွန်၊ ဆည်မြောင်းတာဘမံခွန်၊ လက္ကားခွန် တို့၏ စုစုပေါင်း ပမာဏမှာ စပါးတင်းသန်းပေါင်း ၈၇.၂၈ ဖြစ်၍ ၎င်းမှာ တပြည်လုံးအထွက်၏ ၁၂.၈၄ % ဖြစ်ပြီး၊ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ အမှန်တကယ် ဝယ်ယူရရှိသော အရေအတွက်၏ ၄၇.၄၉ % ဖြစ်ပါသည်။

အထက်ပါ အခွန်များအနက်မှ လက္ကားခွန်မှအပ ကျန်အခွန်များမှာ ကိန်းသေသပိတ်ဝင်အိတ်ဝင် ရရှိမည့် အခွန်များ ဖြစ်ပါသည်။ လယ်ယာကို စိုက်ပျိုးသည်ဖြစ်စေ၊ မစိုက်ပျိုးသည်ဖြစ်စေ၊ အောင်သည်ဖြစ်စေ၊ ဖျင်းသည်ဖြစ်စေ ရရှိမည့်အခွန်များ ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ အခွန်များကို အထက်မြန်မာနိုင်ငံ၊ အောက်မြန်မာနိုင်ငံ မြေနှင့်အခွန် အက်ဥပဒေများအရ အခွန်ပေးဆောင်ခြင်းမပြုလျှင် မြေခွန်မပြေ ကျန်ငွေကောက်ခံခြင်းနည်းလမ်းများအရ လယ်များအားဝါရမ်းကပ် သိမ်းယူခြင်း၊ လေလံတင် ရောင်းချခြင်း မြေယာမှ နှင်ထုတ်ခြင်း ခံကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပါအခွန် ၃ ရပ်၏ ယခင်နှုန်းထား များနှင့် ယခုနှုန်းထားများ ကွာခြားချက်ကို အောက်ပါဇယားတွင် တင်ပြပါသည်။

စစ်အစိုးရကမူ ယခုသီးနှံဖြင့် သတ်မှတ်ထားသော အခွန်နှုန်းထားများမှာ လယ်သမားများ မနှစ်နာရအောင် သေချာစွာတွက်ချက် သတ်မှတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု အစည်းအဝေးများတွင် အခွင့်သာတိုင်း ပြောဆိုနေလေ့ ရှိပါသေးသည်။

၎င်းပမာဏမှာ စစ်အစိုးရ၏ နှစ်စဉ်ပြည်ပပို့ရန် လျာထားသတ်မှတ်ချက် ဆန်တန် ၁,၀၀၃ သန်း (စပါးတင်း ၈၀,၀၂၅ သန်း)နှင့် ကြေးစားတပ်နှင့် စီမံကိန်း လုပ်ငန်းများအတွက် လျာထားချက် စပါးတင်း ၉,၈၅ သန်း၊ နှစ်ရပ်ပေါင်း၏ စပါးတင်း ၉၀.၁ သန်း၏

၉၆.၇% ရှိပါသည်။ စစ်အစိုးရ၏ ပြည်ပအမှန်တကယ်တင်ပို့နိုင်မှုမှာ ၎င်းထုတ်ပြန်သော စာရင်းဇယားများ၊ လွှတ်တော်တွင် ပြောကြားချက်များအရ တန်ချိန် ၆ သိန်း အောက်တွင်သာ ရှိနေသဖြင့် ပြည်ပပို့ခြင်း၊ ကြေးစားတပ် ကျွေးမွေးခြင်းတို့အတွက် လုံလောက်ရုံမက ပိုလျှံနေသည်ဟုပင် ဆိုနိုင်ပါသည်။

ကြေးစားတပ် အတွက် ထောက်ပံ့မှု အနေနှင့် ပြောရလျှင်လည်း စပါးပြတ်လပ်ချိန်၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ခက်ခဲချိန်တို့၌ စစ်အစိုးရသည် သူ့ရှေ့တန်းတပ်များကို မထောက်ပံ့တော့ဘဲ လူထုထဲမှ လူယူစားသောက်ရန် ညွှန်ကြားလေ့ရှိသည်ကိုလည်း သတိပြုအပ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း စစ်အစိုးရသည် ၁၉၈၇ ခုနှစ် အကုန်ပိုင်းတွင် နှစ်စဉ်ကျေညာလေ့ရှိသကဲ့သို့ တောင်သူလယ်သမားများထံမှ စပါးဝယ်ယူမည့် နှုံးထားများ မကျေညာတော့ချေ။

မှတ်ချက်။

(စပါးအခွန် နှုံးထားများ၏ သင့်ငွေကို တွက်ချက်ရာတွင် လက်ရှိ ပေါက်ဈေး ဧည့်မထ ဆန်တပြီလျှင် ၃ကျပ်၅၀ပြားနှုံးပေါ် မူတည်တွက်ချက်ပါသည်။ ဆန်အတွက်နှုံး သတ်မှတ်ချက်မှာ စပါးတင်း၁၀၀လျှင် ဆန် ၃၅ တင်းနှုံးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် စပါးတင်းလျှင် ၁၉.၆၀ ကျပ်ကျသင့်ပြီး စက်ကြိတ်ခနှင့် အခြားအထွေထွေစရိတ်စကများနှုတ်ပြီး စပါးတင်းလျှင် ၁၉ ကျပ်နှုံးဖြင့် တွက်ချက်ပါသည်။)

အထက်ပါဇယား ၂ ပါကိန်းသေရရှိ မည့်အခွန် ၃ မျိုး၏ စုစုပေါင်းပမာဏမှာ စပါးတင်း သန်းပေါင်း ၅၂.၃၈ ဖြစ်၍ ၎င်းပမာဏမှာ တပြည်လုံးအတွက် (တင်းသန်း ၆၈၀) ၏ ၇.၈၄% ဖြစ်ပြီး၊ ပျမ်းမျှနှစ်စဉ် ဝယ်ယူရရှိသော ပမာဏ (တင်းသန်း ၁၈၀) ၏ ၂၉.၁% ဖြစ်ပါသည်။ ငွေတန်ဖိုးအားဖြင့် တွက်ချက်လျှင် လက်ရှိပေါက်ဈေး (တတင်း ၁၉ ကျပ်နှုံး) အရ ကျပ်သန်းပေါင်း ၉၉၅.၂၂ ရှိမည်ဖြစ်ပြီး၊ ယခင်အစိုးရဝယ်ဈေး (တတင်း ၉.၅၀ ကျပ်နှုံး) အရ ကျပ်သန်းပေါင်း ၄၉၇.၆၁ ရှိပါသည်။

လက္ခားခွန်ပါ ထည့်သွင်းတွက် ချက်လျှင် ရရှိမည့် အခွန်ပမာဏမှာ စပါးတင်း သန်းပေါင်း ၈၇.၂၈ (တပြည်လုံးစပါးထွက်၏ ၁၂.၈%) ရှိ၍ တန်ဖိုးအားဖြင့် ကာလပေါက်ဈေးအရ ကျပ်သန်းပေါင်း ၁၆၅၈.၃၂ ရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤတန်ဖိုးပမာဏမှာ လက်ရှိစနစ်သစ်များ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာများအရ စစ်အစိုးရက တိုက်ရိုက်ရရှိမည့် အခွန်အခများသာရှိပါသေးသည်။ စစ်အစိုးရပျူရီကရက် ယန္တရား ကြီးနိစနစ်ကြောင့် လူထုက ထပ်မံကုန်ကျရမည့် မှတ်ပုံတင်ခ၊ ဘဏ်စရိတ်၊ စာရင်းစစ်ဆေးခ၊ အထွေထွေဝန်ဆောင်စရိတ်များ မပါရှိသေးပါ။ ထို့ပြင် ဤအခွန်များ၌ လယ်ယာမြေပေါ်တွင်အခြားသီးနှံများ (ငှက်ပျော၊ ကြံစသည်) တို့ စိုက်ပျိုးခြင်း အတွက် စပါးဖြင့်ပေးရမည့် အခွန်များလည်း ပါဝင်ခြင်းမရှိသေးပါ။

ထို့ပြင် အရေးကြီးစက်မှုကုန်ကြမ်း သီးနှံတရပ်ဖြစ်သော ဂုံလျှော်မှုရရှိမည့် ဂုံလျှော်ပမာဏမှာလည်း မနည်းလှပါ။

ပဲမျိုးစုံ

ပဲမျိုးစုံစိုက်ပျိုးခြင်းအတွက် လူထုထံမှ စစ်အစိုးရရရှိမည့် အခွန်သီးနှံပမာဏကို ဇယား ၃ တွင် တင်ပြပါသည်။ ဤဇယားတွင် ဆည်မြောင်းခွန်နှင့် တာတမံခွန်တို့ကို စပါးသီးနှံ၌ တပြည်လုံးအတွက် စပါးဖြင့် ပေးချေသည်ဟု ယူဆတွက်ချက် ခဲ့သည့်အတွက် ယခုထပ်မံပေါ်ပြခြင်း မပြုတော့ပါ။

အဆိုပါဇယားအရ မတ်ပဲ၊ ပဲတီစိမ်း၊ ပဲစင်းငုံ ၃ မျိုးအတွက် အခွန်သီးနှံများ ပြည်တွင်းအစိုးရဝယ်ဈေးဖြင့် သင့်ငွေမှာ ကျပ်သန်းပေါင်း ၁၄.၆၄၂၁ ဖြစ်ပြီး ပြည်ပရောင်းဈေးဖြင့် သင့်ငွေမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း ၄.၆၆၂ ဖြစ်ပါသည်။

၎င်းထဲမှ အထက်ပါပဲ ၃ မျိုးအတွက် ကိန်းသေရရှိမည့် လက္ခားခွန်မပါ မြေခွန်သက်သက်အတွက် ပြည်တွင်းဝယ်ဈေးဖြင့် သင့်ငွေမှာ ကျပ်သန်းပေါင်း ၁၀.၉၅ ဖြစ်ပြီး ပြည်ပရောင်းဈေးဖြင့်တွက်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း ၃.၄၈၁၆ ရှိပါမည်။

ဝါအတွက်မှာမူ ဝါကြီး၊ ဝါကလေး၊ ချည်မျှင်ရှည်၊ ပလျိုင် ၅/၆ တို့အတွက် ဈေးနှုံးအနိမ့်ဆုံးပိဿာ ၁၀၀ လျှင် ၄၀၀ ကျပ်မှ အမြင့်ဆုံး ၇၆၀ ကျပ်ထိရှိသည့်အနက် ယခုမြေခွန်ဝါကို ပဲလျိုင် ၅/၆ ဝါဈေးနှုံးပိဿာ ၁၀၀ လျှင် ကျပ် ၆၀၀ ဈေးဖြင့် တွက်ချက်ဖော်ပြထားပါသည်။ ပဲ ၃ မျိုးနှင့်အတူ ဝါကိုပါထည့်တွက်လျှင် ပြည်တွင်း အစိုးရဝယ်ဈေးဖြင့် မြေခွန်သက်သက်အတွက် စစ်အစိုးရ ရရှိမည့်ငွေမှာ ကျပ်သန်းပေါင်း ၁၉.၆၈၂၁ ရှိပါမည်။

အခြား

ယခင်တင်ပြခဲ့သည်မှာ စပါး၊ ပဲမျိုးစုံ မြေပဲ နှမ်း နှင့် ဝါတို့အတွက်သာ ဖြစ်ပါသေးသည်။ ဤဥပဒေ များနှင့်ပင် အကြီးဝင်သော စက်မှုကုန်ကြမ်းဟု ဆို သည့်ကြံနှင့် လယ်ယာမြေတွင်စိုက်ပျိုးသည့် ငှက်ပျော၊ ကြံစသည်တို့နှင့် ပတ်သက်၍၎င်း၊ အခြားဥယျာဉ်ခြံမြေ လုပ်ငန်းများမှ အခွန်အဖြစ်ရရှိမည့်စပါး၊ ကြံစသည်တို့ ၏ပမာဏနှင့် တန်ဖိုးများကို၎င်း ထည့်သွင်းမထား သေးပါ။ စစ်အစိုးရ၏ ဤအကြံမသွေးစုပ်မှု အဝန်းအ ဝိုင်းသည် ကျယ်ပြန့်လှပါသည်။ ဂုံလျှော်ဆိုလျှင် လုံးဝ လွတ်မပေးဘဲ ချုပ်ကိုင်မြဲ ချုပ်ကိုင်ထားပါသည်။

အထက်၌လက္ခားခွန်ကို တွက်ချက်ရာတွင်လည်း ထုတ်လုပ်သူနှင့် စားသုံးသူအကြား၊ ရောင်းဝယ်မှု တ ဆင့်ထဲ၊ လက္ခားခွန်တကြိမ်ထဲသာ ရှိသည်ဟူသော ယူ ဆချက်ဖြင့် အနိမ့်ဆုံး သတ်မှတ်တွက်ချက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ် ပါသည်။ လက်တွေ့တွင်မူ သည့်ထက် ပိုစရာသာ ရှိပါသည်။

ကုန်သည်ပွဲစား များအပေါ်မှ ကောက်ယူမည့် လက္ခားခွန်ဆိုသည်မှာလည်း သေချာစဉ်းစားကြည့်လျှင် ဗမာပြည်မှာသာမက အနိုင်နိုင်ငံမှာ လက်ရှိတည်ရှိနေ သောဝင်ငွေခွန် (အမြတ်ခွန်) ရောင်းဝယ်ခွန်တို့ထက် အဆပေါင်းများစွာ ပိုပါသည်။

စစ်အစိုးရ၏ လက်ရှိ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး စနစ် သစ်၏ ပထမ ခြေလှမ်းများ လှမ်းနေစဉ် ကာလ၌ပင် လူသူ၏ ဆန့်ကျင်အုံကြွမှုများ၊ အနိုင်ကျင့် ခံရမှုများ ပေါ်ပေါက်နေပါသည်။ ကယားပြည်နယ်အတွင်း မြေ ခွန်ကို အစိုးရသတ်မှတ်သည်ထက် ၎င်းတို့ခန့်ထားသော ကျေးလက် အာဏာပိုင်များက ပိုမိုကောက်ခံနေ ကြောင်း သဘင်းများ ရရှိနေပါသည်။ ပဲခူးတိုင်း၊ ဖဒို တွင်လည်း လယ်သမားများက မြေခွန် စပါးများကို ပေးသွင်းခြင်းမပြုဘဲ ဆန့်ကျင်မှုများ ကြုံတွေ့နေရပါ သည်။ ဤအလားအလာ များကိုကြည့်လျှင် လယ် ယာကဏ္ဍမှာ ရှေ့အတို ပြဿနာများ ပိုမိုကြီးထွားလာ မည်မှာ သေချာသလောက် ဖြစ်နေပါသည်။

ယခုတင်ပြခဲ့သော အချက်များကို ကြည့်ခြင်း အားဖြင့် စစ်အစိုးရ၏ “အပြောင်းအလဲ” ဆိုသည်ကို အတော်ကြီး ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မြင်နိုင်ပေပြီ။ သူတို့ လုပ်သော အပြောင်းအလဲသည် ...

(က) လောလောဆယ်ဆယ် ဆန်စပါးရရှိရေး အတွက် အကြီးအကျယ် အခက်အခဲ တွေ့နေရခြင်းမှ ယာယီထွက်ပေါက်ရရန်၊ တနည်းအားဖြင့် သူတို့စားသုံး ပို့နှံ နိုင်ငံခြားရောင်းစားဖို့ စပါးရရှိရေးအတွက် အာမ ခံချက်ရှိရန် နည်းနာသဏ္ဍာန်ပြောင်းရန်၍ ဖန်တီးခြင်း ဖြစ်သည်။

(ခ) လူထုစားသုံးမှု အတွက်ကိုတော့ လုံးဝ တာဝန် မယူဘဲပြည်သူ့အချင်းချင်း ရန်တိုက်ပေးသည့် နည်းဖြင့် ပေလာယျက် ပြုထားလိုက်သည်။

(ဂ) သူတို့အထက် စပါးရရှိရန်စီမံချက်တွင် ကို လိုနီခေတ် အရာရှိအချို့ပင် မနှစ်မြို့သော အခွန်ကောက် ခံနည်းများ တို့ပြင် ကိုလိုနီခေတ်ကထက် ဆိုးသော အ ခွန်နှုံးများဖြင့် လယ်သမားလူထုထဲမှ လူယူရန်လုံး ပမ်းလာသည်။

(ဃ) ဤဆောင်းပါးတွင် လယ်သမားများထံမှ သဏ္ဍာန် အမျိုးမျိုးဖြင့် ဝမ်းစာပါမကျန် စပါး အတင်း လုဝယ်ခြင်းများ မပါရှိသေးပေ။

(င) အနှစ်သာရအရ ပြောရလျှင် မဆလ စစ်အ စိုးရ၏ မြေယာစနစ် အောက်တွင် အစိုးရက မြေယာကို လက်ဝါးကြီးအုပ် ချုပ်ကိုင်ပြီး လယ်သမားများအား ထုတ်လုပ်ခွင့်ပြုသည့် အခြေအနေအောက်တွင် လယ်သ မားများထံမှ သွေးစုတ်လုယူသော အခွန်ထွက်တန် ဖိုးကို ဖော်ပြသည့် သဏ္ဍာန်သည် ရိုးရိုးသဏ္ဍာန်အနေ နှင့် ဖော်ပြခြင်းမဟုတ်ဘဲ ရောယှက်နေသည့်သဏ္ဍာန်၊ ဖိုးကွယ်သားသည့် သဏ္ဍာန်အနေနှင့် ဖော်ပြပေသည်။ သိားခ သဏ္ဍာန်သည် အခွန်၊ အတိုး၊ ကုန်သွယ်ရေး အမြတ်များဖြင့် ပူးပေါင်းထားသည့် သဏ္ဍာန်အနေနှင့် ဖော်ပြနေကြောင်း သတိပြုသင့်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ သဏ္ဍာန် အပြောင်းအလဲ မည်သို့ပင် ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ လယ်သမားများအား သွေးစုပ်သည့် အနှစ်သာရမှာ ပြောင်းလဲခြင်း မရှိဘဲ၊ ပဒေသရာဇ် လက္ခဏာ ပါဝင်မြဲ ပါဝင်လျက်ရှိသဖြင့် ပိုမိုရက်စက် ကောက်ကျစ်ပြီး ပို မိုဆိုးရွား လာနေသည်ကို မြင်တွေ့ နေရပေသည်။

(စ) ဤအခြေခံပေါ်တွင် စစ်အစိုးရနှင့် လယ် သမားထုအကြား ပဋိပက္ခများမှာ မည်သို့မျှရှောင်လွဲ နိုင်မည်မဟုတ်ဘဲ၊ တနည်းမဟုတ် တနည်းဖြင့် ပိုမိုအုံ ကြ ပေါက်ကွဲလာဘွယ်ရာသာ ရှိပေသည်။

အမှားပြင်ဆင်ချက်

နာအမည်	ဆောင်းပါးအမည်	နာ	ကြောင်းရေ	အမှား	အမှန်
ဆချပ်ပို	တင်ပြချက်	၂	၇-၈	ကရင်၊ကချင်	ကရင်အမျိုးသား ကချင်အမျိုးသား
။	။	၃	၃၁	စော်ကား	စော်ကား
။	။	၄	ဆိုး	၁၉၄၉	၁၃၄၉
။	မိန့်ခွန်း	၁	၂၀	နေဝင်းနဲ့သရဲ	နေဝင်းနဲ့သူ့ရဲ
။	။	၃	၁	ည်	ရည်
။	။	။	၁၁	ယရေစီ	ကရေစီ
။	။	။	၂၀	ဇင်တုန်း-ဇွန်းတင်	ဇင်တုန်း-ဇွန်းတပ်
။	။	၄	၃၈	စားရင်း	စာရင်း

စာမျက်နှာ	ကော်လံ	စာပိုဒ်	ကြောင်းရေ	အမှား	အမှန်
ဃ	၁	ခ	၂	ပုဂ္ဂလ	ပုဂ္ဂလ
၄	၁	၁	၁၁	သမိုင်းတင်တ	သမိုင်းတင်တဲ့
၈	၁	၃	၁၂	သယ်ပစ်တယ်	သတ်ပစ်တယ်
၉	၁	၁	၄	ဘိန်းစိုက်လိ	ဘိန်းစိုက်လို့
၁၁	၂	၃	၄	ချွေးကြူး	ချွေးကြွေး
၁၂	၂	၃	၁၃	လွယ်မြောက်	လွတ်မြောက်
၁၄	၁	၂	၂၇	အမှန်ကပညာပေးလျှင်	အမှန်ကပညာမပေးလျှင်
၁၆	၂	၂	၁၁	ကင်းခေတ်ကာလ	ယင်းခေတ်ကာလ
၁၇	၂	၃	၃	အလံကိုဆောင်ခြင်း	အလံကိုဆောင်ခြင်း
၂၁	ဇယား ၂			အရေကန် ၃၀၀	အမေရိကန် ၃၀၀၉
၃၃	၂	၂	၁၅	အသုံးခွင့်	အသုံးပြုခွင့်
၃၉	၂	၁	၉	ဖြစ်တက်	ဖြစ်တယ်
၄၃	၁	၃	၇	နစစ်	စနစ်
၄၄	၂	၂	၅	၁၈၇၉	၁၈၈၆
၄၅	၁	၁	၁၉	ဗဒ္ဒ	ဗဒ္ဒ
၄၅	၂	၁	၄	ပြည်လုံး	တပြည်လုံး
၄၆	၁	၃	၁	၁၆၂၉	၁၉၂၆
၄၇	၂	၃	၇	နှစ်ပါတီ	နှစ်ပါတီ
၄၉	၁	၃	၁	ကာမ	ကာမူ
၅၀	၁	၃	၁၂	တပ်တော်	တပ်မတော်
၅၅	၂	၁	၅	လူဗာလူ	ထူဗာလူ
၅၅	၂	၁	၁၂	ရဝမ်ဒါဆော်	ရဝမ်ဒါ
ဇယား	၁		၁	နိုင်ငံ	နိုင်ငံ
။	၁		၂၇	ဘူကီဖာနာဆို	ဘူကီနာဖာဆို
။	၁		၂၈	ဆော်တိုမေ / ရင်းဆပ်	ဆော်တိုမေနှင့်ပရင်းဆပ်
။	၁		၃၆	ထူတလူ	ထူဗာလူ
၅၉	၁	၄	၂	လက်ခဲ	လက်ခံ
၆၀	၂	၅	၄	ဆောင်ရေး	ဆောင်စေရေး
၆၂	၂	၃	၂	၁၆၈၅	၁၉၈၅
၆၂	၂	၃	၈	ပမာဏ	ပမာဏ၏
၆၃	၂	၅	၅	နှစ်ရပ်ပေါင်း၏	နှစ်ရပ်ပေါင်း
၆၄	၂	၆	၂	ပလ္လိုင်	မလ္လိုင်
၆၅	၂	၁	၅	ပြောင်းရန်၍	ပြောင်း၍

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၁။ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအနှစ် ၄၁ မြောက်နှစ်တစ်နှစ်ပြည့်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ တိုင်းပြည်သို့တင်ပြချက် ....အချပ်ပို	
၂။ အနှစ် ၄၀ မြောက် လက်နက်ကိုင်ဘက်သို့လှန်ရေးနှစ်ပြည့် ပြောကြားသည့် ပါတီဥက္ကဋ္ဌ၏ မိန့်ခွန်း .....။	
၃။ စာတည်းအဖွဲ့အဖွဲ့—ဂုဏ်ထူးဆောင်ပြောင်သည့် ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီ တော်လှန်ရေးအနှစ် ၄၀ မြောက်နေ့အထိမ်းအမှတ်.....က	
၄။ မော်စီတုန်း—နယ်ချဲ့ဝါဒနှင့် ဖောက်ပြန်ရေးသမားအားလုံးသည် ကျားအစစ်ဟုတ်မဟုတ် ဆိုသည့်ပြဿနာ.....၁	
၅။ အခါအမျိုးသားပြည်သူများ၊ ဝ အမျိုးသားပြည်သူများရှိ သမိုင်းဆိုင်ရာ တော်လှန်ရေးရုပ်ပုံလွှာ	၄
၆။ ပါတီဝင်များထံမှ ထင်မြင်ချက်.....	၁၂
၇။ လက်ရှိခေတ်ကာလနှင့် ပတ်သက်သောပြဿနာအချို့	၁၆
၈။ တစ်ယူအကြိမ် ပါတီကွန်ဂရက်ရှိ စိတ်ဓာတ်ကို မိမိရရှိ ဆုပ်ကိုင်ရေး.....	၂၄
၉။ မော်စီတုန်း—မာ့က်စ်ဝါဒ၏ သိနားလည်မှုသဘောတရားနှင့် အရပ်ပဋိလောမနည်းကို လေ့လာခြင်း	၃၀
၁၀။ ဗဟိုပါတီကျောင်း (၁၉၈၆ ခုနှစ်) နိုင်ငံရေးဘောဂ ဗေဒပို့ချချက်	၃၃
၁၁။ ဗဟိုပါတီကျောင်း (၁၉၈၆) အဘိဓမ္မာပို့ချချက်	၃၉
၁၂။ ဗမာပြည် လူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်သူ့ရှိ၏ တိုက်ပွဲများ.....	၄၃
၁၃။ ဗမာပြည်နှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုအနိမ့်ဆုံးနိုင်ငံများအဆင့်.....	၅၃
၁၄။ စစ်အစိုးရရှိ အပြောင်းအလဲသရုပ်	၆၀